

KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA
Odbor životního prostředí a zemědělství
Žižkova 57, 587 33 Jihlava, Česká republika
Pracoviště: Seifertova 24, Jihlava

STRATEGIE
zvláštní územní ochrany přírody
Kraje Vysočina

duben 2015

Obsah

1. ÚVOD O STRATEGII ZCHÚ	3
2. ZÁKLADNÍ INFORMACE A DOKUMENTY O OCHRANĚ PŘÍRODY V ČESKÉ REPUBLICE	6
3. ZASTOUPENÍ PŘÍRODNÍCH BIOTOPŮ A EKOLOGICKÁ STABILITA V KRAJI VYSOČINA	8
4. ZÁKLADNÍ INFORMACE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ V KRAJI VYSOČINA	10
5. PROČ VYHLAŠOVAT ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ V KRAJI VYSOČINA	13
6. CÍLE A OPATŘENÍ NA ÚSEKU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ V KRAJI VYSOČINA PRO ROKY 2015 - 2017	15
Cíl 1. DOKONČENÍ IMPLEMENTACE NATURY 2000	15
Cíl 2. AKTUALIZACE PLÁNŮ PÉČE O STÁVAJÍCÍ ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ	16
Cíl 3. NOVÉ VYHLAŠOVÁNÍ STÁVAJÍCÍCH ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ (PŘEVYHLAŠOVÁNÍ)	19
Cíl 4. DOPLNĚNÍ SÍTĚ ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ O NOVÉ LOKALITY	21
Cíl 5. RUŠENÍ ZCHÚ SE ZANIKLÝM PŘEDMĚTEM OCHRANY A SE ZMĚNOU KATEGORIZACE	23
7. DALŠÍ OPATŘENÍ	24
8. PŘÍLOHY	25
1. GRAF VÝVOJE NÁKLADŮ NA REALIZACI OPATŘENÍ STRATEGIE ZCHÚ	25
2. GRAFY VÝVOJE POČTU A VÝMĚRY ÚZEMÍ	25
SAMOSTATNÉ PŘÍLOHY	26
3. TABULKA SE ZÁKLADNÍMI ÚDAJI O ZCHÚ, EVL A NAVRHOVANÝCH ÚZEMÍ	26
4. SITUAČNÍ ZÁKRESY PODLE OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ (ORP)	26
5. SITUAČNÍ ZÁKRESY ZCHÚ, EVL A NAVRHOVANÝCH ÚZEMÍ NAD ORTOFOTOMAPOU	26
6. METODIKA VYHLAŠOVÁNÍ PŘÍRODNÍCH REZERVACÍ A PŘÍRODNÍCH PAMÁTEK (VIZ TÉŽ VĚSTNÍK MŽP 4/2012)	26
7. METODICKÝ POKYN PRO REVIZI ZŘIZOVACÍCH PŘEDPISŮ ZCHÚ	26
8. OSNOVA PLÁNŮ PÉČE O NPR, PR, NPP, PP A JEJICH OP (VIZ TÉŽ VĚSTNÍK MŽP 3/2009)	26

Seznam zkratk (které se mohou vyskytnout):

AOPK ČR Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

EU Evropská unie

EVL evropsky významná lokalita Natury 2000

CHKO chráněná krajinná oblast

MŽP Ministerstvo životního prostředí

NP národní park

OP ochranné pásmo

OPŽP Operační program Životní prostředí

ORP obec s rozšířenou působností

PCHP přechodně chráněná plocha

PP přírodní památka (NPP národní PP)

PR přírodní rezervace (NPR národní PR)

ZCHÚ zvláště chráněné území (MZCHÚ

maloplošné ZCHÚ)

1. Úvod o strategii ZCHÚ

Strategií zvláštní územní ochrany přírody Kraje Vysočina (zkráceně Strategie ZCHÚ) je myšlen dokument kraje zaměřený na stanovení cílů a opatření při vyhlásování zvláštní územní ochrany přírody v Kraji Vysočina (a s tím spojenými činnostmi jako je např. zpracování plánů péče apod.).

Podle § 77a odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o ochraně přírody"), kraj zpracovává ve spolupráci s ministerstvem prognózy, koncepce a strategie ochrany přírody ve své územní působnosti (avšak v našem případě mimo chráněné krajinné oblasti – CHKO Železné hory a Žďárské vrchy, a mimo národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a jejich ochranná pásma). Koncepční materiál podle uvedeného zákona nemá normativní charakter - není závazný ani vynutitelný.

Kraj Vysočina zatím nemá zpracovanou ucelenou koncepci ochrany přírody. V ochraně přírody máme zpracovány dílčí materiály: Strategii ochrany krajinného rázu Kraje Vysočina (tzv. SOKR), v Zásadách územního rozvoje Kraje Vysočina je zpracován regionální a nadregionální systém ekologické stability (u něž v současné době probíhá aktualizace).

Ke zpracování dokumentu Strategie ZCHÚ nyní přistupujeme, protože v roce 2015 Kraj Vysočina dokončí implementaci Natury 2000 a je nezbytné si ujasnit další úkoly a postupy při řešení zvláštní územní ochrany přírody.

Implementace Natury 2000 začala pro kraj prakticky již v roce 2003 a teprve v roce 2015 bude (snad) v Kraji Vysočina ukončena. Proces implementace Natury 2000 po těchto více než deset let čerpal kapacity kraje na vyhlásování zvláště chráněných území (dále též „ZCHÚ“).

Kvůli zaměření na implementaci Natury 2000 mají některé „nenaturové“ činnosti oproti optimálnímu stavu časové zpoždění (zejména zpracování plánů péče v předstihu před ukončením jejich platnosti, vyhlásování nových ZCHÚ mimo evropsky významné lokality apod.). V příštích cca 5 letech by bylo vhodné časové zpoždění odstranit. Což je jedním z účelů zpracování Strategie ZCHÚ.

Implementace Natury 2000 začalo pro kraj v září roku 2003, kdy v České republice vrcholil proces projednávání legislativní úprava Natury 2000. Tehdejší odbor životního prostředí krajského úřadu ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí zorganizoval 1. září 2003 schůzku představitelů kraje a krajského úřadu s tehdejším náměstkem ministra životního prostředí RNDr. Ladislavem Mikem, Ph.D. Na schůzce byly podány všechny relevantní informace k problematice vytváření soustavy Natura 2000. Náměstek ministra životního prostředí na schůzce informoval představitele kraje o důsledcích přípravy a vytváření soustavy Natura 2000 pro občany, podnikatele, úřady a další.

V rámci implementace Natury 2000 je podle zákona o ochraně přírody povinností kraje v přenesené působnosti zajistit územní ochranu (smluvní, nebo vyhlášením přírodních rezervací nebo památek) evropsky významným lokalitám (Natura 2000). Evropsky významné lokality byly nejprve zveřejněny ve Sbírce zákonů (národní seznam evropsky významných lokalit). Poté byl národní seznam schválen Evropskou komisí a následně zveřejněn ve Sbírce zákonů jako evropský seznam (poslední aktualizace ze dne 19. června 2012, nařízení vlády č. 208/2012 Sb., o vyhlášení evropsky významných lokalit zařazených do evropského seznamu). Zveřejněním evropského seznamu začala běžet roční zákonná lhůta pro sjednání smluvní ochrany, resp. šestiletá lhůta pro vyhlášení zvláštní územní ochrany (vyhlášením přírodních rezervací a památek). V Kraji Vysočina je vymezeno 75 evropsky významných lokalit, z toho 61 v kompetenci krajského úřadu, zbytek pak v kompetenci správ CHKO a ministerstva (u některých je kompetence dělená). V Kraji Vysočina nebyla vymezena žádná ptačí oblast pro ochranu populací ptáků v rámci Evropského společenství.

K zajištění územní ochrany evropsky významných lokalit podal Kraj Vysočina šest žádostí na projekty implementace Natury 2000. Vzhledem k tomu, že převážná část evropsky významných lokalit v našem kraji se územně kryje se stávajícími přírodními památkami či rezervacemi, bude výsledkem projektů Implementace Natury 2000 vyhlášení několika nových ale zejména převyhlášení řady stávajících zvláště chráněných území (včetně zaměření na aktuální předměty ochrany a tím razantního snížení celkové výměry zvláště chráněných území).

Proces implementace Natury 2000 končí nyní v roce 2015, kdy bude v Kraji Vysočina završen zajištěním zvláštní územní ochrany, tj. vyhlášením příslušných ZCHÚ, pro poslední ze všech evropsky významných lokalit, u kterých je tak stanoveno aktuálním národním seznamem evropsky významných lokalit (tj. nařízením vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, kterým bylo nahrazeno původní nařízení vlády č. 371/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, ve znění nařízení vlády č. 301/2007 Sb.).

Po vzniku krajů převzal od roku 2003 Kraj Vysočina (zejména v přenesené působnosti) do kompetence (do péče) 118 maloplošných zvláště chráněných území (stav k 1. 1. 2005 po změně hranic kraje). Zároveň nás Ministerstvo životního prostředí informovalo (prostřednictvím dopisu Agentury ochrany přírody a krajiny ČR) o provedení revize zřizovacích dokumentů stávajících zvláště chráněných území a o tom, že v podstatě 97 % zřizovacích dokumentů platných na území kraje obsahuje chybu. K tomu je možno dodat, že v kraji (mimo chráněné krajinné oblasti - CHKO) jsou platné zřizovací dokumenty vydávané od roku 1930. Z uvedených důvodů krajský úřad pracuje od roku 2008 na novém vyhlásování (tzv. převyhlásování) maloplošných zvláště chráněných území (tj. přírodních památek a přírodních rezervací).

Doposud bylo (mimo implementaci Natury 2000) zpracováno a radou kraje nově vyhlášeno (tzv. převyhlášeno) pouhých devatenáct stávajících ZCHÚ. K tomu je možno připočíst (opět mimo implementaci Natury 2000) šest zcela nových ZCHÚ. V rámci implementace Natury 2000 jsme převyhlásili patnáct ZCHÚ (převzatých do kompetence již při vzniku kraje) a vyhlásili jedenáct nových ZCHÚ (a u dvou lokalit zajistili smluvní ochranu). Dokončovány jsou práce implementace Natury 2000 vedoucí k vyhlášení či převyhlášení pro devatenáct ZCHÚ (předpoklad dokončení v roce 2015). K řešení převyhlášením tak zbývá ještě téměř 70 ZCHÚ (stávajících přírodních památek a rezervací), což při současném tempu a rozložení finančních nákladů znamená úkol cca ještě na 15 let – do roku 2030).

Důvodem pro nové vyhlášení (převyhlášení) téměř všech původních ZCHÚ (tj. ZCHÚ vyhlášených před převzetím péče o ZCHÚ kraji, tj. do roku 2002) jsou mj. formální chyby ve zřizovacích dokumentech přírodních památek a rezervací, mezi nejzávažnější patří např. rozpor mezi vyhláškou a mapou, která je součástí vyhlášky (např. ve výčtu parcel ve vyhlášce chybí parcela, která je v mapě zakreslena jako součást ZCHÚ), překryvy různých ZCHÚ a jejich ochranných pásem, neaktuální předměty ochrany, chybějící bližší ochranné podmínky, popřípadě ochranné podmínky v rozporu se stávající legislativou. Podstatný problém původních vyhlášení spatřujeme (kromě formálních nedostatků) též v tom, že jako součástí území jsou arondovány i nepůvodní a kulturní lesy či louky apod., na kterých není předmět ochrany tak, jak ho definuje stávající znění zákona o ochraně přírody, nebo že historicky vyhlášené území či jeho část ztratilo důvod pro zvláštní územní ochranu dle nové legislativy (postačuje ochrana dle nyní platných moderně pojatých právních předpisů – např. současného znění zákona o lesích, o vodách, obecné části zákona o ochraně přírody apod.). Z tohoto důvodu jsme v rámci převyhlásování snížili plochy pokryté zvláštní územní ochranou (vyhlášené před vznikem krajů). Očekáváme ještě razantnější celkové snížení pozemků zařazených do zvláštní územní ochrany. Odhadujeme, že pokles (i přes vyhlášení nových území dle dalšího odstavce) bude až o čtvrtinu současné výměry přírodních památek a rezervací (z cca 4 000 ha v roce 2005 na 3 100 ha v roce 2030). Smyslem je zacílení zvláštní územní ochrany přírody na nejcennější plochy a předměty ochrany.

Koncem roku 2002 převzal Kraj Vysočina v rámci spisové rozluky od rušených okresních úřadů řadu návrhů na nová maloplošná zvláště chráněná území v různé fázi rozpracovanosti. K tomu městské úřady obcí s rozšířenou působností vyhlásily v posledních letech několik přechodně chráněných ploch s termínem „do doby vyhlášení zvláště chráněného území“ a v tomto směru nám dávají podněty k řešení. Při práci v terénu jsou (zejména amatérskými i profesionálními přírodovědci) občas objevována nová, doposud neznámá a nezmapovaná území s velmi cenným biotopem, tato území jsou zpracovávána v projektu evidovaných lokalit. Takto (předání podkladů z okresních úřadů, přechodně chráněné plochy a evidované lokality) je reálných cca do 30 návrhů nových zvláště chráněných území. Z uvedeného okruhu se rekrutují v letech 2008 až 2014 vyhlášené přírodní památky (např. Laguna u Bohdalova, Starý Přísecký rybník, Hajnice a Ptáčovské rybníky), takže přes dvacet návrhů území ještě „leží na stole“ k vyřízení.

Podklady zpracované pro přípravu Natury 2000 (zejména mapování biotopů) byly druhotně využity i pro vyhodnocení národní úrovně stávající ochrany přírody ve zvláště chráněných územích. Téma řešil projekt VaV/620/20/03 Ministerstva životního prostředí „Optimalizace sítě maloplošných zvláště chráněných území v ČR“ (blíže viz <http://www.mzp.cz/www/vav.nsf/index.html> a tam pak LOKALITY – VYSOČINA). Na území Kraje Vysočina je takto doporučeno k vyhlášení 25 nových zvláště chráněných území. Z těchto území byly zatím dokončeny a vyhlášeny návrhy u rybníka Doupského (který se připojil k přírodní rezervaci Rašeliniště Bažantka, a nově se celé území vyřešilo jako přírodní rezervace Doupský a Bažantka) a lokality Borky a Šafranice. Z uvedeného zdroje návrhů zůstává „na stole“ k vyřízení 20 lokalit, některé se však kryjí s novelou evropského seznamu Natury 2000.

Z důvodů výše popsané poměrně nepřehledné situace zpracováváme tento materiál s názvem Strategie zvláštní územní ochrany přírody Kraje Vysočina (Strategie ZCHÚ) zaměřený na vyhlášení zvláštní územní ochrany přírody v kraji, detailněji je rozpracováno období příštích tří let (tj. bezprostředně po dokončení implementace Natury 2000) a je rozpracován i výhled až do roku 2030.

Strategie ZCHÚ je zpracována také s cílem prezentovat možná očekávání a souvislosti spojené se zvláštní územní ochranou.

Strategie shrnuje aktuální dostupné informace a obsahuje harmonogram činností do roku 2030 (u plánů péče až do 2040).

Strategie ZCHÚ je řešena jako živý dokument, jako základní stavební kámen, který se v budoucnu bude využívat a upravovat dle vývoje.

2. Základní informace a dokumenty o ochraně přírody v České republice

Příroda a krajina

V rámci ochrany přírody a krajiny rozlišujeme podle stávající legislativy, především podle [zákona č. 114/1992 Sb.](#), o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, obecnou ochranu územní a druhů a zvláštní ochranu územní a druhů.

[Obecná ochrana přírody a krajiny](#) představuje ochranu krajiny, rozmanitosti druhů, přírodních hodnot a estetických kvalit přírody, ale také ochranu a šetrné využívání přírodních zdrojů. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny rozlišuje:

- obecnou ochranu krajiny, kam řadíme tyto nástroje: územní systém ekologické stability, významný krajinný prvek, krajinný ráz a přírodní park a přechodně chráněnou plochu,
- obecnou ochranu druhů, podle níž jsou všechny druhy rostlin a živočichů chráněny před ničením, poškozováním, sběrem či odchytém. Důležitým nástrojem, obecné ochrany rostlin a živočichů včetně ochrany jejich přirozených stanovišť je ochrana volně žijících ptáků, ale také ochrana dřevin rostoucích mimo les),
- obecnou ochranu neživé části přírody a krajiny (ochrana jeskyní, přírodních jevů na povrchu, které s jeskyněmi souvisejí a paleontologických nálezů a minerálů).

[Zvláštní ochrana přírody a krajiny](#) představuje jeden z nejvýznamnějších nástrojů ochrany přírody a krajiny. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny vymezuje šest kategorií zvláště chráněných území, jako významného nástroje ochrany území. Jsou jimi: národní parky (NP), chráněné krajinné oblasti (CHKO), národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní památky (PP). Cílem ochrany bývá nejčastěji udržení nebo zlepšení dochovaného stavu území nebo ponechání území, či jeho části, samovolnému vývoji.

Zvláště chráněná území

Jedním z nejvýznamnějších nástrojů ochrany přírody a krajiny je ochrana území, která se provádí prostřednictvím zvláště chráněných území. Ta se podle zákona o ochraně přírody a krajiny vyhláší na přírodovědecky či esteticky významných nebo jedinečných územích. Za taková území se považují nejčastěji lokality s unikátní nebo reprezentativní biologickou rozmanitostí, a to na úrovni druhů, populací i společenstev, dále území s jedinečnou geologickou stavbou, území reprezentující charakteristické prvky krajinného rázu kulturní krajiny a území významná z hlediska vědeckého výzkumu.

Cílem ochrany nejčastěji bývá udržení nebo zlepšení dochovaného stavu území nebo ponechání území či jeho části samovolnému vývoji. Zákon o ochraně přírody a krajiny vymezuje šest kategorií zvláště chráněných území, národní parky (NP), chráněné krajinné oblasti (CHKO), národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní památky (PP).

Dále zákon o ochraně přírody a krajiny společně s navazujícími prováděcími předpisy legislativně zajišťuje zvláštní ochranu vybraných, vzácných nebo vědecky a kulturně významných druhů rostlin a živočichů. Podle míry ohrožení jsou stanoveny tři kategorie ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, a to druhy kriticky ohrožené, silně ohrožené a ohrožené, přičemž seznam těchto druhů včetně jejich rozdělení do příslušných kategorií ochrany je uveden v přílohách prováděcí vyhlášky č. 395/1992 Sb. Pro druhy ohrožené vyhynutím jsou pak realizovány záchranné programy jako komplexní soubory opatření odstraňující nebo zmírňující známé ohrožující faktory a zlepšující podmínky pro vývoj těchto druhů.

Vstupem ČR do EU k 1. květnu 2004, byly do zákona o ochraně přírody a krajiny transponovány základní předpisy Evropské unie pro oblast ochrany přírody a krajiny. Směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, směrnice Rady 79/409/EHS, o ochraně volně žijících ptáků, na území České republiky. Transpozicí těchto směrnic došlo k modifikaci druhové ochrany podle ustanovení těchto

směrnic, včetně seznamů zvláště chráněných druhů. Kromě toho, převzala ČR touto transpozicí závazky v oblasti územní ochrany přírody, spočívající ve vytvoření odpovídající části soustavy chráněných území evropského významu EU – [Natura 2000](#).

Ke stejnému datu ČR transponovala rovněž směrnici Rady 1999/22/ES, o chovu volně žijících živočichů v zoologických zahradách, která se projevila v zákoně č. 163/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů (zákon o zoologických zahradách).

Ministerstvo životního prostředí a kraje rovněž zabezpečují plnění závazků vyplývajících z členství České republiky v mezinárodních úmluvách (např. [Úmluvě o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy – CITES](#)), programech, projektech a organizacích v oblasti ochrany biodiverzity vytváření celkové koncepce mezinárodní spolupráce v ochraně přírody a krajiny pro oblast příslušných úmluv (např. zabezpečení plnění závazků vyplývajících ze státního členství České republiky ve Světovém svazu ochrany přírody (IUCN), funkce výkonného orgánu CITES).

Dokumenty

- [Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020](#)

Evropská komise zveřejnila dne 4. května 2011 sdělení, ve kterém představila novou strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020. Strategie obsahuje celkem šest cílů a dvacet konkrétních opatření, jejichž naplnění by mělo pomoci dosažení hlavního cíle EU přijatého na jednání Evropské Rady ve dnech 25.- 26. 3. 2010 - zastavit úbytek biologické rozmanitosti a degradaci ekosystémových služeb v EU do roku 2020, v maximálním možném rozsahu je obnovit a současně zvýšit příspěvek EU k zabránění úbytku biologické rozmanitosti v celosvětovém měřítku.

- [Státní program ochrany přírody a krajiny ČR](#)

Aktualizovaný text Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR a usnesení vlády č. 1497 z 30. listopadu 2009, kterým byla aktualizace schválena.

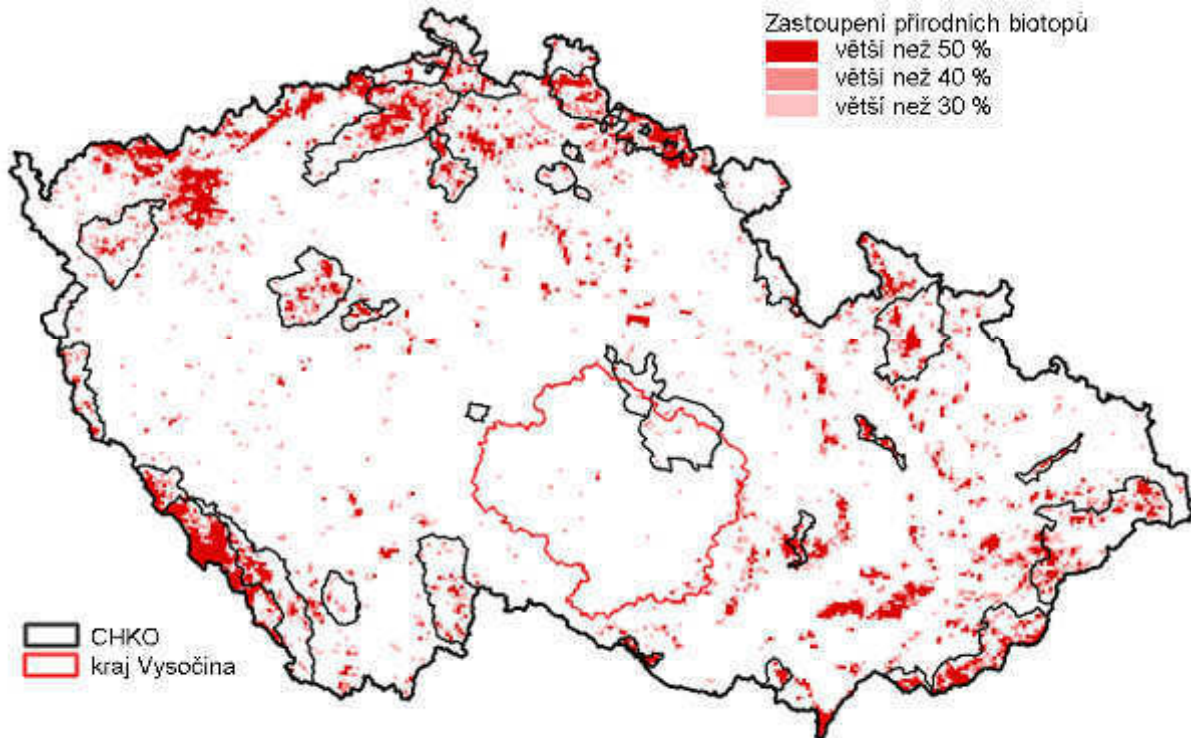
- [Příroda a krajina České republiky - Zpráva o stavu 2009](#)

Souhrn aktuálních dat a trendů ve vývoji přírody a krajiny České republiky. První komplexní zhodnocení stavu přírody a krajiny v dlouhodobějším časovém horizontu.

3. Zastoupení přírodních biotopů a ekologická stabilita v Kraji Vysočina

Důsledkem antropických zásahů je příroda na Vysočině natolik poznamenaná, že zde nejsou rozsáhlejší území s vyšší koncentrací přírodních biotopů (je zde nízký podíl přirozených nebo lidskou činností málo pozměněných ekosystémů, tj. lesů s vyšším zastoupením dřevin přirozené skladby, je zde nižší podíl luk a pastvin a vyšší podíl orné půdy).

Zastoupení přírodních biotopů

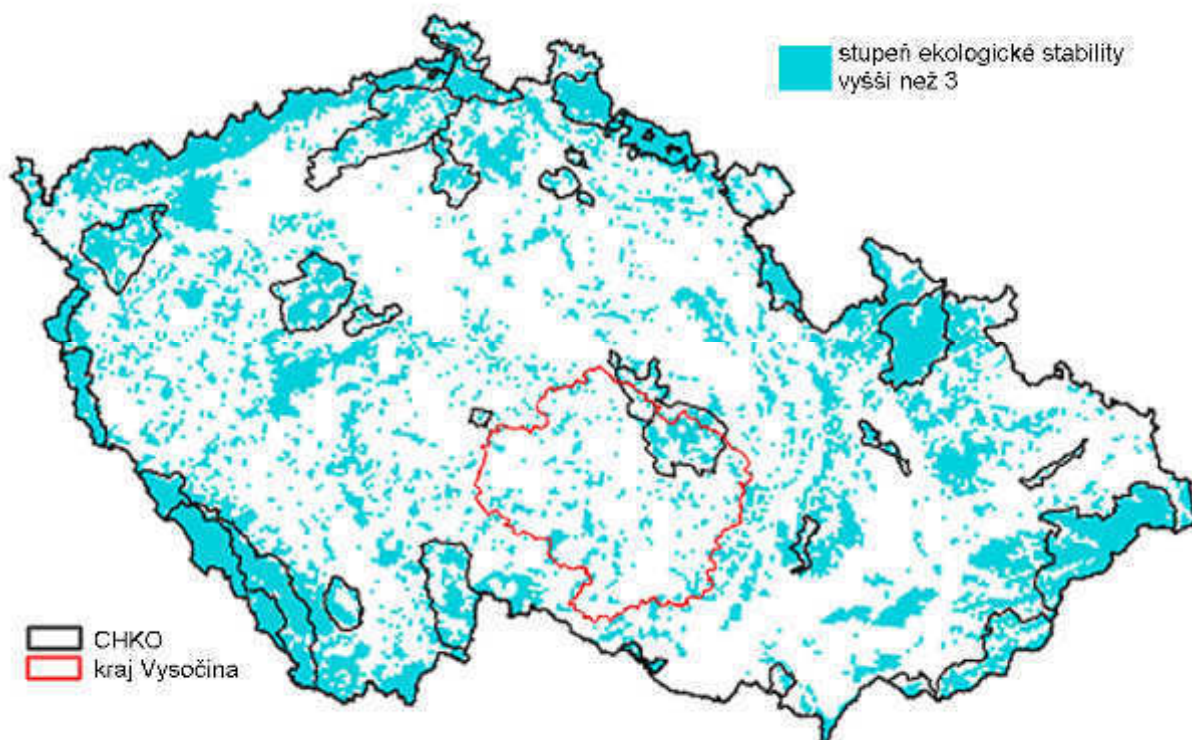

Zdroj dat: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

V Kraji Vysočina nejsou rozsáhlejší území se zvýšenou ekologickou stabilitou.

Území se stupněm ekologické stability vyšším než 3

Zdroj dat: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

4. Základní informace o zvláště chráněných územích v Kraji Vysočina

Zvláště chráněná území a území soustavy Natura 2000

Na území kraje leží podstatné části dvou chráněných krajinných oblastí - CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory, jejichž správy sídlí ve Žďáře nad Sázavou resp. v Nasavrkách. CHKO tvoří jen 8,8 % celkové rozlohy Kraje Vysočina (průměr v ČR je 14,7 %).

V Kraji Vysočina je k 31. 12. 2014 celkem 191 maloplošných zvláště chráněných území. Z toho 45 jich je v rámci CHKO. V Kraji Vysočina jsou dvě smluvně chráněná území. V Kraji Vysočina nebyla vymezena žádná ptačí oblast pro ochranu populací ptáků v rámci Evropského společenství. Národním seznamem bylo v Kraji Vysočina vymezeno 75 evropsky významných lokalit.

Přehled k 1. 1. 2005 (výchozí stav v Kraji Vysočina po změně hranic kraje)

Kategorie	Počet	Výměra (ha)	Podíl na území kraje v %
CHKO	2	60716.00	8.77
Národní přírodní památky	3	86.17	0.01
Národní přírodní rezervace	7	947.17	0.14
Přírodní památky	92	878.2159	0.13
Přírodní rezervace	68	3648.11	0.53
PP, PR, NPP, NPR	170	5559.6659	0.80
PP, PR, NPP, NPR na území NP, CHKO	42	1163.44	0.17
ZCHÚ celkem	172	65112.2259	9.41
Evropsky významné lokality	2		
Památné stromy - objekty	349		
Památné stromy - jednotlivě	3241		

Přehled k 31. 12. 2014 (aktuální stav v Kraji Vysočina po změně hranic kraje)

Kategorie	Počet	Výměra (ha)	Podíl na území kraje v %
CHKO	2	60950.00	8.97
Národní přírodní památky	3	91.3434	0.01
Národní přírodní rezervace	7	1014.4263	0.15
Přírodní památky	110	1051.2596	0.15
Přírodní rezervace	71	3663.5086	0.54
PP, PR, NPP, NPR	191	5820.5379	0.86
PP, PR, NPP, NPR na území NP, CHKO	45	1296.7241	0.19
ZCHÚ celkem	193	65473.8138	9.63
Smluvně chráněná území	2	1.1328	
Evropsky významné lokality	75	6175.4712	0.91
Památné stromy - objekty	397		
Památné stromy - jednotlivě	3985		
Památné stromy - jednotlivě - současný počet	3655		

[Zdroj dat: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR](#)

Správy CHKO i ministerstvo životního prostředí postupně upravují vyhlášení stávajících zvláště chráněných území (v národních kategoriích a na území chráněných krajinných oblastí). K tomu v posledních letech (za období od vzniku krajů) byla vyhlášena nová zvláště chráněná území v obvodu CHKO Žďárské vrchy:

PP Bučina - Spálený kopec (20. 9. 2010),
PR Meandry Svatky u Milov (02. 6. 2014),
a v obvodu CHKO Železné Hory
PR Svatomariánské údolí (5. 6. 2007),
PR Spálava (1. 10. 2007).

Rada Kraje Vysočina taktéž nařízeními postupně upravuje vyhlášení stávajících zvláště chráněných území (v kategoriích přírodních památek a přírodních rezervací, mimo území CHKO) a doplňuje síť ZCHU o nové přírodní památky a přírodní rezervace. Znovu vyhlášena stávající (tzn. převyhlášena) nebo nově vyhlášena tato zvláště chráněná území za celou dobu trvání Kraje Vysočina (číslo nařízení, kategorie a název území):

1/2008 přírodní rezervace Křemešník
2/2008 přírodní památka Ostražka
3/2008 přírodní památka Křižník
4/2008 přírodní památka U Bezděčína
5/2008 přírodní památka Kocoury
7/2008 přírodní rezervace Doupský a Bažantka
8/2008 přírodní památka Ivaniny rybníčky
9/2008 přírodní památka Rašeliniště u Vintířova

1/2009 přírodní rezervace U Miličovska
3/2009 přírodní památka Ouperek
4/2009 přírodní památka Laguna u Bohdalova

1/2010 přírodní památka Olšoveček
5/2010 přírodní památka Borky
6/2010 přírodní rezervace Čermákovy louky
7/2010 přírodní památka Dědkovo

1/2011 přírodní památka Obecník
2/2011 přírodní památka Starý Přísecký rybník

1/2012 přírodní rezervace Vírská skalka
2/2012 přírodní památka Sochorov
3/2012 přírodní památka Nová Říše
4/2012 přírodní rezervace Suché skály
5/2012 přírodní památka Hajnice
6/2012 přírodní rezervace Šimanovské rašeliniště
7/2012 přírodní rezervace Na Oklice
8/2012 přírodní památka Rašelinné jezírko Rosička
9/2012 přírodní památka Špilberk
10/2012 přírodní památka Kobylínek
11/2012 přírodní památka Borecká skalka
12/2012 přírodní památka Náměšťská obora
13/2012 přírodní památka Ptáčovský kopeček
14/2012 přírodní rezervace Baba – V Bukách
15/2012 přírodní památka Belfridský potok
18/2012 přírodní rezervace Údolí Chlébského potoka
19/2012 přírodní památka Mrázkova louka
20/2012 přírodní rezervace Hroznětínská louka a olšina
21/2012 přírodní rezervace Nad Svitákem

1/2013 přírodní památka Rychtářský rybník
2/2013 přírodní památka Koupaliště u Bohuslavic
3/2013 přírodní památka Rybníky V Pouštích
4/2013 přírodní památka V Kopaninách

5/2013 přírodní památka Vysoký kámen u Smrčné
 6/2013 přírodní památka U Borovné
 7/2013 přírodní rezervace Suché skály
 9/2013 přírodní památka Hodíškovský rybník
 10/2013 přírodní rezervace Jedlový les a údolí Rokytne
 11/2013 přírodní památka Údolí potoka u Dolské myslivny
 12/2013 přírodní památka Rašelinná louka u Proseče-Obořiště

1/2014 přírodní památka Javorův kopec
 2/2014 přírodní památka Nad Koupalištěm
 3/2014 přírodní památka Ptáčovské rybníky

Smluvní ochrana byla uzavřena pro tato území:
 19. 3. 2009 evropsky významná lokalita Fickův rybník
 19. 3. 2009 evropsky významná lokalita Jeřišno-Heřmaň

Maloplošná zvláště chráněná území jsou zásluhou trvalé péče Kraje Vysočina od roku 2003 ve velmi dobrém stavu, podařilo se zastavit degradační procesy na řadě území, stabilizovat významné biotopy. Předmět ochrany ve většině území (zejména lučních a rašeliništních biotopů) je přímo podmíněn zajištěním náhradní extenzivní podoby jejich pravidelného obhospodařování. Některá území jsou však zejména vlivem zásahů v okolí (například odvodnění ze druhé poloviny 20. století) ve stálém nebezpečí ohrožení existence význačných biotopů.

Vynaložené prostředky Kraje Vysočina na péči o ZCHÚ (v tabulce nejsou uvedeny prostředky získané z Operačního programu Životní prostředí na projekty implementace Natury 2000 a na asanační zásahy v MZCHÚ – projekty biodiverzita)

rok	péče o biotopy a druhy (v tis. Kč)	značení ¹⁾ (v tis. Kč)	plány péče ¹⁾ (v tis. Kč)	geodetické práce (v tis. Kč)	celkem (v tis. Kč)
2003	3 386	473	249	0	4 108
2004	3 502	337	307	123	4 269
2005	3 047	270	299	231	3 847
2006	3 295	386	187	477	4 345
2007	3 042	290	119	475	3 926
2008	3 386	325	173	229	4 113
2009	3 646	227	169	187	4 229
2010	3 402	38	12	231	3 683
2011	3 531	239	209	132	4 111
2012	3 513	324	183	102	4 122
2013	3 801	287	229	123	4 440
2014	4 259	141	431	403	5 234
<i>celkem</i>	<i>41 810</i>	<i>3 337</i>	<i>2 567</i>	<i>2 713</i>	<i>50 427</i>
<i>průměrně</i>	<i>3 375</i>	<i>291</i>	<i>191</i>	<i>219</i>	<i>4 076</i>
<i>podíl z nákladů</i>	<i>82,80%</i>	<i>7,14%</i>	<i>4,69%</i>	<i>5,37%</i>	<i>100%</i>

¹⁾ značení tvoří cca 7 % z managementu, plány péče tvoří cca 5 % z managementu atd.

5. Proč vyhlášovat zvláště chráněná území v Kraji Vysočina

Na místo klasické SWOT analýzy jsme shrnuli pozitivní a negativní přínosy z pohledů různých subjektů (užíváme + a -).

Jeden jev se může vyskytnout víckrát tam, kde je podstatou vztahu mezi jednotlivými „subjekty“. Jevy nejsou hierarchizovány.

Subjekty:

- A Příroda
- B Vlastník (nájemce) nemovitosti
- C Obec, Kraj
- D Veřejnost
- E Stát (úřad)

Pohled A:

- + plánovitost, pravidelnost a dlouhodobost činností
- + signalizační význam - předmět ochrany nebude „omylem“ zničen
- + z odborného hlediska dlouhodobá kontinuita (možnost časové komparace) – zlepšování zásahů
- + zákonná povinnost zásahů – tj. relativní jistota péče
- + možnost pozitivního ovlivnění okolních „nechráněných“ pozemků
- + zonace nebo „stupně“ ochrany (NPR..., ochranná pásma)
- + relativně jasná lokalizace zásahů
- + komplexnost ochrany- jevy nejsou chráněny izolovaně
- + jistota vytvoření mozaiky dlouhodobě ekologicky stabilních lokalit
- + v některých případech možnost sukcese, bezzásahovosti (hned nebo po vhodných zásazích)

Pohled B

- + jasně lokalizovaná a dlouhodobě nastavená (často i dohodnutá) pravidla hospodaření
- + finanční výhody (daň z nemovitosti, příspěvek na provádění péče ve vlastní režii, náhrady za omezení činností – to v případě obecné ochrany přírody není pravidlem)
- + zájem státu (kraje) o údržbu (jinak často zanedbaných) pozemků – pomoc při plnění zákonné povinnosti řádného hospodaření
- + sjednocení povolovacích procesů v ruce jednoho úřadu (krajský úřad) – tj. povolení k činnostem jsou třeba, i když se ZCHÚ nevyhlásí
- + informovanost vlastníka – jasně předem ví, co může a co ne
- + navázání komunikace s vlastníkem z vůle úřadu, zvýšení celkové informovanosti vlastníka a zvýšení povědomí vlastníka o ochraně přírody
- teoretická možnost drobných zásahů proti vůli vlastníka, možnost omezení činnosti – to je ale možné/nutné, i když se ZCHÚ nevyhlásí

Pohled C

-vyšší náklady

- + lepší možnosti externího financování
- + rozvojový prvek obce, kraje – propagace, turistický ruch
- + rozvojový prvek obce – zájem o život (bydlení) na venkově
- + důvod pro rozvoj turistické infrastruktury
- + pozitivní mediální obraz kraje (zdůraznění skutečností sub D)

Pohled D

+ ZCHÚ v širokém smyslu jsou tradiční – časově (od 19. stol.), geograficky (vyspělejší státy Evropy)

- + snaha o zachování trvalých hodnot (objektivní celospolečenský význam)
- + kladné hodnocení většinovou veřejností (subjektivní význam)
- + edukativní význam – působení na děti a mládež
- + turistický ruch
- + pozitivní hodnocení odbornou veřejností – propagace na „vědeckém“ poli

Pohled E

- + lepší možnosti externího financování
- + sjednocení výkonu státní správy – menší administrativní náročnost
- + lepší znalost lokality – úspora při rozhodování
- + splnění požadavků státních, evropských předpisů
- + pomoc při plnění povinností jiných úseků státní správy (vodní hospodářství, státní správa lesů)
- vyšší náklady (vyhlášení) – „management“ by se měl/mohl dělat i mimo ZCHÚ
- při nadužívání devalvace hodnot – rozostření, rozmělnění pracovního úsilí i prostředků – proto je třeba postupovat koncepčně

6. Cíle a opatření na úseku zvláště chráněných území v Kraji Vysočina pro roky 2015 - 2017

Legislativní východiska, formální postupy, odborná kritéria a další potřebné informace nutné k realizaci níže uvedených cílů a opatření zde neuvádíme, protože jsou velmi dobře a podrobně zpracovány v metodických materiálech MŽP, které jsou v přílohách:

- Metodika vyhlášení přírodních rezervací a přírodních památek (viz též Věstník MŽP 4/2012)
- Osnova plánů péče o NPR, PR, NPP, PP a jejich OP (viz též Věstník MŽP 3/2009)
- Metodický pokyn pro revizi zřizovacích předpisů ZCHÚ

Cíl 1. Dokončení implementace Natury 2000

Rok 2015

Kód ústř. sezn.	evropsky významná lokalita	kategorie	název ZCHÚ	opatření
526	CZ0615001 Zaječí skok	PR	Zaječí skok	dokončení projednání (s vlastníky, obcemi a dotčenými úřady), geodetické práce (ZPMZ), vyhlášení nařízení RK, označení v terénu – vše financováno z projektu implementace Natury 2000 podpořených z Operačního programu životní prostředí (OPŽP)
652	CZ0613002 Roštýnská obora	PR	Roštejská obora	
869	CZ0614134 Údolí Jihlavy	PR	Dukovanský mlýn	
1304	CZ0610025 Habrová seč	PR	Habrová seč	
1417	CZ0610025 Habrová seč	PP	U lusthausu	
1419	CZ0614133 Kozének	PP	Kozének	
1817	CZ0614134 Údolí Jihlavy	PR	Mohelnička	
1854	CZ0610005 U Hamrů	PP	U Hamrů	
1970	CZ0610022 Havranka	PR	Havranka	
2134	CZ0614134 Údolí Jihlavy	PR	Velká skála	
nově vyhlášená území	CZ0610029 Horní Mrzatec	PP	Horní Mrzatec	
	CZ0613003 Maršovec a Čepička	PP	Maršovec a Čepička	
	CZ0613012 Na Ostrázné	PP	Na Ostrázné	
	CZ0613013 Šilhánky	PP	Šilhánky	
	CZ0614052 Rybníky u Rudolce	PP	Rybníky u Rudolce	
	CZ0614057 Znětínské rybníky	PP	Znětínské rybníky	
	CZ0614132 Kamenický rybník	PP	Kamenický rybník	
	CZ0614134 Údolí Jihlavy	PR	Havran	
CZ0614134 Údolí Jihlavy	PR	U Jezera		

Cíl 2. Aktualizace plánů péče o stávající zvláště chráněná území

Rok 2015 (až 2017) – opatření pro rok 2015 je nutné reálně rozložit na dva až tři roky (tj. až do 2017) a to vzhledem k tomu, že je třeba řešit přes 30 nových plánů péče a je třeba zohlednit rozpočtové možnosti příslušné kapitoly rozpočtu Kraje Vysočina, dále je třeba zohlednit vyčerpané kapacity odborných zhotovitelů (jsou kvůli implementaci Natury 2000 v celé ČR nyní nedostatečné kapacity vhodných odborných zpracovatelů plánů péče o PP a PR).

U plánů péče ZCHÚ, kde se v roce 2015 dokončuje realizace projektů podpořených z OPŽP s názvem biodiverzita a biodiverzita II (opatření ke zlepšení přírodního prostředí a pro podporu předmětů ochrany ZCHÚ), se zpracování plánů péče posune až na dobu po realizaci projektu a vyhodnocení jeho efektů (označeno hvězdičkou ve sloupci opatření - *).

Plány péče s již ukončenou platností

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	další opatření
53	PP	Černíč	zpracování nového plánu péče	
715	PP	Bukovské rybníčky	zpracování nového plánu péče	
717	PR	Doupský a Bažantka	zpracování nového plánu péče*	
829	PR	Rybník Březina	zpracování nového plánu péče	zpracovat návrh vyhlášení
832	PP	Jezdovické rašeliniště	zpracování nového plánu péče*	zpracovat návrh vyhlášení
838	PP	Ještěnice	zpracování nového plánu péče	
957	PP	Na Kopanínách	zpracování nového plánu péče	zpracovat návrh vyhlášení
958	PP	Kamenný vrch	zpracování nového plánu péče	
1420	PP	Jalovec	zpracování nového plánu péče	
1444	PP	Dobrá Voda	zpracování nového plánu péče*	nové vyhlášení

Plány péče s platností do roku 2015

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	další opatření
714	PR	Rašeliniště Loučky	zpracování nového plánu péče*	
716	PR	Rašeliniště Kaliště	zpracování nového plánu péče*	
1696	PP	Rašeliniště u Vintífova	zpracování nového plánu péče	
1858	PP	Svratka	zpracování nového plánu péče	zpracovat návrh vyhlášení
1949	PR	U potoků	zpracování nového plánu péče	
2031	PR	Chvojnov	zpracování nového plánu péče*	

Plány péče s platností do roku 2016

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	další opatření
102	PP	Habří	zpracování nového plánu péče	
683	PP	Heřmanov	zpracování nového plánu péče	nové vyhlášení

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	další opatření
713	PR	Vílanecké rašeliniště	zpracování nového plánu péče*	zpracovat návrh vyhlášení
1448	PP	Rasuveň	zpracování nového plánu péče	doplnit průzkumy a dle výsledků zpracovat návrh vyhlášení
1529	PR	Hrachoviště	zpracování nového plánu péče	zpracovat návrh vyhlášení
1531	PP	U Bezděčína	zpracování nového plánu péče	
1532	PR	Rybník Starý	zpracování nového plánu péče	zpracovat návrh vyhlášení
1856	PP	Kocoury	zpracování nového plánu péče	
1863	PP	Křižník	zpracování nového plánu péče	zpracovat návrh vyhlášení
1901	PR	Nový rybník	zpracování nového plánu péče	zpracovat návrh vyhlášení
1902	PP	Pstruhovec	zpracování nového plánu péče	zpracovat návrh vyhlášení
1972	PP	Šlapanka	zpracování nového plánu péče	
5652	PP	Dědkovo	prodloužit platnost plánu péče	dle SDO případně aktualizovat prodlužovaný plán péče

Plány péče s platností do roku 2017 (lesní území)

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	další opatření
826	PP	Čertův hrádek	zpracování nového plánu péče	zpracovat návrh vyhlášení
827	PP	Na skalce	zpracování nového plánu péče	
828	PP	Přední skála	zpracování nového plánu péče	zpracovat návrh vyhlášení
961	PR	Křemešník	zpracování nového plánu péče	
1903	PP	Stržená hráz	zpracování nového plánu péče	zpracovat návrh vyhlášení
2141	PR	Údolí Brtnice	zpracování nového plánu péče*	

Rok 2016

Plány péče s platností do roku 2017

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	další opatření
872	PP	Klučovský kopec	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení
1530	PR	Krčil	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení
1961	PP	Jersínská stráň	zpracovat plán péče	

Další opatření: plány péče zpracované v roce 2015 projednat (s vlastníky, obcemi a dotčenými úřady).

Rok 2017

Plány péče s platností do roku 2018

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	další opatření
870	PP	Hájky	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení
962	PR	Rybník Pařez	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení

1649	PR	V Mezence	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení
1680	PP	Ouperek	prodloužit platnost plánu péče	
2049	PP	Prosenka	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení
5598	PP	Laguna u Bohdalova	zpracovat plán péče	
5662	PP	Obecník	zpracovat plán péče	

Plány péče s platností do roku 2019 (lesní území)

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	další opatření
1820	PR	Hošťanka	zpracovat plán péče	
2053	PP	Huťský potok	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení
2201	PR	Blatná hráz	zpracovat plán péče	

Další opatření: plány péče zpracované v roce 2016 projednat (s vlastníky, obcemi a dotčenými úřady).

Opatření pro další roky při aktualizaci plánů péče o stávající zvláště chráněná území jsou patrné z tabulky v příloze 3 této Strategie ZCHÚ.

Cíl 3. Nové vyhlášení stávajících zvláště chráněných území (převyhlášení)

Rok 2015

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	další opatření /poznámka
425	PR	Stvořidla	zpracovat návrh vyhlášení	již zpracované ZPMZ
683	PP	Heřmanov	zpracovat návrh vyhlášení	již zpracované ZPMZ
712	PR	Štamberk a kamenné moře	zpracovat návrh vyhlášení	již zpracované ZPMZ
719	PR	Velká a Malá olšina	zpracovat návrh vyhlášení	již zpracované ZPMZ
836	PR	Velký Pařezitý rybník	zpracovat návrh vyhlášení	již zpracované ZPMZ
1444	PP	Dobrá Voda	zpracovat návrh vyhlášení	již zpracované ZPMZ
1647	PR	Kladinský potok	zpracovat návrh vyhlášení	již zpracované ZPMZ
1695	PP	Kejtovské louky	zpracovat návrh vyhlášení	již zpracované ZPMZ
1819	PR	Suchá hora	zpracovat návrh vyhlášení	rozšíření o tzv. Malá Suchá hora
2233	PP	Šebeň	zpracovat návrh vyhlášení	již zpracované ZPMZ

Rok 2016

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	další opatření /poznámka
713	PR	Vílanecké rašeliniště	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
829	PR	Rybník Březina	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
832	PP	Jezdovické rašeliniště	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
957	PP	Na Kopaninách	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
1448	PP	Rasuveň	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
1528	změna NPP na PR	Jankovský potok	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení
1528	změna NPP na PR	Prameny Jankovského potoka	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení
1529	PR	Hrachoviště	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
1532	PR	Rybník Starý	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
1819	PR	Suchá hora	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
1858	PP	Svratka	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
1863	PP	Křížník	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
1901	PR	Nový rybník	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
1902	PP	Pstruhovec	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ

Rok 2017

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	další opatření
826	PP	Čertův hrádek	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
828	PP	Přední skála	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
872	PP	Klučovský kopec	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
1528	změna NPP na PR	Jankovský potok	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
1528	změna NPP	Prameny Jankovského	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	další opatření
	na PR	potoka		
1530	PR	Krčil	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ
1903	PP	Stržená hráz	projednání s vlastníky ad.	zpracovat ZPMZ

Opatření pro další roky na novém vyhlášení stávajících zvláště chráněných území (převyhlašování) jsou patrné z tabulky v příloze 3 této Strategie ZCHÚ.

**Cíl 4. Doplnění sítě zvláště chráněných území o nové lokality
Roky 2015 - 2017**

dosavadní ochrana	název ZCHÚ	navržená kategorie	opatření	další opatření
	Dašovský potok	PP	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení projednání s vlastníky ad. zpracovat ZPMZ
PCHP	Pod Trojanem	PP		zpracovat návrh vyhlášení projednání s vlastníky ad. zpracovat ZPMZ
	Staré duby	PR	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení projednání s vlastníky ad. zpracovat ZPMZ
	V Kučerkách	PP	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení projednání s vlastníky ad. zpracovat ZPMZ
	Vápenky u Zvole	PP		zpracovat návrh vyhlášení projednání s vlastníky ad. zpracovat ZPMZ
	Výrova skála - Klobouček	PR	zpracovat plán péče	zpracovat návrh vyhlášení projednání s vlastníky ad. zpracovat ZPMZ

Opatření pro další roky (souhrnně)

U následujících lokalit bude zapotřebí nejprve prověřit stav území (stav předmětu ochrany). V případě, že stav území (předmětu ochrany) bude stále na úrovni požadované zákonem jako předpoklad k vyhlášení zvláštní územní ochrany, je třeba ještě zvážit efektivnost (potřeba vyhlášovat ZCHÚ je například tam, kde je zapotřebí změnit způsob péče o území např. z důvodu opatření ke zlepšení stavu území apod., nebo k vyznačení území jak v terénu, tak v dokumentech, pro ochranu před škodlivou exploatací jinými osobami, než je vlastník/uživatel) a je třeba vzít v potaz udržitelnost zvláštní územní ochrany takového území (například pokud je třeba k ochraně předmětu změna hospodaření vyžadující intervenci z veřejných rozpočtů, musí být zřejmé, zda je to dlouhodobě reálná podmínka).

V případě vyhodnocení dle předchozího odstavce vedoucímu k závěru, že je nutná a možná zvláštní územní ochrana, lze přistoupit ke standardním opatřením:

zpracování návrhu vyhlášení a plánu péče, projednání s vlastníky ad., zpracování ZPMZ.

Lokality navržené k doplnění sítě zvláště chráněných území jsou v Kraji Vysočina (kromě výše uvedených):

dosavadní ochrana	název ZCHÚ	navržená kategorie
	Amerika (Rašovec dle CS natury)	PP
	Bejčína	PP
	Borové sedlo	PP
	Brťovská stráň	PR
	Červenec	PP
	Dašovský potok	PP

dosavadní ochrana	název ZCHÚ	navržená kategorie
	Frejlach	PP
	Hlávkovský kopec	PP
	Hrádek	PR
	Hruškovec	PP
	Jezdovický rybník	PP
	Kotlaský rybník	PP
	Koutské	PP
	Křesťanova louka	PP
	Kukle	PP
	Libenice	PP
	Lísecké prameniště	PP
	Loučka	PP
PCHP	Louky u Zhořce	PP
	Mednice u hájku	PP
	Na Klátově	PP
	Nad Horníkem	PP
PCHP	Nad Niklem	PP
	Nad Svobodovým mlýnem	PR
	Nad Vírem	PR
	Olšanský potok	PP
	Oudoly	PP
PCHP	Pod Trojanem	PP
	Pyšolec	PR
	Radňovesský hadec	PP
	Rančířovský tankodrom	PP
	Rendlíček a Zumborek	PP
	Rybníček u Dolního Dvora	PP
	Rybník Bor	PP
	Rybníky u Praskoles	PP
	Smíchov	PP
	Smrčenský potok	PP
	Staré duby	PR
	Troják	PR
	U Šeredů	PP
	U Těšíkova mlýna	PP
	Údolí Prokopky	PP
	Údolí Janovického potoka	PP
	V Kučerkách	PP
	Vápenky u Zvole	PP
	Ve sklenářích	PP
	Veselík	PP
	Vojtův vrch	PP
	Výrova skála - Klobouček	PR
	Za Křižovníkem	PP

**Cíl 5. Rušení ZCHÚ se zaniklým předmětem ochrany a se změnou kategorizace
Roky 2015 až 2017**

Zrušení ZCHÚ z důvodu změny kategorie je nutné či předpokládané u těchto lokalit:

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	poznámka
624	PR	Údolí Oslavy a Chvojnice	zrušit ZCHÚ	MŽP vyhlásí NPR
1887	PR	V Klučí	zrušit ZCHÚ	MŽP vyhlásí NPR
5309	PP	Švařec II	zrušit ZCHÚ	již vyhlášena NPP (kód 943)

Zrušení ZCHÚ z důvodu zániku předmětu ochrany je předpokládané u těchto lokalit:

Kód ústř. sezn.	kategorie	název ZCHÚ	opatření	poznámka
956	PP	Pazderna	ověřit zánik předmětu ochrany a v případě zániku předmětu ochrany zrušit ZCHÚ	plán péče končí 2015
1857	PP	Louky u Polomu	ověřit zánik předmětu ochrany a v případě zániku předmětu ochrany zrušit ZCHÚ	plán péče končí 2016
1978	PP	Pod Mešnicí	ověřit zánik předmětu ochrany a v případě zániku předmětu ochrany zrušit ZCHÚ	plán péče končí 2017

7. Další opatření

Různé návrhy ke změnám v procesu přípravy vyhlášení a zpracování plánů péče.

Vymezení nedostatků ve vědomostech, návrh okruhů problémů k řešení a způsobů jejich řešení.

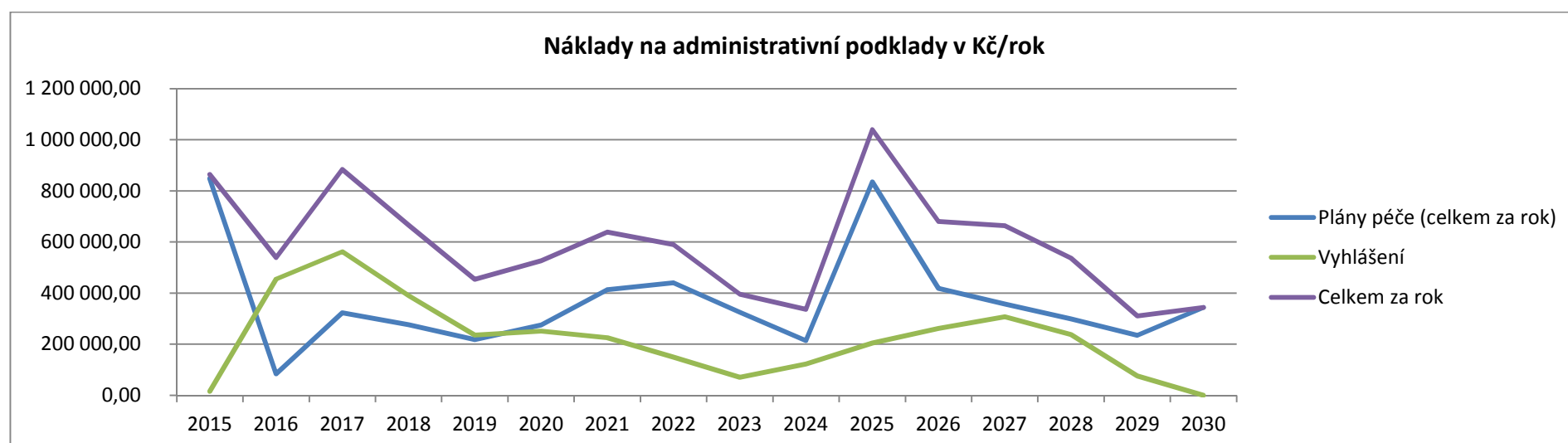
1. Projednat možnost využití krajských muzeí k průzkumům PP a PR v průběhu let před zpracováním plánů péče.
2. Je třeba aktualizovat průzkumy lokalit navržených k vyhlášení a podle výsledků upravit navržené období pro jejich řešení.
3. Využít výsledků průzkumů a monitoringů zpracovávaných různými subjekty k aktualizaci v této Strategii ZCHÚ používaných podkladů (evidované lokality, PCHP apod.).
4. Neustále aktualizovat informace o stavu předmětů ochrany a doplňovat informace o ostatních přírodních prvcích v ZCHÚ zajišťováním průzkumů.
5. Navrhnout a zavést systém dokumentace opatření a zásahů dle § 6 odst. 2 písm. m) a písm. n) vyhlášky 64/2011 Sb., o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území. Účinnost a dopady opatření pak vyhodnocovat.

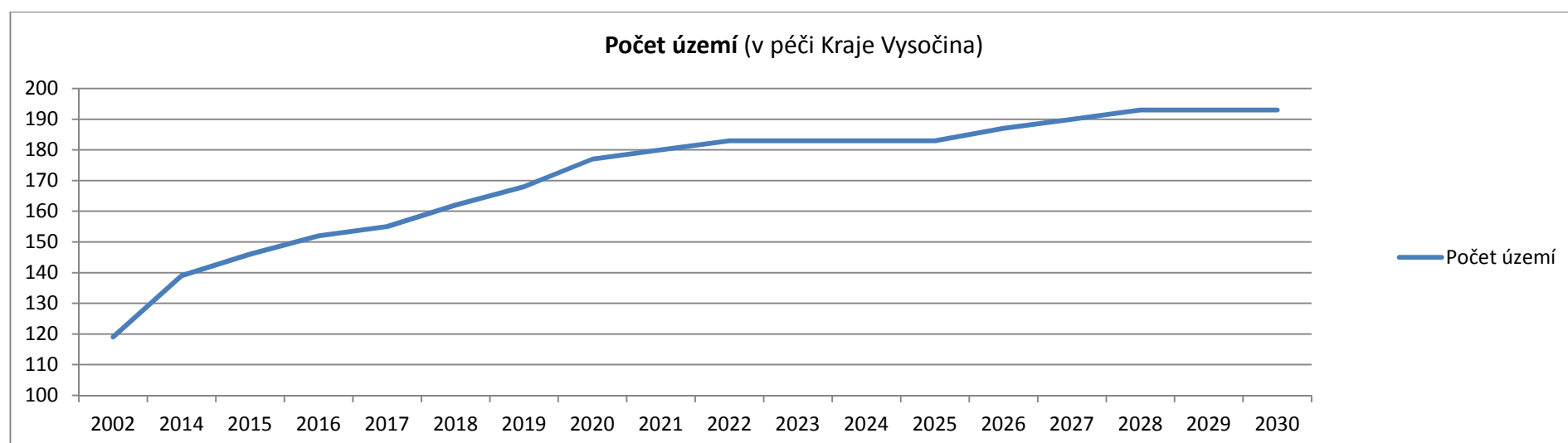
8. Přílohy

1. Graf vývoje nákladů na realizaci opatření Strategie ZCHÚ

Strategie ZCHÚ při stanovení opatření a jejich rozložení v čase (na jednotlivé roky) respektuje časové hlediska daná zákonem, vyhláškou a metodikami a zároveň se snaží, aby náklady v jednotlivých letech příliš nekolísaly. Eliminace výkyvů nákladů je potřeba s ohledem na financování těchto opatření z rozpočtu kraje, kde mezi jednotlivými roky nelze počítat se změnou výše jednotlivých kapitol a paragrafů rozpočtové skladby. Přesto je třeba počítat s výkyvy, danými zejména potřebou zpracování plánů péče ve lhůtách odvozených od lesních hospodářských plánů a osnov (LHP/LHO), pro které jsou plány péče podkladem, a tím, že v jednotlivých lesních hospodářských celcích (LHC) jsou ZCHÚ zastoupena nerovnoměrně. Výkyvy nákladů je možno v čase zmírňovat změnou platnosti plánů péče nelesních území (u ZCHÚ, kde vývoj předmětu ochrany bude stabilizovaný a nebude potřebovat úpravu řízení péče, je možné plán péče prodloužit až cca o 5 let, a naopak u problematických území je možno přistoupit ke zpracování nového plánu dříve). Takovéto přehodnocení bude zapotřebí zejména před rokem 2019 a 2024/25.

2. Grafy vývoje počtu a výměry území

Samostatné přílohy

3. Tabulka se základními údaji o ZCHÚ, EVL a navrhovaných území

str. 27

4. Situační zákresy podle obcí s rozšířenou působností (ORP)

str. 45

5. Situační zákresy ZCHÚ, EVL a navrhovaných území nad ortofotomapou

vzhledem k objemu dat není tato příloha zasílaná, ale je k dispozici na webu Kraje Vysočina

<http://www.kr-vysocina.cz/situacni-zakresy-zchu-evl-a-navrhovanych-uzemi-nad-ortofotomapou/d-4065696/p1=4957>

6. Metodika vyhlášení přírodních rezervací a přírodních památek (viz též Věstník MŽP 4/2012)

str. 60

7. Metodický pokyn pro revizi zřizovacích předpisů ZCHÚ

str. 107

8. Osnova plánů péče o NPR, PR, NPP, PP a jejich OP (viz též Věstník MŽP 3/2009)

str. 132

Kód ústředního seznamu	PSCI kód a název evropsky významné lokality	kategorie	název ZCHÚ	evropská lokalita (kód)	návrh změny kategorie	výměra (ha) rok 2002	výměra (ha) aktuální	výměra (ha) po (pře)vyhlášení	výměra OP (ha) aktuální nebo návrh (nebo zóna)	obvod hranice ZCHÚ (m)	první vyhlášení ZCHÚ	aktuální vyhlášení ZCHÚ	zřizovací předpis (odkaz)	platnost plánu péče (včetně zatím neschvál.)	rok zpracování plánu péče I. decennium	náklady na plán péče	rok zpracování plánu péče II. decennium	náklady na plán péče II. dec.	náklady na (pře)vyhlášení (PZMZ)	rok (pře)vyhlášení	náklady kraje na management regulační (každoroční)	náklady kraje na management asanační a obnovní (náklady za 10 let)
	CZ0614057 Znětinské rybníky		Znětinské rybníky		PP	0,00	0,00	12,06	zóna	3021				01.01.2015 - 31.12.2024	2023	22 000,00	2033	22 000,00	0,00	2015	0,00	43 000,00
	CZ0614132 Kamenický rybník		Kamenický rybník		PP	0,00	0,00	4,14	zóna	954				01.01.2016 - 31.12.2025	2024	14 100,00	2034	14 100,00	0,00	2015	0,00	10 000,00
	CZ0614134 Údolí Jihlavy		Havran		PR	0,00	0,00	8,79	0,03	1577				01.01.2016 - 31.12.2025	2027	14 300,00	2037	14 300,00	0,00	2015	0,00	0,00
	CZ0614134 Údolí Jihlavy		U Jezera		PR	0,00	0,00	26,51	12,89	4787				01.01.2016 - 31.12.2025	2028	23 200,00	2038	23 200,00	0,00	2015	5 000,00	775 000,00
	CZ0620194 Čepičkův vrch a údolí	ZO																				
	CZ0623324 Loučka	ZO																				
	CZ0623819 Řeka Rokytná	ZO																				
			Amerika (Rašovec dle CS natury)	LS004	PP	0,00	0,00	2,89	zóna	977					2019	12 800,00	2029	12 800,00	25 000,00	2020	38 984,19	
			Bejčína	PL002	PP	0,00	0,00	0,79	zóna	441					2019	10 700,00	2029	10 700,00	15 000,00	2020	15 739,12	
			Borové sedlo	BP008	PP	0,00	0,00	0,95	zóna	457					2018	10 400,00	2028	10 400,00	22 000,00	2020	0,00	
			Brťovská stráž	BP035	PR	0,00	0,00	25,15	zóna	3070					2018	22 500,00	2028	22 500,00	44 000,00	2020	0,00	
			Červenec	BP002	PP	0,00	0,00	0,64	zóna	310					2019	10 600,00	2029	10 600,00	11 000,00	2020	9 550,10	
			Dašovský potok		PP	0,00	0,00	9,62	zóna	2617					2016	14 800,00	2026	14 800,00	57 000,00	2017	0,00	
			Frejlach	PE028	PP	0,00	0,00	20,36	zóna	2626					2019	30 300,00	2029	30 300,00	18 000,00	2020	325 689,76	
			Hlávkovský kopec		PP	0,00	0,00	8,10	zóna	1308					2020	18 000,00	2030	18 000,00	13 000,00	2021	20 000,00	
			Hrádek	NA010	PR	0,00	0,00	15,91	zóna	2678					2026	17 900,00	2036	17 900,00	57 000,00	2028	0,00	
			Hruškovec		PP	0,00	0,00	5,77	zóna	1044					2018	15 700,00	2028	15 700,00	25 000,00	2019	0,00	
			Jezdovický rybník	TS002	PP	0,00	0,00	11,67	zóna	2076					2020	21 600,00	2030	21 600,00	30 000,00	2021	0,00	
			Kotlaský rybník	ZR009	PP	0,00	0,00	3,52	zóna	816					2025	13 500,00	2035	13 500,00	9 000,00	2026	0,00	
			Koutské	PC012	PP	0,00	0,00	2,51	zóna	1024					2019	12 500,00	2029	12 500,00	19 000,00	2020	35 105,07	
			Křestanova louka	ZR003	PP	0,00	0,00	1,95	zóna	1025					2019	11 900,00	2029	11 900,00	10 000,00	2020	0,00	
			Kukle	PL016	PP	0,00	0,00	5,45	zóna	1160					2019	15 400,00	2029	15 400,00	16 500,00	2020	59 985,56	
			Libenice	VM002	PP	0,00	0,00	5,95	zóna	1875					2025	12 900,00	2035	12 900,00	41 000,00	2027	0,00	
			Lisecké prameniště	BP013	PP	0,00	0,00	3,50	zóna	1200					2026	13 500,00	2036	13 500,00	29 000,00	2027	49 000,00	
			Loučka	BP004	PP	0,00	0,00	15,57	zóna	4551					2026	25 500,00	2036	25 500,00	95 000,00	2027	163 507,42	
		PCHP	Louky u Zhořce		PP	0,00	0,00	3,00	zóna	959					2019	12 900,00	2029	12 900,00	18 800,00	2020	0,00	
			Mednice u hájku		PP	0,00	0,00	73,36	zóna	4814					2019	46 600,00	2029	46 600,00	65 000,00	2020	0,00	
			Na Klátově	TE032	PP	0,00	0,00	0,56	zóna	326					2019	10 500,00	2029	10 500,00	11 400,00	2020	11 226,82	
			Nad Horníkem	VM009	PP	0,00	0,00	2,06	zóna	1219					2019	12 000,00	2029	12 000,00	11 000,00	2020	0,00	
		PCHP	Nad Niklém	PL011	PP	0,00	0,00	1,36	zóna	464					2019	11 300,00	2029	11 300,00	14 200,00	2020		

Kód ústředního seznamu	PSCI kód a název evropsky významné lokality	kategorie	název ZCHÚ	evropská lokality (kód)	návrh změny kategorie	výměra (ha) rok 2002	výměra (ha) aktuální	výměra (ha) po (pře)vyhlášení	výměra OP (ha) aktuální nebo návrh (nebo zóna)	obvod hranice ZCHÚ (m)	první vyhlášení ZCHÚ	aktuální vyhlášení ZCHÚ	zřizovací předpis (odkaz)	platnost plánu péče (včetně zatím neschvál.)	rok zpracování plánu péče I. decennium	náklady na plán péče	rok zpracování plánu péče II. decennium	náklady na plán péče II. dec.	náklady na (pře)vyhlášení (PZMZ)	rok (pře)vyhlášení	náklady kraje na management regulační (každoroční)	náklady kraje na management asanační a obnovní (náklady za 10 let)
			Nad Svobodovým mlýnem	MB003	PR	0,00	0,00	23,90	zóna	4690					2025	21 900,00	2035	21 900,00	69 000,00	2027	0,00	
			Nad Vřem	BP036	PR	0,00	0,00	31,44	zóna	4080					2019	25 700,00	2029	25 700,00	64 000,00	2021	0,00	
			Olišanský potok	TE027	PP	0,00	0,00	51,49	zóna	5881					2026	61 400,00	2036	61 400,00	121 000,00	2028	308 931,70	
			Oudoly	VM003	PP	0,00	0,00	4,47	zóna	1034					2019	14 400,00	2029	14 400,00	22 000,00	2020	67 005,27	
		PCHP	Pod Trojanem	J1012	PP	0,00	0,00	12,47	12,08	2430				01.01.2010 - 31.12.2019	2015	0,00	2025	22 400,00	0,00	2016	118 900,00	
			Pyšolec	BP037	PR	0,00	0,00	35,34	zóna	4113					2026	27 600,00	2036	27 600,00	60 000,00	2028	0,00	
			Radňovský hadec	VB005	PP	0,00	0,00	15,62	zóna	2121					2018	17 800,00	2028	17 800,00	47 000,00	2020	70 309,66	
			Rančířovský tankodrom		PP	0,00	0,00	27,36	zóna	3788					2024	23 600,00	2034	23 600,00	81 000,00	2026	0,00	
			Rendlíček a Zumborek	ZR002	PP	0,00	0,00	22,15	zóna	5060					2018	32 100,00	2028	32 100,00	66 000,00	2019	83 054,95	
			Rybníček u Dolního Dvora		PP	0,00	0,00	0,99	zóna	549					2024	10 400,00	2034	10 400,00	11 000,00	2026	0,00	
			Rybník Bor		PP	0,00	0,00	37,13	zóna	3008					2019	47 100,00	2029	47 100,00	20 000,00	2020	0,00	
			Rybníky u Praskoles	TE001	PP	0,00	0,00	12,48	zóna	2397					2018	22 400,00	2028	22 400,00	36 000,00	2019	0,00	
			Smíchov	TE011	PP	0,00	0,00	23,97	zóna	2377					2018	33 900,00	2028	33 900,00	46 000,00	2019	0,00	
			Smrčenský potok		PP	0,00	0,00	15,16	0,80	5299					2025	17 500,00	2035	17 500,00	31 500,00	2026	0,00	
			Staré duby	HR001	PR	0,00	0,00	58,25	zóna	6875					2015	39 100,00	2025	39 100,00	66 000,00	2016	0,00	
			Troják		PR	0,00	0,00	45,04	zóna	3007					2019	32 500,00	2029	32 500,00	65 000,00	2020	0,00	
			U Šeredů		PP	0,00	0,00	7,10	zóna	1831					2018	17 000,00	2028	17 000,00	14 000,00	2019	141 979,66	
			U Těšíkova mlýna	VM010	PP	0,00	0,00	12,35	zóna	2110					2018	22 300,00	2028	22 300,00	44 000,00	2019	18 526,10	
			Údolí Prokopky		PP	0,00	0,00	12,85	zóna	5125					2022	22 800,00	2032	22 800,00	38 000,00	2022	100 000,00	
			Údolí Janovického potoka	BP012	PP	0,00	0,00	19,00	zóna	3500					2019	29 000,00	2029	29 000,00	75 000,00	2020	50 000,00	
			V Kučerkách		PP	0,00	0,00	0,43	zóna	256					2016	10 400,00	2026	10 400,00	11 000,00	2017	14 000,00	
			Vápenky u Zvole	BP010	PP	0,00	0,00	0,46	zóna	298					2015	0,00	2025	10 400,00	6 500,00	2016	5 489,87	
			Ve sklenářích	PE020	PP	0,00	0,00	6,15	zóna	1549					2019	16 100,00	2029	16 100,00	30 500,00	2020	92 267,78	
			Veselík	CZ0616 215	PP	0,00	0,00	7,71	zóna	1073					2019	17 700,00	2029	17 700,00	15 000,00	2019	40 000,00	
			Vojtův vrch		PP	0,00	0,00	19,35	zóna	3566					2018	19 600,00	2028	19 600,00	23 000,00	2019	0,00	

Kód ústředního seznamu	PSCI kód a název evropsky významné lokality	kategorie	název ZCHÚ	evidovaná lokality (kód)	návrh změny kategorie	výměra (ha) rok 2002	výměra (ha) aktuální	výměra (ha) po (pře)vyhlášení	výměra OF (ha) aktuální nebo návrh (nebo zóna)	obvod hranice ZCHÚ (m)	první vyhlášení ZCHÚ	aktuální vyhlášení ZCHÚ	zřizovací předpis (odkaz)	platnost plánu péče (včetně zatím neschvál.)	rok zpracování plánu péče I. decennium	náklady na plán péče	rok zpracování plánu péče II. decennium	náklady na plán péče II. dec	náklady na (pře)vyhlášení (PVMZ)	rok (pře)vyhlášení	náklady kraje na management regulační (každoroční)	náklady kraje na management asanační a obnovní (náklady za 10 let)
			Výrova skála - Klobouček	HR011	PR	0,00	0,00	44,57	zóna	4426					2016	32 200,00	2026	32 200,00	93 000,00	2017	0,00	
			Za Křížovníkem	VM005	PP	0,00	0,00	0,32	zóna	266					2022	10 300,00	2032	10 300,00	11 000,00	2023	6 410,22	

Kód ústředního seznamu	PSCI kód a název evropsky významné lokality	kategorie	název ZCHÚ	předmět ochrany platný (sukcese)	předmět ochrany navržený (sukcese)	předmět ochrany platný (regulace)	předmět ochrany navržený (regulace)	předmět ochrany (abiotické prvky a v budovách)
20		PP	Borecká skalka			Mozaika společenstev skalních stérbin hadců (svazu <i>Asplenion serpentina</i>) a společenstev mělkých chudých půd na silikátových podkladech (svazu <i>Hyperico perforati</i> – <i>Scleranthion perennis</i>) s výskytem silně ohroženého stezníku hadcového (<i>Asplenium cuneifolium</i>).		
53		PP	Černíč			Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Rybník s velmi bohatou květenou.		
102		PP	Habří	Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Velmi zachovalý, nejvýše položený habrový les.				
250		PP	Mrázkova louka			Mozaika lučních biotopů vřhých pcháčovými luk, nevápniých mechových slatiništ a podhorských smilkových trávníků, vzácné a ohrožené druhy rostlin a živočichů, zejména populace rosnatky okrouhlohlizy (<i>Drosera rotundifolia</i>), prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>), tolje bahenní (<i>Parnassia palustris</i>) a hadilky obecné (<i>Ophioglossum vulgatum</i>).		
251		PR	Mrhatina	Původní bukový porost.				
347	CZ0612141 Ptáčovský kopeček	PP	Ptáčovský kopeček			Mozaika travinných společenstev svazu <i>Koelerio-Phleion phleoidis</i> s výskytem koniklece velkokvětého; typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Ptáčovský kopeček a které se nacházejí na území přírodní památky.		
425		PR	Stvořidla	Původní kamenité řečiště řeky Sázavy a okolní lesní porosty.	Typický ekosystém rychle proudícího úseku řeky Sázavy, fragmenty ekosystémů stérbinové vegetace silikátových skal a droln, lesních pramenišť, dubohabřin a bučin.	Niva řeky Sázavy.	Esteticky cenný soubor jevů říčního údolí, řečiště Sázavy s přilehlou nivou a okolními lesními porosty.	Ekologicky i esteticky cenný soubor geomorfologických jevů průlomového říčního údolí, zvláště kamenitého řečiště Sázavy.
431		PP	Syenitové skály u Pocoucova		Biotop dubohabřin.			Ukázka rozpadu syenitu.
470	CZ0620132 Údolí Chlébského p	PR	Údolí Chlébského potoka	Mozaika přírodních blízkých lesních společenstev tvořených především údolními jasanovo-olšovými luhy s významným výskytem zvláště chráněných druhů, především bledule jarní.		Mozaika přírodních blízkých lučních společenstev s významným výskytem zvláště chráněných druhů; typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Údolí Chlébského potoka a které se nacházejí na území přírodní rezervace.		
526	CZ0615001 Zaječí skok	PR	Zaječí skok	Strmé skály nad řekou Jihlavou s arkticko-alpinskými relikty (<i>Woodsia ilvensis</i>) i typy teplomilnějšími.	Prudké svahy nad řekou Jihlavou s výchozy skal a navazujícími suťovými lesy a druhy rostlin a živočichů na tato stanoviště vázané, především evropsky významný mechorost dvouhrotec zelený (<i>Dicranum viride</i>).			
624	CZ0614131 Údolí Oslavy a Chvojnice	PR	Údolí Oslavy a Chvojnice			Kaňonovitě údolí řek Oslavy a Chvojnice s jedinečnou ukázkou původních a posledních zachovaných moravských toků, zajímavých nejen po stránce krajinné, ale i z hlediska botanického a zoologického.		Kaňonovitě údolí řek Oslavy a Chvojnice s velkou rozmanitostí krajinného reliéfu.
652	CZ0613002 Roštejská obora	PR	Roštejská obora	Zbytek přirozených lesních společenstev nižších poloh Jihlavských vrchů.	Komplex starých, pralesovitých acidofilních bučin, květnatých bučin, suťových lesů a druhů rostlin a živočichů na tato stanoviště vázané, především páchník hnědý (<i>Osmoderma barnabita</i>) a netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>).			
683		PP	Heřmanov				Společenstva vřhých luk a smilkových trávníků s výskytem významných druhů (<i>Dactylorhiza majalis</i> , <i>Pedicularis sylvatica</i> , <i>Taraxacum nordstedtii</i>).	Naleziště nerostů unikátních heřmanovských koulí.
709		PR	Jechovec	Přirozené společenstvo <i>Alnetum glutinosea</i> s dominantní bledulí jarní v bylinném patře.				
710	CZ0610003 Vysoký kámen u Smrčné	PP	Vysoký kámen u Smrčné	Květnaté bučiny svazu <i>Fagion</i> a suťové lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> s výskytem významných druhů rostlin živočichů; typ přírodního stanoviště (bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i>), pro který byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita CZ0610003 Vysoký kámen u Smrčné a který se nachází na území přírodní památky.				
712		PR	Štamberk a kamenné moře	Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Zachování původních lesních porostů Jihlavských vrchů a význačné geologické památky.	Biotopy květnatých a acidofilních bučin.		Biotopy smilkových trávníků a vřesovišť.	Význačná geologická památka.
713		PR	Vilanecké rašeliníště			Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Přirozený fytoecologický typ, zcela ojedinělého charakteru rašeliníště.		
714		PR	Rašeliníště Loučky			Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Typické rašeliníště Vysočiny se vzácnou a ohroženou květenou.		
715		PP	Bukovské rybníčky			Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Vodní vegetace s dominantními druhy mokřadních rostlin.	Výskyt cenných rostlinných společenstev s řadou zvláště chráněných a ohrožených druhů. Lokalita je významná pro rozmnožování obojživelníků, zejména populací blatnice a rosníčky. Patří mezi 10 ornitologicky nejvýznamnějších lokalit v okrese Jihlava s výskytem velkého množství zvláště chráněných druhů ptáků.	
716		PR	Rašeliníště Kalisté			Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Rašeliníště lučního typu se vzácnou a ohroženou květenou.		
717	CZ0610030 Doupský a Bažantka	PR	Doupský a Bažantka			Cenná rostlinná společenstva údolního a přechodového rašeliníště a stanoviště řady ohrožených druhů rostlin a živočichů. V Doupském rybníce jsou předmětem ochrany vzácné zachovalé vodní a mokřadní společenstva podhorského rybníka s výskytem kriticky ohroženého rostlinného druhu (<i>Nuphar pumila</i>).		
719		PR	Velká a Malá olšina	Stará olšina na slatinných glejových půdách s bohatým výskytem chráněné rostliny bledule jarní.				
826		PP	Čertův hrádek	Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Zbytky přirozených jedlobukových porostů.				Význačný geologický a geomorfologický útvar.
827		PP	Na skalce					Geologické a geomorfologické pozoruhodnosti skalního výchozu. Jedná se o zbytky skalní hradby o délce 600 m a šířce až 20 m.
828		PP	Přední skála	Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Geologická a geomorfologická pozoruhodnost se zbytky smíšeného lesního porostu.				Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Geologická a geomorfologická pozoruhodnost se zbytky smíšeného lesního porostu.
829		PR	Rybník Březina			Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Přirozená společenstva vodních a mokřadních rostlin s dominantním stulíkem žlutým a dáblíkem bahenním.	Ekosystémy rybníka a navazujících mokřadů s dominantním stulíkem žlutým a dáblíkem bahenním, vřhých a mezofilních luk s výskytem významných druhů.	

Kód ústředního seznamu	PSCI kód a název evropsky významné lokality	kategorie	název ZCHÚ	předmět ochrany platný (sukcese)	předmět ochrany navržený (sukcese)	předmět ochrany platný (regulace)	předmět ochrany navržený (regulace)	předmět ochrany (abiotické prvky a v budovách)
830		PP	Pahorek u Vržanova			Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Suberofitní travinná společenstva s celou škálou typických pastvinných druhů s výskytem jalovce obecného.		
831	CZ0613328 Rašelinné jezírko R	PP	Rašelinné jezírko Rosička			Biotop rašelinného jezírka s makrofytní vegetací přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod s významným výskytem vzácných a zvláště chráněných druhů; typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Rašelinné jezírko Rosička a které se nacházejí na území přírodní památky.		
832		PP	Jezdovické rašeliniště			Není stanoven legislativně.	Mozaika slatinných a přechodových rašelinišť s výskytem vzácných druhů.	
833		PP	Horní Nekolov	Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Jeden z posledních nejvýše položených bukových porostů se smrkem a vtroušeným klenem v Jihlavských vrších.				
834		PR	Luh u Telče	Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Ukázky lužního lesa v jedlobukovém stupni v drsnější poloze Českomoravské vysočiny, důležité i z hlediska ornitologického.				
835		PP	Lukšovská	Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Typická lesní společenstva na púdách s vysoko položenou hladinou spodní vody, významná biocenóza v komplexu lesů Českomoravské vysočiny s výskytem pro stanoviště typických vzácných a chráněných druhů rostlin.				
836		PR	Velký Pařezitý rybník	Není stanoven legislativně. Dle ústředního seznamu: Typická ukázka bažinného lesního společenstva vyšších poloh Českomoravské vrchoviny a s výskytem vzácných a chráněných rostlinných druhů.			Biotop splečenstev stojatých vod (rybníka).	
837		PP	Michova skála					Skalniho výchoz typický pro Jihlavské vrchy.
838		PP	Ještěnice	Není stanoven legislativně.	Podmáčená smrčina.	Není stanoven legislativně.	Přechodové rašeliniště s výskytem vzácných druhů.	
869	CZ0614134 Údolí Jihlavy	PR	Dukovanský mlýn	Teplomilná doubrava na skalách a bory na hadcích s významnými druhy.	Prudké svahy nad řekou Jihlavou s biotopy skalní vegetace s kostřavou sivou, hadcové bory a teplomilné doubravy spolu s druhy rostlin a živočichů na tato stanoviště vázané, především lýkovec vonný (<i>Daphne cneorum</i>), sleziník hadcový (<i>Asplenium cuneifolium</i>), bažanka vejčítá (<i>Mercurialis ovata</i>) a ještěrka zelená (<i>Lacerta viridis</i>).	Reliktní porosty travinobylinných společenstev serpentinových podkladů s dealpiskými prvky.	Prudké svahy nad řekou Jihlavou se subpanonskými stepními trávníky.	
870		PP	Hájky			Souvislý lipový háj spolu s přirozeným hájovým podrostem bylin a keřů.		
871		PP	Hluboček			Ladoňka dvoulistá.		
872		PP	Klučovský kopec			Porosty s některými chráněnými druhy, zejména koniklecem černajícím.		
873	CZ0612136 Kobylínek	PP	Kobylínek			Mozaika travinných společenstev svazu Koelerio-Phleion phleoidis s výskytem koniklece velkokvětého; typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Kobylínek a které se nacházejí na území přírodní památky.		
874		PR	Na podlesích			Mokřadní louky s výskytem vzácných rostlinných druhů.		
875	CZ0613816 Náměstská obora	PP	Náměstská obora			Biotop zvláště chráněných druhů, především páchníka hnědého, tesaříka obrovského, kovaříka fialového, holuba doupláka, krutíhlava obecného, včelojeda lesního a hřiba Boletus fectleri; typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Náměstská obora a které se nacházejí na území přírodní památky.		
876	CZ0612147 Špilberk	PP	Špilberk			Mozaika travinných společenstev svazu Koelerio-Phleion phleoidis s výskytem koniklece velkokvětého; typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Špilberk a které se nacházejí na území přírodní památky.		
956		PP	Pazderna			Přirozené mokré louky s výskytem vstavače májového.		
957		PP	Na Kopaninách			Přirozená pastvina, lokalita hořečku českého.		
958		PP	Kamenný vrch			Přirozená pastvina s výskytem hořečku českého.		
959		PP	Čertův kámen					Skalní útvar – žulový výchoz na svahu Melechova, na jehož vrcholově plošině jsou zahloubeny dvě velké skalní mísy.
961		PR	Křemešník	Přírodě blízký komplex acidofilních a květnatých bučin, suťových lesů a štěrbíkové vegetace skal a drolnů na silikátových púdách podhorského a horského stupně s výskytem zvláště chráněných druhů.				
962		PR	Rybník Pařez			Soubor vodních a mokřadních ekosystémů zahrnujících početnou skupinu zvláště chráněných druhů.		
963		PP	Údolí potoka u Dolské myslivny			Údolní niva Kateřinského potoka doprovázeného olšinou a lukami, s mozaikou pramenišť a rašelinišť, zahrnující početnou skupinu zvláště chráněných druhů.		
964		PP	Rašelinná louka u Proseče-Obořiště			Slatiniště, prameniště a mokřadní a vlhké louky s výskytem zvláště chráněných druhů.		
1256	CZ0610145 Hrozenčínská louka	PP	Hrozenčínská louka a olšina	Společenstva přírodě blízkých lesů s vegetací údolních jasanovo-olšových luhů, s výskytem významných druhů rostlin a živočichů.		Střídavě vlhké pcháčově louky a rybník s výskytem makrofytní vegetace mělkých stojatých vod a vegetací vysokých ostřic s výskytem významných druhů rostlin a živočichů.		
1278	CZ0610175 Baba	PR	Baba – V Bukách	Komplex lesních porostů s přirozenou vegetací acidofilních a květnatých bučin asociací Luzulo-Fagetum a Asperulo-Fagetum. Typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Baba a které se nacházejí na území přírodní rezervace.				

Kód ústředního seznamu	PSCI kód a název evropsky významné lokality	kategorie	název ZCHÚ	předmět ochrany platný (sukcese)	předmět ochrany navržený (sukcese)	předmět ochrany platný (regulace)	předmět ochrany navržený (regulace)	předmět ochrany (abiotické prvky a v budovách)
1280		PP	Nyklovický potok			Není stanoven legislativně (resp. Zmatečně). Dle ústředního seznamu: Meandrující potok s břehovými porosty, bohatá lokalita bledule jarní.		
1304	CZ0610025 Habrová seč	PR	Habrová seč	Přirozené ekosystémy listnatých lesů se všemi druhy rostlin a živočichů.	Komplex listnatých lesů se zastoupením jasonovo-olšových luků, květnatých bučin a dubohabřin a druhů rostlin a živočichů na tato stanoviště vázaných.			
1413		PP	Černá blata	Přirozený bukový porost.				
1414		PP	Na skalciče			Přirozená pastvina s populací hořečku nahořklého.	Suchomilné trávníky blízké acidofilním trávníkům mělkých půd s přechody k vegetaci širokolistých suchomilných trávníků s výskytem řady významných druhů.	
1415		PR	Opatovské zákopy			Přirozené rašelinné louky na prameništích.		
1416		PR	U hájenky			Přirozená společenstva rostlin a živočichů v biotopu mokřých luk.		
1417	CZ0610025 Habrová seč	PP	U luthausu	Vegetace potočního luhu s bledulí jarní.	Fragment olšového luhu s populací bledule jarní (Leucojum vernum).			
1418	CZ0610179 Jedlový les a údolí	PR	Jedlový les a údolí Rokytě	Lesy se společenstvy hercynských dubohabřin, suťových lesů, lesních okrajů, světlin a lesních lemů s výskytem významných druhů rostlin a živočichů.		Extenzivní sečené louky nížin až podhůří.		
1419	CZ0614133 Kozének	PP	Kozének			Biotop pastvin s přirozenou druhovou skladbou porostů.	Prudké svahy nad řekou Jihlavou s biotopy skalní vegetace s kostřavou sivou, subpanonské a acidofilní stepní trávníky a hercynské dubohabřiny a druhy rostlin a živočichů na tato stanoviště vázané, především evropsky významný přástevník kostivalový (Euplagia quadripunctaria), slezínik hadcový (Asplenium cuneifolium), pryšec sivý menší (Euphorbia seguieriana subsp. minor) a ještěrka zelená (Lacerta viridis).	
1420		PP	Jalovec			Jalovec obecný (Juniperus communis L.) a zbytky přirozených podhorských pastvin s výskytem hořečku nahořklého (Gentianella amarella L. Börner), hořečku brvitého (Gentianopsis ciliata L. Ma), pcháče bezlodyžného (Cirsium acaule Scop.) a hořečku českého (Gentianella bohemica Skalický), který zde roste na své absolutní areálové hranici směrem k východu.		
1421		PP	Urbánkův palouk			Přirozené porosty typů rašelinných luk s výskytem vzácných a ohrožených rostlinných druhů.		
1444		PP	Dobrá Voda			Přírodovědecky cenné území s výskytem řady chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů, zejména vlhkomilných – vstavačovitě, z živočichů skokana zeleného, ropuchy obecné, čolka obecného.	Vegetace vlhkých luk, mokřadů a vodních nádrží s výskytem vzácných druhů.	
1445		PP	Olšoveček		Biotop olšového luhu s výskytem významných druhů.	Vodní a mokřadní biotopy s výskytem zvláště chráněných druhů organismů.		
1448		PP	Rasuveň	Fragment lesa s přirozenou skladbou jedlobukového vegetačního stupně.				
1528	CZ0613321 Jankovský potok	NPP	Jankovský potok			Přirozené meandrující tok Jankovského potoka provázený více či méně přirozenými společenstvy luční a rašelinné vegetace.	Přirozené meandrující tok Jankovského potoka provázený více či méně přirozenými společenstvy luční a rašelinné vegetace.	
1528	CZ0613321 Jankovský potok	NPP	Prameny Jankovského potoka			Přirozené meandrující tok Jankovského potoka provázený více či méně přirozenými společenstvy luční a rašelinné vegetace.	Přirozené meandrující tok Jankovského potoka provázený více či méně přirozenými společenstvy luční a rašelinné vegetace.	
1529		PR	Hrachoviště	Soubor lesních ekosystémů zahrnujících početnou skupinu zvláště chráněných druhů.		Soubor vodních, mokřadních a lučních ekosystémů zahrnujících početnou skupinu zvláště chráněných druhů.		
1530		PR	Krčl			Soubor vodních, mokřadních, lesních a lučních ekosystémů zahrnujících početnou skupinu zvláště chráněných druhů.	Soubor vodních, mokřadních, rašelinných a lučních biotopů zahrnujících početnou skupinu zvláště chráněných druhů.	
1531		PP	U Bezděčína	Prameniště a potoční niva s výskytem zvláště chráněných druhů.				
1532		PR	Rybník Starý		Biotop olšiny s výskytem významných druhů.	Soubor vodních, mokřadních a rašelinných ekosystémů s výskytem zvláště chráněných druhů.		
1645		PR	Čermákovy louky	Společenstva prameništ (část s prameništní olšinou).		Společenstva prameništ, rašelinist a luk s hojným výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.		
1646		PR	Kamenná trouba	Není stanoven legislativně.	Rákosiny eutrofních stojatých vod, vrby a vrbové křoviny s výskytem vzácných druhů vázaných na toto prostředí.	Mokřadní luční ekosystémy, typické a významné pro oblast Českomoravské vrchoviny a ochrana ohrožených rostlinných a živočišných druhů vázaných na toto prostředí.		
1647		PR	Kladinský potok	Přirozené meandrující tok potoka a remízky nad rybníkem Horní Kladiny.		Přirozené meandrující tok potoka s okolními vlhkými loukami.		
1648		PR	U Miličovska			Dobře zachovalý komplex druhově bohatých rašelinných a lučních společenstev s výskytem zvláště chráněných druhů.		
1649		PR	V Mezence			Rašelinné louky s pramennými vývěry.		
1680		PP	Ouperek					Významné mineralogické naleziště s výskytem celé řady minerálů tzv. albitové zóny.
1694		PP	Ivaniny rybníčky			Biotopy soustavy rybníčků s výskytem zvláště chráněných druhů		
1695		PP	Kejtové louky			Ekosystémy (biotopy) a zvláště chráněné druhy na nich žijící.	Mozaika ekosystému vodního toku, rašelinist, slatinist a vlhkých luk s výskytem významných druhů.	
1696		PP	Rašelinisté u Vintřova	Společenstva prameništ s dřevinným doprovodem a s výskytem zvláště chráněných druhů.		Komplex společenstev prameništ, rašelinist, rašelinných a pcháčových luk s dřevinným doprovodem a s výskytem zvláště chráněných druhů.		
1768		PR	Niva Doubravy			Mokřadní luční ekosystémy, typické a významné pro oblast Českomoravské vrchoviny a ohrožené rostlinné a živočišné druhy vázané na toto prostředí.		
1817	CZ0614134 Údolí Jihlavy	PR	Moheľníčka	Přírodě blízká lesní společenstva extrémních stanovišť v zářezu potoka Moheľníčka, s hodnotným bylinným a dřevinným patrem a s výskytem vzácné květeny.	Prudké svahy nad řekou Jihlavou s biotopy skalní vegetace s kostřavou sivou, subpanonské stepní trávníky, suťové lesy, teplomilné doubravy a hercynské dubohabřiny a druhy rostlin a živočichů na tato stanoviště vázané, především slezínik hadcový (Asplenium cuneifolium) a ještěrka zelená (Lacerta viridis).			

Kód ústředního seznamu	PSCI kód a název evropsky významné lokality	kategorie	název ZCHÚ	předmět ochrany platný (sukcese)	předmět ochrany navržený (sukcese)	předmět ochrany platný (regulace)	předmět ochrany navržený (regulace)	předmět ochrany (abiotické prvky a v budovách)
1818	CZ0612149 Suché skály	PR	Suché skály	Společenstva přirozených lesů s vegetací reliktních borů, suti a nelesních vegetací skal s výskytem vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů, zejména populace kriticky ohroženého druhu hvozdíku moravského; typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Suché skály a které se nacházejí na území přírodní rezervace.				
1819		PR	Suchá hora	Zbytek listnatých lesních porostů s bohatým doprovodným bylinným patrem a výskytem zákonem chráněných a ohrožených druhů rostlin.				
1820		PR	Hošťanka	Komplex různověkého lesního porostu s dominující jedlí bělokorou. Jedle je pro toto území autochtonní. Z tohoto pohledu se jedná o mimořádně cenné území, sloužící jako zdroj genetického materiálu i pro okolní lesy.				
1854	CZ0610005 U Hamrů	PP	U Hamrů		Komplex vápnomilných bučin na prudkých svazích nad fekou Svratkou .	Druhově bohatá travobylinná společenstva s xerothermní vegetací a výskytem zvláště chráněného druhu vemeníku dvoulistého a hořce křížatého.	Komplex širokolistých trávníků s jalovcem obecným na prudkých svazích nad fekou Svratkou a druhy rostlin a živočichů na tato stanoviště vázané, především modrásek černoskvrný (<i>Maculinea arion</i>), hořec křížatý (<i>Gentiana cruciata</i>), okrotice červená (<i>Cephalanthera rubra</i>) a střevočik pantoflíček (<i>Cypridium calceolus</i>).	
1855		PP	Javorův kopec			Mozaika lučních biotopů vlhkých pcháčových luk a pramenišť s přechody k mezofilním a smilkovým trávníkům, vzácné a ohrožené druhy živočichů a rostlin, zejména populace prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>) a vemeníku dvoulistého (<i>Platanthera bifolia</i>).		
1856		PP	Kocoury			Trávobylinná společenstva s výskytem fytograficky významných druhů rostlin a populace zvláště chráněné sasanky lesní.		
1857		PP	Louky u Polomu			Fragmenty pramenišť, místy rašelinných luk s výskytem zvláště chráněného druhu prstnatce májového.		
1858		PP	Svratka			Břehové porosty feky Svratky s bohatým výskytem zvláště chráněného druhu kapradiny pérovníku pštrosiho.		
1859		PP	Nad koupalištěm			Mozaika zachovalých mezofilních a suchomilných (acidofilních) trávníků, vzácné a ohrožené druhy živočichů a rostlin, zejména populace vstavače kukačky (<i>Orchis morio</i>) a vstavač osmahlý (<i>Orchis ustulata</i>).		
1860		PR	Ochoza	Zachovalý přírodě blízký až přirozený fragment smíšeného listnatého lesního porostu na skalnatém hřebeni s typickými bylinným podrostem.				
1861		PR	Vírská skalka	Skalní srázy se společenstvy přirozených lesních porostů asociace Luzulo-fagetum, se společenstvy pohyblivých suti a se skalní vegetací s kostřavou sivou.				
1862		PP	Ostražka			Dobře zachovalý komplex druhově bohatých společenstev suchých trávníků s výskytem zvláště chráněných druhů.		
1863		PP	Křížník		Přírodě blízké porosty květnatých bučin s významným výskytem zvláště chráněných druhů rostlin čeledi vstavačovitě (Orchideaceae).	Dobře zachovalá travno-bylinná společenstva s xerothermní vegetací a s výskytem řady zvláště chráněných a významných druhů organizmů, především orchidejí.	Mozaika suchomilných trávníků a mezofilních bylinných lemů s významným výskytem zvláště chráněných druhů rostlin čeledi vstavačovitě (Orchideaceae).	
1887	CZ0610159 Velký Špičák	PR	V Klučí	Přirozený bukový porost pralesovitého charakteru typický pro Českomoravskou vrchovinu a ohrožené rostlinné a živočišné druhy vázané na toto prostředí				
1896	CZ0614054 Na Oklice	PR	Na Oklice			Přírodě blízká přechodová rašeliniště, podhorské smilkové trávníky, vlhké pcháčové louky a vegetace blízká sekundárním podhorským vřesovištím s roztroušenými dřevinami a porosty s výskytem významných druhů rostlin a živočichů. Typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Na Oklice a které se nacházejí na území přírodní rezervace.		
1901		PR	Nový rybník		Společenstvo olšiny s významnými druhy.	Soubor vodních, mokřadních a lučních ekosystémů s výskytem zvláště chráněných druhů.		
1902		PP	Pstruhovec			Ekosystém rybníka s rašeliništěm zahrnující početnou skupinu chráněných druhů.		
1903		PP	Stržená hráz		Přirozené meandrující vodní tok a olšina s výskytem významných druhů.	Zachovalý komplex lučních a mokřadních společenstev s výskytem významných a zvláště chráněných druhů.		
1904	CZ0614056 V Lisovech	PR	V Lisovech			Komplex přírodě blízkých lučních a mokřadních společenstev, především, přechodových rašelinišť, nevápnitých mechových slatinišť a vlhkých pcháčových luk, s výskytem řady ohrožených druhů rostlin a živočichů. Typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita V Lisovech a které se nacházejí na území přírodní rezervace.		
1949		PR	U potoků			Velmi cenný soubor lučních a rašeliništních rostlinných společenstev s výskytem řady ohrožených taxonů v jinak intenzivně zemědělsky využívané krajině. Lokalita představuje rovněž cenné refugium hmyzu, obojživelníků a ptactva.		
1961		PP	Jersinská stráž			Zachovalý fragment suchomilných travinobylinných společenstev s výskytem kriticky ohroženého rostlinného taxonu a dalších ohrožených druhů rostlin a bezobratlých živočichů.		
1970	CZ0610022 Havranka	PR	Havranka			Unikátní komplex mokřadních a lučních ekosystémů, stanoviště vzácných a ohrožených rostlinných taxonů, biotop ohrožených druhů živočichů.	Komplex mokřadních luk s dominantním zastoupením střídavě vlhkých bezkolencových luk, vegetace vysokých ostic a vlhkých pcháčových luk s výskytem významných druhů rostlin a živočichů na tato stanoviště vázaných, zejména populace hladyše pruského (<i>Laserpitium prutenicum</i>), ostice blešní (<i>Carex pulicaris</i>), prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>), upolínu nejvyššího (<i>Trollius altissimus</i>), bekasiny otavní (<i>Gallinago gallinago</i>) a chřástala polního (<i>Crex crex</i>).	
1971		PP	Pod Kazbalem			Zachovalý fragment druhově bohatých společenstev vlhkých luk s výskytem řady vzácných a ohrožených rostlinných taxonů.		
1972		PP	Šlapanka	Významný fragment přírodě blízkých mokřadních společenstev údolní nivy Šlapanky s výskytem významných a ohrožených druhů organismů.	Biotop mokřadních olšin s výskytem významných a ohrožených druhů organismů.	Významný fragment přírodě blízkých mokřadních společenstev údolní nivy Šlapanky s výskytem významných a ohrožených druhů organismů.	Biotop vegetace vysokých ostic s výskytem významných a ohrožených druhů organismů.	
1978		PP	Pod Mešnicí			Zachovalý fragment krátkostébelných suchomilných společenstev na mělkých chudých půdách s výskytem kriticky ohroženého rostlinného druhu a dalších ohrožených rostlinných a živočišných taxonů.		

Kód ústředního seznamu	PSCI kód a název evropsky významné lokality	kategorie	název ZCHÚ	předmět ochrany platný (sukcese)	předmět ochrany navržený (sukcese)	předmět ochrany platný (regulace)	předmět ochrany navržený (regulace)	předmět ochrany (abiotické prvky a v budovách)
2007		PR	U Trojáku	Starý bukový porost na stanovišti svěžích jedlových bučin, který společně s porosty „U římské studánky“ tvoří poslední souvislé lesní části s vhodnou dřevinnou skladbou a bylinným patrem v rozsáhlém komplexu Heraldického a Kněžického lesa.				
2008		PR	U římské studánky	Starý bukový porost na stanovišti svěžích jedlových bučin, který společně s porosty „U trojáku“ tvoří poslední souvislé lesní části s vhodnou dřevinnou skladbou a bylinným patrem v rozsáhlém komplexu Heraldického a Kněžického lesa.				
2031		PR	Chvojnov			Cenná luční, rašeliništní a mokřadní společenstva s výskytem vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů, zabezpečení podmínek pro trvalou existenci populací ohrožených taxonů a zamezení všech vlivů, negativně zasahujících do ekologické stability a druhové diverzity zvláště chráněného území.	Cenná luční, rašeliništní a mokřadní společenstva s výskytem vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů.	
2049		PP	Prosenka			Cenná krátkostébelná semixerofytní travinobylinná společenstva bývalých extenzivních pastvin s výskytem silně ohroženého rostlinného taxonu, ojedinělého v regionu, výskyt ohrožených druhů rostlin a živočichů.		
2050	CZ0615018 Šímanovské rašelin	PR	Šímanovské rašeliníště			Přírodě blízká ostřicová společenstva rašelinných luk, ostřicovo-rašeliništní společenstva přechodových rašeliníšť, podhorské smilkové trávníky a makrofytní vegetace oligotrofních tůní a jezírek s výskytem významných druhů rostlin a živočichů, typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Šímanovské rašeliníště a které se nacházejí na území přírodní rezervace.		
2053		PP	Hutský potok			Zachovalá společenstva podhorského potoka s výskytem populací kriticky a silně ohrožených druhů živočichů, především stěvole potačnické, mihule potačnické a obojživelníků.		
2081		PP	Sochorov			Přírodní společenstva makrofytní vegetace přirozených eutrofních a mezotrofních stojatých vod, rákosin eutrofních stojatých vod, vegetací vysokých ostřic a vřhých pcháťových luk; vzácné a ohrožené druhy živočichů zejména populace silně ohrožených druhů čolka (Triturus cristatus, Triturus alpestris, Triturus vulgaris), včetně jejich biotopu.		
2134	CZ0614134 Údolí Jihlavy	PR	Velká skála	Zbytky reliktních borů, teplomilných doubrav a doprovodných xerothermních společenstev, prudce střídajících se společenstev stinných skalních roklí. Bohatý výskyt vzácných chráněných druhů rostlin a živočichů.	Prudké svahy nad řekou Jihlavou s biotopy štěrbinové vegetace silikátových skal a drolin, dubohabřiny a sutové lesy a druhy rostlin a živočichů na tato stanoviště vázané, především bažanka vejčitá (Mercurialis ovata), dvouřadec pozdní (Cleistogenes serotina), řeřišník skalní (Cardaminopsis petraea), slezink hadcový (Asplenium cuneifolium), páchník hnědý (Osmoderma barnabita), kovařík lechnodes sanguinicollis, kovařík Limniscus violaceus a ještěrka zelená (Lacerta viridis).		Prudké svahy nad řekou Jihlavou - panonské skalní trávníky.	
2141		PR	Údolí Brtnice		Mozaika lesních biotopů bučin, jedlin, borů, lesních lemů a údolních luků.	Populace ohrožených taxonů, zejména kriticky ohrožených, xerothermních druhů hmyzu.		Vysoké přírodní a krajinné hodnoty údolí řeky Brtnice jako ojedinělého geomorfologického fenoménu.
2165		PP	Rybníček u Starých Hutí			Zachovalá přírodní společenstva s výskytem populací silně ohrožených druhů rostlin a živočichů především rosnatky okrouhlolisté, bazonovce kytkokvětého, stěvole potačnické a obojživelníků.		
2201		PR	Blatná hráz	Údolní niva kolem přirozeně meandrujícího Šebkovického potoka se zbytky potačnických olšin uprostřed monokultur smrku. V olšinách je velmi bohaté bylinné patro, zejména rostliny jarního aspektu. Jedná se o jedno z posledních nalezišť bledule jarní na okrese Třebíč.	Údolní niva kolem přirozeně meandrujícího Šebkovického potoka se zbytky potačnických olšin, s bohatým bylinným patrem, s výskytem zejména rostlin jarního aspektu a bledule jarní.		Údolní niva kolem přirozeně meandrujícího Šebkovického potoka se zbytky potačnických olšin, s bohatým bylinným patrem, s výskytem zejména rostlin jarního aspektu a bledule jarní.	
2233		PP	Šebeň			Mimofádně početný výskyt lesních mravců druhu Formica polyctena (cca 1000 mraveníšť) v daném území.		
2991	CZ0613319 Ficků rybník	SMLUV	Ficků rybník					
5309	CZ0610056 Švařec	PP	Švařec II					
5324	CZ0613698 Jeřišno-Hefmaň	SMLUV	Jeřišno-Hefmaň					Netopýr velký.
5598		PP	Laguna u Bohdalova			Vodní a mokřadní fauna a flóra s výskytem zvláště chráněných druhů organismů v tůních vzniklých po těžbě cihlářské hlíny.		
5609		PP	Borky			Zachovalá přirozená společenstva prameníšť, přechodových rašeliníšť, střídavě zamokřených luk a bažinných vrbových křovin s výskytem zvláště chráněných druhů.		
5652	CZ0612133 Dědkovo	PP	Dědkovo	Biotop a populace stěvečnicku pantoflíčku (Cypripedium calceolus) a populace dalších druhů organismů, vyskytujících se v podrostu lesního společenstva, typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem 1) vyhlášena Evropsky významná lokalita Dědkovo a které se nacházejí na území přírodní památky.				
5662	CZ0612137 Obecník	PP	Obecník			Biotop a populace puchýřky útlé a populace dalších druhů vázaných na biotop vegetace letních rybníků; typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena EVL Obecník a které se nacházejí na území přírodní památky.		
5663		PP	Starý Přisecký rybník			Ekosystém rybníka s doprovodnými rostlinnými a živočišnými společenstvy s výskytem zvláště chráněných druhů, zejména ptáků, obojživelníků a vodních měkkýšů.		
5721	CZ0613327 Nová Říše	PP	Nová Říše			Ekosystém přirozeně eutrofní vodní nádrže s výskytem zvláště chráněných druhů; typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Nová Říše a které se nacházejí na území přírodní památky.		
5722		PP	Hajnice			Mozaika lučních společenstev, remizků a tůní v harmonicky utvářené kulturní krajině, význačné stanoviště a místo výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, zejména čolka obecného a horského, raka říčního, rosničky zelené, bekasiny otavní, šidélka kopovitého, hnědáčka rozrazilového, prstnatce májového, všivce ladního a dvoutroutce bahenního.		

Kód ústředního seznamu	PSCI kód a název evropsky významné lokality	kategorie	název ZCHÚ	předmět ochrany platný (sukcese)	předmět ochrany navržený (sukcese)	předmět ochrany platný (regulace)	předmět ochrany navržený (regulace)	předmět ochrany (abiotické prvky a v budovách)
5726	CZ0610175 Baba	PP	Belfridský potok	Niva Belfridského potoka se zachovalými lesními porosty údolních jasanovoříškových luhů s početnou populací dřipatky horské (<i>Soldanella montana</i>). Typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Baba a které se nacházejí na území přírodní památky.				
5741	CZ0614054 Na Oklice	PR	Nad Svítákem			Mozaika zachovalých společenstev přechodových rašeliníšť, vlhkých pcháčových luk a podhorských smrkových trávníků s výskytem významných a zvláště chráněných druhů v nivě Mlýčkovského potoka; typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Na Oklice a které se nacházejí na území přírodní rezervace.		
5781		PP	Safranice			Přírodní biotopy mokřadů a lučních rašeliníšť s populacemi zvláště chráněných druhů, zejména rostlin, mechů, obojživelníků a hmyzu.		
5785	CZ0612145 Rychtářský rybník	PP	Rychtářský rybník			Rybník s bohatou emerzní, submerzní a litorální vegetací a s biotopem obnažených den – tzv. vegetace letněných rybníků s výskytem zvláště chráněného rostlinného druhu puchýřka útlá (<i>Coleanthus subtilis</i>); vlhké louky a další navazující mokřadní biotopy s výskytem ohrožených druhů rostlin a živočichů; typy přírodních stanovišť a druh, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita CZ0612145 Rychtářský rybník a které se nacházejí na území přírodní památky.		
5786	CZ0613322 Koupaliště u Bohuslavic	PP	Koupaliště u Bohuslavic			Vodní a mokřadní biotopy s výskytem zvláště chráněných druhů organismů; typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita CZ0613322 Koupaliště u Bohuslavic a které se nacházejí na území přírodní památky.		
5787	CZ0613336 V Kopaninách	PP	V Kopaninách			Rybník s výskytem významného živočišného druhu kuřky obecné (<i>Bombina bombina</i>); typy přírodních stanovišť a druh, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita CZ0613336 V Kopaninách a které se nacházejí na území přírodní památky.		
5801	CZ0614058 Rybníky V Pouštích	PP	Rybníky V Pouštích	Mokřadní biotopy s výskytem významných rostlinných společenstev.		Mezotrofní rybníky s výskytem vegetace letněných rybníků a vegetace vodních makrofyt a navazující mokřadní biotopy s výskytem významných rostlinných společenstev, druhů rostlin a živočichů; zvláště chráněný rostlinný druh puchýřka útlá (<i>Coleanthus subtilis</i>) a živočišný druh kuřka obecná (<i>Bombina bombina</i>); typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita CZ0614058 Rybníky v Pouštích a které se nacházejí na území přírodní památky.		
5802	CZ0613335 U Borovné	PP	U Borovné			Rybníky s bohatou emerzní, submerzní a litorální makrofytní vegetací a s vegetací letněných rybníků a s výskytem ohrožených druhů rostlin a živočichů; vlhké louky a další navazující mokřadní biotopy s výskytem ohrožených druhů rostlin a živočichů; zvláště chráněné rostlinné a živočišné druhy – rdest ostrolistý (<i>Potamogeton acutifolius</i>), rdest trávolistý (<i>Potamogeton gramineus</i>), kuřka obecná (<i>Bombina bombina</i>), čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>) a skokan ostronosý (<i>Rana arvalis</i>); typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita CZ0613335 U Borovné a které se nacházejí na území přírodní památky.		
5814	CZ0612135 Hodiškovský rybník	PP	Hodiškovský rybník			Rybník s výskytem vegetace letněných rybníků a s výskytem významných druhů rostlin a živočichů, vlhké louky s výskytem významných druhů rostlin, puchýřka útlá.		
5972		PP	Ptáčovské rybníky			Rybníky s bohatými litorálními společenstvy a navazujícími mokřadními biotopy, významné hnízdiště, zimoviště a tahová zastávka pro ptáky; suchomilné trávníky a křovinny na výslunných remizích; vzácné a ohrožené druhy rostlin a živočichů		
	CZ0213067 Sázava	ZO						
	CZ0214016 Želivka	ZO						
	CZ0610029 Horní Mrzatec		Horní Mrzatec				Oligotrofní rybník s výskytem vegetace letněných rybníků a druhů na tyto biotopy vázaných, především pobřežnice jednokvěté (<i>Littorella uniflora</i>), skokana ostronosého (<i>Rana arvalis</i>) a blatnice skvrnitá (<i>Pelobates fuscus</i>).	
	CZ0610512 Lužný rybník	ZO						
	CZ0612134 Dolní rybník u Újezdu	ZO						
	CZ0612140 Podvesník	ZO						
	CZ0612143 Rybník u Zadního Zámku	ZO						
	CZ0613003 Maršovec a Čepička		Maršovec a Čepička				Vodní a mokřadní biotopy dvou menších rybníků a navazující podmáčené louky a druhy na ně vázané, především populace kuřky obecné (<i>Bombina bombina</i>), blatnice skvrnitá (<i>Pelobates fuscus</i>), skokana ostronosého (<i>Rana arvalis</i>), čolka velkého (<i>Triturus cristatus</i>).	
	CZ0613004 Břevnický potok	ZO						
	CZ0613005 Martnický potok	ZO						
	CZ0613012 Na Ostrážné		Na Ostrážné				Mozaika různých vlhkých lučních biotopů na jižně orientovaném svahu se solitárními až rozvolněnými porosty křovin a druhů na ně vázaných, zejména modráška bahenního (<i>Maculinea nausithous</i>).	
	CZ0613013 Šilhánky		Šilhánky				Mokřadní biotopy dvou lesních rybníků a navazující podmáčené olšiny a druhy na ně vázané, především populace kuřky obecné (<i>Bombina bombina</i>), skokana ostronosého, rosničky zelené, čolka horského, vrkoče mnohozubého.	
	CZ0613321 Jankovský potok	ZO						
	CZ0613332 Šlapanka a Zlatý potok	ZO						
	CZ0613334 Trnava	ZO						
	CZ0613695 Biskupice - kostel	ZO						
	CZ0613696 Biskupice - škola	ZO						
	CZ0613699 Náměšť nad Oslavou	ZO						
	CZ0614052 Rybníky u Rudolce		Rybníky u Rudolce				Olšinský a Pafezný rybník s výskytem vzácné vegetace letněných rybníků, litorál vodních ploch a navazující vlhké louky a fragmenty přechodových rašeliníšť a rašelinových luk. Populace významných druhů rostlin, puchýřky útlé (<i>Coleanthus subtilis</i>), a živočichů, především obojživelníků.	

Kód ústředního seznamu	PSCI kód a název evropsky významné lokality	kategorie	název ZCHÚ	předmět ochrany platný (sukcese)	předmět ochrany navržený (sukcese)	předmět ochrany platný (regulace)	předmět ochrany navržený (regulace)	předmět ochrany (abiotické prvky a v budovách)	
	CZ0614057 Znětínské rybníky		Znětínské rybníky				Staropavlovský rybník s výskytem vzácné vegetace letních rybníků s navazujícími mokřadními biotopy a část litorálu Znětíneckého rybníka. Populace významných druhů rostlin, především puchýřky útlé (Coleanthus subtilis) a masnice vodní (Tilapia aquatica), a živočichů, především obojživelníků.		
	CZ0614132 Kamenický rybník		Kamenický rybník				Biotope oligotrofního a periodicky letního rybníka s výskytem vegetace letních rybníků a druhů na tyto biotopy vázaných, především puchýřky útlé (Coleanthus subtilis), masnice vodní (Tilapia aquatica), blatnice skvrnitá (Pelobates fuscus), kuřky obecné (Bombina orientalis).		
	CZ0614134 Údolí Jihlavy		Havran	Prudké svahy nad řekou Jihlavou s biotopy vegetace skal a drolné a suťové lesy a druhy rostlin a živočichů na tato stanoviště vázané.			Prudké svahy nad řekou Jihlavou s biotopy skalní vegetace s kostřavou sivou a druhy rostlin a živočichů na tato stanoviště vázané.		
	CZ0614134 Údolí Jihlavy		U Jezera	Hercynské dubohabřiny			Prudké svahy nad řekou Jihlavou s biotopy skalní vegetace s kostřavou sivou, subpanonské a acidofilní stepní trávníky a druhy rostlin a živočichů na tato stanoviště vázané.		
	CZ0620194 Čepičkuv vrch a údolí	ZO							
	CZ0623324 Loučka	ZO							
	CZ0623819 Reka Rokytná	ZO							
			Amerika (Rašovec dle CS natury)		Suchomílné trávníky a křoviny na vápencovém podloží		Významná lokalita teplomilné flóry a fauny, v rámci kraje unikátní výskyt zvláště chráněného druhu rostliny a dalších ohrožených druhů organismů.		
			Bejčína				Plošně nevelký, ale významný zbytek druhově bohatých rašelinných luk, výskyt řady ohrožených a v regionu vzácných druhů.		
			Borové sedlo	Kyselý bor s výskytem kriticky ohroženého druhu orchideje. Významná lokalita dvou kriticky ohrožených druhů květeny CR, jedna ze tří recentních lokalit smrkovníku plazivého v České republice.					
			Brťovská stráž	Zachovalý celek suťových lesů a štěrbínové vegetace slikaťových skal a drolné spolu s květnatými bučinami a výskytem některých ohrožených druhů.					
			Červenec				Regionálně významná lokalita mokřadních druhů a společenstev.		
			Dašovský potok		Údolní olšina s výskytem bledule jarní.		Vlhké a pcháčové louky s výskytem bledule jarní.		
			Frejlach				Velmi významná mokřadní lokalita regionu, rozsáhlé zachovalé biotopy mokřadů a vlhkých luk výskyt nejméně čtyř zvláště chráněných druhů rostlin a dalších ohrožených rostlinných druhů. Hnízdiště ptactva s nadregionálním významem.		
			Hlávkovský kopec				Lokalita jalovce obecného.		
			Hrádek		Významná botanická lokalita, zachovalé lesní i nelesní biotopy, výskyt zvláště chráněných druhů.				
			Hruškovec				Rybník a rákosina s výskytem významných druhů živočichů a mozaika slatinišť, vlhkých a smilkových luka s výskytem významných druhů rostlin (např. Arnica montana, Pedicularis sylvatica, Taraxacum nordstetii, Dactylorhiza majalis).		
			Jezdovický rybník				Podle současného poznání (KODET 2005) patří mezi 10 ornitologicky nejvýznamnějších lokalit na Jihlavsku, a proto si zasluhuje mimořádně vysokou pozornost. V posledních 10 letech zde bylo v hnízdním období zaznamenáno minimálně 18 zvláště chráněných druhů ptáků. Přičemž 16 zvláště chráněných druhů ptáků využívalo lokalitu jako hnízdiště (kategorie: možné, pravděpodobné a prokázané hnízdění podle Štastný et al. 1996). Jako hnízdiště ptáků si Jezdovický rybník zaslouží pro 4 druhy mimořádně vysokou pozornost, pro 16 druhů zvýšenou pozornost a pro 9 druhů pozornost (kategorizace podle KODET 2003).		
			Kotlaský rybník				Ostřicovo-mechové okraje rybníků patří v regionu (mimo CHKO) k jednomu z nejvíce ohrožených biotopů. Hnízdní bukače velkého je v regionu jediné prokázané v posledních desetiletích.		
			Koutské				Pozoruhodně zachovalé vodní, mokřadní a luční biotopy, výskyt nejméně 4 druhů zvláště chráněných rostlin, výskyt dalších ohrožených rostlinných druhů, velmi pravděpodobně i biotop zvláště chráněných druhů živočichů.		
			Křestanova louka				Hodnotný fragment rašelinné louky se zvláště chráněnými druhy		
			Kukle				Podle současného poznání (KODET 2005) patří mezi 10 ornitologicky nejvýznamnějších lokalit na Jihlavsku, a proto si zasluhuje mimořádně vysokou pozornost. V posledních 10 letech zde bylo v hnízdním období zaznamenáno minimálně 20 zvláště chráněných druhů ptáků. Přičemž 17 zvláště chráněných druhů ptáků využívalo lokalitu jako hnízdiště (kategorie: možné, pravděpodobné a prokázané hnízdění podle Štastný et al. 1996). Jako hnízdiště ptáků si Kukle zaslouží pro 3 druhy mimořádně vysokou pozornost, pro 14 druhů zvýšenou pozornost a pro 9 druhů pozornost (kategorizace podle KODET 2003).		
			Libenice	Na několika desítkách kilometrů údolí Oslavy je to nejzachovalejší lesní společenstvo. V podrostu bylo nalezeno přes padesát (!) druhů rostlin, mezi nimi jeden druh zvláště chráněný a několik ohrožených. Lokalita má fytogeografický význam jako mezní lokalita několika druhů v jejich pronikání do nitra Českomoravské vrchoviny. Celé údolí je hojně navštěvováno výletníky, lokalita leží na přístupové cestě, je tu vynikající možnost popularizace a osvěty.					
			Lisecké prameniště				Zachovalé biotopy vlhkých pcháčových a mezofilních luk a smilkových trávníků. Lokalita nejméně tří zvláště chráněných druhů organismů, výskyt dalších ohrožených druhů z červených seznamů.		
			Loučka				Přirozený vodní tok a zachovalý komplex nivních luk.		
		PCHP	Louky u Zhořce				Mokřadní louky a rašeliniště s výskytem řady významných a zvláště chráněných druhů.		
			Mednice u Háiku				Řada mykologicky významných druhů.		
			Na Klátově				Významná lokalita slatinných biotopů, výskyt zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin.		
			Nad Horníkem				Společenstva slatinných luk s významnými druhy.		
		PCHP	Nad Niklém		Společenstvo olšiny s významnými druhy.		Společenstvo slatiniště s významnými druhy.		

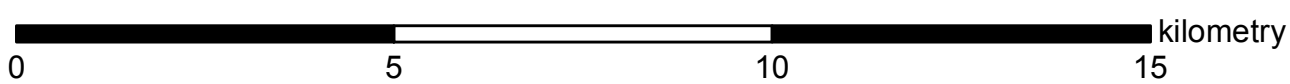
Kód ústředního seznamu	PSCI kód a název evropsky významné lokality	kategorie	název ZCHÚ	předmět ochrany platný (sukcese)	předmět ochrany navržený (sukcese)	předmět ochrany platný (regulace)	předmět ochrany navržený (regulace)	předmět ochrany (abiotické prvky a v budovách)
			Nad Svobodovým mlýnem		Komplex hercynských dubohabřin, acidofilních teplomilných doubrav, suchých acidofilních doubrav a suťových lesů, s výskytem zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin.			
			Nad Vřem		Acidofilní bučiny a květnaté bučiny v kombinaci se suťovými lesy, jen v menším podílu se vyskytují acidofilní doubravy a reliktní bory, lesní prostory s přírodě blízkou druhovou skladbou, výskyt ohrožených druhů rostlin.			
			Olšanský potok		Přítlační olšiny sv. <i>Alnus incanae</i> s dobře vyvinutým a druhově bohatým bylinným patrem, obohaceným řadou druhů květnatých bučin. Lokalita je obklopena kulturními smrčínami, místy částečně podmačenými.		Zachovalá část přirozeného toku Olšanského potoka v lesním celku, protékající přírodě blízkými biotopy přítlačních olšin a vlhkých luk, výskyt nejméně tří zvláště chráněných a řady dalších ohrožených druhů rostlin.	
			Oudoly				V regionálním měřítku jde o biologicky a kulturně-historicky velmi cennou, jedinečnou lokalitu. Roste tam 5 zvláště chráněných druhů rostlin v ohrožených společenstvech a byly tam nalezeny 4 zvláště chráněné druhy živočichů. Lokalita přežila neblaze proslulé meliorace, rekultivace neplodných půd i zalesňování, jenž byly běžnou praxí na pozemcích tohoto typu v minulém století. Nezanedbatelný je vstřícný postoj vlastníka (obce) k navrhovanému způsobu ochrany.	
		PCHP	Pod Trojanem				Zachovalý soubor rašelinných, mokřadních a lučních biotopů, jež hostí některé zvláště chráněné, ohrožené nebo zranitelné druhy rostlin a živočichů.*	
			Pyšolec		Rozsáhlý a relativně zachovalý komplex květnatých a acidofilních bučin, suťových lesů, šterbinové vegetace silikátových skal a droln a makrofytní vegetace vodních toků spolu s dalšími typy přírodních stanovišť.			
			Radňovský hadec		Borové lesní porosty na hadcích místy odpovídají boreokontinentálním borům (sv. <i>Dicranon-Pinion</i>).		Vlhké pcháčkové a psárkové louky a mezofilní ovčíkové louky v nivě Libochovky. Vzácné druhy rostlin: <i>Asplenium adnigrum</i> , <i>A. cuneifolium</i> , <i>A. viride</i> , <i>Potentilla alba</i> .	
			Raňčívský tankodrom				Zoologicky významná lokalita.	
			Rendlíček a Zumborek		Rašelinné a podmačené smrčiny.		Regionálně významná rybníční lokalita s výskytem mnoha chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů ve všech kategoriích ohrožení. Fytogeograficky i zoogeograficky velevýznamná lokalita.	
			Rybníček u Dolního Dvora				Zoologicky významná lokalita.	
			Rybník Bor				Ekosystémy rybníků a navazujících mokřadů, vlhkých a mezofilních luk, dřevinných porostů, s výskytem ornitologicky významných druhů.	
			Rybníky u Praskoles		Olšina v nivě vodního toku.		Významný krajinný celek se zachovalými částmi přírodě blízké vegetace. V rybnících porosty ohrožených či regionálně vzácných vodních makrofyt, jedna z několika lokalit rdesna alpského v širším okolí Tálče. Fragment vlhké louky s řadou ohrožených a zvláště chráněných druhů rostlin. Velmi významná lokalita pro rozmnožování obojživelníků, zejména daná výskytem populace regionálně velmi vzácného čolka velkého. Batrachologicky nejvýznamnější jsou rybníky 300 m jižně, 300 m JJV a 500 m JZ od lípy v Praskolesích.	
			Smíchov				Podle současného poznání (KODET 2005) patří mezi tři ornitologicky nejvýznamnější lokality na Jihlavsku, a proto si zasluhuje mimořádně vysokou pozornost. V posledních 10 letech zde bylo v hnízdním období zaznamenáno minimálně 22 zvláště chráněných druhů ptáků. Přičemž 16 zvláště chráněných druhů ptáků využívalo lokalitu jako hnízdiště (kategorie: možné, pravděpodobné a prokázané hnízdiště podle Štastný et al. 1996). Jako hnízdiště ptáků si Smíchov zaslouží pro 5 druhů mimořádně vysokou pozornost, pro 13 druhů zvýšenou pozornost a pro 7 druhů pozornost (kategorizace podle KODET 2003). V regionu je lokalita pro ptáky také významnou tahovou zastávkou.	
			Smrčenský potok		Biotopy přirozené meandrujícího toku a olšin s výskytem významných druhů.		Biotopy vlhkých a mezofilních luk s výskytem významných druhů.	
			Staré duby		Doubravy a habřiny s ohroženými druhy rostlin. Velmi významný komplex přírodě blízkých a přirozených lesních porostů s ploškami primárního bezlesí, výskyt zvláště chráněných druhů. Jedno z nejromantičtějších míst v údolí Jihlavy.			
			Troják		Biotop květnatých bučin.			
			U Šeredů				Prameniště na okraji nivy a řada pramenišť asi 100 m dolů po toku pod lesem. Z ohrožených mechorostů byl ověřen výskyt <i>Sphagnum warnstorffii</i> a dále nalezeny druhy <i>Tomentypnum nitens</i> a <i>Campylium stellatum</i> .	
			U Těšíkova mlýna		Hadcový bor nad východním břehem rybníka.		Významná lokalita ohrožené mokřadní a hadcové květeny. V rámci regionu unikátní společenstva vlhkých luk na hadcovém podloží.	
			Údolí Prokopky				Přirozený vodní tok Prokopky s nivou tvořenou mozaikou biotopů pramenišť, podmačených, vlhkých a mezofilních luk, olšin, s výskytem významných druhů.	
			Údolí Janovického potoka				Velmi dobře zachovalé ohrožené biotopy ostřicových, pcháčkových a mezofilních luk, smilkových a suchých trávníků, významná roztroušená a skupinová zeleň v krajinně četná prameniště. Výskyt nejméně pět zvláště chráněných druhů rostlin a dvou zvláště chráněných druhů živočichů, lokalita řady dalších ohrožených druhů organismů z červených seznamů.	
			V Kučerkách				Lokalita hořečku českého - <i>Gentiana praecox</i> ssp. <i>bohemica</i>	
			Vápenky u Zvole				Zvláště chráněné druhy rostlin ve všech kategoriích ohrožení. Jedna ze dvou známých lokalit kriticky ohroženého hořečku nahořklého ve fytogeografickém okrese 67. Českomoravská vysočina a jedna z lepších z posledních přibližně padesáti v ČR. Dosud velmi dobře zachovalá lokalita s dobrou perspektivou do budoucna. Zásadní fytogeografický význam.	
			Ve sklenářích				Velmi cenný a zachovalý komplex luční a mokřadní vegetace s cennými a ohroženými rostlinnými biotopy. Výskyt nejméně 5 zvláště chráněných a řady dalších ohrožených rostlinných druhů.	
			Veselík				Komplex mokřadů a vlhkých luk s výskytem významných druhů.	
			Vojtův vrch				Mimořádně početný výskyt lesních mravenců (cca 1500 mravenišť).	

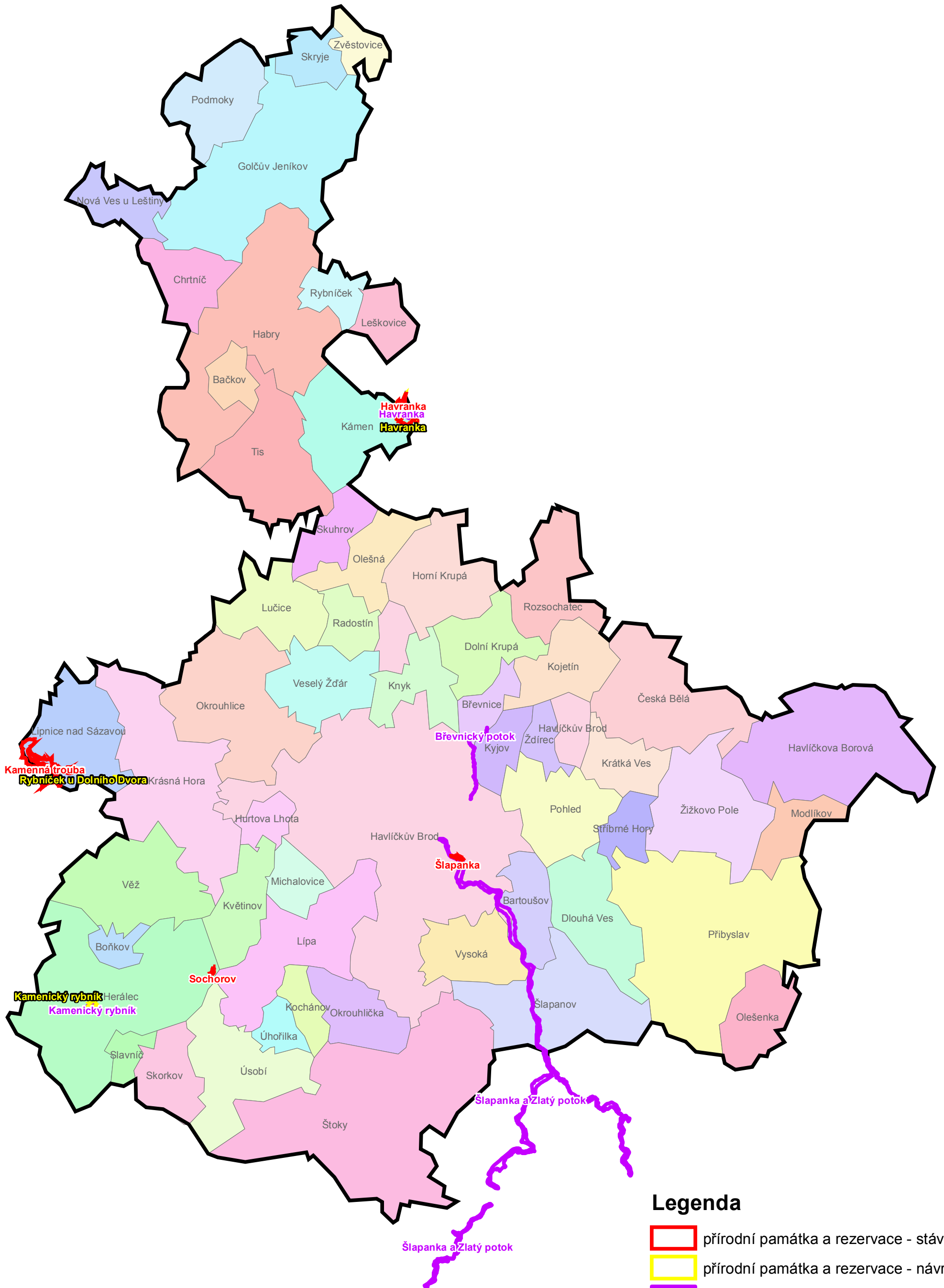
Kód ústředního seznamu	PSCI kód a název evropsky významné lokality	kategorie	název ZCHÚ	předmět ochrany platný (sukcese)	předmět ochrany navržený (sukcese)	předmět ochrany platný (regulace)	předmět ochrany navržený (regulace)	předmět ochrany (abiotické prvky a v budovách)
			Výrova skála - Klobouček		Komplex lesní i nelesní vegetace ve skalnatém údolí Rokytne.		Dobře zachovalý celek lesních i nelesních biotopů, výskyt nejméně čtyř zvláště chráněných druhů rostlin a řady dalších druhů červeného seznamu.	
			Za Křížovníkem				Společenstvo ostřicových luk (sv. <i>Caricion fuscae</i>), regionálně významná lokalita ochrany přírody. Ti zvláště chráněné druhy rostlin, ohrožená rostlinná společenstva, fytogeografický význam. V případě aktivní ochrany dobrá perspektiva do budoucna.	

Legenda

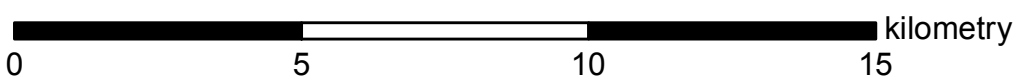
- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Bystřice nad Pernštejnem
- území CHKO

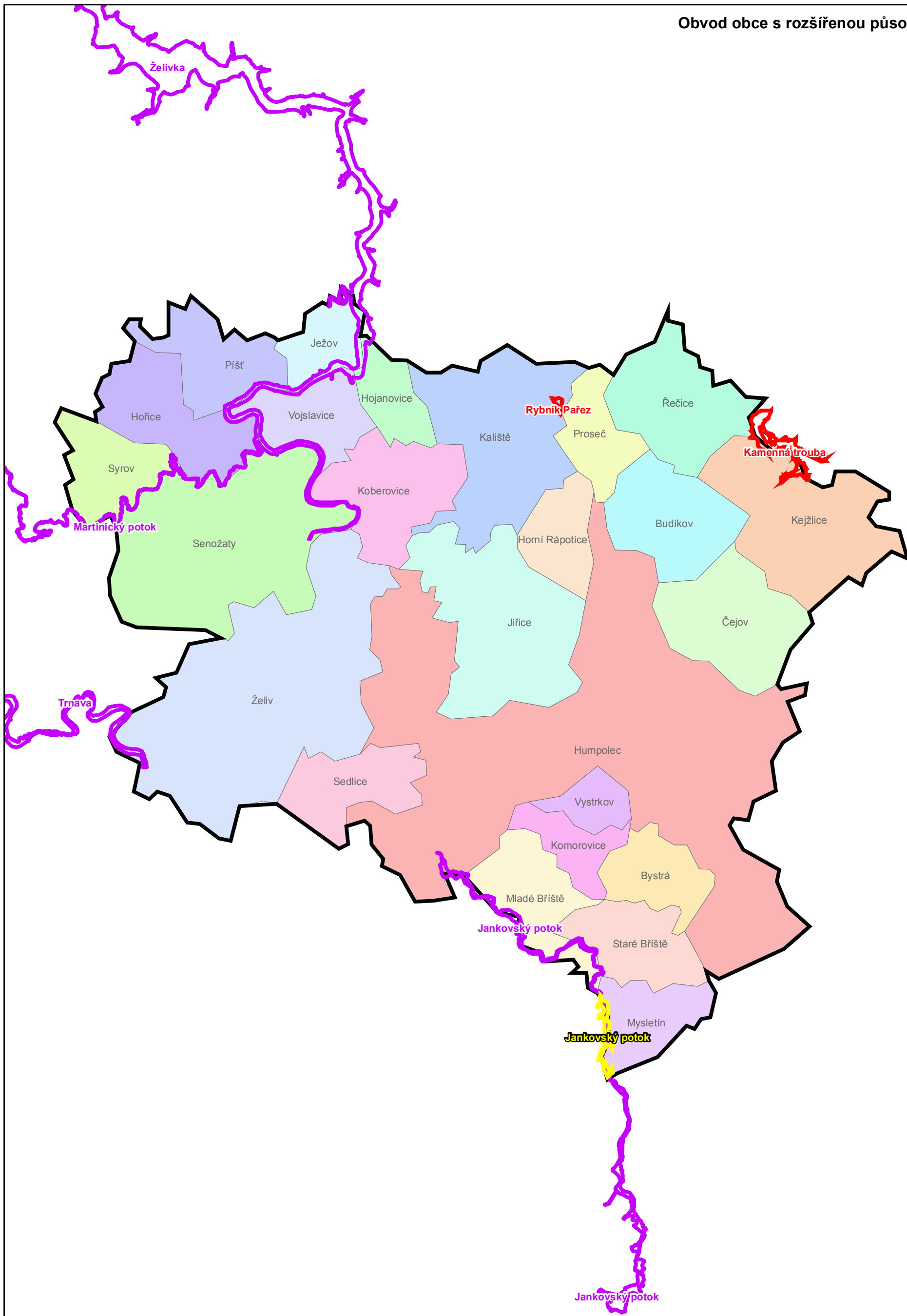

Legenda

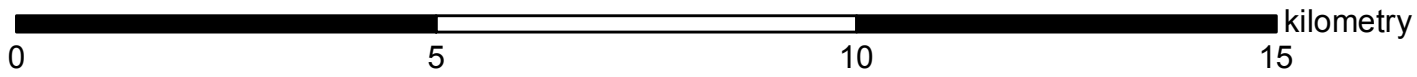
- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Havlíčkův Brod

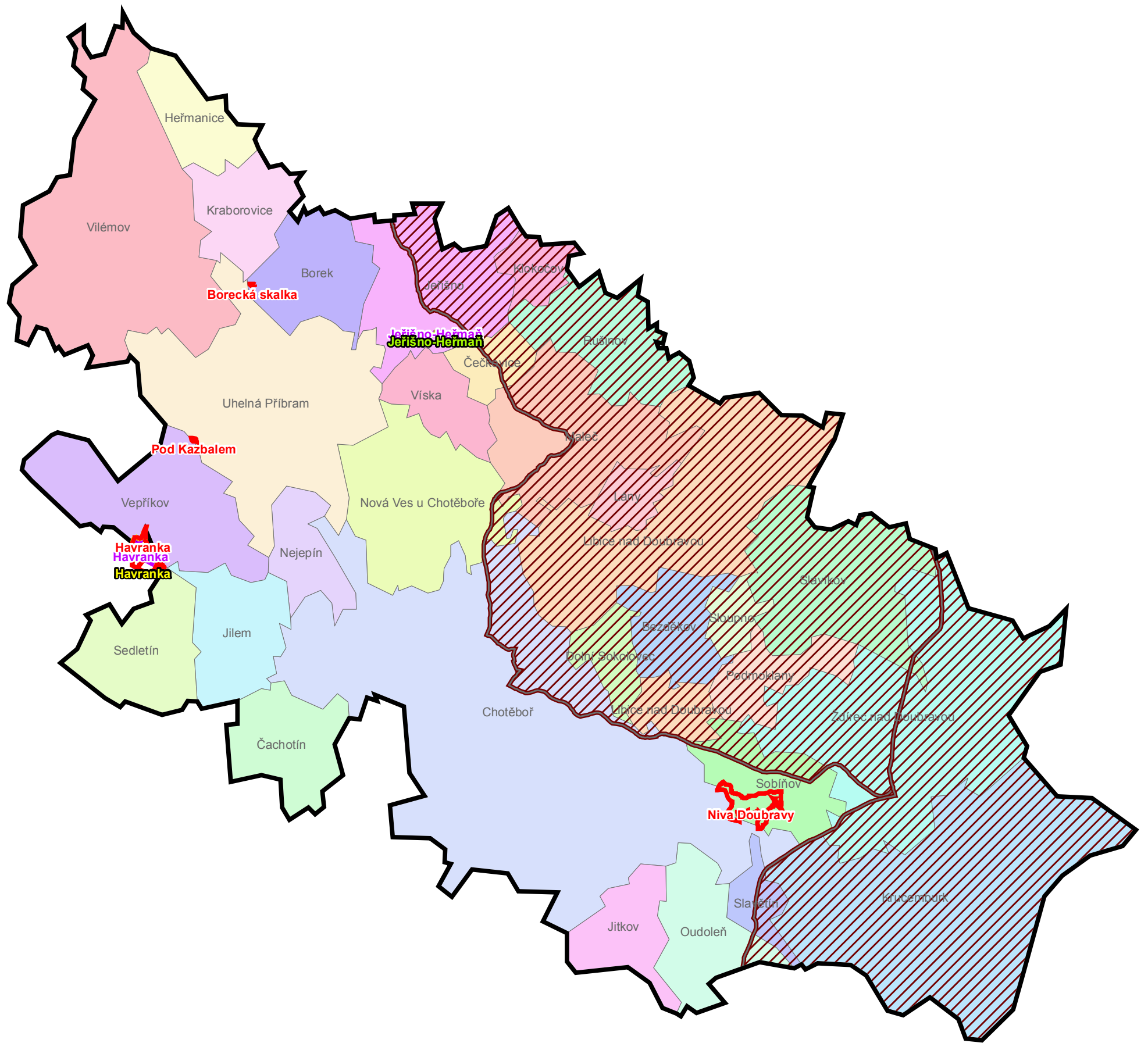

Legenda

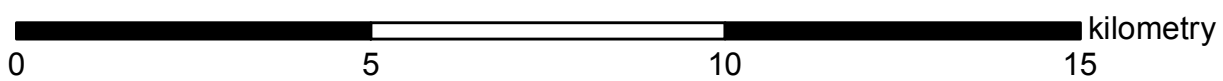
- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Humpolec

Legenda

- smluvní ochrana - stávající
- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Chotěboř
- území CHKO

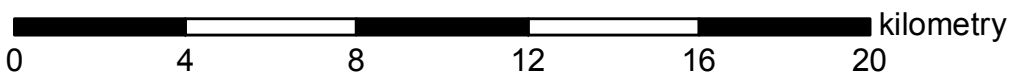

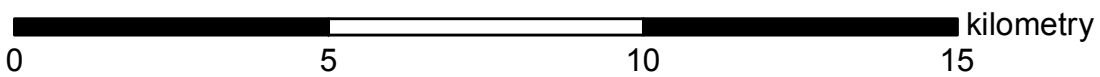
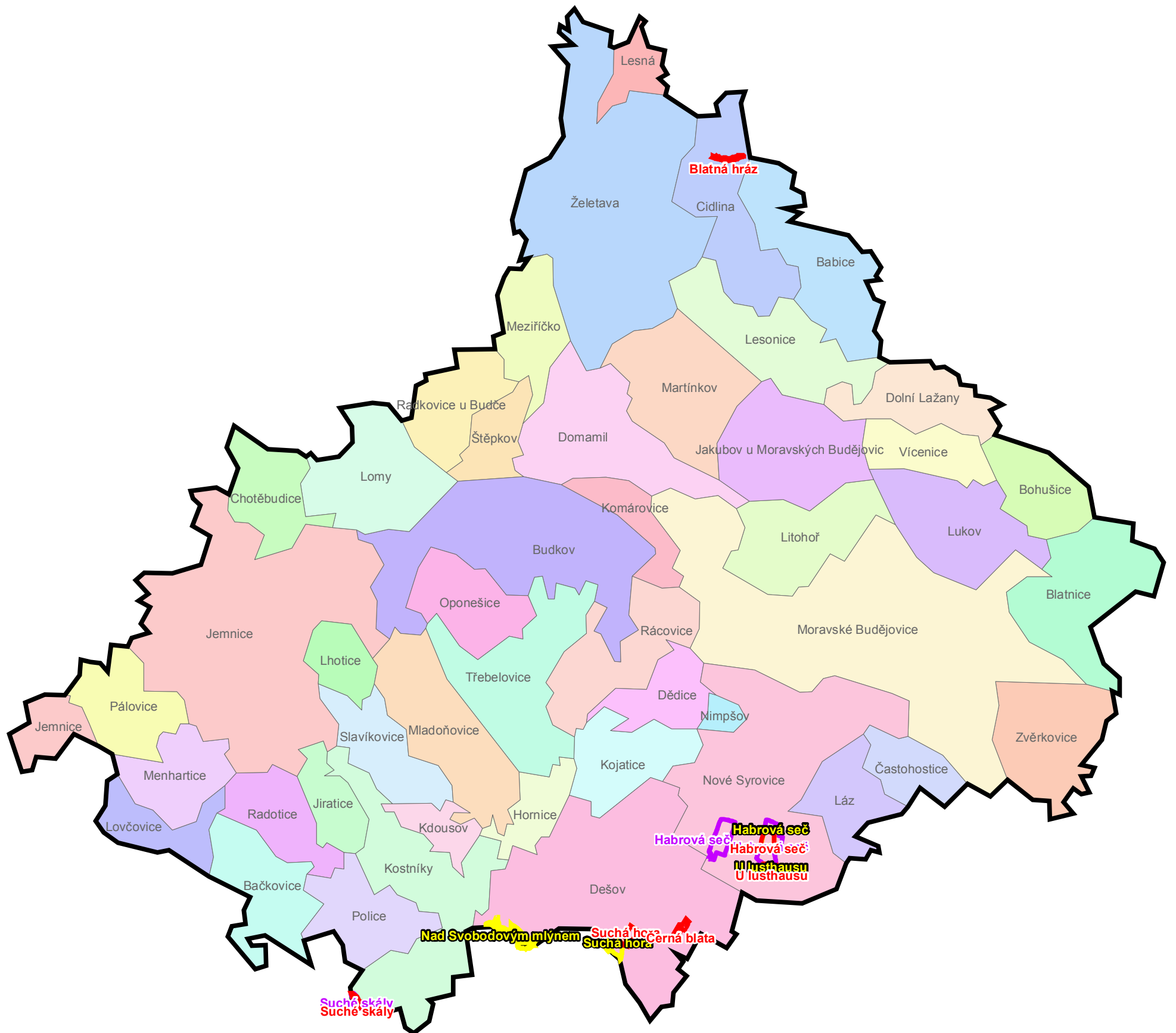

Legenda

- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Jihlava

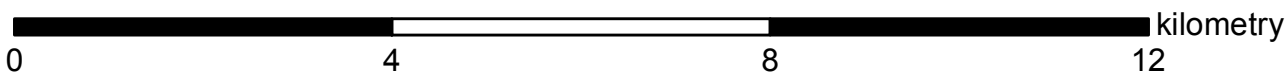
Legenda

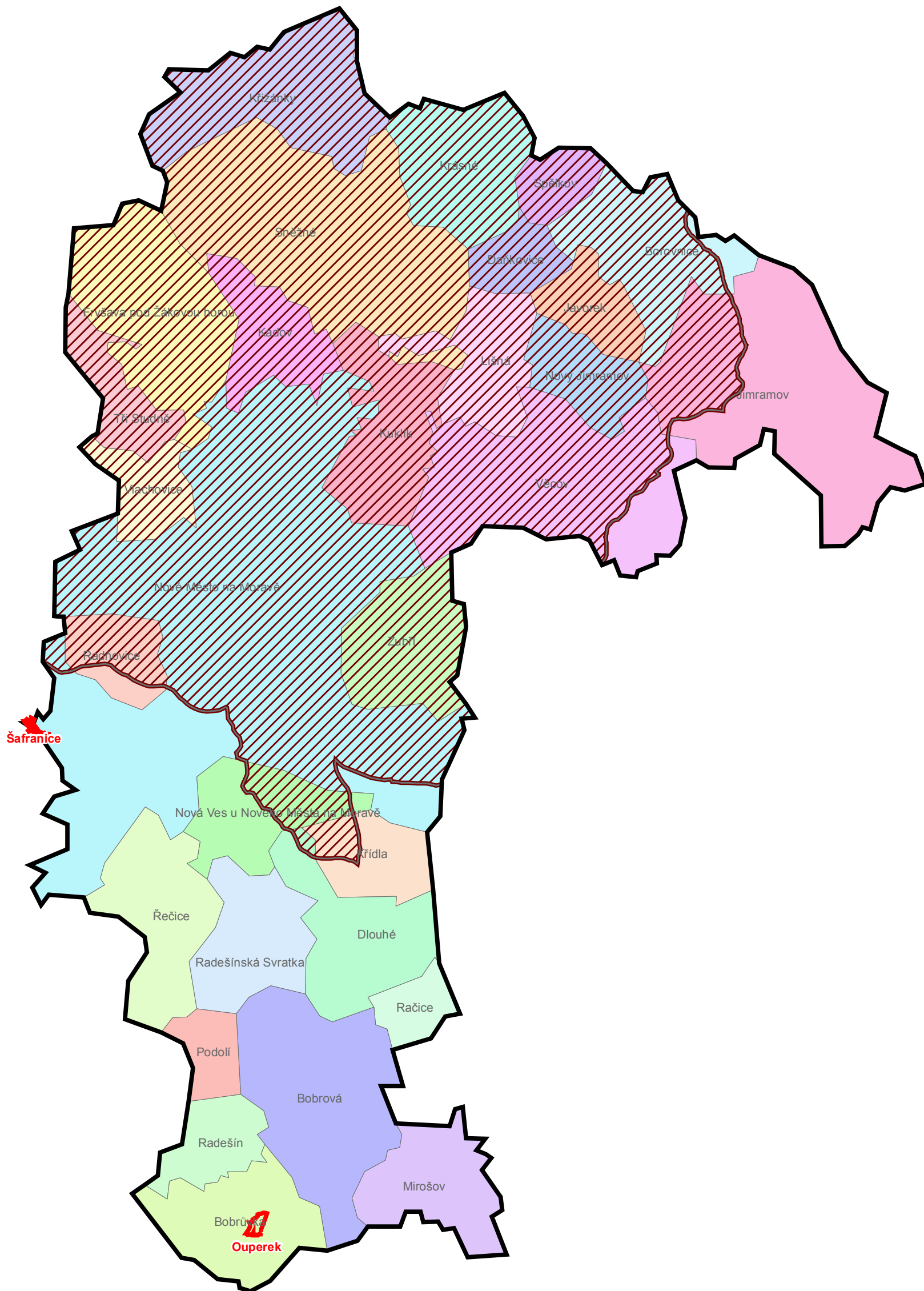
- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Moravské Budějovice

Legenda

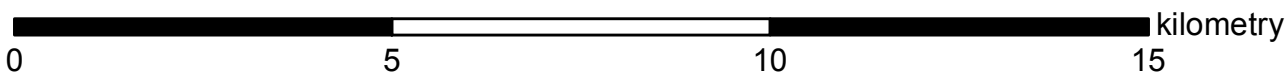
- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Náměšť nad Oslavou

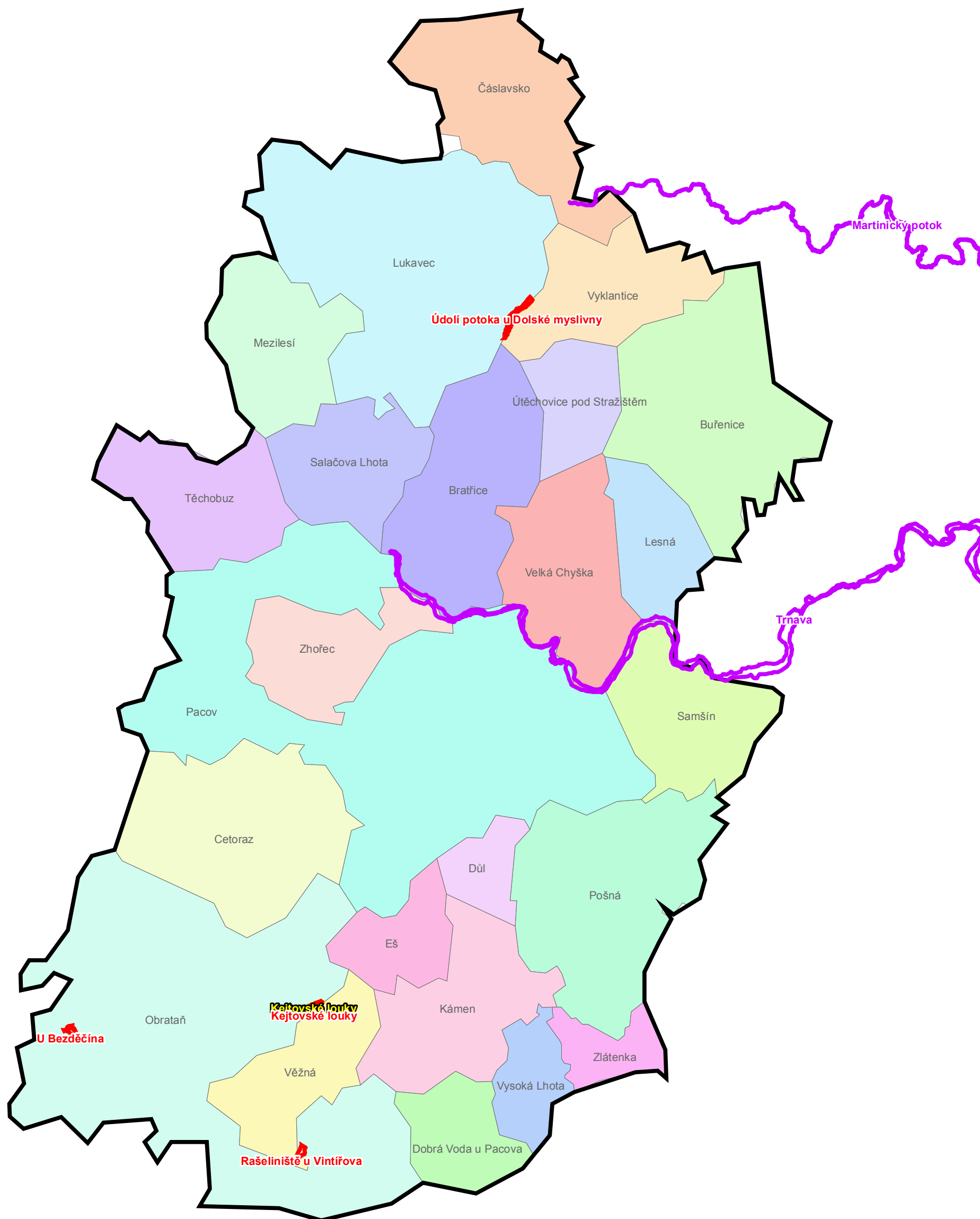

Legenda

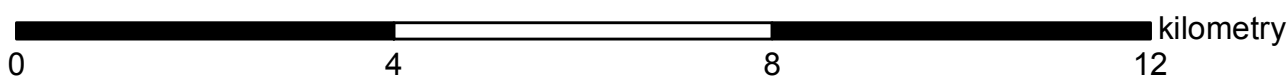
- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Nové Město na Moravě
- území CHKO

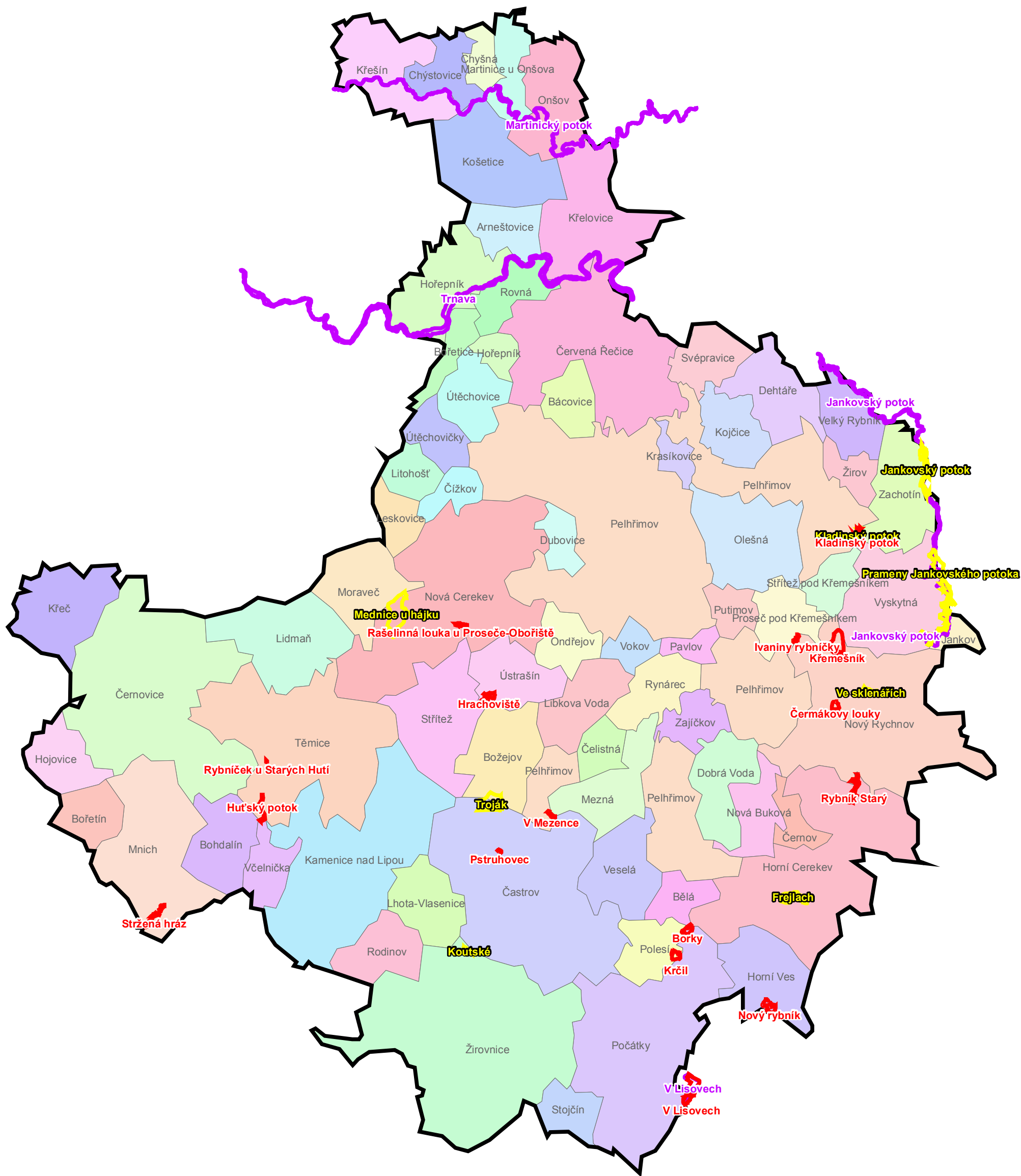

Legenda

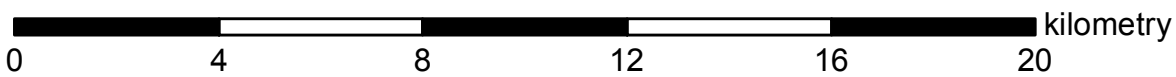
- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Pacov

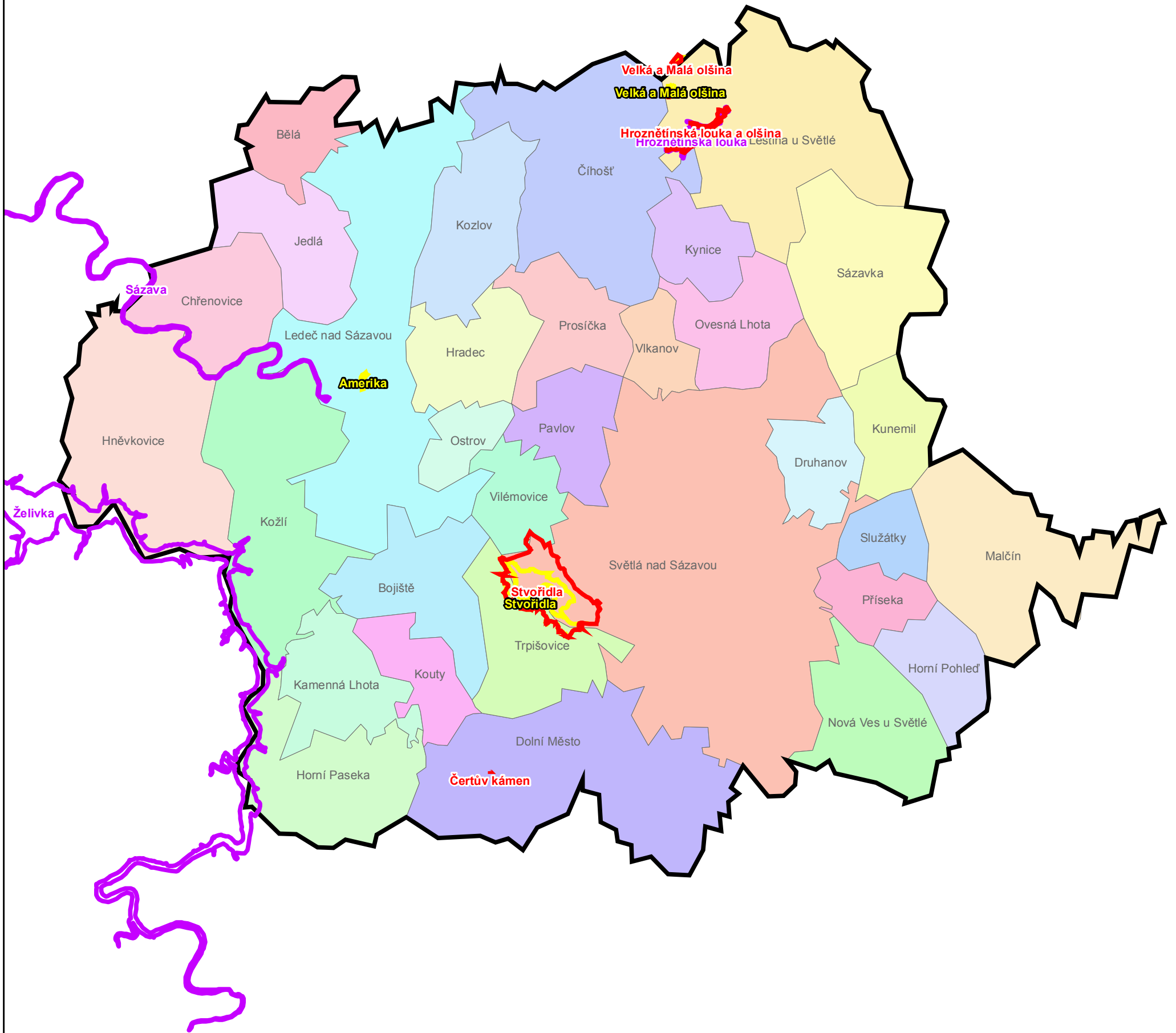

Legenda

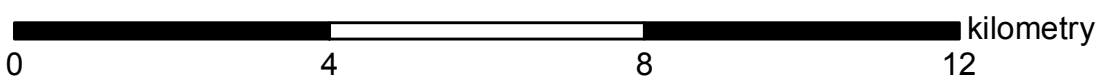
- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Pelhřimov

Legenda

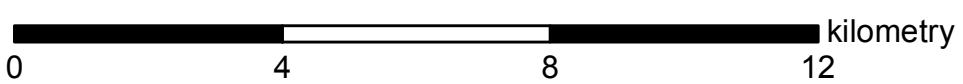
- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Světlá nad Sázavou

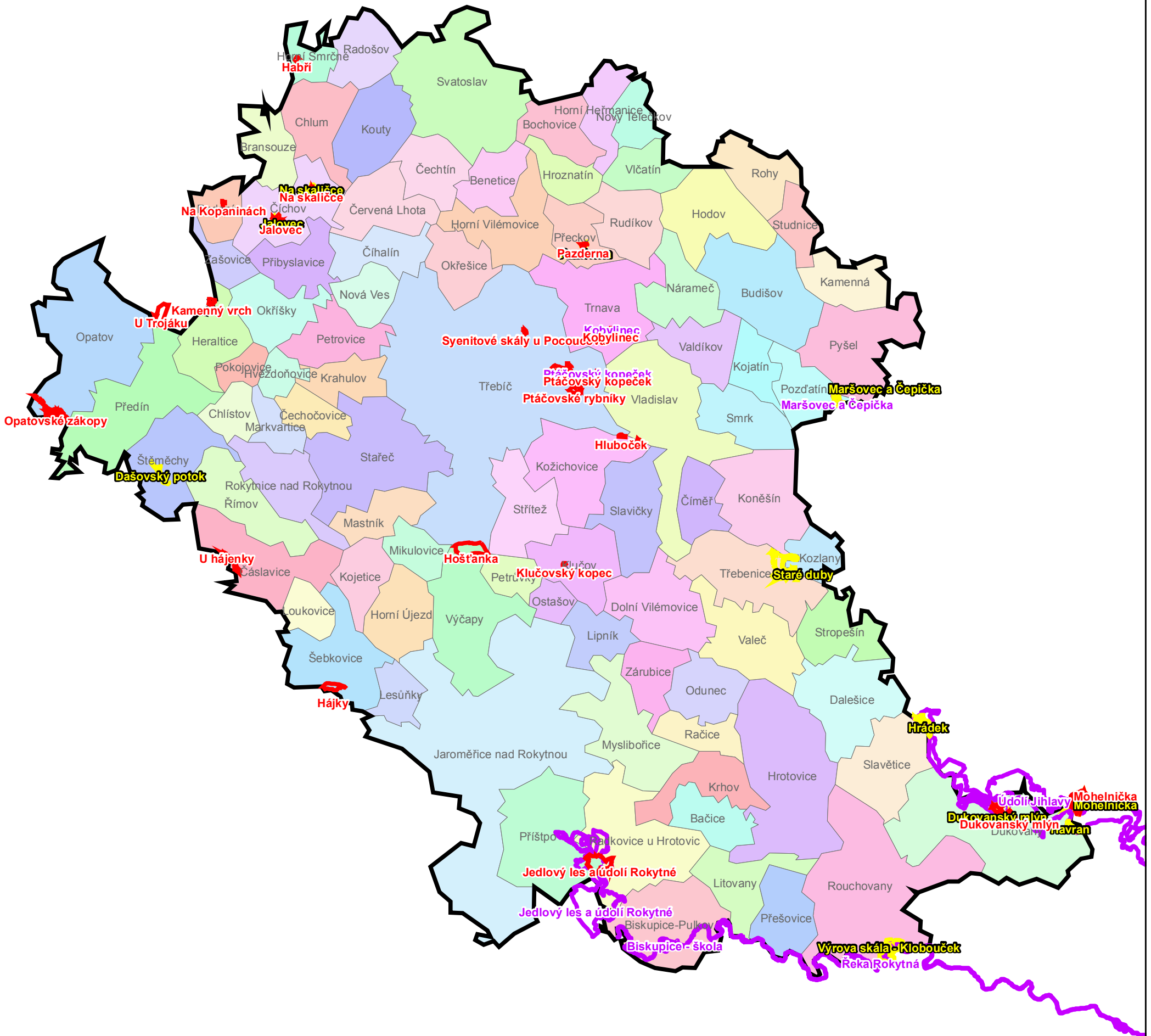

Legenda

- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Telč

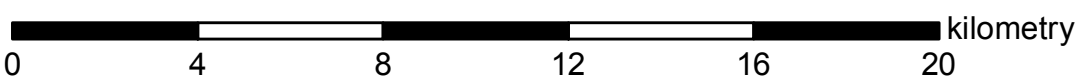

Legenda

- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Třebíč

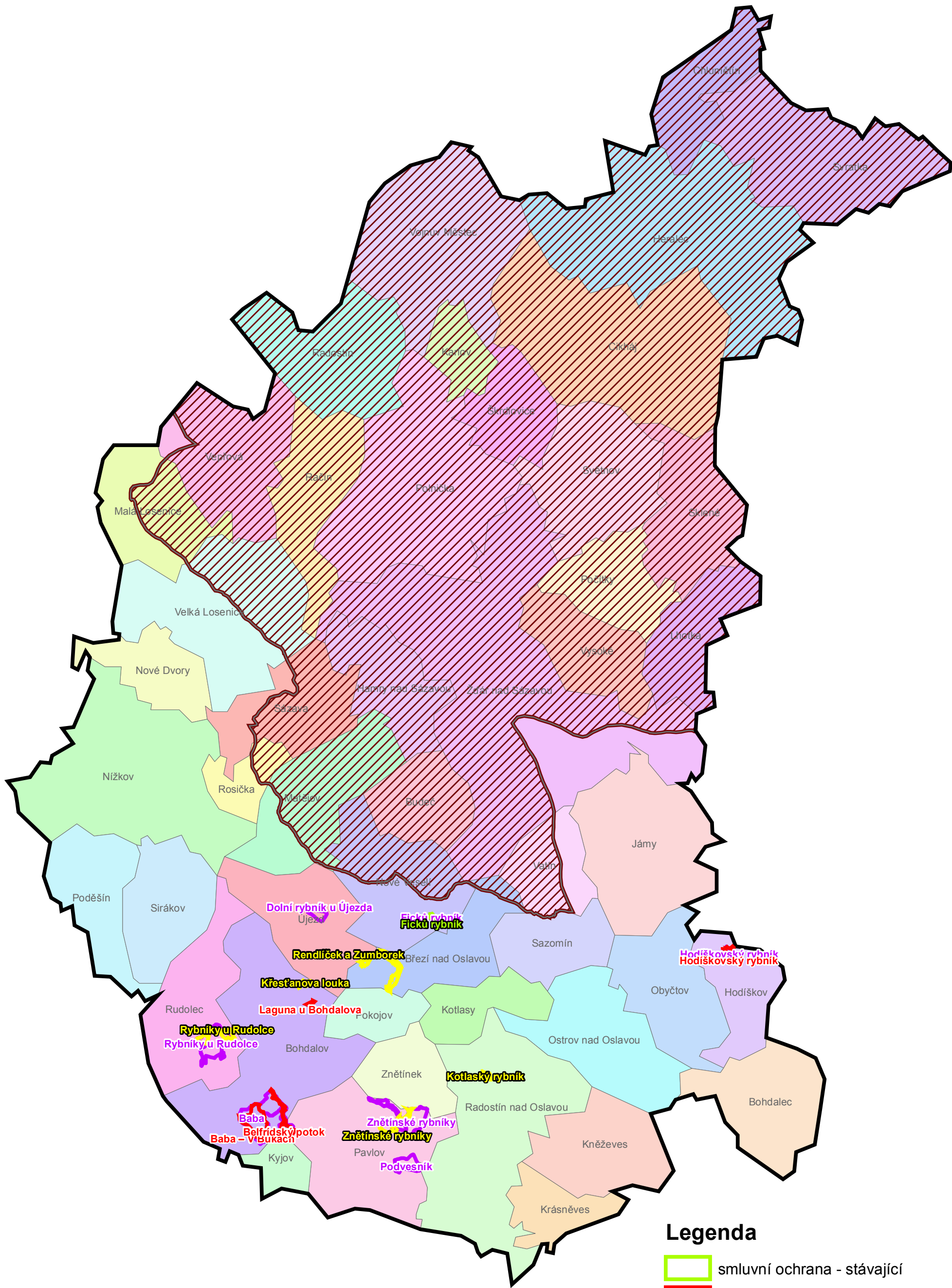

Legenda

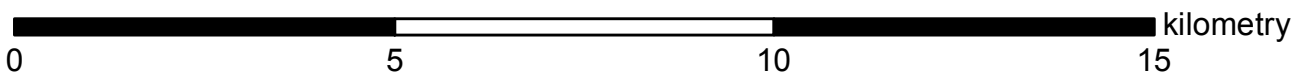
- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Velké Meziříčí

Legenda

- smluvní ochrana - stávající
- přírodní památka a rezervace - stávající
- přírodní památka a rezervace - návrh
- evropsky významná lokalita
- obvod ORP Žďár nad Sázavou
- území CHKO

**Metodika vyhlášení
přírodních rezervací a přírodních památek**

**Praha
20. 12. 2011**

Obsah:

1. Úvod	2
2. Výběr území k zvláštní územní ochraně a stanovení formy ochrany.....	3
2.1 Výběr území	3
2.2 Výběr kategorie	5
Hlavní rozdíly mezi kategoriemi rezervace a památka	6
Základní typy předmětů ochrany členěné podle kategorií rezervace a památka.....	11
Rozdíly mezi kategorií národní přírodní rezervace a přírodní rezervace	11
Rozdíly mezi kategorií národní přírodní památka a přírodní památka.....	12
Území s více předměty ochrany různého charakteru	13
Doporučená minimální velikost ploch fyziotypů pro výběr a zařazení do kategorií MZCHÚ.....	14
2.3 Stanovení ochranného pásma	15
2.4 Určení hranice území.....	16
3. Příprava a projednání návrhu	18
3.1 Příprava návrhu na vyhlášení	18
3.2 Postup projednávání návrhu	22
Projednání návrhu s obcemi a kraji	23
Projednání návrhu s vlastníky nemovitostí	23
Vypořádání námitek obcí, krajů a vlastníků nemovitostí k návrhu.....	23
Projednání návrhu a vypořádání připomínek s ostatními fyzickými a právníckými osobami	24
3.3 Konečná úprava návrhu a geodetické zaměření hranic území	25
4. Vydání vyhlášovacího právního předpisu	28
4.1 Příprava nařízení.....	28
4.2 Projednání návrhu nařízení.....	30
4.3 Vydání nařízení	31
4.4 Změny a zrušení zvláště chráněného území	35
5. Evidence území v katastru nemovitostí a ústředním seznamu ochrany přírody a jejich označování.....	37
5.1 Záznam území do katastru nemovitostí.....	37
5.2 Evidence území v ústředním seznamu	38
5.3 Označování území v terénu	42
6. Použité zkratky	45
7. Přílohy	46

1. Úvod

Kategorizaci zvláště chráněných území a způsob jejich vyhlášení upravuje zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“). Podle příslušných ustanovení tohoto zákona (§ 33, § 36 a § 78 zákona) mají jednotlivé správy chráněných krajinných oblastí možnost vyhlášovat na svém území maloplošná zvláště chráněná území v kategorii přírodní rezervace a přírodní památka. Mimo území chráněných krajinných oblastí je vyhlášení přírodních rezervací a přírodních památek v kompetenci krajů (§ 33, § 36 a § 77a zákona). Výjimku tvoří vojenské újezdy, kde je kompetentní k vyhlášení přírodních rezervací a přírodních památek Ministerstvo obrany (§ 33, § 36 a § 78a zákona) a území národních parků a jejich ochranných pásem, kde je kompetentní k vyhlášení přírodních rezervací (dále jen „PR“) a přírodních památek (dále jen „PP“) Ministerstvo životního prostředí (§ 33, § 36 a § 79 zákona). K vyhlášení národní přírodní rezervace (dále jen „NPR“) a národní přírodní památky (dále jen „NPP“) je na území celé České republiky kompetentní Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) (§ 28, § 35 a § 79 zákona).

Tato metodika je zpracována se zřetelem k potřebě stanovit kritéria hodnocení a výběru při vyhlášení nových a přehlašování stávajících maloplošných zvláště chráněných území a jejich zařazení do jednotlivých kategorií. Jeho hlavním účelem je zohlednit všechny existující přírodní hodnoty, které mohou přicházet v úvahu při posuzování území navrženého k ochraně, a stanovit hlavní definiční znaky pro výběr nejvhodnější kategorie tam, kde je nesporné, že ochrana obecnými nástroji zákona není dostatečně účinná a perspektivní.

Cílem metodiky je sjednotit postup správ chráněných krajinných oblastí (dále jen „správy CHKO“) a krajů při vlastním vyhlášení PR nebo PP (§ 40 a § 41 zákona), při předchozím oznamování záměru na vyhlášení těchto území (§ 4 vyhlášky č. 64/2011 Sb., v platném znění) a při přípravě podkladů pro MŽP pro vyhlášení NPR nebo NPP. Součástí metodiky jsou vzory dokumentů pro výše uvedené normativní akty a stanovení doporučeného postupu pro výběr vhodných území pro doplnění sítě maloplošných zvláště chráněných území.

Součástí metodiky není tvorba, postup projednávání a schvalování plánů péče, které se řídí § 38 zákona a § 1, § 2 a § 3 vyhlášky č. 64/2011 Sb., v platném znění (dále jen „vyhláška“). Pro maloplošná zvláště chráněná území je zpracovaná samostatná osnova zveřejněná ve Věstníku Ministerstva životního prostředí v částce 3 z března 2009.

Metodika byla vyhotovena v návaznosti na znění zákona a prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu.

2. Výběr území k zvláštní územní ochraně a stanovení formy ochrany

2.1 Výběr území

Právní východiska:

§ 14 zákona - Kategorie zvláště chráněných území

(1) Území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná lze vyhlásit za zvláště chráněná; přitom se stanoví podmínky jejich ochrany.

(2) Kategorie zvláště chráněných území jsou

- a) národní parky,*
- b) chráněné krajinné oblasti,*
- c) národní přírodní rezervace,*
- d) přírodní rezervace,*
- e) národní přírodní památky,*
- f) přírodní památky.*

§ 45c odst. 4 zákona

(4) K zajištění udržení příznivého stavu evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů, které jsou předmětem ochrany evropsky významných lokalit, lze území evropsky významných lokalit nebo jejich části vyhlásit za zvláště chráněná území nebo zde zřídit smluvně chráněná území podle § 39. Vyžaduje-li udržení příznivého stavu předmětu ochrany evropsky významné lokality přísnější ochranu než podle odstavce 2, stanoví vláda nařízením u této evropsky významné lokality nebo její části kategorie zvláště chráněných území, ve kterých je příslušné orgány ochrany přírody vyhlásí, nebude-li tato ochrana zajištěna smluvně. Takto vláda postupuje v případě, že tato evropsky významná lokalita není dosud vyhlášena za zvláště chráněné území a její ochrana není zajištěna ani smluvně podle § 39.

Postup:

Tento postup se týká pouze tzv. „maloplošných“ zvláště chráněných území, což jsou národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. Vytváření soustavy **maloplošných zvláště chráněných území** (dále jen „MZCHÚ“) se provádí podle ustanovení zákona. V § 14 odst. 1 zákona jsou tato území charakterizována jako „přírodovědecky a esteticky velmi významná a jedinečná“. Upřesnění přinášejí bližší definice jednotlivých kategorií, které jsou uvedeny v § 28 (národní přírodní rezervace), § 33 (přírodní rezervace), § 35 (národní přírodní památka) a § 36 (přírodní památka). Avšak při různorodosti objektů, které připadají v úvahu ke zvláštní územní ochraně, nejsou tyto stručné definice pro rozhodování o vhodné kategorii mnohdy jednoznačné a dostačující.

Estetický význam území hraje roli především u krajinných partií; je k němu přihlíženo zejména při vyhlášení chráněných krajinných oblastí. Může být pozitivní vlastností i u kategorií národní přírodní památka a přírodní památka. Estetické hodnoty nejsou

rozhodující u kategorií národní přírodní rezervace a přírodní rezervace. Tam je prvořadě uplatňován význam přírodovědecký.

Přírodovědecký význam území a přírodních objektů na něm se vyskytujících se určuje pomocí vědecké klasifikace ekosystémů, biocenóz, druhů, anorganických útvarů a forem, a stupně jejich ohrožení či vzácnosti (například podle tzv. červených seznamů). Jedná-li se o stanoviště rostlinných či živočišných druhů, přihlíží se vedle stupně jejich ohrožení také k charakteru lokality a jejímu vztahu k celkovému geografickému rozšíření druhu (izolované lokality, lokality na hranici areálu) nebo k výjimečnosti stanovištních podmínek. Samotná vědecká hodnota však nemůže být výhradním kritériem pro výběr ke zvláštní územní ochraně, neboť touto ochranou nelze – alespoň za současných ekonomických a technických poměrů – trvale zabezpečit existenci všech přírodních fenoménů, které by bylo žádoucí uchovat.

Nesnadná je především ochrana různých přírodních objektů, vázaných na lidskou činností ovlivněné prostory. Jako příklad lze uvést snahy botaniků o záchranu dnes již velmi vzácných druhů, které dříve doprovázely venkovská sídliště v místech znečištěných dobyt看 nebo drůbeží (různé druhy merlíků, sporýš lékařský, kopřiva žahavka), stejně tak jako vzácné druhy polních plevelů (koukol polní, černucha rolní). Řada ohrožených taxonů nebo společenstev se také vyskytuje v přechodových zónách mezi jednotlivými formacemi – ekotonech nebo jako součást sukcesních stadií podléhajících rychlým změnám. V takových případech je velmi obtížné a často i nemožné stávající stav stabilizovat a udržet.

Z těchto důvodů je vhodné stanovit určitá kritéria pro výběr objektů k efektivní ochraně, která povede z dlouhodobého hlediska k zachování nejcennějších složek přírodního prostředí našeho státního území a udržení jeho biologické rozmanitosti.

V souboru MZCHÚ by měly být zastoupeny všechny dochované typy přírodních ekosystémů našeho státu a v jejich rámci i všechny význačné a ohrožené autochtonní druhy živých organismů. Současně by tato soustava měla zahrnovat i všechny typy geologického podkladu, charakteristické tvary reliéfu, významné geomorfologické a geologické fenomény a paleontologická či mineralogická naleziště.

Protože na našem státním území hraje vedle vysoké diverzity geomorfologicko – geologicko – klimatických podmínek velkou roli i florogeneze (stýkají se zde různé migrační proudy a vlivy květen různých oblastí Evropy), dochází k značné biologické odlišnosti mezi jednotlivými geografickými regiony. Proto je nutné každý návrh MZCHÚ posuzovat také z hlediska biogeografické reprezentativnosti. Soubor MZCHÚ musí přednostně sledovat optimální zastoupení všech - to je nejen ohrožených a vzácných - ekosystémů, charakteristických pro jednotlivé přírodní celky - bioregiony (dříve sosiekoregiony). Doplnování reprezentativního souboru MZCHÚ, je přímo závislé na znalostech biodiverzity jednotlivých bioregionů.

U území v kategorii národní přírodní památka a přírodní památka mohou vést k ochraně i jiné důvody než striktně vědecké. Zákon připouští, že kategorie „památka“ může být vyhlášena i na území, které vzniklo nebo je uspořádáno lidskou činností.

Přestože kapacita soustavy MZCHÚ není teoreticky omezena, její únosnost je dána mnoha ekonomicko-společenskými faktory. V praxi se téměř žádné MZCHÚ neobejde bez odborné správy a bez asanačních či regulačních zásahů. Existence MZCHÚ zpravidla také znamená pro vlastníka pozemků újmu při hospodářském nebo společenském využívání. Při zvažování záměru ochrany určitého území nebo objektu je proto třeba v první řadě vzít v úvahu především možnosti a nástroje obecné ochrany přírody a krajiny, jakými jsou přírodní parky, registrované významné krajinné prvky nebo skladební prvky územních systémů ekologické stability. V případě chráněných krajinných oblastí by přitom měla být upřednostňována ochrana prostřednictvím zonace - I. nebo II. zóna, zvláštní druhová ochrana

nebo dohoda s vlastníky pozemků spojená s finančním příspěvkem podle § 68 a § 69 zákona. Podle povahy přírodní hodnoty je jednou z možností i vyhlášení přechodně chráněné plochy (§ 13). Důvodem pro kritické posouzení nutnosti vyhlášení je zejména nárůst administrativy (vyhlášení, dokumentace, plány péče aj.) a možná degradace pojmu zvláště chráněné území. Před podáním návrhu na vyhlášení MZCHÚ je třeba vždy pečlivě zvážit přínos vyhlášení nového zvláště chráněného území pro ochranu přírody.

Zvláštním případem je zajištění ochrany vybraných evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“), kde povinnost orgánu ochrany přírody vyhlásit MZCHÚ k zajištění ochrany EVL vyplývá z ustanovení § 45c odst. 4 zákona a kategorie je stanovena nařízením vlády vydaným podle ustanovení § 45a odst. 2 zákona. Výběr vhodné kategorie v tomto případě neprovádí orgán ochrany přírody příslušný k vyhlášení MZCHÚ, ale předkladatel výše uvedeného nařízení vlády, kterým je MŽP. Při přípravě odborného návrhu se postupuje podle stejných zásad, jaké jsou uvedeny i v této metodice.

2.2 Výběr kategorie

Právní východiska:

§ 28 odst. 1 zákona - národní přírodní rezervace

„Menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku, může orgán ochrany přírody vyhlásit za národní přírodní rezervace; stanoví přitom také jejich bližší ochranné podmínky.“

§ 33 odst. 1 zákona - přírodní rezervace

„Menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast může orgán ochrany přírody vyhlásit za přírodní rezervace; stanoví přitom také jejich bližší ochranné podmínky.“

§ 35 odst. 1 zákona - národní přírodní památka

„Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk, může orgán ochrany přírody vyhlásit za národní přírodní památku; stanoví přitom také její bližší ochranné podmínky.“

§ 36 odst. 1 zákona - přírodní památka

„Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk, může orgán ochrany přírody vyhlásit za přírodní památku; stanoví přitom také její bližší ochranné podmínky.“

Postup:

Při zařazování území do kategorií se vychází z definic jednotlivých kategorií, přitom je ale třeba brát v úvahu též ochranný režim vyplývající ze základních ochranných podmínek uvedených v zákoně a dalších ustanovení zákona upravujících ochranný režim jednotlivých kategorií (např. § 30 a § 31 u NPR apod.).

S ohledem na definice a ochranný režim u obou kategorií rezervací lze dovodit, že tyto kategorie jsou nástrojem ochrany přírody sloužícím k tlumení a omezování hospodářského využívání a zásahů do jejich území a tím k vytvoření dostatečného prostoru pro uplatnění přirozených procesů v ekosystémech.

U obou kategorií památek lze s ohledem na jejich definice a ochranný režim naopak dovodit, že míra intenzity využívání a hospodaření není rozhodující, ale limitující je zejména stav předmětu ochrany v daném území. Přípustný je tedy jakýkoliv způsob využívání či hospodaření pokud je prospěšný nebo alespoň neškodí předmětu ochrany v území.

Hlavní rozdíly mezi kategoriemi rezervace a památka

Hlavním definičním znakem, odlišujícím kategorii „rezervace“ od kategorie „památka“, je především komplexnost přírodních faktorů:

- rezervace představují funkční ochranu přirozených či přírodě blízkých ekosystémů nebo jejich souborů, respektive jejich vývojových řad a procesů probíhajících v nich, zatímco
- památky slouží k ochraně přírodních útvarů, které mají hodnotu samy o sobě, jsou často indiferentní vůči přirozenosti prostředí i bez specifické vazby na ostatní složky ekosystémů. Přípouští se i vysoký stupeň ovlivnění člověkem. Při posuzování určitého území je tedy nutné vycházet z předmětu a cíle ochrany a důvodů, kterými je snaha o ochranu motivována.

Území, která jsou předmětem ochrannářského zájmu, obvykle nemají jednotný charakter. V jediném území se mohou vyskytovat soubory několika ekosystémů, kompletní ekosystém i jeho sukcesní stadia, několik neúplných ekosystémů s vysokou biodiverzitou či kombinace ekosystémů a geologických nebo geomorfologických zvláštností, přičemž každý z těchto objektů má jinou vědeckou hodnotu. Obecně platí, že heterogenita plochy určené k ochraně je pozitivní, pokud jde o objekty, které souvisejí s hlavním motivem ochrany, anebo jsou samy o sobě z hlediska určitého přírodovědného oboru cenné.

Při hodnocení vědeckého významu území se v první řadě přihlíží ke stupni přirozenosti objektu, který je jedním z vůdčích motivů ochrany. Stupeň přirozenosti je současně významným kritériem vzácnosti a jedinečnosti. Pro kategorii *rezervace* je to celý ekosystém nebo soubor několika ekosystémů, pokud možno v přírodě blízkém a funkčním stavu, pro kategorii *památka* nehraje přirozenost významnou roli a předmětem ochrany je pouze vybraná složka příslušného ekosystému nebo i celý ekosystém významně ovlivněný činností člověka.

Při posuzování konkrétních kvalit k ochraně navrhované plochy je třeba přihlížet k následujícím faktorům:

Reliéf:

Charakter reliéfu je velmi podstatný při posuzování objektů s biologickými hodnotami (organizmy nebo jejich cenózami). U rezervací se předpokládá reliéf přirozený, neovlivněný lidskými zásahy. Je-li výrazným způsobem ovlivněn nebo tvarován, pak jsou prakticky ovlivněny i všechny jeho organické složky. Nemusí jít vždy o negativní ovlivnění, naopak –

mohou na něm vznikat i nové fenomény. Příkladem mohou být lomové stěny, na něž se soustřeďují vzácné rostlinné taxony a na ně vázaná entomofauna, eventuálně mohou sloužit jako stanoviště vzácných druhů dravců. Také uměle upravené krajinné partie mohou hostit významná společenstva a faunu i floru ochránářsky zajímavou a hodnou ochrany. Při lidskou činností ovlivněném nebo podstatně změněném reliéfu však většinou nelze hovořit o přirozených ekosystémech. Výjimkou jsou takové lokality, kde sice došlo k určitým celoplošným úpravám, ale dlouhodobé působení přírodních faktorů (resp. kombinace přírodních faktorů a extenzivního zemědělského využívání) tyto úpravy eliminovalo nebo podmínilo vznik specifického, do jisté míry stabilního ekosystému (např. staré stabilizované lomy).

Hydrologické poměry:

Hydrologické poměry hrají významnou roli u vodních ploch a toků, ale také u rašelinišť, slatinišť, mokřadů a slanisek. Zásadou by mělo být, že v rezervacích musí převládat přirozené hydrologické poměry. Pokud jsou nějakým způsobem ovlivněny, lze tolerovat úpravy vedoucí k nápravě nepřirozeného stavu, případně jiné umělé úpravy, jsou-li již nefunkční nebo dají-li se managementovými zásahy vrátit k poměrům přírodě blízkým.

Prakticky všechna přechodová rašeliniště a slatiniště (v mnoha případech i vrchoviště) byla do různé míry zasažena odvodněním, původní hydrologické poměry zůstaly zachovány jen ojediněle. Je proto možné považovat za kritérium pouze stupeň ovlivnění, resp. přirozenou regeneraci dřívějších poměrů. Povrchové odvodňovací příkopy se postupně zanášely a zarůstaly. Pokud nedošlo k jejich obnově, lze stav těchto území považovat za přírodě blízký. Za území se zcela změněnými hydrologickými poměry je třeba považovat území s vybudovanými umělými vodními nádržemi, zejména pak těmi, u nichž lze uměle manipulovat s výškou vodní hladiny.

Půdní povrch:

Půdní povrch souvisí úzce s úpravami reliéfu. Je významný při posuzování území s polopřirozenými a polokulturními ekosystémy jako stanovišti vzácných organismů. U přirozených ekosystémů se předpokládá, že půdní povrch není změněn. Je třeba jej však brát v úvahu u luk, pastvin a různých zbytkových formací v krajině, jako jsou meze, mokřady, remízky, násypy nebo zářezy komunikací, na nichž mohou nalézt útočiště i některé vzácné organismy hodné územní ochrany. Lokality, na nichž byl půdní povrch narušen nebo výrazně ovlivněn (např. bývalá vojenská cvičiště, umělé vodní nádrže), nelze kvalifikovat jako rezervace. Taková území se obvykle neobejdou bez pravidelného a trvalého blokování sukcese umělými zásahy.

Vegetační kryt:

Vegetační kryt je názorným ukazatelem stupně přirozenosti přírodních faktorů, podle něho se také kvalifikuje přirozenost ekosystémů. Je nepochybné, že území, na nichž se vyskytují zachovalé a dobře vyvinuté ekosystémy závěrečného typu (klimax), to znamená zejména přirozené lesy, budou zařazovány do kategorie rezervace. Může se však vyskytnout kombinace, kdy lesní porost má polokulturní až kulturní charakter, a přesto je refugiem význačné organické složky (hnízdíště chráněných druhů ptáků, vzácného či ohroženého druhu hmyzu, populace ohroženého rostlinného taxonu). V takovém případě je nutno rozhodnout, zda je vhodné a také reálné dosáhnout postupné změny přírodě blízké druhové skladby a především, zda předmět ochrany tuto změnu vyžaduje nebo mu tato změna prospěje. Jsou

časté případy, kdy určitý význačný taxon existuje nikoliv v přirozeném ekosystému, ale v přechodové zóně – ekotonu.

V případech, kdy území je cenné pro existenci význačného rostlinného nebo živočišného druhu, je třeba se rozhodovat pro kategorii rezervace jen tehdy, kdy je žádoucí a možná rekonstrukce celého ekosystému a obnova přirozených procesů v něm.

Faunistické a floristické poměry:

Druhová rozmanitost lokalit, které jsou předmětem ochrany, je rovněž velmi významný faktor, nelze jej však přeceňovat. Některé ekosystémy jsou svou podstatou druhově chudé (některé reliktní bory), vyšší počet druhů může svědčit dokonce i o deteriorizaci stanoviště. Je kupř. známo, že avifauna městských parků může být rozmanitější než v lesním prostředí. Proto je nutno hodnotit především zastoupení druhů, indikujících předmětný typ ekosystému a samozřejmě i druhů vzácných a ohrožených. Entomologické poměry lokalit lze do jisté míry odvodit z vegetační složky, u ostatních skupin se možnost výskytu vzácných druhů obvykle pouze předpokládá. Pokud se v území vyskytuje vzácný taxon jako organická součást kompletního a dostatečně stabilního ekosystému, zvyšuje se tím jeho význam a není pochyb o tom, že území má charakter rezervace. Jestliže se i velmi vzácný taxon objevuje v nekompletním ekosystému, v přechodové zóně (ekotonu) nebo dokonce na stanovišti silně ovlivněném či umělém, je naopak vhodná ochrana v kategorii památka. U zoologických objektů je mnohem více případů, kdy je vzácný druh vázán na ekoton nebo dokonce na polokulturní stanoviště, než u objektů botanických.

Rozsah objektu určeného k ochraně:

Splňuje-li území určené k ochraně všechna výše uvedená doporučení pro výběr v kategorii rezervace, je třeba posoudit perspektivy jeho existence a životaschopnost ve vztahu k okolí. U kompletních ekosystémů, které jsou ve všech složkách přirozené, to závisí především na jejich velikosti a v určité míře i v návaznosti na okolí. Pokud je rozloha ekosystému tak malá, že se s největší pravděpodobností v dané struktuře neudrží (fragment ekosystému), je vhodnější území vyhlásit jako památku. Pakliže jde o ekosystém skutečně mimořádně hodnotný, ale neschopný samostatné existence, může být kvalifikován jako národní přírodní památka.

Zásahy a opatření, nezbytná pro zachování hodnot území:

U kategorie rezervace se předpokládají především asanační zásahy a opatření, která vedou ke zlepšení stavu a stabilizaci celého ekosystému, včetně obnovy přirozených procesů, případně k eliminaci vnějších vlivů nebo jejich následků, nikoliv opatření vedoucí k upřednostňování některé z jeho složek na úkor jiné nebo k blokování sukcese. U kategorie památka může jít o zásahy jak asanační tak i regulační, eventuálně výhradně regulační (selektivní), upřednostňující jednu složku nebo sukcesní stadium ekosystému (kosení luk, pastva apod.).

Základní zásady péče pro kategorii rezervace:

- převažuje asanační management,
- předmětem managementu jsou opatření vedoucí k ochraně a především k obnově přírodních procesů v ekosystémech,

- ❑ kromě časově omezených reintrodukcí a repatriací druhů do ekosystémů, není předmětem managementu trvalá péče o jednotlivý druh nebo jedince druhu zaměřená na jeho zachování a podporu na úkor jiných přirozeně se vyskytujících druhů,
- ❑ trvalé hospodářské využívání ekosystémů, které se na území nacházejí se nepředpokládá, lesy hospodářského charakteru se sem zařazují pouze jsou-li ve stavu přírodě blízkém (alespoň druhová skladba), s reálnou možností jejich převodu na samovolně se vyvíjející lesní ekosystém,
- ❑ minimální výměra území je s ohledem na typ ekosystému taková, aby na ní mohl chráněný ekosystém existovat v plnohodnotné podobě, tj. byly zastoupeny všechny vývojové fáze (např. fáze zmlazení, optima a rozpadu u lesních ekosystémů) a alespoň dominantní a determinantní druhy organismů tvořících chráněný ekosystém zde měly dostatečný prostor pro trvalou existenci životaschopných populací.

Základní zásady péče pro kategorii památka:

- ❑ převažuje regulační management,
- ❑ uplatňují se selektivně i neselektivně působící zásahy,
- ❑ významné hledisko hraje vysoká míra biodiverzity podmíněná specifickou činností člověka, včetně různých (i intenzivních) forem hospodaření,
- ❑ trvalé hospodářské využívání území je možné (často žádoucí) v míře nepoškozující předmět ochrany,
- ❑ výměra území není rozhodující,
- ❑ významně se uplatňuje i hledisko estetické a kulturně osvětové.

Jednoduchý klíč k orientačnímu rozlišení kategorií rezervace a památka¹⁾

1. a) Převážná část území má pozměněný reliéf ..... 2²⁾
b) Převážná část území má reliéf nedotčený, přirozený..... 4
2. a) Úpravami reliéfu byl změněn půdní povrch, hydrologické poměry i sklon terénu... P³⁾
b) K změně reliéfu došlo v důsledku vytvoření vodních ploch..... 3
3. a) Převážná část území má zcela změněný vodní režim ..... P
b) Vodní režim je zachován..... 4
c) Vodní režim není podstatný..... P
4. a) Převážná část území má pozměněný nebo umělý půdní povrch..... P
b) Půdní povrch je zachován, zásahy do něj jsou jen lokálního charakteru..... 5
c) Stav půdního povrchu není rozhodující..... P
5. a) Vegetační kryt je prokazatelně druhotný, vzniklý výsadbou nebo příséváním..... P
b) Vegetační kryt na většině území je přirozený nebo tvořený náhradními
společenstvy, vzniklými převážně přírodními procesy..... 6
c) Vegetační kryt není rozhodující..... P
6. a) Geologické nebo geomorfologické kvality území výrazně převyšují význam
vegetačního krytu (a organické složky vůbec)..... P
b) Geologické a geomorfologické kvality území jsou úměrné ostatním složkám..... 7
7. a) Opatření potřebná k ochraně mají převážně regulační charakter..... P
b) Opatření potřebná k ochraně mají převážně asanační charakter..... 8
8. a) Plošný rozsah neodpovídá minimálním velikostním parametrům,
okolní prostředí není vyhovující..... P
b) Plošný rozsah ekosystému nebo společenstva, které je předmětem ochrany,
odpovídá alespoň limitním parametrům pro daný fyziotyp, případně nemá sice
požadované parametry, ale v území jsou přítomna sukcesní stadia,
která jsou předpokladem jeho další existence..... R⁴⁾

---

¹⁾ Při hodnocení jednotlivých kritérií se vychází z předpokladu, že daný vliv nebo vlastnost v území plošně převažuje nebo má podstatný vliv na celkový charakter území a jeho přírodních složek.

²⁾ Přesun na bod 2.

³⁾ P – památka.

⁴⁾ R – rezervace.

Základní typy předmětů ochrany členěné podle kategorií rezervace a památka

Kategorie „rezervace“ obecně:

Těmito kategoriemi se zajišťuje ochrana přírodních a přírodě blízkých ekosystémů. Zejména se sem zařazují ekosystémy závěrečného typu (klimax) a přirozeně blokováná sukcesní stadia ekosystémů. V našich podmínkách se jedná zejména o přirozené lesy, přirozené ekosystémy skal, sutí, vodních toků, jezer, přirozených mokřadů, alpínských trávníků, skalních stepí, lesostepí apod.

Kategorie „památky“ obecně:

Do těchto kategorií se zařazují přírodní a polo-přírodní útvary a území různého typu. Zejména útvary neživé přírody bez přítomnosti přírodovědecky hodnotného ekosystému, naleziště druhů nebo druhů, ekosystémy formované trvalou (i intenzivní) činností člověka mající zvláštní význam pro ochranu biodiverzity, fragmenty mimořádně cenných přírodních a přírodě blízkých ekosystémů neschopných samostatné existence bez trvalé péče člověka pro malou rozlohu území, na kterém se vyskytují, a také krajinářsky hodnotné lokality. V našich podmínkách se jedná zejména o:

- **útvary neživé přírody** - přirozené skalní výchozy, krasové a pseudokrasové jevy, pozůstatky sopečné činnosti, umělé geologické odkryvy, paleontologická naleziště apod.,
- **naleziště druhů** - přirozená i druhotná stanoviště vzácných a ohrožených rostlin i živočichů, hnízdiště ptáků (např. rybníky, skalní stěny, pískovny), zimoviště ptáků nebo netopýrů (např. rybníky, jeskyně, štoly) apod.,
- **přírodní útvary formované člověkem** - louky, pastviny, rybníky, kulturní lesy s vysokou biodiverzitou (např. pařeziny), parky, staré sady apod.,
- **fragmenty ekosystémů⁵⁾** - fragmenty ekosystémů všech typů, vyžadující trvalou péči člověka, nutnou k jejich zachování.

Rozdíly mezi kategorií národní přírodní rezervace a přírodní rezervace

Jak již bylo uvedeno, účelem rezervace je zachování přirozených nebo přírodě blízkých ekosystémů. Mnohdy je však obtížné jednoznačně určit, co lze ještě považovat za „přírodě blízké“. Zde je třeba vzít v úvahu jako pomocné kritérium ochranný režim stanovený zejména základními ochrannými podmínkami danými zákonem, které směřují k výraznému omezení zásahů člověka do ekosystémů tvořících předmět ochrany dané kategorie. Z toho

---

⁵⁾ Fragmentem ekosystému se rozumí přírodní útvar mající znaky ekosystému, který se však vyskytuje na malé ploše, která neumožňuje trvalou existenci všech populací organismů tvořících jeho dominantní a determinantní složky, a který není možno v reálném čase rozšířit takovým způsobem, aby byl pro uvedené populace organismů zajištěn dostatečný prostor a vytvořeny vhodné životní podmínky nevyžadující trvalou péči člověka, přičemž v úvahu je třeba brát i stav populací v okolí.

plyne, že za „přírodě blízký ekosystém“ nelze považovat ekosystém, který ke své existenci vyžaduje trvalé a pravidelně opakované zásahy člověka.

Při hodnocení vědeckého významu se vychází z komplexnosti jednotlivých složek ekosystémů – rostlinné, živočišné a půdní (edafické). Jsou-li všechny tyto složky ve stavu odpovídajícímu obecné představě o charakteru předmětného ekosystému, je třeba ještě posoudit možnou koexistenci dalších specifických hodnot daného území. Ty mohou být ve tvaru reliéfu (skalní město, význačný geomorfologický útvar, krasový fenomén), geologických zvláštnostech (hadcový podklad, naleziště vzácného minerálu, nerostu nebo paleontologického materiálu) a v existenci populace vzácného nebo ohroženého druhu organismu, respektive výskytu organismu v mezních ekologických či geografických podmínkách (přitom by nemělo být rozhodující, zda jde o druh zvláště chráněný či nikoliv). Tyto mimořádné kvality mohou zvýšit význam území a být rozhodující při zařazení do kategorie „národní“, musí však být splněna podmínka, že prioritní pro kategorii rezervace je ochrana celého ekosystému nebo souboru ekosystémů.

Hlavními předpoklady při hodnocení území, které má být zvláště chráněno, jsou:

- a) znalost hlavních přírodních složek – substrátu, vegetace a zoologické charakteristiky,
- b) základní vědomosti o stávající síti MZCHÚ a zastoupení objektů, které jsou v ní chráněny.

Bez těchto dvou předpokladů nelze výběr provádět, zejména ne výběr do kategorie „národní“. Efektivnost ochrany nezávisí jen na kvalitě lokality, která má být chráněna, ale také na vnějších vztazích a poměrech, v nichž se objekt lokalita nachází. Proto je nutné zohlednit všechny skutečnosti, které jsou důležité jak pro posouzení přírodovědných hodnot území, tak pro posouzení možností efektivní ochrany a zachování těchto hodnot.

Kategorie národní:

- plošně významná stanoviště (desítky až stovky ha, s ohledem na typ ekosystému) s unikátními ekosystémy v národním a nadnárodním měřítku,
- plošně významná stanoviště (stovky ha) reprezentativních ekosystémů v rámci jednotlivých přírodních oblastí (např. bioregiony).

Rozdíly mezi kategorií národní přírodní památka a přírodní památka

Kategorie přírodních památek je určena k ochraně území s výskytem specifických přírodních objektů, jako jsou mimořádné geomorfologické útvary, naleziště vzácných minerálů nebo paleontologických dokladů, stanoviště zvláště chráněných a ohrožených organismů v prostředí, které nemá zcela přírodní charakter a proto nemůže být chráněno jako typicky vyvinutý ekosystém v kategorii přírodní rezervace a konečně k ochraně přírodních útvarů, které jsou závislé na činnosti člověka. To mohou být polopřirozené až polokulturní ekosystémy, ale také krajinářsky význačné parky a arboreta.

Při rozhodování o zvláštní ochraně zde tedy není rozhodující stupeň přirozenosti a míra ovlivnění lidskou činností nebo přirozenost vývoje, ale spíše hledisko vysoké biodiverzity a také hodnoty krajinytvorné a estetické.

U geologických a geomorfologických fenoménů se při rozhodování o kategorii ochrany hodnotí charakteristický vývoj a komplexnost příslušného jevu, unikátnost či typický vývoj a výjimečnost z mezinárodního hlediska.

Na rozdíl od kategorie *rezervace* nehraje u této kategorie pro zařazení do „národní“ a „přírodní“ velkou roli plošná rozloha, ale významnost objektu z hlediska oboru, pro který je tento objekt chráněn. Území chráněné z důvodů mineralogických může mít rozlohu nepatrnou, jeho významnost je dána ojedinělostí výskytu předmětného nerostu. Rovněž tak geologické profily a podobné útvary mají obvykle malý plošný rozsah. Při rozhodování o jejich ochraně jde spíše o to, jak velké území k nim přiřadit, aby byla jejich ochrana účinná. U jeskyní a jeskynních systémů je zapotřebí zajistit i ochranu celého povrchu nad nimi a dostatečně velkou plochu v bezprostředním okolí vchodů.

Velikost objektu nebo jeho plošný rozsah může mít význam jedině v rámci porovnávání objektů stejného typu. Jedná-li se o lokalitu vzácného a ohroženého druhu, (která nemůže být chráněna v kategorii přírodní rezervace, protože typ stanoviště nesplňuje podmínky pro takové zařazení), je kritériem pro zařazení podle významu především stupeň ochrany, respektive stupeň ohrožení předmětného druhu a až na druhém místě velikost populace.

Protože u památek je pro rozlišení na „národní“ a „přírodní“ rozhodujícím ukazatelem vědecký význam pro obor, do jehož sféry zájmu náleží předmět budoucí ochrany, měli by o jeho významové zařazení vždy navrhnout specialisté pro daný obor. Konečné rozhodnutí je pak na orgánu ochrany přírody, který území vyhláší.

Kategorie národní:

- unikátní nebo v národním měřítku významné reprezentativní útvary neživé přírody,
- unikátní stanoviště a člověkem formované ekosystémy s mimořádně vysokou biodiverzitou národního a mezinárodního významu,
- významná naleziště kriticky a některých silně ohrožených druhů.

Území s více předměty ochrany různého charakteru

V podmínkách České republiky se často stává, že se na jednom malém území nachází více předmětů ochrany, které by samy o sobě měly být zařazeny do různých kategorií ochrany. V takovém případě nezbývá než individuálně vyhodnotit význam jednotlivých předmětů ochrany na takovém území, a to jak z hlediska kvalitativního tak i z hlediska kvantitativního. Pokud některý z významných uvažovaných předmětů ochrany v území vyžaduje ochranu v kategorii přírodní rezervace nebo dokonce národní přírodní rezervace měla by být upřednostněna některá z těchto kategorií.

Doporučená minimální velikost ploch fyziotypů pro výběr a zařazení do kategorií MZCHÚ

Uvedené velikosti lze využít pro orientaci v případech, kdy se zvažuje, z hlediska zvláštní územní ochrany, hodnota samostatně se vyskytujícího ekosystému (fyziotypu), resp. ekosystému, který představuje plošně převažující předmět ochrany v daném území. Velikost plochy v ha představuje minimální velikost daného fyziotypu, při níž lze předpokládat zachování autoregulačních schopností a perspektivu dalšího přirozeného vývoje bez větších celoplošných managementových zásahů a opatření. Je to současně minimální plocha, která odpovídá kritériím ochrany v kategorii rezervace. Při velikosti menší než té, která je uvedena v tabulce, nelze hovořit o plnohodnotném ekosystému s komplexními vazbami a dynamickými procesy. Fyziotyp při tak malé rozloze je vhodné chránit pouze v kategorii památka (pokud existují další odborné důvody k jeho ochraně). Pokud se v navrhovaném MZCHÚ vyskytuje více plošně navazujících a ekologicky příbuzných fyziotypů, může být velikost každého z nich oproti tabulce o to nižší, o co k jeho autoregulačním schopnostem a stabilitě přispívají tyto další fyziotypy.

Uvedené rozlohy jsou orientační a představují pouze jedno z hodnotících kritérií. V přehledu fyziotypů záměrně chybějí podmáčené a rašelinné smrčiny, neboť jejich výskyt většinou přímo souvisí s horskými smrčiny, přechodovými rašeliništi nebo vrchovišti. Podobně zde chybí subalpínská a alpínská vegetace, jejíž ochrana je na našem státním území již v plném rozsahu realizována.

Ekosystém	Minimální velikost pro zařazení v kategorii rezervace (ha)
Vodní a pobřežní vegetace (rákosiny, porosty vysokých ostřic)	5-10
Prameniště, slatiny, přechodová rašeliniště, vrchoviště	2-5
Hygrofilní až mezofilní travinobylinná vegetace	5-10
Skály, sutě, písčiny a primitivní půdy	2-5
Xerothermní a semixerothermní trávníky	2-5
Acidofilní travinná a keříčková vegetace	2-5
Lesostepi, šípákové a subxerofilní doubravy	5-10
Dubohabrové háje	10-20
Lesy v měkkém (topolovém) luhu, olšiny a vrbové porosty	5-10
Lesy v tvrdém (jilmovém) luhu	20-30
Acidofilní borové, březové a jedlové doubravy	10-20
Reliktní bory	5-10
Suťové a roklinové lesy	20-30
Bučiny nižších poloh	20-30
Smíšené buk-smrkové lesy (hercynská směs)	20-30
Horské smrčiny	50-100

2.3 Stanovení ochranného pásma

Právní východiska:

§ 37 odst. 1 zákona - ochranné pásmo zvláště chráněného území

„Je-li třeba zabezpečit zvláště chráněná území..... před rušivými vlivy z okolí, může být pro ně vyhlášeno ochranné pásmo, ... Pokud se ochranné pásmo národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace nebo přírodní památky nevyhlásí, je jím území do vzdálenosti 50 m od hranic zvláště chráněného území.“

Postup:

S vyhlášením MZCHÚ je spojen zároveň vznik ochranného pásma. Ochranné pásmo vzniká dvěma způsoby:

- a) vyhlášením stejným postupem jako se vyhláší vlastní zvláště chráněné území,
- b) pokud se ochranné pásmo nevyhlásí, vzniká ze zákona ochranné pásmo v okamžiku vyhlášení zvláště chráněného území, které je tvořeno územím do vzdálenosti 50 m od hranic zvláště chráněného území.

Při zřizování MZCHÚ by mělo být preferováno ochranné pásmo vznikající vyhlášením, protože je možné ho vytvořit „na míru“ konkrétnímu MZCHÚ a zahrnout do něj pouze ty pozemky, které skutečně plní funkci ochranného pásma a ty, které význam nemají je možno pominout.

Ochranné pásmo se obvykle vyhláší na plochách navazujících na MZCHÚ, které:

- omezují nebo vylučují působení existujících i potenciálních přímých rušivých vlivů z okolí na zvláště chráněné území (změna vodního režimu, hluk, noční osvětlení, prach, splachy půdy z okolí, únik hnojiv a pesticidů z okolí apod.),
- omezují nebo vylučují působení existujících i potenciálních nepřímých rušivých vlivů z okolí na zvláště chráněné území (odlesnění, změna druhové skladby okolních lesních porostů směrem k stanovištně a geograficky nepůvodním druhům, rozorání trvalých travních porostů mající za následek snížení dochované druhové rozmanitosti v okolí, zavádění rizikových zemědělských plodin na pozemky v okolí – šíření škůdců, křížení, invaze apod.),
- tvoří součást biotopu druhů tvořících předmět ochrany zvláště chráněného území nebo druhů determinujících klíčová rostlinná nebo živočišná společenstva ve zvláště chráněném území v případě, že zvláště chráněné území není dostatečně velké, aby zajistilo podmínky pro trvalou existenci životaschopných populací těchto druhů.

Ochranné pásmo 50 m ze zákona by mělo být využíváno pouze tam, kde zvláště chráněné území není ohroženo konkrétními identifikovanými negativními vlivy z okolí a kde nebude docházet k zbytečnému administrativnímu zatěžování vlastníků pozemků a orgánů ochrany přírody formálním vydáváním souhlasů k činnostem v ochranném pásmu. Ochranné pásmo

50 m ze zákona se nevyhlašuje postupem podle § 40 zákona, ale vzniká k datu účinnosti právního předpisu, kterým se dané MZCHÚ vyhlašuje.

2.4 Určení hranice území

Při stanovování hranic navrhovaných MZCHÚ a jejich ochranných pásem je třeba dodržovat následující zásady:

- a) Hranice MZCHÚ by měly být vedeny tak, aby navrhovaná lokalita pokrývala co největší množství cenných přírodních prvků a ploch. Rozloha arondovaných pozemků by měla být co nejmenší a rozhodně by v území neměly převažovat. Je-li to možné měl by do území být vždy zahrnut celý funkční ekosystém, nebo alespoň jeho část schopná plnit všechny jeho potřebné funkce.
- b) Hranice MZCHÚ a jejich ochranných pásem by měly být pokud možno vedeny tak, aby byly snadno a jednoznačně vylíšitelné v terénu. Při výběru nejvhodnějších linií by mělo být postupováno od přirozených snadno identifikovatelných linií k liniím umělým a málo zřetelným.
- c) Jako nejvhodnější přirozené linie využitelné pro tento účel se využívají **údolnice** v terénu identifikovatelné nejčastěji průběhem koryt přirozených vodních toků a **hřbetnice** v terénu identifikovatelné nejčastěji průběhem nejvyšších bodů terénních hřebenů anebo hřbetů. V případě vedení hranice vodním tokem, se vodní tok do území zahrne buď v celé šíři nebo se do území nezahrne a hranice se vede po břehové čáře. Zásadně bychom se měli vyvarovat vedení hranice středem vodního toku.
- d) V úsecích, kde přirozené linie nejsou z jakýchkoliv důvodů využitelné je možno využít stabilní a fyzicky zřetelné linie umělé. Jedná se zejména o pozemní komunikace, umělé vodní toky, příkopy, valy, hráze, případně jiné liniové stavby a zřetelné terénní úpravy.
- e) Teprve v případě, že výše uvedené stabilní linie nejsou k dispozici, nebo je z jakýchkoliv důvodů není možno využít, uplatní se vedení hranic po hranicích parcel, hranicích prostorového rozdělení lesa (nejlépe do úrovně dílce), případně se zváží možnost vytvoření zcela nové hraniční linie volně vedené terénem podle potřeby vylíšení hranic MZCHÚ nebo jeho ochranného pásma.
- f) V případě vedení hranice souběžně s vodním tokem nebo liniovou stavbou či terénní úpravou, se liniový objekt do území zahrne buď v celé šíři nebo se do území nezahrne a hranice se vede po jeho okraji. Zásadně bychom se měli vyvarovat vedení hranice středem liniových objektů. O tom zda se liniový objekt do území zahrne či nikoliv rozhoduje jeho vztah k předmětu ochrany (hráz rybníka se do území zahrne, je-li rybník součástí území; hraniční lesní cesta se do území nezahrne, je-li území vyhlašováno z důvodů ochrany sousedního lesního porostu).
- g) Chráněné území by mělo mít pokud možno co nejjednodušší tvar (lépe odolává okolním vlivům, levnější geodetické práce). Maximálně nevhodné jsou zejména složité „amébovité“ tvary. Těm lze předejít například arondací některých méně hodnotných pozemků nebo vyhlášením vhodného ochranného pásma.
- h) Při územním překryvu navrhovaného MZCHÚ s EVL je nutné při vymezení hranic brát v úvahu vedení hranic EVL tak, aby navrhované MZCHÚ zajistilo dostatečnou ochranu předmětů ochrany EVL pro něž nestačí základní ochrana EVL.
- i) Při navrhování MZCHÚ je vhodné z návrhu vypustit ty pozemky, které by byly z pohledu ochrany přírody do budoucna vyloženě konfliktní a jejichž režim lze jen obtížně ovlivnit. Součástí MZCHÚ by tak neměly být například zastavěné pozemky,

neodstranitelné skládky, zahrádkářské osady, obory a bažantnice, veřejně využívané pozemní komunikace, pozemky využívané k těžbě nerostných surovin, existující sjezdové tratě a jiná intenzivně využívaná sportoviště, intenzivně obhospodařované vodní a zemědělské plochy. Pozemky těchto druhů a způsobů využití by měly být do MZCHÚ zahrnovány pouze ve zvlášť odůvodněných případech, zejména tam, kde mají přímou souvislost se zajištěním ochrany předmětu ochrany daného území. Území rezervace nebo památky by obvykle nemělo tyto prvky zahrnovat, případnou ochranu před jejich negativním vlivem lze zajistit jejich zařazením do vyhlášeného ochranného pásma.

- j) Žádoucí je zvážit i místní specifika v území, která lze jen ztěžko zobecnit pro potřeby tohoto metodického listu. Mohou tak být například vynechány i pozemky jinak využívané místními občany. Počítat je třeba i s přirozenými vývojovými procesy v území, například korytotvorné procesy vodních toků, svahové pohyby, vznik suťových osypů na úpatích svahů, eroze horních okrajů skalních stěn a svahů apod.

3. Příprava a projednání návrhu

3.1 Příprava návrhu na vyhlášení

Právní východiska:

§ 40 odst. 1 zákona - zpracování návrhu na vyhlášení

(1) Je-li třeba vyhlásit zvláště chráněné území nebo jeho ochranné pásmo ..... podle části třetí tohoto zákona, orgán ochrany přírody zajistí zpracování návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území, jeho ochranného pásma ..... V návrhu orgán ochrany přírody vyhodnotí stav dochovaného přírodního prostředí v území a navrhne vhodný způsob a rozsah ochrany území včetně jeho bližších ochranných podmínek.

§ 4 vyhlášky - náležitosti oznámení návrhu vyhlásit zvláště chráněné území a jeho ochranné pásmo

(1) Návrh na vyhlášení zvláště chráněného území obsahuje

- a) název zvláště chráněného území, který u nově navrhovaných zvláště chráněných území nesmí být totožný s již existujícím názvem jiného zvláště chráněného území zapsaného v ústředním seznamu ochrany přírody, to se netýká již existujících zvláště chráněných území,*
- b) určení předmětu ochrany a jeho popis,*
- c) uvedení cílů ochrany zvláště chráněného území,*
- d) návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území,*
- e) návrh bližších podmínek ochrany,*
- f) přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených navrhovanou národní přírodní rezervací, přírodní rezervací, národní přírodní památkou nebo přírodní památkou, platný k datu oznámení návrhu, nebo přehled katastrálních území dotčených navrhovaným národním parkem nebo chráněnou krajinnou oblastí,*
- g) orientační výměru zvláště chráněného území,*
- h) odůvodnění návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území.*

(2) Návrh na vyhlášení ochranného pásma zvláště chráněného území obsahuje

- a) název a kategorii ochrany zvláště chráněného území, pro které se ochranné pásmo vyhledává,*
- b) návrh vymezení činností a zásahů, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody, ve vyhledávaném ochranném pásmu, pokud jsou navrhovány,*
- c) přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených navrhovaným ochranným pásmem národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo přírodní památky, platný k datu oznámení návrhu, nebo přehled katastrálních území dotčených navrhovaným ochranným pásmem národního parku nebo chráněné krajinné oblasti,*
- d) orientační výměru navrhovaného ochranného pásma zvláště chráněného území,*
- e) odůvodnění návrhu na vyhlášení ochranného pásma zvláště chráněného území.*

(3) ...

(4) *Návrhy podle odstavců 1 a 2, včetně jejich oznámení, se sloučí v případě, že vyhlášení zvláště chráněného území probíhá současně s vyhlášením jeho ochranného pásma.*

(5) *Návrh musí být vyhotoven v listinné podobě a zároveň i v elektronické podobě uložené na technickém nosiči dat v obecně převoditelných formátech počítačových souborů stanovených v příloze č. 3 k této vyhlášce.*

Postup:

Návrh na vyhlášení zvláště chráněného území je dokument vyhotovený v listinné i elektronické podobě. V případě, že se zvláště chráněné území a jeho ochranné pásmo vyhláší zároveň, zpracuje se pro ně jeden společný dokument. V případě, že by se ochranné pásmo vyhlášovalo dodatečně, zpracuje se pro ně samostatný dokument, v kterém se na existující zvláště chráněné území pouze odkáže. V takovém případě obsah dokumentu vychází pouze z ustanovení § 4 odst. 2 vyhlášky a podrobné údaje uvedené v § 4 odst. 1 vyhlášky návrh neobsahuje.

Při změně vymezení, způsobu nebo rozsahu ochrany existujícího zvláště chráněného území se návrh zpracuje ve stejném rozsahu jak při vyhlášení nového území.

Obsah návrhu na vyhlášení pro MZCHÚ a pro ochranné pásmo tvoří:

MZCHÚ

- **název zvláště chráněného území** – u nově navrhovaných zvláště chráněných území nesmí být totožný s již existujícím názvem jiného zvláště chráněného území zapsaného v ústředním seznamu ochrany přírody; to se netýká již existujících zvláště chráněných území v případě, že se provádí tzv. „přehlášení“, to znamená že lokalita jako objekt ústředního seznamu zůstává zachována a pouze se pro tento objekt vydává nová zřizovací dokumentace (starý zřizovací předpis se nahrazuje novým); v případě změny názvu při novém vyhlášení původní objekt ústředního seznamu zaniká a novým vyhlášením s novým názvem vzniká nový objekt s novým evidenčním číslem; je třeba také upozornit na to, že název EVL není závazný pro nově vyhlášené MZCHÚ, kterým se zajišťuje ochrana této EVL,
- **předmět ochrany** – jedná se o určení a popis přírodního objektu (ekosystému nebo jeho složky) jehož ochrana má být vyhlášeným zvláště chráněným územím zajištěna; u kategorií rezervací se vždy musí jednat o ekosystémy a jejich složky zde mohou být uvedeny pouze doplňkově; u kategorií památek se obvykle jedná o složky ekosystémů anebo o přírodní útvary (včetně ekosystémů) a to i takové, které svou činností formoval člověk; pokud je MZCHÚ vyhlášováno za účelem ochrany EVL musí být všechny předměty ochrany EVL, které se vyskytují na území vyhlášeného MZCHÚ, uvedeny též jako předměty ochrany MZCHÚ,
- **cíle ochrany** – jedná se o určení formy základního přístupu k péči o předmět ochrany zvláště chráněného území, pro tento účel rozlišujeme dva základní cíle ochrany, kterými jsou podle přílohy č. 1 vyhlášky:
  - udržení stavu předmětu ochrany, spočívající v omezení či pozastavení vývojových procesů v ekosystémech, které vedle přírody významně formoval

svou činností i člověk, tak, aby bylo zachováno vývojové stádium ekosystému potřebné pro udržení dobrého stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území, nebo

- zamezení nebo zmírnění nepříznivých vlivů působících na samovolné vývojové procesy v přirozených ekosystémech, tvořících předmět ochrany zvláště chráněného území;

v rámci jednoho zvláště chráněného území mohou být uplatněny oba základní cíle ochrany, vždy ale na vzájemně se nepřekrývajících plochách; to znamená, že jiný cíl ochrany může být uplatněn v lese a jiný na louce nacházející se v rámci jednoho zvláště chráněného území,

- **kategorie ochrany** – stanoví se na základě předmětu a cíle ochrany navrhovaného zvláště chráněného území a významu předmětu ochrany v rámci České republiky postupem uvedeným v kapitole 2.2,
- **návrh bližších podmínek ochrany** – jedná se o výčet činností a zásahů, které mají být podle § 44 odst. 3 zákona vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody, výčet činností a zásahů musí vycházet z potřeb zajištění předmětu ochrany daného zvláště chráněného území; ve výčtu činností a zásahů se nemohou objevit takové, které jsou již regulovány základními ochrannými podmínkami dané kategorie, to znamená, že například u kategorií památek se ve výčtu bližších ochranných podmínek nemohou objevit takové činnosti a zásahy, které by mohly přímo způsobit změnu či poškození památky, jsou totiž již zakázány zákonem a podzákonný právní předpis (např. nařízení kraje nebo nařízení správy) nemůže způsob a podmínky provádění takové činnosti či zásahu upravovat jinak než stanoví zákon; podobně se to týká i kategorií rezervací, kde ve výčtu činností a zásahů nemohou být takové, které splňují definici „intenzivních technologií“, to znamená použití činností a prostředků, které mohou způsobit změnu biologické rozmanitosti, struktury a funkce ekosystému tvořícího předmět ochrany daného zvláště chráněného území; jako činnosti vázané na souhlas orgánu ochrany přírody se jako nejvhodnější jeví uvádět administrativní činnosti (kroky) předcházející činnosti, která by mohla předmět ochrany poškodit; jedná se o administrativní činnosti (kroky), které jsou součástí procesu vydávání povolení vlastní potenciálně škodlivé činnosti; typickým případem takové činnosti (kroku) je například vydání územního rozhodnutí nebo stavebního povolení, případně jakéhokoliv jiného povolení; orgán ochrany přírody se tak stane dotčeným orgánem státní správy v příslušných řízeních a získá oprávnění zamezit nebo regulovat činnost ještě ve fázi jejího povolování a nikoliv až v době jejího faktického provádění; bližší ochranná podmínka by v takovém případě mohla znít například takto: „pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody lze vydat územní rozhodnutí (stavební povolení, povolení k nakládání s vodami, ...)“,
- **přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků v MZCHÚ** – jedná se o výčet katastrálních území a parcelních čísel pozemků nebo jejich částí dotčených navrhovaným zvláště chráněným územím, platný k datu oznámení návrhu, výčet se uvádí formou přehledné tabulky, ve které se uvedou vedle parcelních čísel také některé další údaje katastru nemovitostí zejména druh pozemku, výměra pozemku, zda se parcela v MZCHÚ nachází celá nebo pouze její část a číslo listu vlastnictví;

vlastníky pozemků doporučujeme v tomto přehledu neuvádět s ohledem na možnost střetu s předpisy o ochraně osobních údajů,

- **orientační výměra zvláště chráněného území** – obvykle se uvádí v hektarech na dvě desetinná místa, má pouze orientační význam a není právně závazná,

OP MZCHÚ

- **název a kategorie ochrany zvláště chráněného území, pro které se ochranné pásmo vyhláší** – uvádí se pouze pokud se návrh pro ochranné pásmo zpracovává samostatně, ve společném návrhu se využijí údaje týkající se vlastního zvláště chráněného území,
- **návrh vymezení činností a zásahů, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody** – jedná se o výčet činností a zásahů, které mají být podle § 37 odst. 1 zákona vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody, výčet činností a zásahů musí vycházet z potřeb zajištění předmětu ochrany daného území před nepříznivými vlivy působícími z okolí zvláště chráněného území; ve výčtu činností a zásahů se nemohou objevit takové, které jsou již uvedeny v § 37 odst. 2 zákona,
- **přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků v OP MZCHÚ** - jedná se o výčet katastrálních území a parcelních čísel pozemků nebo jejich částí dotčených navrhovaným ochranným pásmem zvláště chráněného území, platný k datu oznámení návrhu, výčet se uvádí formou přehledné tabulky, ve které se uvedou vedle parcelních čísel také některé další údaje katastru nemovitostí zejména druh pozemku, výměra pozemku, výměra pozemku v ochranném pásmu a číslo listu vlastnictví; vlastníky pozemků doporučujeme v tomto přehledu neuvádět s ohledem na možnost střetu s předpisy o ochraně osobních údajů,
- **orientační výměra navrhovaného ochranného pásma zvláště chráněného území** – obvykle se uvádí v hektarech na dvě desetinná místa, má pouze orientační význam a není právně závazná,

MZCHÚ + OP MZCHÚ

- **odůvodnění návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma** – při odůvodnění návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území vycházíme z významnosti předmětu ochrany daného území v širším kontextu a potřeby a možností dosažení cílů ochrany; z hlediska významnosti předmětu ochrany daného území rozlišujeme obvykle dva základní typy, a to unikátnost daného předmětu ochrany anebo jeho reprezentativnost, každý předmět ochrany může být ve větší či menší míře významný z obou hledisek, zařazení daného území do širšího kontextu území s podobnými přírodními hodnotami umožní lepší odůvodnění nutnosti jeho ochrany; zároveň je třeba vyhodnotit i potřebnost a nezbytnost zajištění ochrany z hlediska možností dosažení cílů ochrany daného území, možnost vyhlášení zvláště chráněného území volíme pouze tam, kde neexistuje jiná možnost zachování

nebo obnovení předmětu ochrany v potřebné kvalitě a rozsahu a kde jiné způsoby ochrany jsou zjevně nedostatečné a neúčinné.

Součástí návrhu jsou též dvě mapové přílohy. Jedna příloha je orientační mapa vytvořená na podkladě Základní mapy České republiky 1 : 10 000, 1 : 25 000 nebo 1 : 50 000 a druhá podrobná na podkladě katastrální mapy. Hranice zvláště chráněného území a ochranného pásma se v mapách vyznačují způsobem, který stanoví § 11 vyhlášky.

Vzorový dokument návrhu na vyhlášení MZCHÚ je součástí přílohy č. 1 tohoto metodického pokynu.

Návrh plánu péče není součástí návrhu na vyhlášení MZCHÚ, ale musí být zpracován a projednáván souběžně, postupem, který stanoví § 38 zákona a § 1 a § 2 vyhlášky.

Již ve fázi přípravy návrhu na vyhlášení je vhodné spolupracovat s vlastníky pozemků v uvažovaném MZCHÚ a z obcemi na jejichž území se MZCHÚ bude nacházet. Vyvarujeme se tak množství zbytečných oprav návrhu a významně si také zjednodušíme jeho řádné projednání, protože tak můžeme vyřešit některé střety s vlastníky či obcemi již v době přípravy návrhu.

3.2 Postup projednávání návrhu

Právní východiska:

§ 40 odst. 2 a 4 zákona - vyhlásování zvláště chráněných území

(2) Návrh na vyhlášení národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky nebo ochranného pásma těchto zvláště chráněných území zašle orgán ochrany přírody příslušný k jejich vyhlášení obcím a krajům, jejichž území se návrh dotýká. Vlastníkům nemovitostí dotčených návrhem a zapsaných v katastru nemovitostí dále zašle písemné oznámení o předložení návrhu k projednání spolu s informací o tom, kde je možno se seznámit s jeho úplným zněním, kdo je oprávněn podat k němu námítky a kdy uplyne lhůta pro jejich podání. Oznámení zároveň zveřejní na portálu veřejné správy.

(4) Písemné námítky k předloženému návrhu mohou uplatnit dotčené obce a kraje ve lhůtě 90 dnů od obdržení návrhu a vlastníci nemovitostí dotčených navrhovanou ochranou ve lhůtě 90 dnů od doručení písemného oznámení o předložení návrhu k projednání, má-li být takové písemné oznámení vlastníkovi nemovitosti zasíláno, jinak ve lhůtě 90 dnů ode dne zveřejnění oznámení dle odstavce 2, popřípadě doručení oznámení veřejnou vyhláškou dle odstavce 3. Námítky proti návrhu dle odstavce 2 se podávají orgánu ochrany přírody příslušnému k vyhlášení zvláště chráněného území nebo jeho ochranného pásma, námítky dle odstavce 3 ministerstvu životního prostředí; k námítkám uplatněným po uvedené lhůtě se nepřihlíží. Vlastník je oprávněn uplatnit námítky jen proti takovému navrženému způsobu nebo rozsahu ochrany, jímž by byl dotčen ve výkonu svých práv nebo povinností. Orgán ochrany přírody rozhodne o došlých námítkách do 60 dnů od uplynutí lhůty pro uplatnění námítek. O jednotlivých námítkách se rozhodne zpravidla ve společném řízení. Orgán ochrany přírody uvede návrh do souladu s námítkami, kterým bylo vyhověno.

(6) Při změně vymezení způsobu nebo rozsahu ochrany zvláště chráněného území ..... se postupuje podle odstavců 1 až 4 obdobně.

Postup:

Projednáání návrhu s obcemi a kraji

Projednáání návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území je zahájeno písemným zasláním návrhu na vyhlášení národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky nebo ochranného pásma těchto zvláště chráněných území obcím a krajům, jejichž území se návrh dotýká. Návrh se zasílá do vlastních rukou, aby bylo možno doložit termín zahájení počítání lhůty pro podání námitek. Vzhledem k velikosti a obsahu (mapové přílohy) nelze návrh prozatím zasílat prostřednictvím datové schránky.

Obce a kraje mohou své námítky k návrhu uplatnit v písemné podobě ve lhůtě devadesáti dnů ode dne doručení návrhu u orgánu ochrany přírody, který jim návrh zaslal. K námítkám zaslaným po uplynutí lhůty k jejich podání nemusí být přihlédnuto a nevypořádávají se rozhodnutím.

Projednáání návrhu s vlastníky nemovitostí

Vlastníkům nemovitostí dotčených návrhem a zapsaných v katastru nemovitostí zašle orgán ochrany přírody písemné oznámení o předložení návrhu k projednání spolu s informací o tom, kde je možno se seznámit s jeho úplným zněním, kdo je oprávněn podat k němu námítky a kdy uplyne lhůta pro jejich podání. V oznámení je vhodné uvést i další údaje týkající se navrhovaného zvláště chráněného území, například název, kategorii, předmět ochrany, orientační výměru apod., případně přiložit orientační mapu lokality.

Oznámení se zasílá do vlastních rukou, aby bylo možno doložit termín zahájení počítání lhůty pro podání námitek. Oznámení lze zaslat i prostřednictvím datové schránky.

Návrh pak musí být po dobu projednávání uložen u orgánu, který ho projednává a ten musí umožnit vlastníkům, kteří o to projeví zájem, nahlížet do něj tak, aby se s ním mohli podrobně seznámit. Zároveň je vhodné dohodnout s místně příslušnou obcí možnost umožnit vlastníkům nahlížet do návrhu i na jejím obecním úřadě, případně na jiném orgánu veřejné správy, který je pro vlastníky v místě dostupný. To platí zejména v případě, kdy sídlo projednávajícího orgánu ochrany přírody je vzdálené od předmětné lokality.

Zároveň je vhodné zveřejnit alespoň podstatné části návrhu prostřednictvím internetu na stránkách projednávajícího orgánu ochrany přírody. Informaci o zveřejnění návrhu na internetu je rovněž vhodné uvést v oznámení.

Vlastníci nemovitostí mohou své námítky k návrhu uplatnit v písemné podobě ve lhůtě devadesáti dnů ode dne doručení oznámení u orgánu ochrany přírody, který jim oznámení zaslal. K námítkám zaslaným po uplynutí lhůty k jejich podání nemusí být přihlédnuto a nevypořádávají se rozhodnutím.

Vypořádání námitek obcí, krajů a vlastníků nemovitostí k návrhu

Námítkami, které se vypořádávají rozhodnutím podle § 40 odst. 4 zákona se rozumí námítky proti názvu zvláště chráněného území, jeho navrhované kategorii, předmětu ochrany, navrhovaným bližším ochranným podmínkám, jeho vymezení, činnostem a zásahům vázaným

na souhlas orgánu ochrany přírody v ochranném pásmu a proti vymezení vyhlášeného ochranného pásma.

U vlastníků nemovitostí zákon navíc stanoví, že se vypořádávají rozhodnutím pouze námitky proti takovému navrženému způsobu nebo rozsahu ochrany, jímž by byli dotčeni ve výkonu svých práv nebo povinností.

Připomínky k návrhu plánu péče se rozhodnutím podle § 40 odst. 4 zákona nevypořádávají. Projednání plánu péče probíhá paralelně s projednáním návrhu na vyhlášení a připomínky k návrhu plánu péče se vypořádávají postupem podle § 38 odst. 4 zákona a podle § 3 vyhlášky. O způsobu vypořádání některých připomínek k plánu péče, má-li to nějakou souvislost s výrokem rozhodnutí o námitkách, je možno se zmínit v odůvodnění tohoto rozhodnutí.

Podle zákona by orgán ochrany přírody měl o došlých námitkách rozhodnout do šedesáti dnů ode dne uplynutí lhůty pro uplatnění námitek. V praxi je tato lhůta někdy obtížně splnitelná, protože je vhodné s těmi, kdo námitky podali jednat. V rámci jednání je možno hledat řešení, které je pro obě strany nejvýhodnější.

Zákon předpokládá, že by se o jednotlivých námitkách mělo rozhodovat ve společném řízení. Tento postup je vhodný v případě, že orgán ochrany přírody námitkám vyhoví. V případě, že se námitkám nevyhoví je vhodnější s každým subjektem, který podal námitky vést řízení samostatně. Případná odvolání subjektů, kterým nebylo vyhověno pak neblokují uzavření vypořádání ostatních námitek.

Uplatněním námitek je zahájeno správní řízení, v němž se o nich rozhoduje. Přitom se postupuje podle správního řádu. Při rozhodování o námitkách může příslušný vyhlášující orgán ochrany přírody rozhodnout např. o změně navržené kategorie, změně vymezení území, změně předmětu ochrany, změně navržených bližších ochranných podmínek, jsou-li pro to důvody. Přitom se však nesmí jednat o změnu, která by nově omezovala práva dotčených subjektů, které nepodaly připomínky k návrhu a nejsou tedy účastníky tohoto řízení. V případě, že by k takové změně mělo dojít, musí se upravený návrh s dotčenými subjekty znovu projednat. Dále je třeba vzít v úvahu ustanovení § 40 odstavce 5 zákona, podle nějž je rozhodnutí o námitkách v otázce omezení vlastníků dotčených pozemků závazné pro obsah právního předpisu o vyhlášení MZCHÚ. To znamená, že omezení těchto vlastníků nastane sice až vydáním právního předpisu, kterým bude MZCHÚ vyhlášeno, nicméně maximální rozsah tohoto omezení je závazně stanoven již rozhodnutím o námitkách. Nelze též měnit základní ochranné podmínky (ty jsou dány zákonem a správní rozhodnutí nesmí být se zákonem v rozporu) kategorie území, v které se území navrhuje vyhlásit. Projednávají se přitom pouze námitky, které se skutečně týkají návrhu na vyhlášení.

V případě, že navrhované MZCHÚ je zřizováno za účelem ochrany EVL podle ustanovení § 45c odst. 4 zákona, nelze v průběhu projednávání změnit kategorii MZCHÚ určenou nařízením vlády podle ustanovení § 45a odst. 2 zákona. Nelze také změnit výčet předmětů ochrany MZCHÚ tak, aby neobsahoval předměty ochrany EVL, které se v místě územního překryvu s MZCHÚ vyskytují a vyjmout část území, na nichž se vyskytují předměty ochrany EVL, pro něž není dostatečná základní ochrana EVL podle ustanovení § 45c odst. 2 zákona).

Projednání návrhu a vypořádání připomínek s ostatními fyzickými a právníckými osobami

Oznámení o projednávání návrhu na vyhlášení zveřejní orgán ochrany přírody zároveň na portálu veřejné správy. Portál veřejné správy je definován v § 2 písm. r) zákona

č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. Adresa portálu je www.portal.gov.cz.

Ostatním fyzickým a právnickým osobám musí být umožněno nahlédnout do návrhu a seznámit se s ním. Mají také možnost podat písemné připomínky k návrhu. K těmto připomínkám ale orgán ochrany přírody nemusí při dalším zpracování návrhu přihlídnout. Připomínky by ale měl vypořádat a o způsobu vypořádání písemně informovat toho, kdo je podal.

3.3 Konečná úprava návrhu a geodetické zaměření hranic území

Právní východiska:

§ 40 odst. 4 zákona - vyhlášení zvláště chráněných území

(4) ... Orgán ochrany přírody uvede návrh do souladu s námitkami, kterým bylo vyhověno.

§ 3 písm. b) a § 27 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 3 písm. b) - katastr obsahuje

b) druhy pozemků, čísla a výměry parcel, popisná a evidenční čísla budov, vybrané údaje o způsobu ochrany a využití nemovitostí, čísla bytů a nebytových prostorů a pojmenování nebytových prostorů, dále údaje pro daňové účely a údaje umožňující propojení s jinými informačními systémy, které mají vztah k obsahu katastru,

§ 27 písm. a) - pro účely tohoto zákona se rozumí

a) pozemkem část zemského povrchu oddělená od sousedních částí hranicí územní správní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí držby, hranicí rozsahu zástavního práva, hranicí druhů pozemků, popř. rozhraním způsobu využití pozemků,

§ 30 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, (katastrální vyhláška)

(1) Změna údajů o typu a způsobu ochrany nemovitosti se v katastru provádí podle grafických a písemných podkladů

b) o ochraně části přírody a krajiny a jejím ochranném pásmu a ohlášení příslušného orgánu ochrany přírody a krajiny nebo odborné organizace ochrany přírody a krajiny, která vede ústřední seznam ochrany přírody⁴⁸),

§ 30 odst. 2 a 3 vyhlášky č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, (katastrální vyhláška)

(2) Grafickým a písemným podkladem podle odstavce 1 je

a) kopie katastrální mapy s označením nemovité kulturní památky nebo se zobrazením

průběhu hranice chráněného území a ochranného pásma mapovou značkou podle bodů 10.3 a 11.1 přílohy,

b) záznam podrobného měření změn obsahující geometrické a polohové určení chráněného území, pokud jeho hranice není shodná s hranicemi parcel v katastrální mapě,

c) listina, která obsahuje podle obcí a katastrálních území seznam chráněných nemovitostí označených údaji podle katastru a kódy vyjadřujícími typ a způsob ochrany nemovitosti podle bodu 6 přílohy.

(3) Jestliže jsou stejným způsobem ochrany nemovitostí dotčeny všechny parcely v katastrálním území, vyznačí se v listině tato skutečnost bez uvedení jednotlivých parcelních čísel a kopie katastrální mapy podle odstavce 2 písm. a) se nepřikládá.

§ 76 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, (katastrální vyhláška) - záznam podrobného měření změn

(1) Nově vyhotovovaný záznam podrobného měření změn je podkladem

b) pro zápis změn údajů evidovaných v souboru geodetických informací a v souboru popisných informací, které jsou spojeny s měřením v terénu, ale nemění hranice pozemku, obvod budovy nebo obvod vodního díla [například určení hranice chráněného území nebo jeho ochranného pásma podle § 30 odst. 2 písm. b), dalších prvků polohopisu podle § 16 odst. 6],

Postup:

Orgán ochrany přírody uvede návrh do souladu s námitkami, kterým bylo vyhověno. Upraví zejména kategorii, bližší ochranné podmínky a vymezení zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma v souladu s konečným vypořádáním připomínek.

Následně zadá provedení geodetických prací, zejména zaměření nových hranic území a následné zpracování záznamu podrobného měření změn. Geodetické zaměření nových hranic území lze provést i dříve, ale pouze v případě, že orgán ochrany přírody má jistotu, že v průběhu projednávání návrhu již nebudou uplatněny připomínky, jejichž vypořádání by mohlo vést k změně vedení hranic území. Tento postup je možno uplatnit v území s malým počtem vlastníků, s kterými je předem dohodnut průběh hranic území.

Hlavní důvody pro geodetické zaměrování hranic území jsou následující:

- 1) přesná identifikace hranic území vůči pozemkům v daném území a s tím souvisejícím vlastnickým vztahům,
- 2) povinné provedení záznamu chráněného území do katastru nemovitostí vyplývající z ustanovení § 42 odst. 3 zákona a § 3 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), v platném znění.

Geodetické zaměření provádí autorizovaný geodet a výsledkem jeho práce je záznam podrobného měření změn (dále jen „ZPMZ“), který se využívá, podle § 76 odst. 1 písmene b) vyhlášky č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, v platném znění, (katastrální vyhláška), pro zápis změn údajů evidovaných v souboru geodetických informací a v souboru popisných informací, které jsou spojeny s měřením v terénu, ale nemění hranice pozemku, obvod budovy nebo obvod vodního díla [**například určení hranice chráněného území nebo jeho ochranného pásma** podle § 30 odst. 2 písm. b)].

ZPMZ zpravidla slouží jako nezbytný podklad pro zpracování příloh právního předpisu, kterým se území vyhláší a které určují přesnou polohu ZCHÚ nebo jeho ochranného pásma v prostoru. Následně pak slouží k provedení záznamu území do katastru nemovitostí.

„Geometrický plán“ slouží k rozdělení pozemků na části a podle § 27 katastrálního zákona č. 344/1992 Sb. není ochrana pozemku důvodem pro rozdělení pozemku. Pro záznam ochrany pozemku do katastru nemovitostí se tedy geometrické plány nepoužívají.

ZPMZ je třeba nechat vyhotovit minimálně ve třech vyhotoveních, která budou využita k:

- 1) záznamu o ochraně území do katastru nemovitostí,
- 2) evidenci území v ÚSOP,
- 3) archivaci vyhlášovacích dokumentace prováděné příslušným orgánem ochrany přírody v souladu se zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, v platném znění.

Vzor záznamu podrobného měření změn určeného k záznamu zvláště chráněného území a jeho vyhlášeného ochranného pásma do katastru nemovitostí je v příloze č. 2.

K zjištění přesné polohy zvláště chráněného území a jeho vyhlášeného ochranného pásma mohou být využity i jiné dokumenty, například výsledky geodetických prací provedených v souvislosti s komplexní pozemkovou úpravou nebo digitální katastrální mapa (nikoliv katastrální mapa digitalizovaná) v katastrálních územích, kde již proběhla úplná digitalizace katastru.

4. Vydání vyhlášovacího právního předpisu

4.1 Příprava nařízení

Právní východiska:

§ 40 odst. 7 zákona - postup při vyhlásování zvláště chráněných území

(7) Omezení vlastníků dotčených nemovitostí nebo rozsah ochrany podle právního předpisu, kterým se vyhláší nebo mění zvláště chráněné území nebo jeho ochranné pásmo nebo vymezují či upravují zóny ochrany národního parku či chráněné krajinné oblasti, nesmí přesáhnout rozsah omezení nebo rozsah ochrany vyplývajících z návrhu podle odstavce 1, upraveného dle rozhodnutí o námitkách podle odstavce 2 nebo 3, pokud by tím byly zpřísněny nebo rozšířeny dosavadní ochranné podmínky nebo rozsah ochrany území.

Postup:

Účelem ustanovení je, aby se rozhodnutí o námitkách podle § 40 odstavce 2 zákona nestalo pouze formálním aktem a aby v právním předpise, kterým se vyhláší příslušné MZCHÚ, nemohl orgán ochrany přírody uvést další omezení nad rámec projednaného návrhu. Orgán ochrany přírody nejprve vydá rozhodnutí o námitkách proti návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území. Následně bude vydán právní předpis, kterým se vyhláší zvláště chráněné území. Rozsah omezení vlastníků dotčených pozemků podle právního předpisu, kterým se vyhláší zvláště chráněné území, nesmí být větší než podle návrhu na vyhlášení a podle rozhodnutí o námitkách. Znamená to, že v takovém právním předpise se nesmí objevit omezení vlastníků dotčených pozemků, které by předtím nebylo součástí návrhu ani by nevyplývalo z rozhodnutí o námitkách. Toto ustanovení tedy brání tomu, aby orgán ochrany přírody následně návrh rozšířil o další omezení vlastníků pozemků (např. na základě požadavků dotčené obce či kraje nebo dotčeného orgánu státní správy), vůči nimž by tak vlastníci již nemohli uplatnit námitky. Rozumí se, že zařazením do kategorie vzniká ochrana v režimu základních ochranných podmínek, kterou nelze měnit správním rozhodnutím

Po projednání návrhu na vyhlášení PR nebo PP a po nabytí právní moci rozhodnutí o námitkách připraví orgán ochrany přírody **návrh nařízení** o vyhlášení příslušného MZCHÚ. Součástí návrhu nařízení musí být vymezení území, vymezení ochranného pásma (je-li vyhlášováno), specifikace předmětu ochrany, specifikace bližších ochranných podmínek území - výčet případných činností, vázaných na souhlas ochrany přírody v ochranném pásmu.

A. Podklady

Podklady pro zpracování návrhu nařízení o vyhlášení zvláště chráněného území tvoří:

- a) zpracovaný návrh na vyhlášení, upravený dle akceptovaných připomínek,
- b) katastrální mapa s vyznačením hranic zvláště chráněného území a jeho vyhlášeného ochranného pásma nebo záznam podrobného měření změn (§ 76 vyhlášky č. 26/2007 Sb. - *katastrální vyhláška*), vyhotovený za účelem zjištění polohy a průběhu hranic,
- c) seznam souřadnic S-JTSK vrcholů uzavřených geometrických obrazců s přímými stranami, kterými jsou stanoveny hranice zvláště chráněného území s hodnotami souřadnic,

- d) aktuální seznam parcelních čísel pozemků nebo jejich částí dotčených ochranou.

B. Návrh právního předpisu

Právní předpis může ukládat povinnosti jen na základě zákona a v jeho mezích. Stanovením povinností se rozumí v případě MZCHÚ vymezení bližších ochranných podmínek. V bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných území lze vymežit činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody. V bližších ochranných podmínkách **nelze stanovit činnosti zakázané**. Při konečné formulaci bližších ochranných podmínek se vychází z konečné podoby návrhu na vyhlášení upravené na základě vypořádání námitek obcí, krajů a vlastníků.

Nařízení musí být pojmově přesné, jednotné a běžnému uživateli srozumitelné. Použité pojmy musí být v souladu s pojmy použitými v souvisejících právních předpisech a v zákoně o ochraně přírody a krajiny.

V nařízení nelze přejímat ustanovení jiného právního předpisu. Pouze v odůvodněných případech lze přesný obsah ustanovení citovat v poznámce pod čarou. Má-li právní předpis přílohu, je třeba na její existenci poukázat v textu právního předpisu. Název obsahuje označení formy právního předpisu (nařízení), název správního orgánu, která jej vydává, číslo a rok vydání a stručné a výstižné označení jeho hlavního obsahu.

V nařízení nelze zavádět sankce za porušení stanovených povinností, neboť sankce lze zakládat jen zákonem.

Zrušovací ustanovení musí výslovně uvádět ty dřívější právní předpisy, popř. jejich jednotlivá ustanovení, která se novým právním předpisem zrušují.

C. Důvodová zpráva

Součástí návrhu právního předpisu je stručná důvodová zpráva. Důvodová zpráva obsahuje zejména:

- zhodnocení současného stavu po stránce věcné spolu s uvedením důvodů a cílů nové právní úpravy,
- zhodnocení současného stavu po stránce právní,
- výhody a nevýhody případně navrhovaných variantních řešení a zdůvodnění, která varianta se považuje za optimální,
- informace o tom, zda je vyhlášováno ochranné pásmo nebo ne a proč
- odůvodnění jednotlivých bližších ochranných podmínek, případně způsobu jakým jsou formulovány
- finanční dopad navrhované právní úpravy a způsob úhrady potřebných nákladů,
- dopad regulace na státní správu, samosprávu a na občany,
- tabulku s uvedením toho, jak byly vypořádány připomínky a námítky vlastníků a nájemců pozemků, obcí a krajů.

Při tvorbě právního předpisu, kterým se MZCHÚ vyhláší a při jeho projednávání je možné využít metodickou pomůckou („Pravidla pro vydávání právních předpisů obcí, krajů a hlavního města Prahy“) vydanou Odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra dne 1.2.2010.

Metodická pomůcka Ministerstva vnitra je uvedena v příloze č. 3 a vzory nařízení jsou v příloze č. 4.

4.2 Projednání návrhu nařízení

Právní východiska:

§ 41 zákona - projednávání záměru

(1) Záměr na vyhlášení přírodních rezervací a přírodních památek projedná orgán ochrany přírody s orgány státní správy dotčených podle zvláštních právních předpisů. 15)

(2) ...

(3) Dotčené orgány státní správy se musí k předloženým návrhům a záměrům podle odstavce 1 vyjádřit nejpozději do 30 dnů od jejich předložení.

§ 78 odst. 3 zákona

(3) Správy jsou oprávněny k vydání nařízení pro obvod své působnosti, a to podle § 5 odst. 1, § 33 odst. 1, § 36 odst. 1 a § 45 odst. 1, není-li k tomu příslušné Ministerstvo životního prostředí. Návrh nařízení projedná správa s dotčenými obcemi. Nařízení musí být vyhlášeno vyvěšením na úřední desce správy po dobu 15 dnů, což je podmínkou jeho platnosti. Za den vyhlášení se považuje první den vyvěšení nařízení na úřední desce. Kromě toho může správa uveřejnit nařízení způsobem v místě obvyklým.

§ 7 a § 8 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)

§ 7

Na základě a v mezích zákona rada vydává právní předpisy v přenesené působnosti, je-li k tomu kraj zákonem zmocněn; tyto právní předpisy se nazývají nařízení kraje.

§ 8

(1) Obecně závazné vyhlášky kraje musí být v souladu se zákony a nařízení kraje musí být v souladu se zákony a právními předpisy vydanými vládou a ústředními správními úřady.

§ 59

(1) Rada připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Radě je vyhrazeno

k) vydávat nařízení kraje,

Postup:

Návrh nařízení, včetně důvodové zprávy, v souladu s § 41 zákona projedná orgán ochrany přírody s věcně příslušnými orgány státní správy, v jejichž správním obvodu je zvláště chráněné území vyhlášováno. Dotčené orgány státní správy jsou povinny vyjádřit své stanovisko písemně do 30 dnů od doručení návrhu. Z tohoto důvodu musí být návrh nařízení

doručován písemně. O projednání je vždy pořizován písemný zápis, který je součástí spisu. Návrh nařízení, včetně důvodové zprávy, orgán ochrany přírody upraví dle výsledků projednání.

Pro Správy CHKO platí též povinnost podle § 78 odst. 3 zákona projednat návrh nařízení s obcemi, na jejichž území je zvláště chráněné území vyhlášováno. Lhůtu k vyjádření připomínek obcím zákon nestanoví, proto by ji měl stanovit orgán ochrany přírody, přitom by neměla být kratší než 15 dnů (obvykle 30 dnů).

Připomínky dotčených orgánů a obcí by měly být formulovány jednoznačně a konkrétně, měly by být řádně odůvodněny a je-li požadováno nahradit určitý text jiným textem, měla by být navržena nová formulace. Pokud připomínková místa uplatňují připomínky, které považují za podstatné, vyjádří to u každé z těchto připomínek obvykle slovním obratem „tato připomínka je zásadní“. Orgán, který návrh právního předpisu k připomínkám předložil, projedná s připomínkovými místy jimi uplatněné připomínky, pokud to považuje za potřebné. S připomínkovými místy je však nutno projednat vždy ty připomínky, které byly označeny jako připomínky zásadní. Dojde-li na základě výsledků připomínkového řízení k podstatné změně obsahu návrh právního předpisu, zašle orgán, který jej vypracoval, návrh právního předpisu znovu k připomínkám.

4.3 Vydání nařízení

Právní východiska:

§ 78 odst. 3 až 6 zákona

(3) Správy jsou oprávněny k vydání nařízení pro obvod své působnosti, a to podle § 5 odst. 1, § 33 odst. 1, § 36 odst. 1 a § 45 odst. 1, není-li k tomu příslušné Ministerstvo životního prostředí. Návrh nařízení projedná správa s dotčenými obcemi. Nařízení musí být vyhlášeno vyvěšením na úřední desce správy po dobu 15 dnů, což je podmínkou jeho platnosti. Za den vyhlášení se považuje první den vyvěšení nařízení na úřední desce. Kromě toho může správa uveřejnit nařízení způsobem v místě obvyklým.

(4) Nařízení správy nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení, pokud v něm není stanoven pozdější počátek účinnosti. V případě, kdy to vyžaduje naléhavý obecný zájem, může nařízení správy nabýt platnosti a účinnosti již dnem vyhlášení.

(5) Nařízení musí být každému přístupné na pověřených obecních úřadech a obecních úřadech v obcích, jejichž územního obvodu se týká. Nařízení zašle správa neprodleně Ministerstvu životního prostředí.

(6) Odporuje-li nařízení správy nebo jeho část zákonu nebo jinému právnímu předpisu vydanému k provedení zákona, Ministerstvo životního prostředí je nebo jeho část zruší. Zrušení je platné dnem doručení jeho písemného vyhotovení správě a účinné po uplynutí 15 dnů po jeho uveřejnění na úřední desce.

§ 7 a § 8 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)

§ 7

Na základě a v mezích zákona rada vydává právní předpisy v přenesené působnosti, je-li k tomu kraj zákonem zmocněn; tyto právní předpisy se nazývají nařízení kraje.

§ 8

(1) Obecně závazné vyhlášky kraje musí být v souladu se zákony a nařízení kraje musí být v souladu se zákony a právními předpisy vydanými vládou a ústředními správními úřady.

(2) Obecně závazná vyhláška kraje a nařízení kraje (dále jen "právní předpis kraje") nabývá platnosti dnem vyhlášení ve Věstníku právních předpisů kraje (dále jen "Věstník").

(3) Dnem vyhlášení právního předpisu kraje je den rozeslání příslušné částky Věstníku, který musí být uveden v jejím záhlaví.

(4) Právní předpis kraje nabývá účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení ve Věstníku, pokud v něm není stanoven pozdější počátek účinnosti.

(5) Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti právního předpisu kraje, nejdříve však dnem vyhlášení. Dřívější počátek účinnosti musí být v právním předpise kraje uveden. V těchto případech se právní předpis kraje zveřejní též na úřední desce 2) krajského úřadu (dále jen "úřední deska"), na úředních deskách obecních úřadů obcí, kterých se dotýká, a v hromadných informačních prostředcích.

(6) Věstník se vydává v postupně číslovaných částkách označených pořadovými čísly. Právní předpisy kraje se ve Věstníku označují pořadovými čísly. Číselná řada právních předpisů kraje, jakož i číselná řada jednotlivých částek Věstníku, se uzavírá vždy koncem každého kalendářního roku.

(7) Věstník musí být každému přístupný na krajském úřadu, na obecních úřadech v kraji a na Ministerstvu vnitra (dále jen "ministerstvo").

(8) Kraj zveřejní stejnopis Věstníku i způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(9) Kraj zašle obecně závaznou vyhlášku kraje neprodleně po dni jejího vyhlášení ministerstvu. Kraj zašle nařízení kraje neprodleně po dni jeho vyhlášení věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu.

§ 44 až 46 zákona 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

§ 44

(1) Zastupitelstvo hlavního města Prahy může v mezích samostatné působnosti hlavního města Prahy vydávat obecně závazné vyhlášky.

(2) Rada hlavního města Prahy může v přenesené působnosti vydávat na základě a v mezích zákona nařízení hlavního města Prahy, je-li k tomu zákonem zmocněno hlavní město Praha, obce, obce s rozšířenou působností nebo kraje.

(3) Povinnosti může hlavní město Praha ukládat v samostatné působnosti jen obecně závaznou vyhláškou

a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména lze stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v hlavním městě Praze nebo by mohly být v rozporu s dobrými mravy anebo z důvodu ochrany bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, popřípadě stanovit, že na určitých veřejně přístupných místech v hlavním městě Praze jsou takové činnosti zakázány,

b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,

c) k zajištění udržování čistoty na ulicích a jiných veřejných prostranstvích, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně¹³) (dále jen "veřejná zeleň") a k užívání zařízení hlavního města Prahy nebo městské části,

d) stanoví-li tak zvláštní zákon.

§ 45

(1) Podmínkou platnosti obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy a nařízení hlavního města Prahy (dále jen "právní předpis hlavního města Prahy") je jejich vyhlášení.

(2) Vyhlášení právního předpisu hlavního města Prahy se provede tak, že se uveřejní ve Sbírce právních předpisů hlavního města Prahy (dále jen "Sbírka").

(3) Právní předpis hlavního města Prahy nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení ve Sbírce, pokud v něm není stanoven pozdější počátek účinnosti.

(4) Vyžaduje-li to naléhavý zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení. Skutečnost, že právní předpis hlavního města Prahy nabývá dřívější účinnosti, musí být v právním předpisu hlavního města Prahy uvedena. Důvody, v čem spočívá naléhavý zájem, musí být současně s právním předpisem hlavního města Prahy zveřejněny na úřední desce^{11a}). V těchto případech se právní předpis hlavního města Prahy vyhlásí bezodkladně vyvěšením na úřední desce Magistrátu hlavního města Prahy, na úředních deskách úřadů městských částí, kterých se dotýká, a uveřejní se i v hromadných informačních prostředcích. Povinnost vyhlášení podle odstavce 2 tímto zůstává nedotčena.

(5) Hlavní město Praha vydává pro svůj územní obvod Sbírku.

(6) Sbírka se vydává v postupně číslovaných částkách, z nichž každá obsahuje v záhlaví označení dne, kdy byla rozeslána; tento den je dnem vyhlášení právního předpisu hlavního města Prahy.

(7) *Právní předpisy hlavního města Prahy se opatřují pořadovými čísly. Číselná řada právních předpisů hlavního města Prahy, jakož i číselná řada jednotlivých částek Sbírký se uzavírá koncem kalendářního roku.*

(8) *Ve Sbírce se vyhláší uveřejněním plného znění právní předpisy hlavního města Prahy a nálezy Ústavního soudu vztahující se k právním předpisům hlavního města Prahy.*

(9) *Redakci Sbírký vykonává Magistrát hlavního města Prahy. Právní předpisy hlavního města Prahy musí být uveřejněny ve Sbírce nejdéle do 15 dnů ode dne jejich schválení příslušným orgánem hlavního města Prahy.*

(10) *Tiskové chyby se ve Sbírce opravují uveřejněním redakčního sdělení.*

(11) *Sbírka musí být každému přístupna u Magistrátu hlavního města Prahy, u úřadů městských částí a na ministerstvu.*

(12) *Hlavní město Praha zašle obecně závaznou vyhlášku hlavního města Prahy neprodleně po dni jejího vyhlášení ministerstvu. Hlavní město Praha zašle nařízení hlavního města Prahy neprodleně po dni jeho vyhlášení věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu.*

§ 46

(1) *Hlavní město Praha projedná vždy návrhy právních předpisů hlavního města Prahy před jejich přijetím s městskými částmi.*

(2) *Městské části jsou oprávněny se k návrhu právních předpisů hlavního města Prahy vyjádřit ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení návrhu. Lhůta může být ve výjimečných případech na základě rozhodnutí rady hlavního města Prahy zkrácena, nesmí však být kratší než 15 dnů. Jestliže se městská část ve stanovené lhůtě nevyjádří, má se za to, že s návrhem souhlasí.*

(2) *Podrobnosti k projednání návrhů právních předpisů hlavního města Prahy stanoví Statut.*

Postup:

Nařízení správy musí být vyhlášeno vyvěšením na úřední desce správy po dobu 15 dnů. Za den vyhlášení se považuje první den vyvěšení nařízení na úřední desce. Kromě toho může správa uveřejnit nařízení způsobem v místě obvyklým, zejména na elektronické úřední desce.

Na úřední desce se vyvěsí stejnopis nařízení, včetně důvodové zprávy, opatřený datem vyvěšení, podpisem vedoucího správy a otiskem úředního razítka. Po sejmutí se vyvěšený stejnopis opatří datem sejmutí, nerozebratelně se scelí, a zařadí do příslušného spisu jako doklad o vyvěšení dokumentu na úřední desce. Při vyvěšení na elektronické úřední desce se den vyvěšení a sejmutí neneviduje.

Nařízení správy nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení, pokud v něm není stanoven pozdější počátek účinnosti. V případě, kdy to vyžaduje naléhavý obecný zájem, může nařízení správy nabýt platnosti a účinnosti již dnem vyhlášení.

Platné a účinné nařízení zašle správa neprodleně na pověřené obecní úřady a obecní úřady obcí, jejichž územního obvodu se nařízení dotýká a na Ministerstvo životního prostředí - odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny v Praze.

O vydaných právních předpisech vede správní orgán, který jej vydal, evidenci. Evidence obsahuje číslo a název právního předpisu, datum jeho schválení, datum nabytí jeho platnosti, datum nabytí jeho účinnosti, popřípadě datum pozbytí jeho platnosti. Právní předpisy se označují pořadovými čísly, číselná řada se uzavírá vždy koncem každého kalendářního roku.

Kraje vydávají svoje právní předpisy ve věstníku kraje a hlavní město Praha vydává svoje právní předpisy ve Sbírce právních předpisů hlavního města Prahy.

4.4 Změny a zrušení zvláště chráněného území

Právní východiska:

§ 45 zákona - zrušení zvláště chráněných území a jejich ochranných pásem

(1) Orgán, který vyhlásil území včetně ochranného pásma za zvláště chráněné, je oprávněn zrušit ochranu stejným způsobem, jakým bylo provedeno její vyhlášení, a to pouze z důvodů, pro něž lze udělit výjimku z bližších podmínek ochrany (§ 43) anebo pokud důvody pro zvláštní ochranu zanikly.

§ 43 zákona - výjimky ze zákazu ve zvláště chráněných územích

(1) Výjimky ze zákazu ve zvláště chráněných územích podle § 16, 26, 29, 34, § 35 odst. 2, § 36 odst. 2, § 45h a 45i v případech, kdy veřejný zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody, schvaluje v každém jednotlivém případě svým usnesením vláda.

(2) ...

(3) Výjimku ze zákazů ve zvláště chráněných územích podle § 16, 26, 29, 34, § 35 odst. 2 a § 36 odst. 2 lze povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, nebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.

§ 90 odst. 11 zákona

(11) Dosavadní ochranu zvláště chráněného území, vyhlášeného podle dřívějších předpisů před účinností tohoto zákona ústředním orgánem státní správy, jež přešlo do kategorie přírodní rezervace nebo přírodní památka, může Ministerstvo životního prostředí zrušit obecně závazným právním předpisem v případě, kdy je na tomto území nově vyhlášeno zvláště chráněné území okresním úřadem, krajským úřadem nebo správou podle tohoto zákona, nebo za podmínek stanovených v § 45.

Postup:

Zrušení zvláště chráněného území je mimořádným opatřením; obvykle postačí změna jeho ochranného režimu (bližších ochranných podmínek) nebo změna jeho rozlohy (zmenšení o území, na kterém je dán důvod pro zrušení ochrany).

Zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma se podle tohoto zákona zřizují formou právního předpisu (§ 14 a násl. zákona). Orgány veřejné moci jsou obecně oprávněny rušit právní předpisy, které samy vydaly, z jakéhokoliv důvodu. Případně může být právní předpis zrušen i právním předpisem vyšší právní síly.

Zde se však zakládá speciální úprava pro zrušení zvláště chráněného území nebo jeho ochranného pásma, podle níž zvláště chráněné území a jeho ochranné pásmo může zrušit pouze orgán, který ho za zvláště chráněné vyhlásil.

Dále se stanoví, že zvláštní ochranu území lze zrušit pouze z vyjmenovaných důvodů, a to:

- a) převažuje-li jiný veřejný zájem nad zájmem ochrany přírody (§ 43),
- b) v zájmu ochrany přírody,
- c) pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území,
- d) pokud důvody pro zvláštní ochranu zanikly.

Pojem „orgán“ je širší než orgán ochrany přírody, zahrnuje i Parlament ČR a vládu, které jsou příslušné k vyhlásování národních parků (Parlament ČR) a chráněných krajinných oblastí (vláda).

Ustanovení § 90 odst. 11 zákona řeší případy, kdy bylo zvláště chráněné území vyhlášeno ústředním orgánem státní správy. Jeho potřeba byla vyvolána ustanovením § 45 odst. 1 zákona, podle kterého zvláště chráněné území a jeho ochranné pásmo může zrušit pouze orgán, který ho vyhlásil. Velké množství zvláště chráněných území bylo přitom vyhlášeno ústředními správními úřady, které již neexistují nebo nejsou k vyhlásování a tím ani k rušení zvláště chráněných území příslušné (např. Ministerstvo kultury). Po r. 1992 byla proto vyhlášena řada zvláště chráněných území v kategoriích přírodní rezervace a přírodní památka, aniž by přitom byla zrušena dosavadní ochrana zřízená ústředním správním úřadem. Toto ustanovení umožňuje Ministerstvu životního prostředí, aby původní ochranu území zrušilo, a to i dodatečně.

Důvodem pro zrušení ochrany podle tohoto ustanovení je pouze:

- a) nové vyhlášení zvláště chráněného území ve stejné nebo i jiné kategorii,
- b) veřejný zájem na zrušení, který převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo
- c) zánik důvodů pro zvláštní ochranu.

Zvláště chráněná území, která byla vyhlášena za účelem ochrany EVL (§ 45c odst. 4 zákona) je možné zrušit z těchto důvodů pouze, pokud to není v rozporu s naplňováním závazků České republiky vyplývajících ze směrnice č. 92/42/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (směrnice o stanovištích).

5. Evidence území v katastru nemovitostí a ústředním seznamu ochrany přírody a jejich označování

5.1 Záznam území do katastru nemovitostí

Právní východiska:

§ 42 odst. 3 zákona - evidence a označování zvláště chráněných území

(3) Každé vyhlášení, změnu, popřípadě zrušení chráněného území podle odstavce 1 oznámí orgán ochrany přírody příslušnému orgánu geodézie a kartografie.¹⁶

§ 76 odst. 1 písmeno b) vyhlášky č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, (katastrální vyhláška)

(1) Nově vyhotovovaný záznam podrobného měření změn je podkladem

b) pro zápis změn údajů evidovaných v souboru geodetických informací a v souboru popisných informací, které jsou spojeny s měřením v terénu, ale nemění hranice pozemku, obvod budovy nebo obvod vodního díla [například určení hranice chráněného území nebo jeho ochranného pásma podle § 30 odst. 2 písm. b), dalších prvků polohopisu podle § 16 odst. 6],

Příloha č. 6 katastrální vyhlášky č. 26/2007 Sb.

6. Typ a způsob ochrany nemovitosti

Typ typu	Zkrácený název ochrany	Kód způsobu	Zkrácený název ochrany způsobu
1	ochrana přírody a krajiny	12	národní přírodní rezervace nebo národní přírodní památka
		13	přírodní rezervace nebo přírodní památka
		14	ochr. pásmo jiného zvlášt' chrán. území nebo pam. stromu

Kód Význam některých kódů způsobu ochrany nemovitosti

14 Ochranné pásmo národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace nebo přírodní památky nebo památného stromu.

§ 3 písm. b) a § 6 písm. b) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 3 písm. b) - katastr obsahuje

b) druhy pozemků, čísla a výměry parcel, popisná a evidenční čísla budov, vybrané údaje o způsobu ochrany a využití nemovitostí, čísla bytů a nebytových prostorů a pojmenování nebytových prostorů, dále údaje pro daňové účely a údaje umožňující propojení s jinými informačními systémy, které mají vztah k obsahu katastru,

§ 6 písm. b) - zápis jiných údajů a jejich změn se provádí na základě

b) rozhodnutí, souhlasu nebo oznámení vydaného příslušným státním orgánem podle zvláštního právního předpisu, 10b) který zároveň stanoví státnímu orgánu povinnost zaslat rozhodnutí, souhlas nebo oznámení k zápisu do katastru katastrálnímu úřadu.

Postup:

Každé vyhlášení, změnu, popřípadě zrušení zvláště chráněného území oznámí příslušný orgán ochrany přírody písemně katastrálnímu úřadu, který provede záznam do katastru nemovitostí. Za tím účelem přidělí dotčeným pozemkům odpovídající kód ochrany podle vyhlášky č. 26/2007 Sb. Zákon v tomto ustanovení používá již zastaralou terminologii a odkazuje zde na již zrušené právní předpisy. Právní předpisy uvedené v odkazu jsou již nahrazeny novou právní úpravou; jedná se zejména o zák. č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), zák. č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, a jejich prováděcí předpisy. Bývalé orgány geodézie a kartografie byly s novou právní úpravou nahrazeny katastrálními úřady.

K písemnému oznámení o vyhlášení, změně, popřípadě zrušení zvláště chráněného území přiloží orgán ochrany přírody originál právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno (změněno nebo zrušeno), krajské úřady na místo originálu přiloží kopii částky Věstníku kraje, v které bylo nařízení kraje uveřejněno. Dále se přiloží seznam parcel, které se z části nebo celé nacházejí ve zvláště chráněném území a seznam parcel, které se z části nebo celé nacházejí v ochranném pásmu zvláště chráněného území a uvede se jaký kód ochrany podle přílohy vyhlášky č. 26/2007 Sb. má být u těchto parcel v katastru nemovitostí uveden. Nakonec se přiloží záznam podrobného měření změn, případně jiný srovnatelný dokument s vyznačením zvláště chráněného území a jeho vyhlášeného ochranného pásma v aktuální katastrální mapě.

Ve výčtu parcel zvláště chráněného území (případně ochranného pásma) nebudou uváděni vlastníci jednotlivých pozemků (důvodem je zák. č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů).

5.2 Evidence území v ústředním seznamu

Právní východiska:

§ 42 odst. 1 a 2 zákona - evidence a označování zvláště chráněných území

(1) Zvláště chráněná území jsou evidována v ústředním seznamu ochrany přírody (dále jen „ústřední seznam“). V ústředním seznamu se evidují též evropsky významné lokality, ptáččí oblasti a chráněná území podle § 39.

(2) Ústřední seznam je veřejný a každý do něj může nahlížet v přítomnosti pověřeného pracovníka. Podrobnosti o vedení ústředního seznamu stanoví ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem, v němž také určí právnickou osobu pověřenou vedením ústředního seznamu.

Postup:

Ústřední seznam ochrany přírody je registr zvláště chráněných území, ptačích oblastí, evropsky významných lokalit, chráněných území zřízených podle § 39 zákona a památných stromů, včetně jejich ochranných pásem, na území České republiky, zahrnující jejich soupis, popis, geometrické a polohové určení a právní a odbornou dokumentaci.

Ústřední seznam sestává ze sbírky listin, která podléhá režimu zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, a ve které jsou uloženy dokumenty o objektech ústředního seznamu v listinné podobě a z digitálního registru, ve kterém jsou uloženy údaje o objektech ústředního seznamu obsažené v dokumentech uložených ve sbírce listin a údaje o těchto dokumentech v elektronické podobě (§ 5 odst. 3 vyhlášky).

Vedením ústředního seznamu je v současnosti pověřena Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (§ 5 odst. 4 vyhlášky). Ústřední seznam je veřejný registr a každý je oprávněn nahlížet do dokumentace uložené v archivu i do údajů o jednotlivých objektech vedených v elektronické podobě. Za tím účelem jsou údaje vedené v elektronické podobě zveřejňovány prostřednictvím internetu. Kvalita a správnost zveřejňovaných údajů závisí především na kvalitě písemné dokumentace jednotlivých území, která byla do sbírky listin ústředního seznamu předána příslušnými orgány ochrany přírody.

Orgán ochrany přírody zašle do 30 dnů ode dne vyhlášení PR nebo PP na AOPK ČR v Praze podklady pro zápis do evidence v ÚSOP (viz § 9 vyhlášky).

Dokumentace pro ÚSOP

Právní východiska:

§ 9 vyhlášky č. 64/2011 Sb. - zápis nových objektů do ústředního seznamu

(1) Podkladem pro zápis objektu do ústředního seznamu je soubor dokumentů uvedený v příloze č. 5 k této vyhlášce. Soubor dokumentů zašle orgán ochrany přírody, který ochranu vyhlásil, správci ústředního seznamu do 30 dnů ode dne platnosti právního dokumentu, kterým se ochrana vyhlašuje. U národních parků, chráněných krajinných oblastí, ptačích oblastí a evropsky významných lokalit zasílá soubor dokumentů Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“).

(2) Správce ústředního seznamu přidělí objektům ústředního seznamu do 15 dnů ode dne doručení úplného souboru dokumentů (příloha č. 5) evidenční číslo. Přidělení evidenčního čísla novému objektu doloží správce ústředního seznamu písemným záznamem, jehož originál uloží do složky objektu ve sbírce listin. Zároveň tuto skutečnost oznámí orgánu ochrany přírody, který objekt vyhlásil; u národních parků, chráněných krajinných oblastí, ptačích oblastí a evropsky významných lokalit ministerstvu. Ode dne přidělení evidenčního čísla je objekt zapsán v ústředním seznamu.

Příloha č. 5 k vyhlášce č. 64/2011 Sb. - soubory dokumentů a údajů, které jsou podkladem pro provedení zápisu objektů do ústředního seznamu.

Soubor dokumentů a údajů, který je podkladem pro provedení zápisu národních přírodních rezervací, přírodních rezervací, národních přírodních památek a přírodních památek, včetně jejich ochranných pásem tvoří:

- 1) právní předpis, kterým se národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památka nebo přírodní památka, včetně jejich ochranného pásma vyhláší,*
- 2) kopie katastrální mapy s vyznačením hranic zvláště chráněného území, včetně jeho ochranného pásma,*
- 3) seznamy souřadnic jednotné trigonometrické sítě katastrální¹⁾ vrcholů uzavřených geometrických obrazců s příkými stranami, kterými jsou na povrchu stanoveny hranice zvláště chráněného území a jeho vyhlášeného ochranného pásma, s hodnotami souřadnic, uvedenými s přesností alespoň na celé metry,*
- 4) seznam katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených ochranou podle stavu katastru nemovitostí platného k datu platnosti právního předpisu, kterým se zvláště chráněné území nebo jeho ochranné pásmo vyhláší,*
- 5) orientační výměra zvláště chráněného území a jeho vyhlášeného ochranného pásma uvedená v hektarech s přesností na 0,01 ha,*
- 6) plán podpovrchového důlního díla usazený v souřadnicích jednotné trigonometrické sítě katastrální¹⁾, včetně údajů o hranicích podpovrchového důlního díla ve vektorové formě, zaznamenané v obecně převoditelných vektorových formátech datových souborů stanovených v příloze č. 3 k této vyhlášce, je-li součástí národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo přírodní památky podpovrchové důlní dílo, které svým průmětem přesahuje hranice tohoto zvláště chráněného území vymezené na povrchu,*
- 7) údaje o hranicích zvláště chráněného území ve vektorové formě, včetně jeho ochranného pásma, zaznamenané v obecně převoditelných vektorových formátech datových souborů stanovených v příloze č. 3 k této vyhlášce, vytvořené na podkladě Základní báze geografických dat¹²⁾,*
- 8) schválený plán péče,*
- 9) přehled ptáčích oblastí a evropsky významných lokalit, které se plně nebo zčásti překrývají se zvláště chráněným územím nebo jeho ochranným pásmem.*

Dokumenty a údaje uvedené pod čísly 2) až 5) lze nahradit záznamem podrobného měření změn⁴⁾ vyhotoveným za účelem zjištění polohy a průběhu hranic národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo přírodní památky, včetně jejich vyhlášeného ochranného pásma.

Postup:

Soubor dokumentů podle přílohy č. 5 jmenované vyhlášky obsahuje:

právní předpis, kterým se zvláště chráněná území včetně jejich ochranných pásem vyhláší; tento právní předpis doručí vyhlášovatel jednak v listinné podobě v originále nebo v ověřené kopii (listiny ověřené dle zvláštních právních předpisů - Zák. č. 21/2006 Sb. o ověřování, ve znění pozdějších předpisů), případně v podobě výtisku příslušné částky Sbírky zákonů, věstníku právních předpisů příslušného kraje nebo Sbírky právních předpisů hlavního města Prahy a v elektronické podobě uložené na technickém nosiči dat (CD, DVD) v obecně převoditelných formátech počítačových souborů (uvedeny v příloze č. 3 vyhlášky),

kopie katastrální mapy s vyznačením hranic zvláště chráněného území, včetně jeho ochranného pásma,

seznamy souřadnic jednotné trigonometrické sítě katastrální (S-JTSK) vrcholů uzavřených geometrických obrazců s příkými stranami, kterými jsou na povrchu stanoveny hranice ZCHÚ a jeho vyhlášeného ochranného pásma, s hodnotami souřadnic, uvedenými s přesností alespoň na celé metry; u souřadnic vyhlášovatel uvede informaci o způsobu jejich zjištění, případně charakteristiku přesnosti; jednotlivé lomové body (souřadnice) budou uvedeny v pořadí, jak jdou v obrazci za sebou, uzavřené na počáteční bod; skládá-li se zvláště chráněné území z více polygonů, lomové body jednotlivých polygonů (vlastního zvláště chráněného území i jeho ochranného pásma) budou uvedeny v samostatných seznamech, aby bylo zřejmé, které lomové body náležejí do kterého polygonu,

seznam katastrálních území a parcelních čísel pozemků nebo jejich částí dotčených ochranou podle stavu katastru nemovitostí k datu platnosti právního předpisu, kterým se ZCHÚ nebo jeho ochranné pásmo vyhláší; v seznamu parcel zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma nemohou být uváděni vlastníci jednotlivých pozemků, ale pouze čísla jednotlivých listů vlastnictví, důvodem je regulace nakládání s osobními údaji plynoucí ze zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění,

orientační výměra ZCHÚ a jeho vyhlášeného ochranného pásma uvedená v hektarech s přesností na 0,01 ha;

k jednotlivým bodům souhrnně:

- ❑ tuto dokumentaci je možno nahradit záznamem podrobného měření změn (ZPMZ) vyhotoveným za účelem vymezení polohy a průběhu hranic ZCHÚ včetně jejich vyhlášených ochranných pásem;
- ❑ dokumenty obsahující údaje o vymezení a poloze ZCHÚ předává vyhlášovatel v originále nebo v podobě ověřených kopií (listiny ověřené dle zvláštních právních předpisů - zákon č. 21/2006 Sb. o ověřování, ve znění pozdějších předpisů) a v elektronické podobě uložené na technickém nosiči dat (CD, DVD) v obecně převoditelných formátech počítačových souborů (uvedeny v příloze č. 3 vyhlášky).

je-li součástí ZCHÚ podpovrchové důlní dílo, které svým průmětem přesahuje mimo hranice tohoto ZCHÚ vymezené na povrchu, je součástí souboru dokumentů rovněž **plán tohoto podpovrchového důlního díla usazený v souřadnicích S-JTSK**, včetně vektorových obrýsů hranic podpovrchového důlního díla,

vektorizované obrýsy hranic ZCHÚ, včetně jeho ochranného pásma, zaznamenané v obecně převoditelných vektorových formátech počítačových souborů stanovených v příloze č. 3 vyhlášky, vytvořené na podkladě „Základní báze geografických dat“ („ZABAGED“); obrýs bude vytvořen na podkladě ZABAGED aktuální k datu vyhlášení ZCHÚ; v současnosti lze obrýs vytvořený na podkladě ZABAGED plně nahradit obrýsem vytvořeným ze souřadnic získaných geodetickými metodami při tvorbě záznamu podrobného měření změn,

schválený plán péče se zasílá v originále (případně v ověřené kopii) a v elektronické podobě uložené na technickém nosiči dat (CD, DVD) v obecně převoditelných formátech počítačových souborů (uvedeny v příloze č. 3 vyhlášky), včetně protokolu o vypořádání

připomínek, s platností od data účinnosti právního předpisu, kterým bylo nové území vyhlášeno,

přehled ptačích oblastí a EVL, které se plně nebo zčásti překrývají se ZCHÚ nebo jeho ochranným pásmem.

Soubor dokumentů podle přílohy č. 5 jmenované vyhlášky, který orgán ochrany přírody předává do ústředního seznamu k evidenci, obvykle tvoří:

- právní předpis, kterým se MZCHÚ vyhláší,
- schválený plán péče,
- geodetická dokumentace (obvykle záznam podrobného měření změn, kterým se stanoví hranice příslušného MZCHÚ) a
- technický nosič dat s výše uvedenými údaji v elektronické podobě.

5.3 Označování území v terénu

Právní východiska:

§ 42 Evidence a označování zvláště chráněných území

(4) K označení národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek se užívá velkého státního znaku České republiky. Na označení přírodních rezervací a přírodních památek se užívá malého státního znaku České republiky.

(5) Podrobnosti o způsobu označení zvláště chráněných území v terénu i mapových podkladech stanoví ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

§ 10 vyhlášky č. 64/2011 Sb. - způsob označení zvláště chráněných území, ... v terénu

(1) K označení

- a) národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek se používá tabulí s velkým státním znakem České republiky a tabulí s uvedením kategorie zvláště chráněného území a názvem příslušného zvláště chráněného území,*
- b) přírodních rezervací a přírodních památek se používá tabulí s malým státním znakem České republiky a tabulí s uvedením kategorie zvláště chráněného území,*
- c) prvních zón národních parků se používá tabulí s textem „I. zóna národního parku“,*
- d) ptačích oblastí se používá tabulí s textem „ptačí oblast“ a názvem příslušného území,*
- e) evropsky významných lokalit se používá tabulí s textem „evropsky významná lokalita“,*
- f) smluvně chráněných území se používá tabulí s textem „smluvně chráněné území“,*
- g) památných stromů se používá tabulí s malým státním znakem České republiky a tabulí s textem „památný strom“ nebo „památné stromy“,*
- h) smluvně chráněných památných stromů se používá tabulí s textem „smluvně chráněný památný strom“ nebo „smluvně chráněné památné stromy“,*
- i) hranic národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací, přírodních památek a I. zóny národních parků se používá pruhového značení.*

(2) *Závazné vzory označení zvláště chráněných území, ptačích oblastí, evropsky významných lokalit, památných stromů, smluvně chráněných území a smluvně chráněných památných stromů v terénu, včetně stanovení závazných rozměrů tabulí, jejich materiálu, odstínů barev, typu a rozměru písma a způsobu jejich výroby podle písmen a) až h), jsou uvedeny v příloze č. 6 k této vyhlášce.*

(3) *Tabule označující zvláště chráněná území se umísťují na přístupové komunikace a jiná vhodná místa při hranicích těchto území tak, aby tím nebylo omezeno užívání dotčených nemovitostí. Tabule označující ptačí oblasti, evropsky významné lokality a smluvně chráněná území se umísťují dle potřeby na vhodných místech, tak aby tím nebylo omezeno užívání dotčených nemovitostí.*

(4) *Pruhové označení hranic podle odstavce 1 písm. i) se umísťuje na hraniční sloupky, které nesou dva červené pruhy 5 cm široké, oddělené 5 cm širokou mezerou. Horní pruh probíhá po celém obvodu sloupku, dolní pouze po takové části obvodu, která odpovídá výseku území nechráněného. Sloupky se umísťují zejména na orientačně významné lomové body hranice zvláště chráněného území nebo I. zóny národního parku. Obdobné označení se provádí na hraničních stromech, případně na jiných vhodných hraničních objektech. Pruhové označení hranic se v terénu umísťuje tak, aby odstup mezi jednotlivými značkami nepřekročil vzdálenost, při které by jedna značka od druhé nebyla při denním světle zřetelně viditelná. U zvláště chráněných území liniového charakteru se tento způsob značení použije přiměřeně podle místních podmínek. Pokud je zvláště chráněné území tvořeno pouze budovou nebo její částí, nebo podpovrchovým důlním dílem, pruhové označení hranic podle odstavce 1 písm. i) se nepoužije.*

Postup:

Označení území tabulemi se státním znakem a pruhovým značením zajišťuje příslušný orgán ochrany přírody bezprostředně po vyhlášení zvláště chráněného území a poté je udržuje trvale funkční.

Tabule se státním znakem se umísťují na přístupových cestách a jiných vhodných místech na hranicích zvláště chráněného území. Zejména se jedná o místa pohledově exponovaná a místa, kde lze předpokládat zvýšený pohyb osob, i když se nejedná o přístupové cesty.

Pruhové označení hranic se umísťuje na hraniční sloupky, které nesou dva červené pruhy 5 cm široké, oddělené 5 cm širokou mezerou. Horní pruh probíhá po celém obvodu sloupku, dolní pouze po takové části obvodu, která odpovídá výseku území nechráněného. Sloupky se umísťují zejména na orientačně významné lomové body hranice zvláště chráněného území. Obdobné označení se provádí na hraničních stromech, případně na jiných vhodných hraničních objektech. Pruhové označení hranic se v terénu umísťuje tak, aby odstup mezi jednotlivými značkami nepřekročil vzdálenost, při které by jedna značka od druhé nebyla při denním světle zřetelně viditelná.

U zvláště chráněných území liniového charakteru se značení použije přiměřeně podle místních podmínek. Pokud je zvláště chráněné území tvořeno pouze budovou nebo její částí, nebo podpovrchovým důlním dílem, pruhové označení hranic se nepoužije a tabule se státním znakem se umístí na vhodném místě u vchodu.

Smyslem ustanovení je zejména dát veřejnosti pohybující se v terénu najevo, že se nachází ve zvláště chráněném území, což má význam zejména z hlediska usměrnění jejího

chování ve zvláště chráněném území, osvěty a výchovy a také z hlediska případného vymáhání sankcí v případě porušení ochranných podmínek. Značení území je chráněno zákonem proti poškození a zničení a podle ustanovení § 87 odst. 2 písm. a) nebo § 88 odst. 2 písm. c) zákona lze za takové jednání uložit sankci.

6. Použité zkratky

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

ZCHÚ – zvláště chráněné území

CHKO – chráněná krajinná oblast

MZCHÚ – „maloplošné“ zvláště chráněné území

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

NPR – národní přírodní rezervace

NPP – národní přírodní památka

PR – přírodní rezervace

PP – přírodní památka

R – rezervace

P – památka

EVL – evropsky významná lokalita

ÚSOP – ústřední seznam ochrany přírody

ZPMZ – záznam podrobného měření změn

7. Přílohy

Příloha č. 1 – Vzor – návrh na vyhlášení zvláště chráněného území

Příloha č. 2 – Vzor – záznam podrobného měření změn

**Příloha č. 3 – Pravidla pro vydávání právních předpisů obcí, krajů a hlavního města
Prahy (2010, Ministerstvo vnitra)**

Příloha č. 4 – Vzory – nařízení správy a nařízení kraje

Přílohy včetně textu metodiky jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva životního prostředí (www.mzp.cz) v kapitole „Ministerstvo/Příroda a krajina/zvláště chráněná území/metodické materiály“.

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR
130 23 PRAHA 3, KALIŠNICKÁ 4
Správa Ústředního seznamu ochrany přírody

Metodický pokyn pro revizi zřizovacích předpisů ZCHÚ

zpracovali : RNDr. Zdeněk Hokr, CSc. (AOPK ČR)
Ing. Veronika Kopecká, CSc. (AOPK ČR)
JUDr. Vojtěch Stejskal, PhD. (PF UK)
Mgr. Hana Malá (MŽP)
Ing. Petr Stloukal (MŽP)

Praha, květen 2004

Obsah

1. ÚVOD, POSLÁNÍ POKYNU	3
2. TYPY NEDOSTATKŮ ZŘIZOVACÍCH PŘEDPISŮ	3
2.1 Základní východiska.....	3
2.2 Nejčastěji se vyskytující závady ve zřizovacích předpisech.....	6
2.3 Evidence ZCHŮ v Ústředním seznamu ochrany přírody a digitalizace dat.....	6
3. ZÁKLADNÍ POSTUP REVIZE	8
4. PŘÍLOHY	9
Příloha č. 1 - Přehled vyhláškovatelů a forem vyhlášení	10
1. Orgány, oprávněné v současnosti ke zřizování maloplošných ZCHŮ.....	10
2. Přehled vyhláškovatelů a forem vyhlášení.....	10
Příloha č. 2 - Přehled možných případů zřizovacích předpisů z hlediska příslušnosti orgánu, který je vydal	12
Příloha č. 3 - Posuzování územního vymezení ZCHŮ	13
1. Nejběžnější závady územního vymezení.....	13
2. Postup odstranění nejběžnějších závad územního vymezení.....	17
Příloha č. 4 - Postup digitalizace zákresu ZCHŮ	18
1. Mapový podklad a digitalizace zákresu.....	18
2. Struktura GTS-ZCHŮ.....	19
3. Kódování kvality předpisu jako celku.....	20
4. Kódování jednotlivých typů výhrad a nedostatků.....	20
5. Kódování kvality digitalizovaného obrysu.....	21
6. Pracovní postup digitalizace.....	23

1. Úvod, poslání pokynu

Mnoho předpisů a jiných dokumentů, kterými byla zřizována, měněna, rušena nebo evidována zvláště chráněná území (dále „ZCHÚ“), má nedostatky, zpochybňující jejich právní hodnotu od jejich účinnosti a vymahatelnosti až po jejich zákonnost.

V souvislosti s novým územním uspořádáním republiky, zánikem okresních úřadů a vztikem samosprávných krajů a krajských úřadů a s nimi spojenými posunem kompetencí jednotlivých orgánů ochrany přírody je zcela nezbytné tyto dosud přehlížené závady **zjistit a odstranit**.

Tento metodický pokyn slouží jednak jako pomůcka k nalezení a určení závad v daném předpise, jednak jako závazný pokyn pro postup při jejich následné nápravě.

2. Typy nedostatků řízovacích předpisů

2.1 Základní východiska

Vyhlášení ochrany ZCHÚ se provádí předpisy různé úrovně. Podle platné právní úpravy (od nabytí účinnosti zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, tj. od 1. června 1992) může mít řízovací předpis ZCHÚ formu zákona (národní parky – dále jen „NP“), nařízení vlády (chráněné krajinné oblasti – dále jen „CHKO“), vyhlášky ministerstva životního prostředí (národní přírodní rezervace a národní přírodní památky), obecně závazné vyhlášky, resp. od 31.12.1994 nařízení okresního úřadu (přírodní rezervace a přírodní památky mimo území NP, CHKO a jejich ochranných pásem) nebo vyhlášky správy NP či CHKO (přírodní rezervace a přírodní památky na území NP, CHKO nebo jejich ochranného pásma). Řízovací předpisy vydané před účinností zákona č. 114/1992 Sb. mohou mít různou formu (zpravidla výnos ministerstva, usnesení pléna či rady národního výboru, rozhodnutí). Totéž platí pro ochranná pásma ZCHÚ, pokud se nejedná o tzv. ochranná pásma ze zákona (§ 37 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.).

Náležitosti právních předpisů, a tedy ani řízovacích předpisů, nejsou právními předpisy výslovně upraveny. Lze je však dovozovat zejména z Ústavy ČR, která stanoví základní podmínky pro jejich vydávání, z Listiny základních práv a svobod, kde jsou stanoveny mj. podmínky omezení lidských práv (v řadě případů je navíc omezení těchto práv možné pouze zákonem) a z právních předpisů upravujících vydávání a rušení jednotlivých druhů právních předpisů. Speciální náležitosti řízovacích předpisů ZCHÚ vyplývají z právních předpisů na úseku ochrany přírody a krajiny.

Řízovací předpisy ZCHÚ tedy musí splňovat jak kompetenční, formální a obsahové náležitosti platné pro všechny právní předpisy, resp. pro daný druh právního předpisu, tak i obsahové náležitosti vyplývající ze zákona č. 114/1992 Sb. a jeho prováděcí vyhlášky č. 395/1992 Sb. (resp. ze zákona č. 40/1956 Sb.).

Lze shrnout, že řízovací předpis by měl obsahovat tyto náležitosti:

1. označení orgánu, který ho vydal,
2. datum vydání a ustanovení o účinnosti,
3. název a kategorie ZCHÚ (povinné stanovení kategorie platí pouze pro ZCHÚ vyhlášená po 24. 8. 1956),
4. územní vymčení ZCHÚ, případně ochranného pásma,
5. předmět ochrany,
6. bližší ochranné podmínky (platí pouze pro ZCHÚ vyhlášená od 1. 6. 1992),

7. v případě, kdy se vydává nový zřizovací předpis pro již existující ZCHÚ, též ustanovení, kterým se ruší dosavadní zřizovací předpis.

Podmínkou platnosti zřizovacího předpisu je, že byl vyhlášen způsobem stanoveným pro daný druh právního předpisu v souladu s právními předpisy platnými v době jeho vydání (publikace ve Sbírce zákonů, vyvěšení po stanovenou dobu na úřední desce apod.).

Zatímco některé nedostatky zřizovacího předpisu mají za následek neplatnost či nezákonnost, jiné vady způsobují pouze věcnou nesprávnost. Avšak jen neplatné zřizovací předpisy není možné použít, zatímco zřizovací předpisy nezákonné nebo věcně nesprávné jsou platné, a tedy i závazné, dokud nejsou výslovně zrušeny příslušným orgánem. Neplatnost zřizovacího předpisu však může být sporná. Rozhodnout o jeho neplatnosti mohou pouze orgány, které jsou k tomu zákonem zmocněny.

V případě nezákonného nebo věcně nesprávného zřizovacího předpisu nebo zřizovacího předpisu, o jehož platnosti jsou oprávněně pochybnosti, se proto doporučuje, aby ho příslušný orgán ochrany přírody změnil nebo vydal nový (u neplatného předpisu přichází v úvahu pouze vydání nového předpisu), neboť u nezákonných nebo neplatných předpisů hrozí jejich zrušení nebo konstatování jejich neplatnosti Ústavním soudem a věcně nesprávný předpis zpravidla způsobuje obtíže při jeho aplikaci a znemožňuje evidenci ZCHÚ v Ústředním seznamu ochrany přírody.

Pokud jde o nápravu, je na místě uvěřit i ekonomické hledisko, zda není účelnější a výhodnější u starších případů upustit od pracného dohledávání dokumentace v archívech, a to i s malou pravděpodobností, že nalezené dokumenty budou v současnosti použitelné, a raději rovnou bez ztráty času zahájit nově vyhlásování.

Ad 1. Označení orgánu, který zřizovací předpis vydal

Zřizovací předpis nebo jeho část může být vydán, měněn nebo rušen pouze orgánem ochrany přírody, oprávněným k tomu ze zákona (kompetentním), jinak je takový předpis nezákonný.

Např. okresní úřad nebo správa CHKO vyhlásily ZCHÚ nejen na svém území, ale jeho část i na území mimo jejich pravomoc. Správné měly být vydány paralelní předpisy na částech ZCHÚ podle územní příslušnosti.

Ad 2. Datum vydání a ustanovení o účinnosti

Datum vydání (schválení) sice není nezbytnou součástí zřizovacího předpisu, neboť nemá vliv na jeho platnost ani účinnost, ale vypovídá o tom, kdy byl předpis přijat. Platnost zřizovacího předpisu je dána jeho vyhlášením (publikací). Ani účinnost nemusí být nutně ve zřizovacím předpisu uvedena, v takovém případě se určí na základě příslušného právního předpisu (zpravidla to bývá 15. den po dni vyhlášení).

Ad 3. Název a kategorie ZCHÚ

Název nemůže způsobovat nedostatky ani chyby ve zřizovacím předpise. Podle principu priority je platný název ZCHÚ ten, který je uveden ve zřizovacím předpise, a to ať byl napsán jakkoliv. Rovněž kategorizace je závazná. Obojí lze změnit jen novelou zřizovacího předpisu nebo právním předpisem vyšší právní síly (např. zákonem č. 114/1992 Sb. byla provedena změna kategorií dosud vyhlášených ZCHÚ).

Ad 4. Územní vymezení ZCHÚ, případně ochranného pásma

ZCHÚ nebo jeho případné ochranné pásmo musí být jednoznačně identifikovatelné podle zřizovacího předpisu a k němu připojené dokumentace jak v mapě (je-li součástí zřizovacího předpisu), tak i v terénu, a to s přesností, požadovanou katastrálními předpisy pro zápis vymezení ZCHÚ do katastru nemovitostí.

Zvláště chráněné území nelze zaměňovat s chráněným jevem, protože jde o dva nezávislé pojmy: zvláště chráněné území je prostor (území), na němž nebo v němž se jev (nebo jeho vybraná část), který má být chráněn, vyskytuje nebo vyskytovat může. V ochranném pásmu se chráněný jev

nevyskytuje, ale může z něho být ohrožen. Vymezení ZCHÚ a ochranného pásma je závažným zásahem do vlastnických práv vlastníka pozemku (předkupní právo, povinnost vykonávat nebo se zdržet určitých činností, strpět různá omezení atd.). Nepominutelným požadavkem pro vyhlášení a existenci ZCHÚ je proto přesné, jednoznačné, nezaměnitelné, trvalé a právně závazné a nenapadnutelné vymezení obou těchto území.

Ad 5. Předmět ochrany

Předmět ochrany není sice podle právních předpisů zcela nezbytnou součástí řízovacího předpisu, ale má význam pro vymahatelnost ochranných podmínek ZCHÚ, které jsou na něj často vázány, a pro řízenou péči o ZCHÚ (management). Důvod ochrany není třeba ve řízovacím předpisu uvádět, neboť nemá normativní význam. Uvádí se v důvodové zprávě, resp. odůvodnění návrhu.

Určení předmětu a důvodu ochrany je činnost odborná, nikoli legislativní, jejíž poznatky a závěry musejí být neustále sledovány a korigovány podle skutečného vývoje v přírodě s tím, že změny v určitém rozmezí, závislé na odborném posouzení každého jednotlivého případu, nemusejí mít vliv na existenci ZCHÚ ani na platnost nebo účinnost řízovacích předpisů. Pokud změny nevedou k zániku předmětu nebo důvodu ochrany nebo k potřebě zvětšit nebo podstatně zmenšit chráněné území, obvykle nevyžadují ani novelizaci řízovacích předpisů ani nové jednání s vlastníky.

Dojde-li v přírodě k takovým změnám, které lze ošetřit v plánu péče, není nutné řízovací předpis měnit. Jsou-li však v důsledku změn předmětu nebo důvodu ochrany potřebná další, ve řízovacím předpise neuvedená opatření, která nelze zajistit plánem péče, je nutno řízovací předpis novelizovat nebo zrušit a vydat nový. Odpadne-li potřeba některých v něm předepsaných opatření, záleží na konkrétní situaci, zda stačí např. úprava plánu péče nebo zda je potřeba změnit řízovací předpis.

Ad 6. Blížeí ochranné podmínky

Podle zákona č. 114/1992 Sb. musí mít všechna ZCHÚ vyhlášená podle tohoto zákona stanoveny ve řízovacím předpisu blížeí ochranné podmínky. V blížeích ochranných podmínkách lze vymezit zásahy a činnosti, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody. Řízovací předpis může obsahovat i jiné blížeí ochranné podmínky, ale podmínkou je, že nesmějí být v rozporu s právními předpisy vyšší právní síly, zejména nemohou stanovit zákazy.

2.2 Nejčastěji se vyskytující závady ve zřizovacích předpisech

	stav	důsledek	náprava
1.	chybí jakékoli územní vymezení nebo je zcela nepoužitelné	ZCHÚ nelze identifikovat	bezpodmínečně nutné nové vyhlášení (viz příloha č. 3)
2.	vymezení je neúplné nebo nejednoznačné	existence ZCHÚ ve sporném prostoru je pochybná	bezpodmínečně nutné nové vyhlášení (viz příloha č. 3)
3.	vymezení neodpovídá současnému stavu v katastru nemovitostí, ale odpovídá stavu v době vyhlášení	zřízená identifikace parcel	pokud je ZCHÚ zapsáno v katastru nemovitostí, není nutné; jinak nutné požádat o zápis do KN (viz příloha č. 3)
4.	zřizovací předpis vydal nepřislušný orgán	zřizovací předpis je pravděpodobně neplatný, hrozí konstatování jeho neplatnosti Ústavním soudem	vydat nový zřizovací předpis a je-li to možné, původní předpis zrušit (viz příloha č. 2)
5.	chybí zápis v katastru nemovitostí	katastr nemovitostí nemůže poskytnout zákonem předepsané informace o pozemku	požádat o provedení zápisu do KN podle platných katastrálních předpisů (viz příloha č. 3)
6.	není možné zjistit počátek platnosti zřizovacího předpisu (zda a kdy byl vyhlášen)	zřizovací předpis je pravděpodobně neplatný, hrozí konstatování jeho neplatnosti Ústavním soudem	vydat nový zřizovací předpis a je-li to možné, původní předpis zrušit

2.3 Evidence ZCHÚ v Ústředním seznamu ochrany přírody a digitalizace dat

Povinnost evidovat ZCHÚ v Ústředním seznamu ochrany přírody (dále „ÚSOP“) je dána v § 42 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. a byla uvedena již v § 12 odst. 1 zákona č. 40/1956 Sb. Podrobnosti vedení ÚSOP a soupis požadovaných dat a dokumentů obsahuje § 12 vyhl. č. 395/1992 Sb. Vyhlášovatel je podle § 12 odst. 9 vyhlášky povinen zaslat dokumenty do ÚSOP do 30 dnů ode dne vyhlášení ochrany.

Vyhlášovatel má dále povinnost zajistit zápis ZCHÚ včetně ochranných pásem do katastru nemovitostí a předat mu náležitě podklady. Tato povinnost je dána § 42 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. a vyplývá i z § 1 odst. 2 a odst. 3 a § 3 písm. b) zákona č. 344/1992 ve znění zákona č. 172/2000 Sb. (Katastrální zákon) a z § 11 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem. Byla stanovena již v § 12 odst. 2 zákona č. 40/1956 Sb., platila už podle Katastrálního zákona č. 177/1927 Sb. a vyplývala i ze zákona o pozemkových knihách z r. 1871. *Není-li splněna povinnost zápisu ZCHÚ do katastru nemovitostí, znamená to, že nebyla splněna zákonná povinnost vyhlášovatel.* To však samo o sobě ještě nezpůsobuje neplatnost nebo neúčinnost vlastního zřizovacího předpisu. O tzv. „ochranných pásmech ze zákona“ (§ 37 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.) převládá neoprávně domněnka, že není nutné ani je zapisovat do katastru ani projednávat s vlastníky.

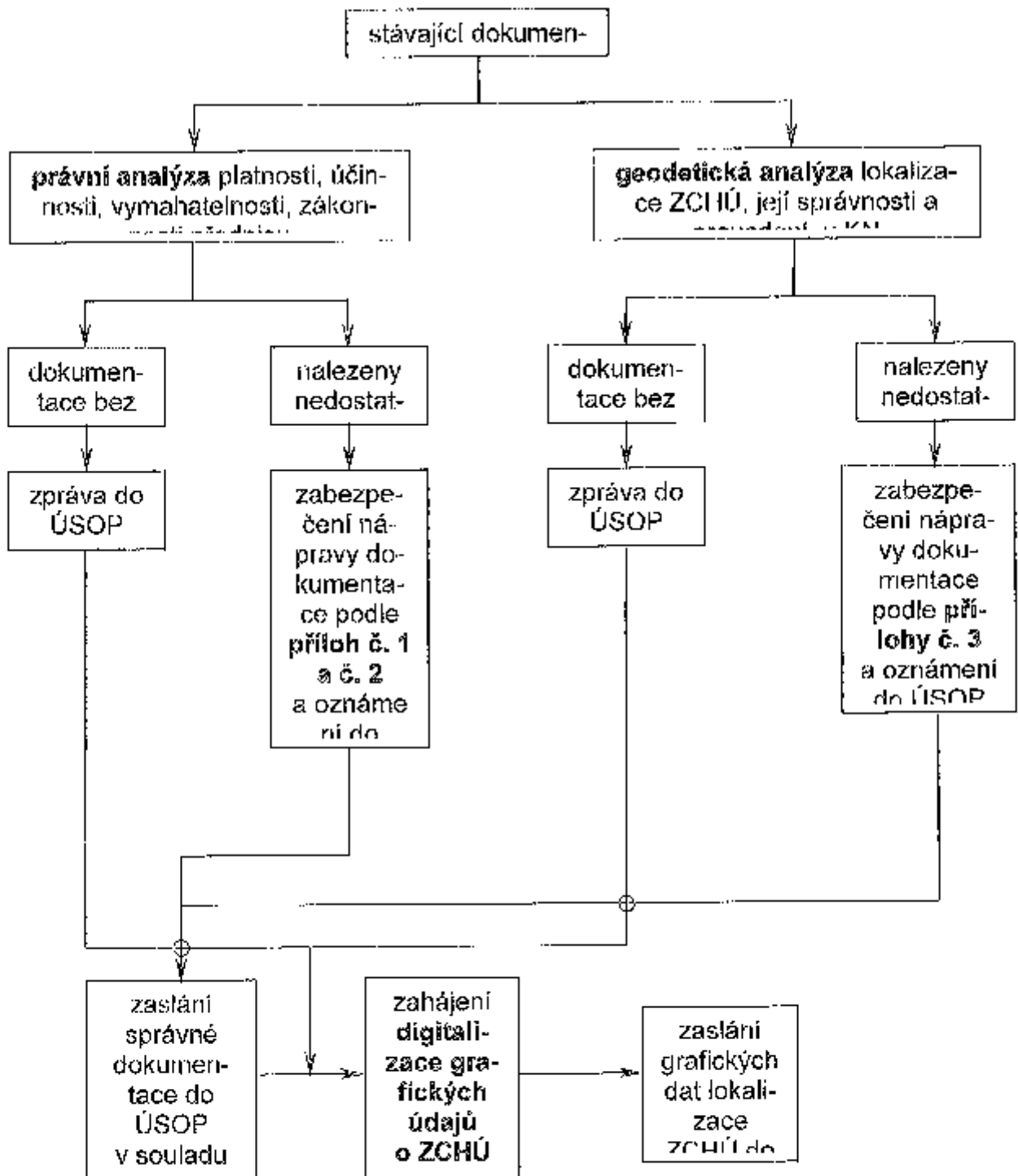
V ÚSOP se sice vede evidencí všech ZCHÚ, kterým je zde centrálně přidělováno evidenční číslo pro Sbíрку listin ÚSOP (identické s jednoznačným identifikačním kódem, pod nímž jsou veškeré další informace, váže se k danému ZCHÚ, ukládány do databázi tzv. Digitálního registru ÚSOP), avšak souběžně ukládaná dokumentace do Sbírký listin ÚSOP bývá neúplná nebo nevyhovující. Příčinou této skutečnosti je evidencí a archivace veškeré doručené dokumentace do r. 2002 bez jakékoliv vstupní kontroly. Správce ÚSOP nemá pravomoc vyžadovat nápravu dokumentů neúplných nebo chybně provedených ani povinnost oddělovat a označovat dokumenty vadné či neplatné; vyhlášovatel však má povinnost zjištěné závady, na které byl případně správcem ÚSOP upozorněn, odstranit. Kopii oznámení o zjištěných nedostatecích zaslané dokumentace může správce ÚSOP po dohodě zasílat na vědomí i příslušnému odboru MŽP, odpovědnému za provoz a rozvoj ÚSOP (odbor zvláště chráněných částí přírody MŽP).

Vyhlášovatel je povinen provést správně celé správní řízení a vypracovat věcně správnou a kvalitní zřizovací dokumentaci. Správa Ústředního seznamu může vyhlášovatele zpětně upozornit na nedostatky zaslané dokumentace, nalezené při evidenci dokumentů, a vyhlášovatel je povinen chyby odstranit. V případě úplnosti dokumentace, bez ohledu na její správnost či kvalitu, je tato dokumentace přes nalezené nedostatky do ÚSOP zapsána. Ovšem v tom případě je pak i ve stavu, v jakém byla do ÚSOP dodána, také cestou řádného zpřístupňování archivu ÚSOP zveřejněna.

Údaje o všech zaevidovaných ZCHÚ (tj. o těch, jejichž dokumentace byla do ÚSOP vyhlášovatelem doručena) se posléze ukládají do Digitálního registru ÚSOP, zahrnujícího jak popisná data v databázovém uspořádání, tak zákresy v mapách v prostředí geografického informačního systému, tak i další, doplňující soubory dat a informací. Podmínkou správné funkce těchto dat je však jejich prověření, spojené s jejich doplněním, oklasifikováním podle věrohodnosti a vyřazením nevěrohodných dat i za cenu, že výsledný soubor bude (dočasně) neúplný. Za správnost obsahu digitalizovaných dat odpovídá vyhlášovatel (resp. jeho právní nástupce). ÚSOP tato data centrálně z dodané dokumentace ukládá a zpřístupňuje, přičemž odpovídá za správnost přenosu dat z písemné do digitální podoby i za kvalitu jejich centrálního, jednotně spravovaného zpřístupnění. Mj. i proto je od r. 2002 zavedena vstupní prověrka právní závaznosti a logické věrohodnosti dat, určených k uložení do Digitálního registru ÚSOP.

3. Základní postup revize

Revizi provádí kompetentní orgán - vyhledávatel. Ten je povinen zajistit kvalifikované analýzy zřizovacího předpisu (právní posouzení, geodetické posouzení); případně se obrátí na správce ÚSOP s požadavkem na spolupráci. Vyhlašovatel též odpovídá za průběžné informování správce ÚSOP o výsledku vstupních analýz, eventuálně o průběhu a o konečném výsledku revizních prací. Provéřená a přepracovaná dokumentace, zasláná do ÚSOP, bude podrobena běžné vstupní prověře doručené dokumentace; v případě nalezení závad bude vyhledávateli znova předána zpět k dopracování či nápravě zjištěných nedostatků.

4. Přílohy

- 1. Přehled vyhlášovateli a forem vyhlášení**
- 2. Přehled možných případů řízovacích předpisů**
- 3. Posuzování územního vymezení ZCHÚ a nejběžnější závady územního vymezení**
- 4. Postup digitalizace grafických údajů o ZCHÚ**

Příloha č. 1 - Přehled vyhlášovatelů

1. Orgány, oprávněné v současnosti ke zřizování maloplošných ZCHÚ

V odstavci 2 § 14 zákona č. 114/1992 Sb. byly vzhledem k zákonu č. 40/1956 Sb. nově stanoveny kategorie maloplošných zvlášť chráněných území (národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace a přírodní památky) a na základě odstavců 6, 7 a 8 § 90 zákona a přílohy č. V vyhlášky č. 395/1992 byla jednotlivá chráněná území, vyhlášená podle zákona č. 40/1956 Sb. v tehdejších kategoriích, nebo i dříve zřízená, nově kategorizována. Převod byl možný těmito způsoby:

		NPR	NPP	PR	PP
Chráněné území	Státní přírodní rezervace	-	+	-	+
	Chráněné naleziště	-	-	-	+
	Chráněný park a zahrada	-	-	-	+
	Chráněná studijní plocha	-	-	-	+
	Chráněný přírodní výtvar	+	+	+	+
	Chráněná přírodní památka	+	+	+	+

Oprávnění zřizovat maloplošná ZCHÚ a jejich ochranná pásma jsou ode dne platnosti zákona č. 114/1992 Sb. určena takto :

úřad	kategorie	specifikace	oprávnění
MŽP	NPR, NPP	bez omezení	§79 odst. 3
správa NP nebo CHKO	PR, PP	ve své územní působnosti	§78 odst. 2
kraj	PR, PP	ve své územní působnosti mimo území NP nebo CHKO	§77 odst. 3 <u>přechod kompetencí k 8. 3. 2004 zatím nedořešen</u>

Poznámka : § 39 uvádí ke smluvní ochraně některých zvlášť chráněných částí přírody : „Přírodní rezervace, přírodní památky a památné stromy (§ 46) včetně jejich ochranných pásem mohou orgány ochrany přírody zřizovat též na základě písemné dohody o ochranných podmínkách uzavřené mezi orgánem oprávněným k jejich vyhlášení a vlastníkem dotčeného pozemku za předpokladu, že takto zřízená ochrana bude k pozemku vázána trvale formou věcného břemene“. Z toho lze mj. vyvozovat, že tímto oprávněným orgánem je v současnosti jen ten, který je oprávněn zřizovat přírodní rezervace, přírodní památky a památné stromy, tedy nikoli MŽP.

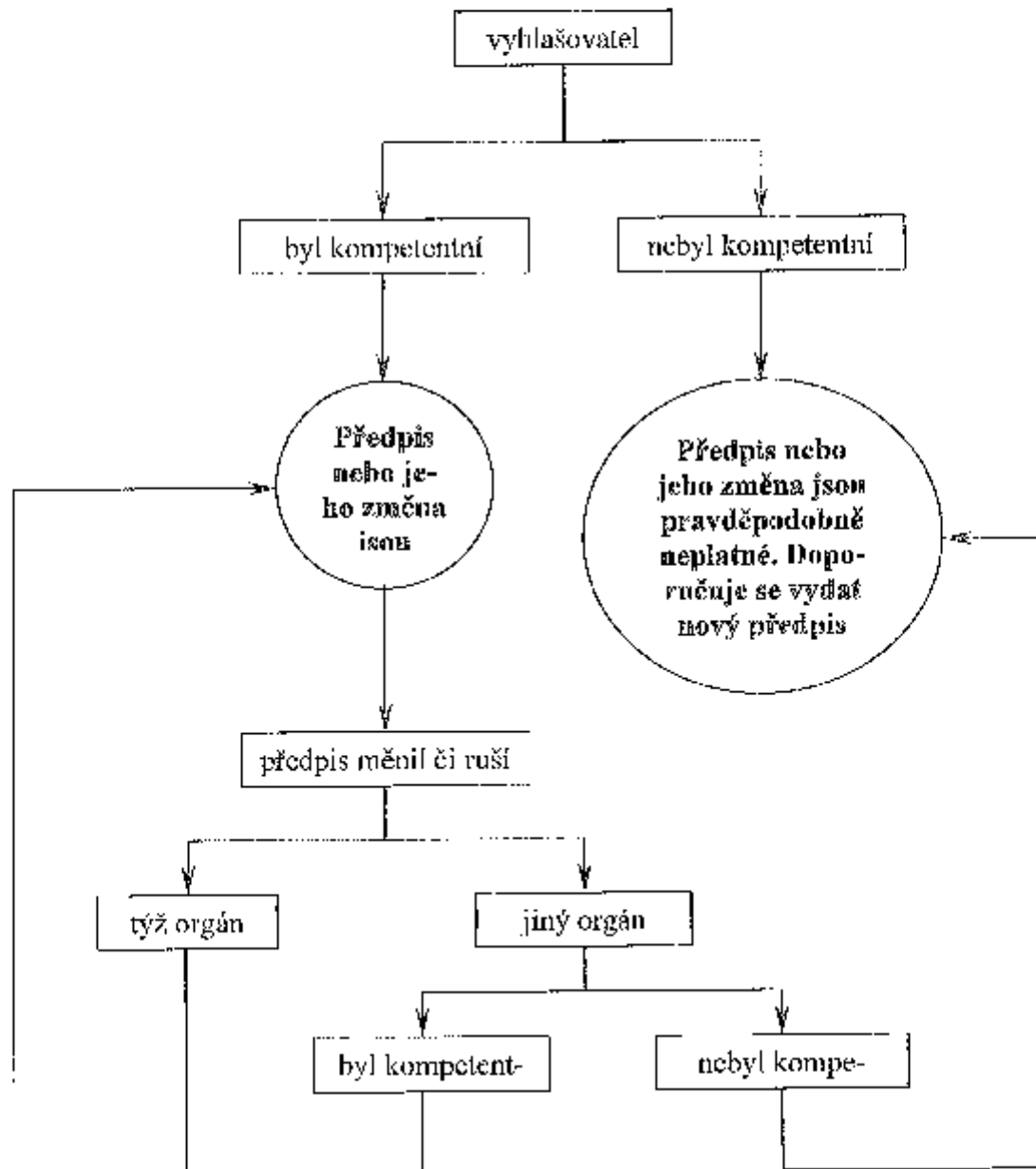
2. Přehled vyhlášovatelů a forem vyhlášení

Dále je rozveden seznam vyhlášovatelů a příslušných právních nástupců včetně normy, určující příslušné kompetence.

ReMZCHU.xls

Příloha č. 2 - Přehled možných případů zřizovacích předpisů z hlediska příslušnosti orgánu, který je vydal

Příloha č. 3 - Posuzování územního vymezení ZCHÚ

1. Nejběžnější závady územního vymezení

1. **Chybí jakékoli vymezení** (např. výnos MŠANO č. 143.547/33 z 31.12.1933 - tzv. „silvestrovský výnos“ nebo příl. V vyhl. MŽP č. 395/1992).

„Silvestrovskému výnosu“ nelze přisuzovat význam řízovacího předpisu. Jde pouze o informaci o CHÚ, zřízených dohodou s majiteli, na základě zákona záborového (215/1919 Sb. z. a n.) a zákona přidělového (81/1920 Sb. z. a n.). Části přívody dosud chráněné státem na základě dohody s vlastníky jsou podle § 20 zák. č. 40/1956 Sb. chráněny podle tohoto zákona. Příloha V k vyhl. č. 395/1992 Sb. je pouze hromadnou novelizací kategorizace jednotlivých CHÚ, která zároveň potvrdila i platnost původních řízovacích předpisů k nim. Odvolávání na výnos MŠANO z r. 1933 nutno chápat ve smyslu předchozího odstavce.

2. Pro některá ZCHÚ vyhlášená přibližně před r. 1957 byl rozhodnutím soudu povolen **zápis do zemských desek** na základě žádosti tehdejšího MŠK.

Zápis byl vždy proveden na celé parcely. Pokud tehlejší řízovací předpis (pokud je zachován) neobsahuje shodné územní vymezení též na celé uvedené parcely, identifikovatelné se současným katastrům nemovitostí, je zápis v zemských deskách pro vymezení hranic nepoužitelný a na ZCHÚ nutno hledět jako na územně nedefinované.

3. **Za vymezení je považován odkaz na zakres v mapě středního měřítká** (např. 1 : 5000 až 1 : 50 000), připojené k dokumentaci o ZCHÚ bez označení, že jde o platnou součást řízovacího předpisu, případně bez dalších údajů, umožňujících lokalizaci v terénu s potřebnou přesností. Parcelní vymezení v textu ani v katastrální mapě neexistuje.

Takový zakres má pouze orientační hodnotu a nemůže být podkladem s jakýmkoli právními důsledky. ZCHÚ není lokalizováno, proto řízovací předpis není účinný. Nutno vyhlásit.

4. Zpravidla při vyhlášení NP a CHKO je k mapě středního měřítká (obvykle 1 : 25 000) připojen pouze **slovní popis**, (např. „hranici tvoří potok ...“ nebo „hranice vede po silnici ...“), ze kterého není jasné, zda tento potok nebo silnice leží vně nebo uvnitř CHKO nebo hranice vede po jejich ose.

Obvykle platí, že tyto linie jsou vnější hranicí. To znamená, že tyto pozemky (cesty, vodní toky apod.) nejsou součástí ZCHÚ. Je v zájmu jednoznačnosti vhodné část takového předpisu potřebným způsobem novelizovat.

5. ZCHÚ je **vyhlášeno podle lesní rozdělovací sítě** platné v době vyhlášení. Často byla lesní rozdělovací síť několikrát změněna a nelze ji dostatečně přesně identifikovat s dnes platnou sítí ani s parcelami, a proto ani zapsat do katastru nemovitostí.

Lesní rozdělovací síť, a to ani současně platná, nemá přesnost katastrální mapy, jde o interní podklad v měřítku 1:10 000 (někdy jen opticky zvětšený do měřítká 1:5000), použitelný pouze pro vnitřní potřebu lesů. Na ochranu lze hledět jen jako na dohodu s vlastníkem lesa, promítnutou do lesního hospodářského plánu. Lokalizaci ve řízovacím předpise nutno novelizovat v KN parcelách po zaměření podle stavu současného nebo rekonstruovaného na dobu původního vyhlášení, jinak je předpis neúčinný.

6. ZCHÚ bylo **vyhlášeno v jiných než KN parcelách** (PK, PP, EN) nebo po přechodu ze sáhových map na dekadické nebo při převodu území do jiného katastru apod., přitom došlo k přečíslování parcel nebo změně parcelních hranic (změna katastrálního operátu). Případně byly hranice částí parcel v ZCHÚ zaměřeny a vyznačeny v katastru nemovitostí, ale řízovací dokument nebyl novelizován.

Pokud starší hranice parcel jsou identifikovatelné se současným stavem v katastru nemovitostí i podle řízovacího předpisu, je vyhlášení platné a účinné. Provést identifikaci parcel a v katastru

nemovitostí zaznamenaných hranic je povinen katastrální úřad. Pokud identifikovat nelze, je nutno zaměřit a nově vyhlásit (novelizovat).

7. Vyhlášeno na **neoddělené (geodeticky nedefinované) části parcely.**

Pokud existuje zakres potřebné kvality, který je součástí zřizovací dokumentace, je vše v pořádku. Pokud pro takové parcely není k dispozici ani zakres ve zřizovací dokumentaci či pokud nespĺňuje potřebné kvalitativní požadavky, pak je předpis (jeho část) neúčinný. Po vyhotovení záznamu podrobného měření změn je nutno vydat dodatek (novelu) k předpisu nebo ZCHÚ nově vyhlásit.

8. Vyhlášeno na **nesprávné parcele.** Jde o chybu, jev zamýšlený k ochraně leží jinde.

Vydat dodatek (novelu) k předpisu nebo nově vyhlásit, a současně zrušit ochranu nesprávné parcely. Požádat katastru nemovitostí o opravu u nesprávné parcely a o zápis ZCHÚ na správné místo.

9. Vyhlášovatel nechal dodatečně zaměřit nebo vytyčit hranice ZCHÚ, ale v zadání geodetovi se **odklýlí od textu zřizovacího předpisu.**

Takto chybným zadáním vzniklá měřická dokumentace (geometrický plán, záznam podrobného měření změn) není použitelná a bez změny zřizovacího předpisu nemůže být ani zaznamenána v katastru nemovitostí. Nutné nové zaměření. Odpovídá-li měřická dokumentace skutečným poměrům na lokalitě, nutno změnit zřizovací předpis.

10. Vyhlášeno na dnes **neexistujícím katastrálním území.**

Tento případ nastává, když katastr byl po vyhlášení změněn nebo zrušen, např. ve vojenském prostoru. V případě, že zřizovací předpis odpovídá stavu KN v době vyhlášení, pak je vše v pořádku. V opačném případě je nutno zřizovací předpis příslušným způsobem napravit.

11. Vyhlášeno na **neexistující parcele.**

Tento případ nastává, když ochrana je vyhlášena na parcelách navržených v geometrickém plánu, který není proveden, tedy na parcelách neexistujících. Pokud nedojde dodatečně k zápisu rozdělení v katastru nemovitostí, je zřizovací předpis pro tyto parcele neplatný. Kromě toho ochrana přírody sama není v současnosti důvodem k rozdělení parcel.

12. **Seznam parcel ochranného pásma ve vyhlášovacím předpise je neúplný** nebo vůbec není uveden.

Pokud chráněné území bylo zřízeno ještě před platností zákona č. 114/1992 Sb., orgán ochrany přírody předpokládá, že ochranné pásmo k němu vzniklo od r. 1992 podle § 37 tohoto zákona ve vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ. Ochrana by však měla být též projednána s vlastníky a zapísána do katastru nemovitostí. S ohledem na související náklady je vhodné zvážit skutečnou funkci ochranného pásma v daném konkrétním případě a do zřizovacího předpisu je vyjmenovat pokud možno na celé parcele.

13. ZCHÚ bylo vyhlášeno s vyhovující parcelní lokalizací, ale **nebylo zaznamenáno v katastru nemovitostí.**

Velmi častý nedostatek nedodržením povinností zaznamenávat ZCHÚ, zóny a ochranná pásma do katastru nemovitostí. Požádat o dodatečný záznam do katastru nemovitostí.

14. ZCHÚ je zaznamenáno v katastru nemovitostí, ale **kód ochrany vedený katastrem nemovitostí v souboru popisných informací je chybný.**

Jde o závalu, o nesprávnou informaci, ze které mohou být odvozovány v dobré víře nesprávné důsledky s právním nebo ekonomickým dopadem. Požádat katastrální úřad o opravu.

15. ZCHÚ je zaznamenáno v katastru nemovitostí, ale **kód ochrany vedený katastrem nemovitostí v souboru popisných informací podle vyhl. ČÚZK č. 190/1996 není podle vyhl. ČÚZK č. 113/2000 Sb. v katastru nemovitostí aktualizován.**

Jde o závadu bez právních důsledků, přesto je vhodné požádat katastrální úřad o opravu.

16. ZCHÚ je vyhlášeno na parcelách, dosud zapsaných v katastru nemovitosti, ale v důsledku přírodních procesů se později změnil druh pozemku, aniž by to bylo v katastru nemovitosti zaznamenáno. Jev, který má být chráněn, existuje nadále, ale postupuje se tak na úřve nechráněné území, případně vytyčené území zčásti opustil a lze očekávat, že situace se bude plynule a rychle měnit i nadále (např. říční eroze, zanikající meandry, břehový porost nechráněného rybníka s kolísající hladinou).

Takovéto případy nezávislé na lidské vůli je nutno vyřešit úpravou vyhlášovacích předpisů. Státé přehlašování by nebylo racionální. Možným řešením je chránit větší území ve stejné kategorii (nikoli např. jako ochranné pásmo) na základě prognózy dlouhodobého vývoje a pružně formulovat bližší podmínky ochrany tak, aby bylo možné na měnící se realitu reagovat v plánech péče nebo výjimkami.

Příloha č. 4 - Postup digitalizace zákresu ZCHÚ

1. Mapový podklad a digitalizace zákresu

Konečná podoba GIS ZCHÚ pro ÚSOI určuje tři varianty realizace zákresu vymezení ZCHÚ pro tři rozdílné účely a s rozdílnými vlastnostmi pro konečného uživatele. Jedná se o :

typ zákresu	účel	charakteristika
1. provedení zákresu z lomových bodů hranice ZCHÚ (součást tabulkové části zřizovací dokumentace)	jednoznačné, nesporné vymezení ZCHÚ v prostoru bez závislosti na změnách území, vlastnických vztahů aj.	závazné prostorové vymezení v dané geodetické projekci; nemusí odpovídat některým kartografickým podkladům, pro něž je nutná grafická transformace zákresu na vličovatelne body zobrazení
2. zákres nad katastrální mapou (součást mapové části zřizovací dokumentace)	průmět vymezení ZCHÚ do aktuálních vlastnických vztahů k datu vyhlášení (novelizace předpisu) a náležitost provedení zápisu do KN	průmět vymezení ZCHÚ do vlastnických vztahů, odpovídající přesně obrazu území v KN, tedy lze současně pracovat s grafickým obrazem KN i ZCHÚ bez ztráty přesnosti informace
3. obraz vymezení v základní mapě 1 : 10 000 (doplňuje součást ostatní dokumentace ZCHÚ)	účelová transformace zákresu do obrazu území v základní mapě 1 : 10 000 (státní mapové dílo ZABAGED1 a 2)	účelové zobrazení (odraz) hranic ve speciálním kartografickém podkladu ZM10 - ZABAGED; nejčastěji používaný mapový podklad v OP a v přírodních vědách; nejmenší relativní zkrácení vůči skutečnosti pro využití v GIS technologiích s mapovými podklady středních a malých měřítek

Pro digitalizaci zákresu vymezení ZCHÚ bude použit buď seznam lomových bodů, tj. zaměřených bodů z provedeného ZPMZ, nebo zákres v katastrální mapě, zasláný do katastru nemovitostí pro zápis ZCHÚ do katastru nemovitostí. Digitalizuje se jak obrys vlastního ZCHÚ, tak obrys jeho ochranného pásma, je-li vyhlášeno.

V případě zákresu nad katastrální mapou bude digitalizace provedena s vličováním vrstvy do rohů příslušné katastrální mapy (vličovací body - *tiky* - budou umístěny do rohů listů mapy). Digitalizace bude vždy zpracována v souřadné soustavě S-JTSK.

Vrstvě obrysu bude přiřazena liniová i polygonová topologie; do atributové tabulky linií budou uloženy údaje o kvalitě obrysu (viz 5. Kódování kvality digitalizovaného obrysu), do atributové tabulky polygonu budou uloženy základní identifikační údaje ZCHÚ (kód, kategorie, název), informační údaje o provedení digitalizace (datum vypracování, určení použitého mapového podkladu atp. - viz 2. Struktura GIS-ZCHÚ) a údaje o kvalitě digitalizovaného objektu z hlediska kvality předpisu jako celku (viz 3. Kódování kvality předpisu jako celku a 4. Kódování jednotlivých typů výhrad a nedostatků).

Vrstva bude provedena v prostředí GIS v některém z formátů :

1. vrstva Arc/Info
2. shapefile ArcView
3. výměnný formát ESRI (.E00)
4. vrstva Microstation apod. (.DGN)
5. blok TopoI. (.BLK)

Výstupem z digitalizace bude jednak vrstva ve formátu GIS a jednak kontrolní výkres, obsahující i označení výkresových prvků podle kvalifikace původních grafických objektů (popisky kvality linií, tabulka s uvedením dat z polygonové atributové tabulky). Tento výkres spolu s Protokolem hodnocení kvality digitalizace (5. Protokol hodnocení kvality digitalizace) bude uložen v ÚSOP ke každému revidovanému ZCHÚ. Vrstva bude zahrnuta do GIS-ZCHÚ a dále zpřístupňována při provozu digitálního registru ÚSOP.

2. Struktura GIS-ZCHÚ

Struktura uživatelské části atributové tabulky polygonů (4 znamená vyplnění vyhledávacími, ostatní položky poskytné nebo doplní správce ÚSOP)

název položky	počet znaků	typ položky	význam položky (konstrukce položky nebo možné hodnoty)
CIS_ID	8	C	číslo ZCHÚ (kód ZCHÚ+pořadí polygonu vlastního ZCHÚ)+číslo polygonu ochranného pásma ZCHÚ
CISLO	6	B	jednoznačný kód ZCHÚ (evidenční číslo v ÚSOP)
KAT	5	C	kategorie ZCHÚ (NPR - NPP - PR - PP)
NAZEV	100	C	název ZCHÚ
ZDROJ	5	C	zdroj digitální verze obrýsu (KM)
AKTUAL	8	C	datum zahrnutí digitalizace do GIS-ZCHÚ v ÚSOP (tvar ddmmyrr)
ZAVAZ	2	C	závažnost vyznačení v mapové dokumentaci (viz kap. 3.)
CHYBA	2	I	typ chyby (viz kap. 4.)
POSUD	30	C	kdo zpracoval posouzení zákresu v mapové dokumentaci
PDATUM	8	C	datum posouzení zákresu v mapové dokumentaci (tvar ddmmyrr)
DIGIT	30	C	kdo digitalizoval
DDATUM	8	C	datum digitalizace zákresu z mapové dokumentace (tvar ddmmyrr)

Struktura uživatelské části atributové tabulky linií

název položky	počet znaků	typ položky	význam položky (konstrukce položky nebo možné hodnoty)
DIGIABLE	1	C	kvalita úseku digitalizované hranice ZCHÚ (viz kap. 5.)

3. Kódování kvality předpisu jako celku

Právní závaznost zřizovacího předpisu lze dělit do následujících termínů :

zákonný - vydán kompetentním orgánem a v souladu s platnou legislativou

platný - nepůsobí ještě vznik práv a povinností, protože dosud nenabyl účinnosti

účinný - vznikají práva a povinnosti vztahovaná na konkrétní ZCHÚ, která musí být přesně a jednoznačně definována, přitom územní vymezení musí být stanoveno podle katastrálních předpisů a zapsáno v katastru nemovitostí

Uvedené kategorie se mohou vztahovat i jen na část zřizovacího předpisu ZCHÚ (např. není geodeticky definována a v katastru zaznamenána hranice dělené parcely). Pro účely digitalizace bude považováno za účinně existující i takové ZCHÚ, které není dosud zapsáno v katastru nemovitostí, ale splňuje všechny požadavky, aby zápis bylo možno kdykoli provést.

Vyznačení právní závaznosti zřizovací dokumentace každého ZCHÚ bude provedeno podle následující tabulky :

Právní závaznost zřizovacího předpisu	Ve- l- ku	Zčásti	Ne
zákonný	IZ	Z	-Z
platný	IP	P	-P
účinný	IU	U	-U

4. Kódování jednotlivých typů výhrad a nedostatků

Na základě realizované analýzy postupně nalézáných problémů byly stanoveny následující třídy možných chyb, které budou v protokolu o digitalizaci vyznačeny :

Závada		Kó d
Zákonnost	ZCHÚ nevyhlásil kompetentní orgán	11
	starší předpis nezrušil kompetentní orgán	12
Předmět ochrany neodpovídá současným požadavkům) nebo stavu lokality	předmět zanikl	21
	předmět se změnil	22
	změnila se kritéria	23
Ochranné podmínky neodpovídají současným požadavkům	změna způsobu managementu	31
	změna forem ohrožení	32
Územní vymezení	nelze provést, protože ZCHÚ není parcelně definováno ani nelze vymezení identifikovat s parcelami s přesností požadovanou katastrálními předpisy	41
	ZCHÚ je sice parcelně definováno a lze je identifikovat s parcelami, ale současný stav parcel v katastru (hranice katastru, nové mapování apod.) se změnil	42
	předpis se odvolává na neexistující parcely, neboť měřické vymezení dělených parcel nebo hranic ZCHÚ uvnitř nich nebylo v katastru nemovitostí provedeno	43
Zápis v katastru nemovitostí	je proveden, ale není aktualizován kód ochrany	51

	není proveden, ale na stávajících podkladech jej lze provést	52
	není proveden, protože v katastru nebylo provedeno vymezení dělených parcel nebo hranic ZCHÚ uvnitř nich nelze provést, protože neexistují podklady potřebné přesnosti ani je nelze podle zřizovacího předpisu vypracovat	53 54
	nelze provést, protože ZCHÚ není parcelně definováno ani jiné vymezení nelze identifikovat s parcelami s přesností požadovanou katastrálními předpisy	55
Navazující dokumenty	plán péče nesouhlasí se zřizovacím předpisem	61
	plán péče neplatí v současnosti	62

5. Kódování kvality digitalizovaného obrysu

Ke každému provedenému obrysu bude připojena informace o kvalitě realizované linie podle následující tabulky :

Kvalita digitalizované hranice ZCHÚ	Stav
zákres hranice odpovídá zřizovacímu předpisu a je proveden v katastru nemovitostí	A
zákres hranice odpovídá zřizovacímu předpisu, ale dosud není proveden v katastru nemovitostí	B
zřizovací předpis je zčásti nebo zcela neúčinný, protože hranice ZCHÚ nebo její část není v něm stanovena s potřebnou přesností a zápis do katastru proto nelze provést, závazný zákres úplné hranice nelze digitalizovat	C
existence ZCHÚ je sporná, závazný zákres hranice nelze podle zřizovacího předpisu provést	D

Protokol hodnocení dokumentace pro digitalizaci

Posuzovatel kvality zakresu zaškrtně odpovídající kódy.

ZCHÚ (kategorie a název) : .....

Kód: .....

Právní závaznost zřizovacího předpisu	Vcelku	Zčásti	Ne
zákonný	I-Z	Z	-Z
platný	-P	P	-P
účinný	I-U	U	-U

Závada		Kód
Zákonnost	celé nebo část ZCHÚ nevyhlásil kompetentní orgán	11
	staší předpis nezrušil nebo nezměnil kompetentní orgán	12
Územní vymezení	nelze provést, protože ZCHÚ není parcelně definováno nebo vymezení nelze identifikovat s parcelami	41
	ZCHÚ je sice parcelně definováno tehdy platnými parcelami odlišně od současného stavu v katastru (hranice katastru, nové mapování apod.), ale identifikace (převedení na současný stav) je možná	42
	zřizovací předpis se odvolává na neexistující parcely nebo jejich části, jejichž měřické oddělení nebo vymezení nebylo v katastru provedeno	43
	ochranné pásmo není parcelně definováno nebo jeho hranice uvnitř parcel není v katastru provedena	44

Možnost digitalizace hranice s přesností katastrální mapy	Kód
celá hranice odpovídá zřizovacímu předpisu a je provedena v katastru nemovitostí, lze digitalizovat	A
celá hranice odpovídá zřizovacímu předpisu, ale není provedena v katastru nemovitostí, lze digitalizovat	B
zřizovací předpis je zčásti neúčinný a zápis do katastru nemovitostí nelze provést, protože hranice ZCHÚ nebo ochranného pásma nebo její část není v předpise stanovena s potřebnou přesností, část hranice nelze digitalizovat	C
zřizovací předpis je zcela neúčinný nebo existence ZCHÚ je sporná a zápis do katastru nemovitostí nelze provést, protože hranice ZCHÚ není v předpise stanovena s potřebnou přesností, hranice nelze digitalizovat	D

V případech B a C připojí posuzovatel předběžný zakres v katastrální mapě s rozlišení, hranice různé kvality jako podklad pro digitalizaci.

Poznámka :

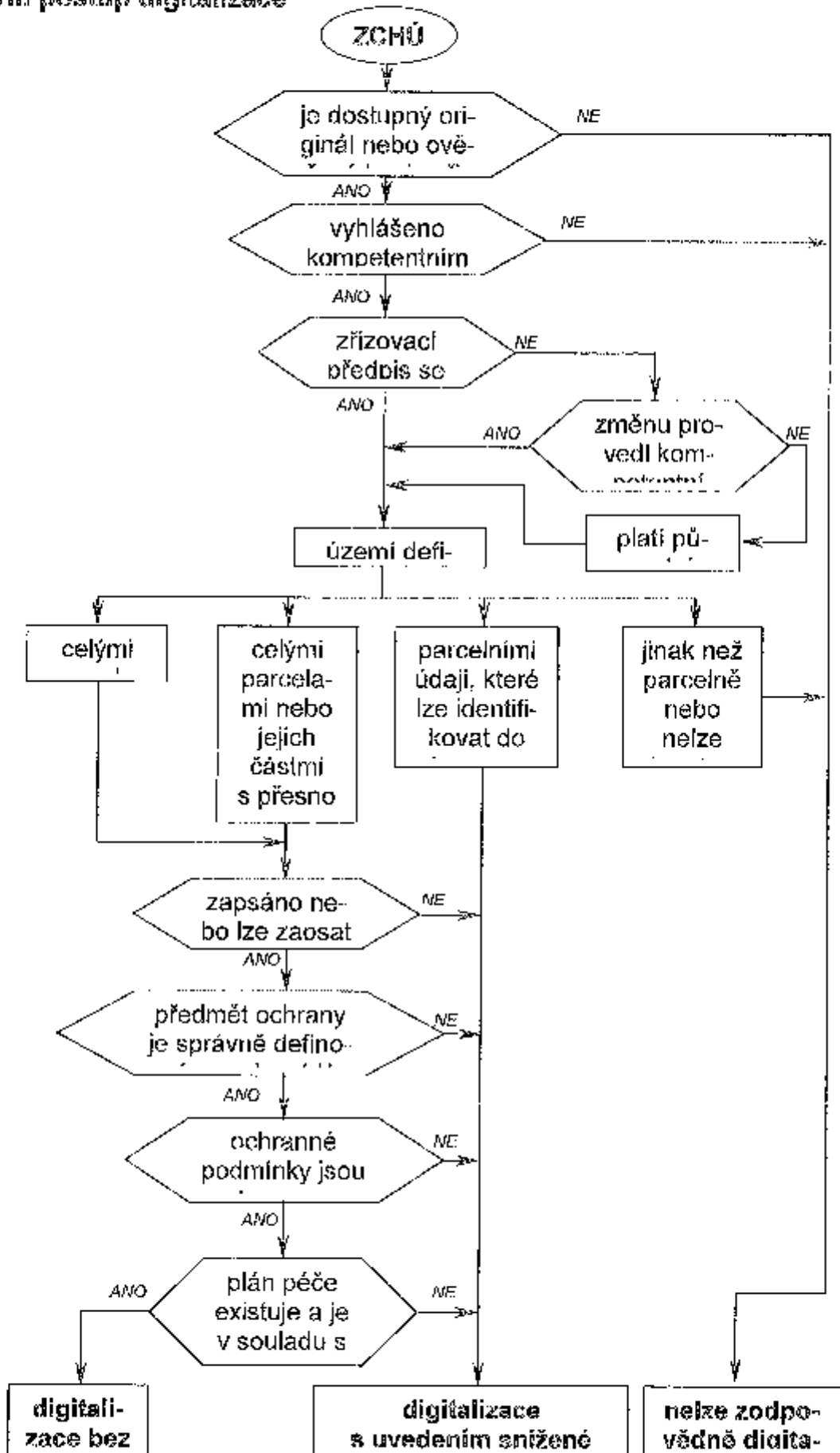
Posoudil :

Due :

Digitalizoval :

Due :

6. Pracovní postup digitalizace

Hodnocení dokumentace pro ÚSOP

List založen dne

ZCHÚ (kategorie a název).....

Kód:

Říizovací předpis z r. ....

ano	ne	? ^{a)}
-----	----	-----------------

plně vyhovuje			
obsahem vyhovuje, má formální nedostatky			
závady jsou odstranitelné bez přehlašování			
nepoužitelný (nutno zrušit a nově vyhlásit)			
předchozí výnos neexistuje nebo byl zrušen			

Územní vymezení MCHÚ a ochranného pásma:

parcelní vymezení shodné s aktuální situací v katastru			
parcelní vymezení nutno aktualizovat			
ochranné pásmo (i "ze zákona") je definováno parcelně			
části parcel zaměřeny (existuje geometrický plán nebo ZPMZ)			
geometrický plán nebo ZPMZ v katastru byl proveden			
vymezení přibližné (les. situace, nezaměřené části parcel, jiné)			
územní vymezení ve výnosu chybí nebo je nepoužitelné			

Plán péče:

schválen na období			
skončil platnost v r.			
územně souhlasí s výnosem, řeší celé MCHÚ			
řeší jen část MCHÚ			
ošetřuje i ochranné pásmo			
byl projednán s vlastníky			
chybí v ÚSOP			

Zápis v katastru nemovitostí:

záznam a zakres hranice MCHÚ			
záznam a zakres hranice ochranného pásma			
kód ochrany podle vyhlášky č. 113/2000 Sb.			

Digitalizace:

data uložena do digitálního registru ÚSOP dne	.....
v ÚSOP jsou založeny použitelné katastrální mapy	.....
hranice MCHÚ digitalizovány do katastrální mapy dne	.....
hranice ochranného pásma digitalizovány do kat. mapy dne	.....

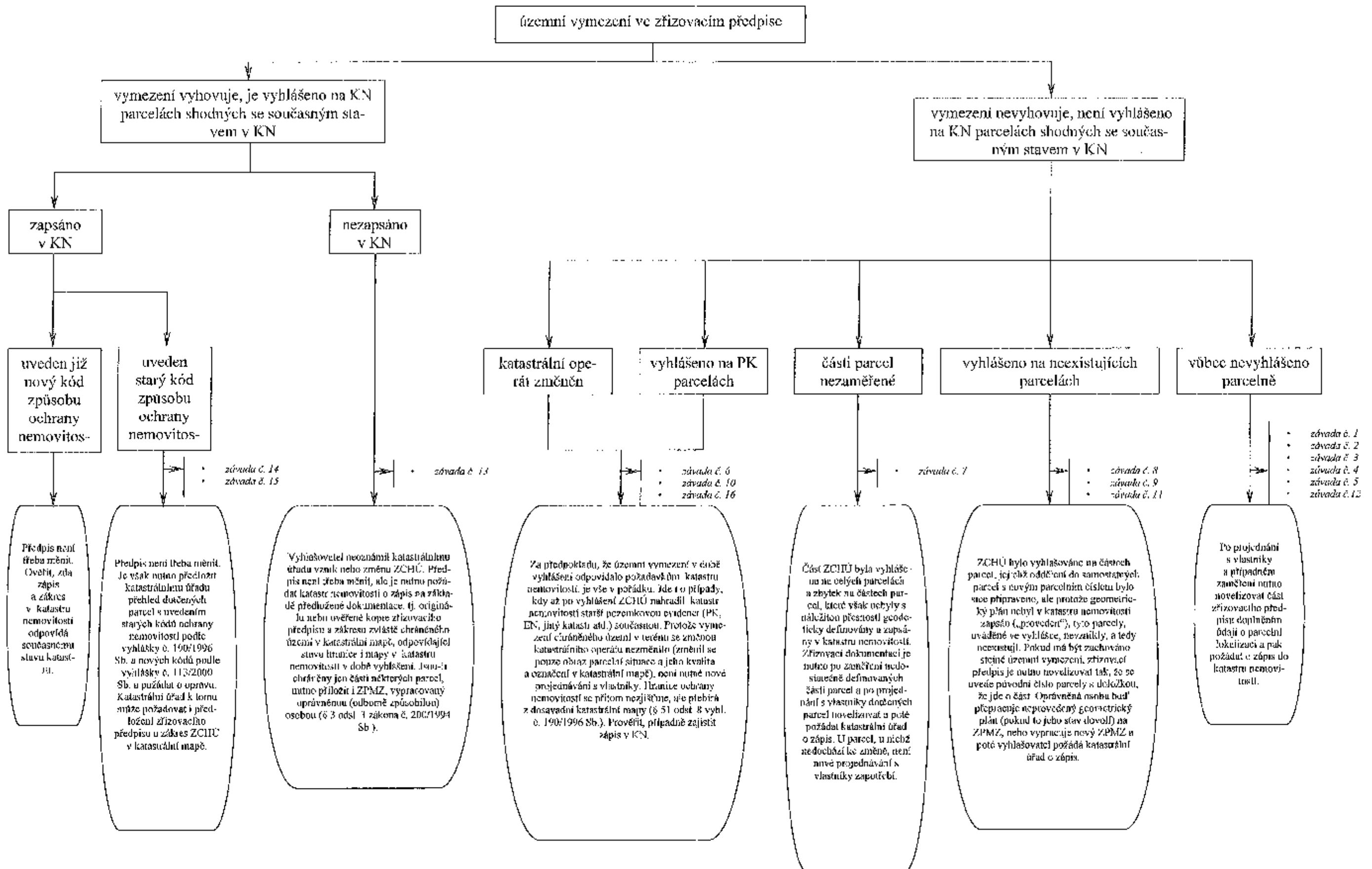
V ÚSOP chybí nebo kvalitou nevyhovují tyto (povinné) dokumenty:

Poznámky:

?) ? v hodnocení znamená nejednoznačnost, každá možnost platí jen pro část ZCHÚ nebo nelze určit

Hodnotil, datum: .....

2. Postup odstranění nejběžnějších závad územního vymezení

Osnova plánů péče

**o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace,
národní přírodní památky, přírodní památky
a jejich ochranná pásma**

Úvod

Plány péče se zpracovávají jako odborné a koncepční dokumenty pro řízení vývoje přírodních poměrů v ZCHÚ na základě ustanovení § 38 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění a vyhlášky č. 60/2008 Sb. Pokud je to zapotřebí k zabezpečení ZCHÚ před škodlivými vlivy z okolí, zpracovávají se i pro ochranná pásma. Zpracovávají se plány péče a v případě potřeby také změny k již schváleným plánům péče.

Plány péče se zpracovávají zpravidla na období deseti až patnácti let. Toto období by se u ZCHÚ zahrnujících les mělo přizpůsobit období platnosti lesních hospodářských plánů (LHP) nebo lesních hospodářských osnov (LHO) zahrnujících ZCHÚ, neboť plán péče je pro zpracování LHP (LHO) podkladem. Zpracování odpovídajících částí plánu péče do LHP (LHO) zajistí orgán ochrany přírody v rámci vydávání závazného stanoviska podle § 4 odst. 3 zákona. U ZCHÚ pokrývajících jen nelesní půdu je vhodné řídit délku platnosti podle dynamiky vývoje chráněných ekosystémů. Může být tedy podle potřeby i kratší nebo delší. Jestliže však ZCHÚ obsahuje lesní i nelesní pozemky, je třeba přizpůsobit období platnosti a tím i dobu obnovy plánu péče době obnovy LHP (LHO). Protože je žádoucí, aby byl plán péče schválený již v době, kdy se zpracovává LHP (aby zpracovatel LHP vycházel z již schváleného dokumentu), stanovuje se konec období platnosti plánu péče pro ZCHÚ na lesní půdě jeden rok před koncem období platnosti LHP. Pokud ZCHÚ leží na více LHC s různým obdobím platnosti LHP, zpracovává se plán péče na období podle období platnosti jedné z částí (zpravidla té s největší rozlohou).

Změny plánů péče dle § 3 odst. 3 vyhlášky MŽP č. 60/2008 Sb. se zpracovávají tehdy, jestliže je některý z bodů schváleného plánu péče nutné změnit, dodatečně doplnit o nově zjištěné skutečnosti nebo uvést podrobnosti jeho provedení, případně tehdy, pokud se během období platnosti plánu péče vyskytne nutnost provést v území zásah, který nebylo možné v době zpracování a schvalování plánu péče předvídat. Formou změny lze též zpracovat „Podrobný plán opatření v lesích ZCHÚ podle porostních skupin“ (bod 3.1.1) v případě, že do ZCHÚ zasahuje více LHC s rozdílnou dobou platnosti LHP. Jako změna se poté zpracovává „Podrobný plán opatření ...“ pro LHC, jehož období platnosti není shodné s platností plánu péče.

Projednaný a schválený plán péče je nezbytnou podmínkou k tomu, aby mohly orgány ochrany přírody realizovat jakékoliv záměrné činnosti v ZCHÚ. Pouze na jeho základě je možno uskutečňovat opatření ke zlepšování přírodního prostředí v ZCHÚ a čerpat na ně finanční prostředky z dotací státu určených k těmto účelům. Vedle toho je nutné, aby plán péče pro období své platnosti usměrňoval i způsoby využívání ZCHÚ, které nejsou zákonem zakázány ani limitovány bližšími podmínkami ochrany, přesto by však mohly poškodit jeho přírodní hodnoty. Vzhledem k tomu, že plán péče není ze své podstaty závazný pro jiné subjekty než orgán ochrany přírody, je nutné, aby u takových návrhů na usměrnění aktivit zároveň navrhoval způsob jejich naplňování (např. zakotvením v nájemních smlouvách apod.). Plán péče je podle § 38 zákona po svém schválení podkladem i pro jiné druhy plánovacích dokumentů než LHP (LHO), např. pro územně plánovací dokumentaci. Plán péče je rovněž podkladem pro rozhodování orgánů ochrany přírody.

Realizaci opatření plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody, který jej schválil buď vlastními silami nebo s pomocí jiných subjektů (např. vlastníků nebo uživatelů pozemků), s kterými uzavírá smlouvy o realizaci jednotlivých opatření plánu péče. Postupuje přitom podle § 68 a § 69 zákona.

Na rozdíl od stálého ochranného režimu, který je dán základními podmínkami ochrany formulovanými v zákoně a bližšími podmínkami formulovanými ve vyhlášovacím právním předpisu, nemá plán péče charakter obecně závazného právního předpisu a není ani správním rozhodnutím. Zatímco ustanovení vyhlášovacího právního předpisu jsou přirozeně odvozena ze stavu, v němž se území nacházelo v době vyhlášení, a mohou být změněna jen novým vyhlášením, plán péče se periodicky obnovuje a reaguje přitom na současný stav území. Plán péče tedy nemůže doplnit ochranný režim o další ustanovení. Nelze v něm nic zakázat, povolit, omezit nebo vázat na nějaké podmínky, nelze jím ani změnit vymezení ZCHÚ nebo jeho ochranného pásma. Pokud se změna vymezení nebo ochranných podmínek jeví podle aktuálních zjištění jako žádoucí, je třeba uvést v plánu péče, že je třeba zpracovat návrh na nové vyhlášení ZCHÚ.

Plán péče může obsahovat návrhy činností a zásahů, které jsou v rozporu se základními ochrannými podmínkami ZCHÚ, ale jejichž realizace je nutná pro zachování předmětu ochrany. V takovém případě nelze schválení plánu péče orgánem ochrany považovat za povolení této činnosti, ale i pro takovou činnost je třeba si vždy před její realizací obstarat povolení výjimky (§ 43 zákona) z příslušného ustanovení zákona. To platí i pro činnosti vyžadující souhlas nebo omezené či zakázané jinými právními normami.

Plán péče tedy určuje pro období své platnosti zejména aktivní praktické zásahy ve prospěch předmětu ochrany, případně i ekologicky vhodný režim obhospodařování a jiného využívání území. Může definovat mezní hodnoty regulovatelných přírodních faktorů, při jejichž dodržení se bude předmět ochrany vyvíjet žádoucím způsobem, a naplánovat současně způsob jejich sledování a regulace. U činitelů, které regulovat nelze, je vhodné v plánu péče definovat kritické hodnoty, při jejichž překročení budou neodkladně provedena určitá předem definovaná záchranná nebo nouzová opatření.

Plán péče může obsahovat v příslušných bodech kapitoly 3 i záměry různých dalších opatření, např. průzkumu, zpřístupnění nebo naopak uzavření území nebo jeho části pro veřejnost.

Z plánu péče musí být zřejmé, že volba zásahů a opatření je zodpovědně uvážena, odborně i věcně dobře odůvodněna. Jednotlivé body plánu péče mají na sebe logicky navazovat a všechny plánované zásahy musí být řádně odůvodněny. Lokalizace zásahů musí být tak přesná, aby umožnila kontrolovat provádění i výsledky péče v terénu.

Formulář: (s vysvětlivkami v textu – vysvětlivky jsou psané kurzívou a v samotném plánu péče se neobjevují, jsou tedy nahrazeny vlastním textem nebo odstraněny)

Plán péče

0

.....

.....

kategorie a název území

**na období
RRRR-RRRR**

K nadpisu plánu péče:

U plánů péče předkládaných jako součást podkladů k vyhlášení, se připojí text: "návrh na vyhlášení". Období platnosti se stanovuje v rozsahu let, přičemž se tím rozumí od 1. ledna prvního roku platnosti do 31. prosince posledního roku platnosti.

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: .....
kategorie ochrany: .....
název území: .....
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: .....
orgán, který předpis vydal: .....
číslo předpisu: .....
datum platnosti předpisu: .....
datum účinnosti předpisu: .....

ad 1.1: U existujících ZCHÚ se uvede evidenční kód území, podle kterého je území evidováno v ústředním seznamu ochrany přírody. Název musí odpovídat názvu uvedenému v příslušném vyhlášovacím předpise. U existujících ZCHÚ se uvede druh právního předpisu, jímž bylo území vyhlášeno, kdo ho vydal, číslo předpisu a datum platnosti a datum účinnosti. V plánech péče zpracovávaných jako podklad pro vyhlášení území se v této kapitole vyplňuje pouze kategorie ochrany a název území.

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj: .....
okres: .....
obec s rozšířenou působností: .....
obec s pověřeným obecním úřadem: .....
obec: .....
katastrální území: .....

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

ad 1.2: Uvede se název jednotky územně správního členění. Jako příloha se doloží Základní mapa ČR ve vhodném měřítku podle velikosti ZCHÚ (nejčastěji 1:25000 nebo 1:50000 tak, aby byly patrné širší vazby v území – tj. vzdálenost od okolních sídel, vodních toků, silniční síť apod.), obsahující zákres hranic ZCHÚ (malá ZCHÚ je možno zobrazit bodově) a případně vyhlášeného ochranného pásma (pokud je v daném měřítku zřetelná), hlavních přístupových cest, veřejných a účelových komunikací, případně turisticky značených cest a naučných stezek, návaznost na okolní krajinu, sídla apod. Místo Základní mapy ČR je možné použít i kopii turistické mapy (s uvedením autorských práv).

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: (číslo, název)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
Celkem						

Vzor tabulky pro parcelní vymezení zvláště chráněného území.

Ochranné pásmo:

Katastrální území: (číslo, název)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
Celkem						

Vzor tabulky pro parcelní vymezení vyhlášeného ochranného pásma – neuvádí se, pokud má ZCHÚ ochranné pásmo ze zákona. V takovém případě se zde uvede pouze věta: „Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.“ Výjimku tvoří případ, kdy je plán péče podkladem pro vyhlášení ZCHÚ, v takovém případě se tabulka uvede i pro ochranné pásmo 50 m ze zákona.

ad 1.3: Pro jednotlivá katastrální území se uvede úplný aktuální výčet parcelních čísel pozemků nacházejících se uvnitř hranic ZCHÚ (OP) dle aktuálního stavu v katastru nemovitostí. Pokud není ZCHÚ zaměřeno, uvede se, jak byly získány výměry částí parcel, které jsou v ZCHÚ (v krajním případě je možno dílčí výměry jednotlivých parcel stanovit i odhadem, jejich součet však musí odpovídat zaměření území). U pozemků PK se uvede druh pozemku dle aktuálního stavu pozemku. Jsou-li v parcelním vymezení ZCHÚ nedostatky, je třeba v textu uvést jaké a v příslušných bodech oddílu 3 navrhnout, jak budou odstraněny. V případě velkého počtu parcel lze tabulky umístit do přílohy.

Příloha č. M2:

Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky				
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty				
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem				

ad 1.4: Výměry se vypočítají z údajů uvedených v tabulkách v kapitole 1.3., uvádějí se v hektarech na 2 a maximálně na 4 desetinná místa. Výměra ochranného pásma se uvádí jen v případě vyhlášeného OP a nevypisuje se v pravé části tabulky podle způsobu využití pozemku.

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: .....

chráněná krajinná oblast: .....

jiný typ chráněného území: .....

Natura 2000

ptačí oblast: .....

evropsky významná lokalita: .....

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

ad 1.5: Uvede se název ZCHÚ, název a kategorie jiného typu chráněného území (CHOPAV, CHLÚ, chráněná rybí oblast apod. – podle územního plánu ZÚR, případně územně technických podkladů). U území navržených nebo zařazených do soustavy Natura 2000 se uvede kód a název příslušné evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

1.6 Kategorie IUCN

ad 1.6: U existujících ZCHÚ se uvede číslo a název managementové kategorie IUCN podle "Zásad pro kategorizaci chráněných území na základě managementu" (edice Planeta 2001):

Ia - přísná rezervace - vědecká

Ib. - přísná rezervace - ochrana původní přírody

II. - národní park

III. - přírodní památka

IV. - řízená rezervace

V. - chráněná krajina

VI. - chráněné území přírodních zdrojů.

Tento údaj lze najít v Digitálním registru Ústředního seznamu ochrany přírody (<http://drusop.nature.cz>). Lze navrhnout korekci zde uvedeného údaje tak, aby odpovídala kritériím IUCN. Konkrétní kategorii by měl sdělit zadavatel plánu péče jeho zpracovatel jako základní východisko pro konstrukci plánu péče. U kategorií „maloplošných“ zvláště chráněných území přichází v úvahu prakticky pouze výběr mezi kategoriemi zvýrazněnými tučně, přičemž podmínky pro zařazení do kategorie Ib. - přísná rezervace - ochrana původní přírody může splnit pouze několik území zařazených především v kategorii NPR.

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

ad 1.7.1: Uvede se citace příslušné části vyhlášovacího předpisu. Pokud předmět ochrany není ve vyhlášovacím předpisu uveden, konstatuje se, že předmět ochrany nebyl při vyhlášení definován. Pokud vyhlášovací předpis uvádí předmět ochrany např. ve stejné větě jako jiné údaje, nemusí být citace doslovná, musí však přesně zachovávat původní význam.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému

B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu

C. útvary neživé přírody

útvary	geologická charakteristika	popis útvaru

ad 1.7: Zpracovatel vyplní tabulky na základě podkladů od zadavatele a na základě provedených inventarizačních průzkumů, případně výsledků vlastního šetření. Vybrané

fenomény by měly vycházet z definice ve vyhlášovacím předpisu a zde by měly být jen blíže popsány. V případě nedostatečné specifikace hlavního předmětu ochrany ve vyhlášovacím předpisu (častý případ u starších dokumentů) lze uvést i další fenomény. V takovém případě by ale jejich výčet měl odpovídat definici příslušné kategorie uvedené v zákoně. U kategorií „rezervace“ se jako předmět ochrany uvádí přednostně pouze ekosystémy, protože podle zákona jsou jejich předmětem ochrany. Uvádí se přitom jen ty ekosystémy, jejichž výskyt je hlavním důvodem pro existenci ZCHÚ. Názvy je možné odvodit podle Katalogu biotopů (Chytrý et al., 2001), podle taxonů Curyšsko-montpelliérské školy (např. Braun-Blanquet, 1964) či jiného uznávaného systému. Druhy a útvary neživé přírody se u rezervací uvádějí pouze jsou-li výslovně uvedeny ve zřizovacím předpise nebo jedná-li se o biotopy druhů nebo útvary výjimečné v celostátním měřítku (např. endemity, reliktů apod.). U kategorií památek se mohou objevit všechny kombinace dle předmětu ochrany ve zřizovacím předpise nebo dle aktuálního stavu území. U druhů se v památkách uvádějí pouze ty, pro jejichž zachování v regionu (PP) nebo ČR (NPP) hraje území památky klíčovou roli, nikoli všechny obecně vzácné a ohrožené, které se zde vyskytují. Uvádějí se pouze druhy, které jsou předmětem ochrany v daném území, přitom se může jednat i o druhy, které nejsou zvláště chráněny. Druh se musí v území aktuálně vyskytovat, vymizelé druhy lze uvést jen tehdy, lze-li reálně předpokládat, že se v území znovu objeví v období platnosti plánu péče a jsou-li k tomu směřována opatření plánu péče.

U aktuální početnosti druhů lze vycházet i z kvalifikovaných odhadů a uvádět i slovní vyjádření, způsob zjištění údaje je však nutno uvést ve vysvětlujícím textu. U rostlin se uvádí informace o vitalitě populace. Ve sloupci „stupeň ohrožení“ se uvádějí údaje z Červeného seznamu ČR. Informaci o zdroji je třeba uvést v textu. Popis charakteru biotopu druhu může obsahovat jak údaje o lokalizaci jeho výskytu v ZCHÚ, tak i údaje o jeho ekologických nárocích, případně typických vlastnostech (způsobu života) důležitých pro stanovení zásad péče (např. časové určení výskytu v ZCHÚ). Tabulky mohou být doplněny i podrobnějším slovním popisem v navazujícím textu. Vyplňují se pouze tabulky relevantní pro daný typ předmětu ochrany v konkrétním území (v případě vynechání některé z nich se upravuje písmeno u názvu tabulky tak, aby označení začínalo A a plynule pokračovalo – to platí analogicky i v dalších částech osnovy). Název se uvádí český i vědecký.

1.8 Předmět ochrany EVL nebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

A. typy přírodních stanovišť

kód a název typu přírodního stanoviště	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu typu přírodního stanoviště

B. evropsky významné druhy a ptáci

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu

ad 1.8: Zpracovatel vyplní tabulky na základě příloh nařízení vlády, kterými se stanoví národní seznamy a kterými se vymezují jednotlivé ptačí oblasti a na základě aktuálně provedených inventarizačních průzkumů, případně výsledků vlastního šetření. Uvádí se pouze druhy a stanoviště, které se v daném zvláště chráněném území skutečně vyskytují (tj. u EVL či PO větších než ZCHÚ se neuvádějí ty druhy, které se nacházejí jen mimo předmětné ZCHÚ). U aktuální početnosti druhů lze vycházet i z kvalifikovaných odhadů a uvádět i slovní vyjádření, způsob zjištění údaje je však nutno uvést ve vysvětlujícím textu. U rostlin se uvádí informace o vitalitě populace. Vychází se přitom z aktuálních výsledků monitoringu nebo nejnovějších inventarizačních průzkumů. Ve sloupci „stupeň ohrožení“ se uvádí údaje z Červeného seznamu ČR. Informaci o zdroji je třeba uvést v textu. Popis charakteru biotopu druhu může obsahovat jak údaje o lokalizaci jeho výskytu v ZCHÚ, tak i údaje o jeho ekologických nárocích, případně typických vlastnostech (způsobu života) důležitých pro stanovení zásad péče (např. časové určení výskytu v ZCHÚ). Tabulky mohou být doplněny i podrobnějším slovním popisem v navazujícím textu. Vyplňují se pouze tabulky relevantní pro daný typ předmětu ochrany v konkrétním území. Název a kód typů přírodních stanovišť se uvádí podle vyhlášky 166/2005 Sb. katalogu biotopů, název druhů se uvádí český i vědecký. Prioritní stanoviště a druhy se označují hvězdičkou. Nevyplněné tabulky se v plánu péče neuvádí.

Soubory doporučených opatření se k plánu péče nepřikládají, ale opatření z nich zpracovuje zpracovatel přímo do textu plánu péče, případně opatření uvedená v plánu péče upraví tak, aby s opatřeními navrhovanými v souborech doporučených opatření nebyla v rozporu.

1.9 Cíl ochrany

ad 1.9: Uvede se cíl ochrany území, a to pro celé území nebo jeho, z hlediska přírodních podmínek, homogenní části. Zvláště se uvedou cíle ochrany pro jednotlivé předměty ochrany, pokud jsou tyto cíle odlišné od cílů ochrany území nebo jeho částí. Cíle ochrany se formulují tak, aby bylo zaručeno alespoň udržení dochovaného stavu všech předmětů ochrany.

Při formulaci cíle ochrany u území, kde předmětem ochrany je ekosystém se vychází z následujících základních cílů ochrany zvláště chráněných území ve vztahu k ekosystémům, kterými jsou:

- *omezení či pozastavení vývojových procesů v ekosystémech, které vedle přírody významně formoval svou činností i člověk tak, aby bylo zachováno vývojové stádium ekosystému potřebné pro udržení dobrého stavu předmětu ochrany chráněného území nebo*
- *zamezení nebo zmírnění nepříznivých vlivů působících na samovolné vývojové procesy v přirozených ekosystémech, tvořících předmět ochrany chráněného území (ponechání ekosystémů samovolnému vývoji).*

*Je nepřijatelné, aby byl cíl formulován jako činnost – v takovém případě jde o nástroj jak dosáhnout nějakého cíle, zde je však nutné uvést cíl (stav, kterého chceme dosáhnout).
Cíle ochrany by měly být v souladu s výše uvedenou managementovou kategorií IUCN.*

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

ad 2.1: Tato charakteristika může být velmi stručná, protože bude v dalších bodech podle potřeby konkretizována a doplněna. Pokud se od předchozího plánu péče charakteristika ZCHÚ nezměnila, lze ji převzít. Z tohoto stručného popisu by si každý uživatel plánu péče měl mít možnost udělat představu, jak celkově území vypadá, zda se rozkládá na svahu nebo na rovině, jedná-li se o skálu v lese, lesní porost v údolí potoka apod., jaká je celková orientace území ke světovým stranám. Následně se uvedou charakteristiky jednotlivých přírodních složek; podrobnost jejich zpracování je určena vztahem, jaký mají tyto dílčí složky k předmětům ochrany. V celkové charakteristice by neměly chybět údaje o nadmořské výšce, geologickém podkladu, geomorfologii území, hydrologických poměrech, vegetaci a biotopech chráněných druhů apod.

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky

Uvede se přehled zvláště chráněných druhů podle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění, jejichž výskyt byl na území ZCHÚ věrohodně zaznamenán. U aktuální početnosti druhů lze vycházet i z kvalifikovaných odhadů a uvádět i slovní vyjádření, způsob zjištění údaje je však nutno uvést ve vysvětlujícím textu. U rostlin se uvádí informace o vitalitě populace. V případě, že v území nebyl zaznamenán výskyt zvláště chráněných druhů, tabulka se v plánu péče neuvádí a informace o této skutečnosti včetně komentáře se uvede v textu. U druhů se uvádí české (pokud existuje) i latinské jméno. Je možné sem zařadit i druhy nezvěstné či vyhynulé, u nich je však nutné uvést rok posledního nálezu.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

- a) ochrana přírody
- b) lesní hospodářství
- c) zemědělské hospodaření
- d) rybníkářství
- e) myslivost
- f) rybářství
- g) rekreace a sport
- h) těžba nerostných surovin
- i) jiné způsoby využívání

ad 2.2: Zde se uvedou způsoby obhospodařování a jiného využívání a další zjištěné vlivy, které působily na vývoj přírody ZCHÚ v minulosti, v současné době či které mohou reálně nastat

v období platnosti plánu péče ve výše uvedeném členění. U každého se pokud možno uvede, jaké jsou jeho důsledky, ať již v pozitivním či negativním smyslu.

U popisu minulých vlivů jsou důležitá zejména dvě hlediska. Především je třeba charakterizovat obhospodařování či jiné využívání, pod jehož vlivem předměty ochrany v minulosti vznikly či dosáhly optimálního stavu. Dále je důležité popsat způsob využívání, který způsobil škody projevující se až dodnes, nebo který se může v území reálně opět vyskytnout.

U území lesních je možno uvést údaje o vývoji hospodaření v lesích v minulosti a charakteristiku lesa v době vyhlášení ZCHÚ (zastoupení věkových stupňů, zastoupení dřevin, zásoby, resp. plochy dřevin ve věkových stupních), vhodné je též uvést údaje o používaných hospodářských způsobech, kategorizaci lesa, uplatňované době obmýti a intenzitě hospodaření před vyhlášením ZCHÚ.

Zdroje škodlivých vlivů či ohrožení mohou být v bezprostředním okolí ZCHÚ, ve větší vzdálenosti, někdy však jsou i ve vlastním ZCHÚ nebo jeho ochranném pásmu. Vlivy, které v období platnosti plánu péče nelze odstranit, se uvedou odděleně jako „neodstranitelné v období platnosti“. U některých z nich lze alespoň do jisté míry kompenzovat jejich škodlivé účinky. V případech, kdy to není možné nebo účelné, doporučuje se uvést je rovněž (informace o nich bude důležitá pro posouzení dalšího vývoje území), připojit však příslušnou poznámku (např. „nelze kompenzovat“). Dálkové vlivy sledované celostátně, např. pásma imisního ohrožení lesů, se uvádějí jen tehdy, je-li to zapotřebí pro odůvodnění volby způsobu péče. Současným ohrožením může být např. investiční záměr v okolí ZCHÚ, který je v době zpracování plánu péče již znám a v případě realizace bude zřejmě působit na ZCHÚ negativně. U rybníků je třeba uvést např. nevhodný způsob hospodaření (hospodářský cyklus), nevhodný způsob využití okolních pozemků (erozní smyvy) způsobující zvyšování trofie, nevhodnou výšku provozní hospodářské hladiny způsobující např. ústup rákosinových porostů projevující se rozšiřováním plochy vodní hladiny a jejich následnou expanzí do přiléhajících mokřadních luk, nevhodné složení rybích obsádek co do druhové skladby, množství a kusové hmotnosti na hektar využitelné vodní plochy (které se projevují ústupem příbřežních porostů v litorálním pásmu, absencí nebo ústupem submersní a natantní vegetace, nadměrným vyžíráním tlakem projevujícím se úbytkem žádoucí struktury zooplanktonu, bentosu, likvidací vývojových stádií obojživelníků apod.), nadměrné hnojení, krmení, použití chemických látek apod.

U průtočných rybníků se uvádí výše uvedené vlivy a nevhodné využití pozemků v povodí (erozní smyvy) a případné další vlivy způsobující zazemňování rybníků splaveninami a dalším vnosem živin ovlivňujících stupeň trofie.

Jednotlivé působící faktory je nutné uvést jako samostatné body a ke každému popsat jak působí, na který předmět ochrany, jeho prostorovou a časovou specifikaci a stupeň významnosti. Nezapomenout též na potenciální vlivy, ty je však nutné od vlivů skutečných v textu zřetelně oddělit.

Podrobnost kapitol je nezávazná, uvádějí se pouze dostupné informace, které mají význam pro plánování opatření a zásahů v předkládaném plánu péče. Uvádí se pouze podkapitoly opodstatněné pro dané území, jejich označení písmeny musí i po případném vynechání některých z nich začínat od a) a být plynulé (analogicky i v dalších kapitolách).

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

ad 2.3: Pokud jsou známé, je třeba uvést všechna další práva a povinnosti uplatňovaná ve zvláště chráněném území v době platnosti plánu péče. Jedná se zejména o další omezení, nebo podmínky ochrany uplatňované podle jiných právních předpisů (např.: ochrana vodních zdrojů, přírodní léčivé zdroje, chráněná ložisková území vyhrazených nerostů, dobývací prostory, chráněné rybí oblasti, lesy zvláštního určení, památková ochrana, pozemky určené

pro účely obrany státu aj.), které mohou mít vliv na plánování managementu. Vhodné je také uvést všechny aktuálně platné plánovací dokumenty včetně období jejich platnosti (územní plány, lesní hospodářské plány, lesní hospodářské osnovy...), které se vztahují k celému území nebo jeho části.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	
Období platnosti LHP (LHO)	
Organizace lesního hospodářství	
Nižší organizační jednotka	

Název organizace lesního hospodářství se udává u LČR na úrovni lesní správy nebo lesního závodu, u ostatních na úrovni majetku.

Nižší organizační jednotkou jsou u LČR revíry (polesí), u ostatních se uvádí jen pokud jsou vymezeny.

Tabulka se vyplní pro každý lesní hospodářský celek zvlášť. Jestliže se jedná o drobné samostatně hospodařící vlastníky lesa (LHO), body "Organizace lesního hospodářství" a její "Nižší organizační jednotka" se nevyplňují. Zařizovací obvod LHO se uvažuje jako LHC.

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
Celkem				100 %

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
Listnáče					
Celkem			100 %	-----	-----

Tabulky lze doplnit i grafickým znázorněním v nich obsažených údajů. Při zpracování tabulky "Porovnání přirozené a současné skladby lesa" je nutné uvést autora, podle kterého byla stanovena přirozená skladba. Údaje o přirozeném zastoupení dřevin lze uvádět i v podobě rozmezí dvou hodnot (maximální a minimální).

Pokud se neshoduje údaj o celkové výměře ve spodním řádku tabulek s výměrou lesních pozemků dle kap. 1.4, je nutné uvést důvod tohoto rozporu v poznámce pod tabulkami.

Přílohy:

- lesnická mapa typologická 1:10 000 podle OPRL – příloha č. M4
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3 (na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10 000, SMO 1:5000 nebo katastrální mapy – pod tyto tematické mapy se doporučuje jako podklad použít ortofoto; součástí mapy je rovněž zákres umístění navrhovaných těžeb v NPR a PR zpracovávanými pro kapitolu 3.1.2.)
- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. M1 (pouze pro NPR a PR; u NPP a PP jen v případě, že lesní porosty jsou součástí předmětu ochrany)
- mapa stupňů přirozenosti lesních porostů (na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10 000, SMO 1:5000 nebo katastrální mapy) se zákresem porostů ponechaných samovolnému vývoji – příloha č. M5 (V mapě stupňů přirozenosti se hranice lesních porostů ponechaných samovolnému vývoji zakresluje silnou tmavě zelenou barvou.)

U národních přírodních památek a přírodních památek nelesního charakteru (geologické útvary, zemědělské pozemky, vodní plochy apod.), do nichž je zahrnut z důvodů arondace území také les a u národních přírodních památek a přírodních památek na lesních pozemcích, kde ale les není předmětem ochrany (geologické útvary, bezlesí, apod.), postačí přiložit jen kopii lesnické typologické mapy 1:10 000 z OPRL.

ad 2.4.1: U lesních pozemků se jako podklad pro vymezení dílčích ploch použijí plochy jednotek rozdělení lesa podle platného LHP (oddělení, dílec, porost a porostní skupina) pokud jej má zpracovatel k dispozici, jinak se použije rozdělení lesa z OPRL či vlastní rozdělení dle potřeby (stav, zásahy), dílčí porostní plochy se vymezují podle aktuálního stavu lesních porostů a nemusí respektovat vymezení porostních skupin podle LHP. Stanovení podílu zastoupení souborů lesních typů (dále jen „SLT“) a dřevin v procentech lze stanovit kvalifikovaným odhadem podle aktuálního stavu lesa, jako vodítko lze využít údajů z aktuálně platné typologické mapy v OPRL. Výměra dílčí porostní plochy se stanoví planimetrováním nebo pomocí GIS. Tabulky a mapy s uvedením stupňů přirozenosti lesních porostů v národních přírodních rezervacích a přírodních rezervacích se vyplní v souladu s přílohou č. 2 vyhlášky MŽP č. 60/2008 Sb. Vyplněnou tabulku, která slouží ke zjištění stupňů přirozenosti lesních porostů uvedenou v příloze č. 2 vyhlášky 60/2008 Sb., není třeba přikládat jako přílohu plánu péče.

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název rybníka (nádrže)	
Katastrální plocha	
Využitelná vodní plocha	
Plocha litorálu	
Průměrná hloubka	
Maximální hloubka	
Postavení v soustavě	
Manipulační řád	
Hospodářsko provozní řád	
Způsob hospodaření	
Intenzita hospodaření	
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu (krmiva, hnojiva)	
Parametry zvláštních povodní (u rybníků III. kategorie)	
Vlastník rybníka	
Uživatel rybníka	
Rybářský revír	
Správce rybářského revíru	
Zarybňovací plán	
Průtočnost – doba zdržení	

Postavení v soustavě se uvádí jen u rybníků, které jsou součástí rybníční soustavy.

Pokud existují dokumenty jako manipulační řád, hospodářsko provozní řád, výjimky k aplikaci látek nebo k parametrům zvláštních povodní, uvede se jejich číslo a datum jejich schválení rozhodnutím příslušného úřadu a doba jejich platnosti.

Rybářský revír, jeho správce a zarybňovací plán se uvádí, je-li rybník součástí rybářského revíru.

Průtočnost se uvádí jen u průtočných rybníků.

Název vodního toku	
Číslo hydrologického pořadí	
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	
Charakter toku	
Příčné objekty na toku	
Manipulační řád	
Správce toku	
Správce rybářského revíru	
Rybářský revír	
Zarybňovací plán	

Číslo hydrologického pořadí je identifikátor vodního toku podle nařízení vlády č. 71/2003 Sb.

Charakter toku je lososové nebo kaprové vody podle nařízení vlády č. 71/2003 Sb.

Pokud existuje manipulační řád, uvede se jeho číslo a datum jeho schválení rozhodnutím příslušného úřadu a doba jeho platnosti.

Rybářský revír, jeho správce a zarybňovací plán se uvádí, je-li část vodního toku v ZCHÚ součástí rybářského revíru.

Příloha:

- tabulka „Popis dílčích ploch a objektů“ – příloha č. T2
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3 (na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10 000, SMO 1:5000 nebo katastrální mapy – podkladem pod jednou z těchto map může být ortofoto)

ad 2.4.2: Pokud je součástí zvláště chráněného území část nebo celá rybníční soustava, uvedou se tyto údaje pro každý rybník zvlášť, podobně u vodních toků se uvedou údaje pro každý vodní tok zvlášť. Dále je nutné uvést stav technických objektů ovlivňujících funkčnost a provozuschopnost rybníků a kdo je odpovědný za jeho zajišťování. Vyplňují se pouze ty údaje, které jsou k dispozici, a které lze získat. Podobně i u příčných objektů na vodních tocích.

Dílčí plochy definuje zpracovatel plánu péče s přihlédnutím k velikosti a stavu rybníků nebo vodních toků v ZCHÚ a k potřebám a možnostem péče. U rybníků bude nejčastěji výhodné použít vymezení podle vegetace v jejím současném stavu. Důležité je zejména odlišení plochy volné vodní hladiny a litorálu. Jednotlivé stavební součásti rybníka, jako hráz, odtokové a přítokové kanály apod., se popisují a zakreslují v mapě jako samostatné objekty.

Podrobnější charakteristiky rybníků, vodních toků a technických objektů na nich se uvedou slovním popisem v připojeném textu. Zpravidla se jako příloha dělá mapa dílčích ploch společně pro všechny nelesní plochy (voda, neživá příroda i ostatní neles), výjimečně je možné spojení i s lesními plochami (pak je povinnou součástí podkladů lesnická mapa obrysová).

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Příloha:

- tabulka „Popis dílčích ploch a objektů“ – příloha č. T2
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3 (na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10 000, SMO 1:5000 nebo katastrální mapy – podkladem pod jednou z těchto map může být ortofoto)

ad 2.4.3: Objekty neživé přírody jsou zejména skalní útvary, jeskyně a krasové jevy, pozůstatky vulkanismu apod. Některé objekty lze definovat jako plochy, ale u některých to není možné, protože se nacházejí pod zemským povrchem, nebo mají malý plošný rozsah a v mapě je lze zaznamenat pouze jako bod. Dílčí plochy může zpracovatel plánu péče definovat zcela pragmaticky s přihlédnutím k charakteru objektu a k potřebám a možnostem péče.

Dílčí plochy se označí a uvede se ke každé z nich stručný popis současného stavu. Popis má navazovat na charakteristiku celého ZCHÚ v bodě 2.1, konkretizovat ji a podle potřeby doplnit. Vždy je třeba pozorně posoudit, zda je pomocí dílčích ploch popsán skutečně stav celého území včetně ploch, které nevyžadují zásahy. Zpravidla se jako příloha dělá mapa dílčích ploch společně pro všechny nelesní plochy (voda, neživá příroda i ostatní neles), výjimečně je možné spojení i s lesními plochami (pak je povinnou součástí podkladů lesnická mapa obrysová).

2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích

Příloha:

- tabulka „Popis dílčích ploch a objektů” – příloha č. T2
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3 (na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10 000, SMO 1:5000 nebo katastrální mapy – podkladem pod jednou z těchto map může být ortofoto)

ad 2.4.4: Dílčí plochy na nelesních pozemcích může zpracovatel plánu péče definovat zcela pragmaticky s přihlédnutím k velikosti a stavu ZCHÚ a k potřebám a možnostem péče. Nejčastěji bude výhodné použít vymezení podle vegetace v jejím současném stavu. Někdy lze použít hranic parcel, pokud jsou v terénu jasně zřetelné. V ZCHÚ s hodnotou převážně krajinářskou lze vymezit dílčí plochy podle současného způsobu obhospodařování pozemků (ten bude někdy - ne však vždy - shodný s druhy pozemků nebo se současnými vlastnickými či nájemními vztahy).

Pouze ve výjimečně jednoduchých a jednoznačných případech může být malé ZCHÚ považováno za jedinou plochu.

Dílčí plochy se označí a ke každé z nich se uvede stručný popis současného stavu. Popis má navazovat na charakteristiku celého ZCHÚ v bodě 2.1, konkretizovat ji a podle potřeby doplnit. Název plochy se uvede pouze v případě, že se nějaký obecně užívá.

Vždy je třeba pozorně posoudit, zda je pomocí dílčích ploch popsán skutečně stav celého území včetně ploch, které nevyžadují zásahy. Dílčí plochy musí pokrýt celé území. V tabulce musí být zmíněny i plochy významně pozměněné (stavby, elektrovody, pozemní komunikace, lyžařské tratě, kanály apod.). Zpravidla se jako příloha dělá mapa dílčích ploch společně pro všechny nelesní dílčí plochy (voda, neživá příroda i ostatní neles), výjimečně je možné spojení i s lesními dílčími plochami (pak je povinnou součástí podkladů lesnická mapa obrysová).

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

ad 2.5: Zde je třeba stručně zhodnotit realizované zásahy a jejich důsledky. V jednoduchých případech postačí konstatování, že se může pokračovat v dosavadním způsobu péče. Je-li třeba zvolit odlišný postup, uvede se odůvodnění. Hodnocení se podrobí i dřívější případné dílčí plány péče, dodatky k plánům péče a projekty záchrany populací týkající se daného ZCHÚ, udělené výjimky z podmínek ochrany a souhlasy k činnostem. Další postup má být odvozen na základě výsledků odborné dokumentace, na něž se zde odkáže. Další postup je však obsahem až následujícího oddílu plánu péče.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

ad 2.6: Prioritní zájmy se uvádějí jen v případě, že by při péči o ZCHÚ mohlo dojít k vážnější kolizi zájmů, kterou nelze jednoduše vyřešit obvyklými způsoby (za obvyklé způsoby lze považovat např. posunutí termínu práce mimo hnízdní období, předběžnou kontrolu, zda se na ploše zásahu nenacházejí ohrožené druhy, jimž by zásah uškodil, změnu trasy pojiždění vozidel apod.). V takovém případě je třeba volit alternativní způsob, ačkoliv si to někdy vyžádá zvýšení nákladů. Někdy je obtížné vzájemně sladit zásahy v zájmu různých forem ochrany (nejen ochrany přírody, ale např. i ochrany kulturní památky, vodního zdroje, zdroje přírodních léčivých a minerálních vod apod.) Jindy může zásah nutný v zájmu určitého předmětu ochrany narušit jinému předmětu ochrany existenční podmínky nebo může narušit charakter celého ZCHÚ. Jestliže se předpokládá kolize, uvede se, který zájem má prioritu a proč, a v následujícím oddílu se pak navrhne praktické řešení, např. omezující podmínky, volba méně obvyklé metody nebo vývoj a vyzkoušení nové metody.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

ad 3.1: Jednotlivé navrhované zásahy je třeba lokalizovat do dílčích ploch a pro jednotlivé plochy popsat a odůvodnit z hlediska dopadů na předměty a cíle ochrany. Při navrhování zásahů a opatření je třeba důsledně vycházet ze základních a bližších ochranných podmínek příslušného ZCHÚ, které jsou dané zákonem a zřizovacím předpisem. Text se přitom uvádí jen v následujících podkapitolách, nikoli na tomto místě.

Výčet, popis a lokalizaci plánovaných zásahů a opatření je třeba uvést zvlášť pro vlastní zvláště chráněné území v této kapitole a zvlášť pro ochranné pásmo, pokud se v něm nějaká opatření či zásahy navrhuji (v následující kapitole). Musí být realistické a jejich návrhy by měly odpovídat zejména vlastnickým poměrům.

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Povinně se formou tabulek zpracovávají Rámcové směrnice péče o les podle SLT, které se zpracují pro lesní porosty podle SLT nacházejících se ve zvláště chráněném území. Přitom je možno zpracovat Rámcové směrnice péče o les podle SLT pro více SLT společně. Návrh zásad péče se uvede pro současné typy porostů, které se v území aktuálně vyskytují, včetně porostů zcela pozměněných. V případě, že ZCHÚ zasahuje do dvou nebo více LHC, zpracují se Rámcové směrnice péče o les podle SLT pro celé území jednotně.

Jsou-li v území vylišeny lesní porosty ponechané samovolnému vývoji, zakreslí se jejich obrys do mapy Stupňů přirozenosti lesních porostů silnou tmavě zelenou čarou.

Přílohy:

- lesnická mapa typologická 1:10 000 podle OPRL – příloha č. M4
- mapa stupňů přirozenosti lesních porostů – příloha č. M5 (na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10 000, SMO 1:5000 nebo katastrální mapy – pod tyto tématické mapy se doporučuje jako podklad použít ortofoto) se zákresem porostů ponechaných samovolnému vývoji (**pouze pro NPR a PR**)

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů			
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií					
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií					
Poznámka					

b) péče o rybníky (nádrže) a vodní toky

Pro rybníky nebo nádrže lze zpracovat podle potřeby následující tabulku.

Rámcová směrnice péče o rybníky

Název rybníka (nádrže)	
Způsob hospodaření	
Intenzita hospodaření	
Manipulace s vodní hladinou	
Způsob letnění nebo zimování	
Způsob odbahňování	
Způsoby hnojení	
Způsoby regulačního příkrmování	
Způsoby použití chemických látek	
Rybí obsádky	

Navržená popsaná opatření je nutné rámcově prosazovat do nově zpracovávaných manipulačních a hospodářsko-provozních řádů a do výjimek umožňujících chov ryb. Tyto dokumenty jsou pro vlastníky a uživatele rybníků a rybníčních soustav závazné. Po jejich schválení se nutně musí objevit i v plánu péče. Při zpracování návrhů plánu péče je doporučeno používat “Metodiku sledování a hodnocení rybníčních ekosystémů, jejich kategorizace z hlediska rybářského hospodaření a doporučené způsoby managementu šetrné k přírodě”, vydanou v roce 2004 AOPK ČR.

Způsob péče o vodní toky se popíše slovně v textu.

c) péče o nelesní pozemky

Pro nelesní pozemky lze zpracovat podle potřeby následující tabulku či navrhovaný management popsat v textu s uvedením parametrů podle tabulky.

Rámcová směrnice péče o nelesní plochy

Typ managementu	
Vhodný interval	
Minimální interval	
Prac. nástroj / hosp. zvíře	
Kalendář pro management	
Upřesňující podmínky	

d) péče o rostliny

Zde se uvedou zásady péče především o druhy rostlin tvořících předmět ochrany v území, včetně zásad managementu geograficky nepůvodních druhů.

e) péče o živočichy

Zde se uvedou zásady péče především o druhy živočichů tvořících předmět ochrany v území, včetně zásad myslivecké péče o zvěř a zásad rybářského využívání vod v území a včetně zásad managementu geograficky nepůvodních druhů.

f) péče o útvary neživé přírody

Zde se uvedou zásady péče především o útvary neživé přírody tvořících předmět ochrany v území, například jeskyně, štoly apod.

g) zásady jiných způsobů využívání území

ad 3.1.1 Popíše se rámcové zásady hospodaření či provádění činností, které je třeba respektovat, má-li být zachován předmět ochrany ZCHÚ a které nejsou obsahem předešlých kapitol.

V plánu péče se uvádí pouze podkapitoly, které mají v daném území opodstatnění. V případě, že v území není žádný rybník, příslušná podkapitola se vynechá a upraví se písmenné označení dalších podkapitol. Podobně i v ostatních případech.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Výčet navrhovaných zásahů v lesních porostech se povinně zpracovává pro lesy v národních přírodních rezervacích a přírodních rezervacích. Povinnou součástí výčtu navrhovaných zásahů v národních přírodních rezervacích a přírodních rezervacích jsou podle vyhlášky č. 60/2008 Sb. rovněž tabulkové přehledy plánovaných obnovních a výchovných těžeb umístěných v lesních porostech, včetně slovního popisu jejich plošného rozsahu, intenzity a cíle, který má být jejich provedením dosažen, a včetně zákresů jejich umístění do mapy dílčích ploch, nebo údaj, že se v těchto lesních porostech žádné těžby neumísťují. Intenzita těžby se stanoví kvalifikovaným odhadem v procentech zásoby podle jednotlivých dřevin. Potřeba stanovit podmínky umístování těžeb podrobnějším způsobem vychází i z vyhlášky MZe č. 84/1996 Sb. (§ 8 odst. 12), která stanoví, že pro určení výše těžby v NPR a PR je rozhodující schválený plán péče. Povinnou součástí je rovněž stanovení způsobu a podmínek zalesnění plochy po provedené těžbě včetně stanovení možnosti v odůvodněných případech, že se plocha nebude zalesňovat a ponechá se přirozené sukcesi dřevin. V takovém případě je nutno upozornit na potřebu vyžádat si adekvátní odklad povinnosti zalesnění podle lesního zákona.

U národních přírodních památek a přírodních památek záleží zpracování této podkapitoly na rozhodnutí zadavatele. V případě, že se tato kapitola nebude zpracovávat a les je přitom součástí předmětu ochrany, doplní se vždy Rámcové způsoby řízení vývoje lesa (3.1.1) a přiloží se typologická mapa 1:10000 (2.5.1) z OPRL.

V případě, že ZCHÚ zasahuje do dvou nebo více LHC, zpracuje se “Podrobný plán opatření ...” pouze pro tu část území, která je na LHC, jehož období platnosti je stejné jako plánu péče, zpravidla se jedná o plošně nejrozsáhlejší část ZCHÚ. Pro části, které jsou na LHC, jejichž platnost nenavazuje na plán péče, se “Podrobný plán opatření ...” zpracovává formou části plánu péče tak, aby jeho schválení navazovalo na přípravu příslušného LHP (viz text na straně 3).

Příloha:

- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1

- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3 (na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10 000, SMO 1:5000 nebo katastrální mapy – pod tyto tématické mapy se doporučuje jako podklad použít ortofoto; součástí mapy je rovněž zákres umístění navrhovaných těžeb v NPR a PR)

Je-li účelné zpracovat samostatně mapu navržených zásahů se zákresem umístění navrhovaných těžeb v NPR a PR a ne v rámci mapy dílčích ploch v lesích (pro kap. 2.4.1), zpracuje se v navazujícím číselném řazení příloha:

- mapa navržených zásahů a opatření v lesních porostech – příloha č. X (zákres zásahů se uvede na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10 000, SMO 1:5000 nebo katastrální mapy – pod tyto tématické mapy se doporučuje jako podklad použít ortofoto.) **Jsou-li v území vylišeny lesní porosty ponechané samovolnému vývoji, zakreslí se jejich obrys rovněž do mapy navržených zásahů a opatření silnou tmavě zelenou čarou.**

b) rybníky (nádrže)

Příloha:

- výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha č. T2 (*tuto tabulku je možné spojit s tabulkou s popisem dílčích ploch*)

Tabulku lze doplnit mapou navržených zásahů a opatření – příloha č. M3 (na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10 000, základní vodohospodářské mapy 1:10 000, SMO 1:5000 nebo katastrální mapy – pod tyto tématické mapy se doporučuje jako podklad použít ortofoto). V jednoduchých případech lze mapu spojit s mapami zpracovávanými pro kapitolu 2.4.1.

Pro rybníky se zde navrhuje opatření související s jejich funkčností a provozuschopností (opravy hrází, rekonstrukce přelivných objektů, obvodové stoky, odpadní stoky, případné rozdělovací objekty, zásahy do hrázových a břehových porostů, odtěžování sedimentů apod.). V případě potřeby se navrhuje také opatření na zlepšení slovitelnosti, opatření umožňující nasazování řízených iniciálních obsádek, jejich dokonalé slovení, eliminaci nežádoucích druhů ryb apod.

c) útvary neživé přírody

Příloha:

- výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha č. T2 (*tuto tabulku je možné spojit s tabulkou s popisem dílčích ploch*)

Tabulku lze doplnit mapou navržených zásahů a opatření – příloha č. M3 (na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10 000, SMO 1:5000 nebo katastrální mapy – pod tyto tématické mapy se doporučuje jako podklad použít ortofoto). V jednoduchých případech lze mapu spojit s mapami zpracovávanými pro kapitolu 2.4.1.

d) nelesní pozemky

Příloha:

- výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha č. T2 (*tuto tabulku je možné spojit s tabulkou s popisem dílčích ploch*)

Tabulku lze doplnit mapou navržených zásahů a opatření – příloha č. M3 (na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10 000, SMO 1:5000 nebo katastrální mapy – pod tyto tématické mapy se doporučuje jako podklad použít ortofoto). V jednoduchých případech lze mapu spojit s mapami zpracovávanými pro kapitulu 2.4.1.

ad 3.1.2: Ne vždy je možno tyto zásahy lokalizovat na mapě a specifikovat podle jednotlivých dílčích ploch. V takovém případě se tabulky doplní slovním popisem v textu plánu péče. Někdy může být naopak výhodnější jen slovní popis, pak není nutné tabulku použít. U každého navrženého zásahu, který si vyžaduje před realizací povolení správního orgánu, je nutno na tuto skutečnost upozornit vždy přímo u daného zásahu (mimo přehled v bodě 3.4).

V plánu péče se uvádí pouze podkapitoly, které mají v daném území opodstatnění. Pokud se v území žádný rybník nenachází, příslušná podkapitola se nezpracovává, podobně i v ostatních případech.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

ad 3.2: Popíše se rámcové zásady hospodaření či provádění činností, které je třeba dodržovat v ochranném pásmu (vyhlášeném či ze zákona), má-li být zachován předmět ochrany ZCHÚ. Lze rovněž uvádět konkrétní opatření. Lze uvést i činnosti, jejichž realizace by předmět ochrany ohrozila, v takovém případě je třeba blíže specifikovat možné dopady na předmět ochrany při realizaci. Forma se zvolí přiměřeně rozsahu navrhovaných opatření obdobně jako u vlastního zvláště chráněného území.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

ad 3.3: Zde se uvádějí plánované zásahy technického charakteru, např. geodetické zaměření a zhotovení záznamu podrobného měření změn, stabilizace hranic hraničnický v lomových bodech v terénu, značení hranic ZCHÚ v terénu podle vyhlášky č. 60/2008 Sb. apod.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

ad 3.4: Zde se uvádí přehled potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech podle různých právních předpisů, pokud jsou nutná k realizaci opatření navrhovaných plánem péče (výjimky ze základních ochranných podmínek ZCHÚ či ZCHD, výjimky z lesního zákona, územní rozhodnutí, stavební povolení, vodoprávní povolení apod.).

Dále se zde uvádějí návrhy na změnu druhů pozemků nebo způsobů jejich užívání, změnu majetkových či nájemních vztahů a návrhy na uzavření smluv o omezení obvyklého obhospodařování, provozu nebo užívání pozemků či objektů.

Rovněž se zde uvádějí návrhy změn vyhlášení ZCHÚ plynoucí z potřeby změnit kategorii nebo změnit hranice a rozlohu území, popř. i jeho ochranné pásmo, případně nově definovat hlavní předmět ochrany, hlavní cíl ochrany ZCHÚ či podmínky ochrany.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti

ad 3.5: Jedná se například o návrhy na uzavření ZCHÚ nebo jeho části pro veřejnost podle § 64 zákona; návrhy na provádění strážní služby, oplocení území nebo jeho části, změny tras turistických cest apod. Mohou se zde uvést i podmínky pro regulaci sportovního a rekreačního využívání území.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

ad 3.6: Jedná se například o návrhy na instalaci a údržbu informačních tabulí, vybudování naučných stezek, zřízení průvodcovské služby, návrhy na propagaci ZCHÚ v okolních obcích, případně speciální využití ZCHÚ k výuce či odborným exkurzím apod.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

ad 3.7: Uvádí se návrhy na provedení potřebných inventarizačních průzkumů ZCHÚ, speciálních oborových průzkumů a výzkumů, provedení různých speciálních šetření a měření apod., týkajících se předmětu ochrany území.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		

Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	
Opakované zásahy		
Opakované zásahy celkem (Kč)		
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	

ad 4.1: Druhy prací se uvedou do tabulky formou shodnou s formulacemi uvedenými ve 3. oddílu plánu péče (je možné použít zkrácené slovní vyjádření).

Uvedou se práce navržené ve 3. oddílu plánu péče, které hradí orgán ochrany přírody. Náklady související s hospodářským využíváním se uvedou pouze tehdy, předpokládá-li se jejich hrazení orgánem ochrany přírody.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

ad 4.2: Písemné podklady se citují obvyklým způsobem a uvádějí se v abecedním pořadí, mapové podklady se uvádějí odděleně. U nepublikovaných podkladů se uvede vždy místo uložení. Drobné zprávy, zápisy z kontrol, z jednání apod. uložené v rezervační knize lze uvést na závěr souhrnně jako „výpis z rezervační knihy ZCHÚ” a opět uvést místo uložení. Na závěr se uvedou údaje typu internetová stránka, „vlastní terénní šetření v roce ...”, „ústní sdělení ...” apod.

4.3 Seznam používaných zkratk

ad 4.3: Uvede se v případě používání jakýchkoli zkratk. Zkratkám je však lépe předejít a tak ve většině případů lze tuto kapitolu vynechat.

5. Obsah

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Tabulky: Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.5.1 a k bodu 3.1.2).

Příloha T2 - **Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.5.2, 2.5.3 a 2.5.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Zásady zpracování mapových příloh

Velikost a formát

U všech mapových příloh se upřednostňuje provedení na velikost listu A4 orientovaného na výšku. Je-li tvar ZCHÚ protáhlý ve směru Z-V, pak lze použít orientaci na šířku. Je-li to s ohledem na čitelnost mapy nutné, lze použít i větší formát mapy. V případě formátů větších než A3 se však upřednostňuje zvýšení čitelnosti jiným způsobem – např. doplnění větších katastrálních čísel pozemků. Pokud přesto ani formát A3 nestačí, lze použít buď ještě větší formát nebo rozkreslení mapy na více jednotlivých listů (atlas). V případě atlasového zpracování je však nutné vytvořit přehledovou mapu s listokladem (toto řešení je vhodné pro extrémně protáhlé tvary území, např. potok v délce několika kilometrů). Tištěná podoba

mapových příloh ve formátu A3 se začleňuje do vazby po vhodném naskládání při volném okraji. Mapové přílohy větších formátů se vkládají do výtisku volně, nejlépe do kapsy na vnitřní části zadní strany desek.

Plán péče včetně příloh musí být připraven v tištěné i elektronické podobě. S ohledem na velikost výsledných souborů se doporučuje vést elektronickou podobu mapových příloh odděleně od vlastního textu plánu péče (tabulkové přílohy lze vést společně s textem). Upřednostňovaným formátem dat u textové části plánu péče je RTF nebo DOC až do schválení dokumentu, následně se upřednostňuje formát PDF. U mapových příloh se doporučuje zpracování v GIS s výsledným exportem do PDF. Jednoznačně nevhodné je použití rastrových formátů (JPEG, TIFF), neboť u nich není zřejmé jak velké mají být při tisku nastavené okraje stránky a nelze tak zaručit dodržení požadovaného měřítka mapy. Nelze-li zajistit export do PDF, doporučuje se vložení rastrového obrázku na stránku ve formátu RTF nebo DOC. Všechny soubory by měly mít výslednou velikost do 2 MB – tento požadavek lze překročit jen pokud je to vyloženo nezbytně vzhledem k čitelnosti grafiky. Vkládané obrázky by měly mít takovou velikost, aby byla respektována odpovídající kvalita výstupu (300-600 dpi). Elektronická podoba plánu péče včetně příloh se ukládá na disk CD nebo DVD, který se vkládá do uzavíratelné, ale nezalepené obálky zpravidla na vnitřní část zadní strany desek (nebo na kapsu velkoformátových map).

Rámové údaje

Rámovými údaji jsou veškerý text i grafika, které nejsou přímo součástí mapového výřezu. Jde tedy zejména o název přílohy, legendu, údaje o měřítku, směrová růžice, údaje o autorských právech aj.

Každá mapová příloha musí být označena textem „Příloha M...“ s číslem přílohy a jejím názvem. Toto označení se umísťuje nejčastěji na horní okraj listu přílohy nebo nad legendu. Velikost písma tohoto označení by neměla být menší než velikost písma kteréhokoli jiného rámového údaje.

Legenda se zpravidla umísťuje v překryvu nad mapovým výřezem tak, aby nezakrývala žádnou část ZCHÚ či ochranného pásma nebo jiný důležitý prvek v mapovém výřezu. Pokud je dostatek místa na listu mimo mapový výřez, doporučuje se umístit legendu sem. Ve výjimečných případech lze legendu zobrazit na jiném listu než vlastní mapovou přílohu (pokud zobrazení mapového výřezu neumožňuje překrytí legendou v potřebné velikosti ani nelze legendu umístit mimo mapový výřez při zachování její čitelnosti). V legendě není nutné uvádět značky běžně užívané ve státních mapových dílech nebo turistických mapách a značky použité v podkladu. Naopak je nutné uvést značky použité pro zobrazené téma. Vždy by v legendě měla být uvedena značka použitá pro hranici ZCHÚ a OP. V případě, že se pro orientační mapu použije kopie turistické mapy, legenda se neuvádí a poloha ZCHÚ se zvýrazní (např. kroužkem) tak, aby bylo na první pohled zřejmé, kde se ZCHÚ nachází.

Závazné způsoby označení ZCHÚ a OP v jednotlivých typech map stanoví vyhláška č. 60/2008 Sb.

U všech mapových příloh se upřednostňuje vložení grafického měřítka (úsečka s označením skutečné vzdálenosti nejméně dvou bodů na mapě). Pokud je použit mapový výřez v některém z běžných měřítek (1:5000, 1:10000, 1:25 000, 1:50000) a příloha je ve formátu PDF, lze měřítko uvést jen zlomkem (tj. např. „1 : 10 000“) a grafické měřítko vynechat. Grafické měřítko se také nemusí vkládat, pokud je pro orientační mapu použita

turistická mapa 1:50000 nebo 1:25000 se čtvercovou sítí 1x1 km. V ČR se tradičně používá podoba grafického měřítka začínající nulou na levém okraji a značkou použité délkové jednotky vpravo u nejvyššího čísla.

Směrovou růžici není nutné vkládat, pokud je mapa orientována severem nahoru (s tolerancí meridiánové konvergence). Pokud se směrová růžice v jakékoli podobě vkládá, je nutné u jejího natočení zohlednit meridiánovou konvergenci, která pro Českou republiku v zobrazení S-JTSK může činit až 9,6 °. Magnetická deklinace se nezohledňuje ani neuvádí.

Pokud je na mapách zobrazen podklad či tématický zákres vytvořený jiným subjektem než zpracovatelem plánu péče, je nutné v rámových údajích uvést autora dané části mapy, ideálně i rokem zpracování vrstvy. Za případné porušení autorských práv nese odpovědnost zpracovatel plánu péče.

Mapový výřez

Mapový výřez je významově nejdůležitější částí mapové přílohy. Požadavky na obsah mapového výřezu jsou uvedeny v předchozích částech osnovy u odkazů na jednotlivé přílohy. Mapový výřez je nejčastěji kombinací podkladů a tématických vrstev. Popisy jednotlivých prvků v podkladech by měly být orientované stejným směrem jako v tématických vrstvách i jako v rámových údajích (meridiánová konvergence se přitom nezohledňuje, tj. pootočení nápisů do 10 ° dané tímto faktem je tolerováno).

V mapovém výřezu je nutné použít podklad přibližně odpovídajícího měřítka. Použití většího měřítka než je původní měřítka podkladu (např. ZM 10 zvětšená na 1:5000) je omezeno viditelností rasterizace obrazu (nejlépe je rasterizace zřetelná u šikmých čar). Použití menšího měřítka (např. katastrální mapa zmenšená na 1:10000) je limitováno čitelností psaných údajů – zejména názvů a čísel. Volbou vhodného rozlišení podkladu i rozlišení nastaveného při exportu z GIS lze rozsah použitelnosti v různých měřítkách zvýšit. Pro tisk běžné kvality lze pracovat s rozlišením 300 dpi, pro vyšší kvalitu nebo v případě potřeby zvětšování je třeba použít rozlišení 600 dpi a větší.

Při zobrazení tématických vrstev je důležité řešení překryvů důležitých údajů. Prvky tématické vrstvy by neměly překrývat důležité údaje v podkladu. Tomu se lze vyhnout např. posunem popisků, použitím průhledných výplní nebo hrubých šrafur ploch. Pokud se překrývají jednotlivé prvky tématické vrstvy nebo více vrstev vzájemně, řeší se kolize nejčastěji změnou pořadí vrstev, zprůsvitněním vybraných vrstev, změnou kartografické značky, v krajním případě i posunem prvků. V některých případech překryv nevadí – např. pokud hranice ZCHÚ překryje část hranice dílčí plochy nebo ochranného pásma, situace však musí zůstat přehledná.

Při zobrazení kombinace tématických vrstev a podkladů je třeba vhodně zvolit barevný kontrast. Nad topografickými mapami (ZM) jsou zřetelnější černá a tmavé odstíny barev. Nad leteckými snímky (ortofoto) jsou zřetelnější bílá a světlé odstíny. Popisky prvků v tématické vrstvě se vykreslují stejnou barvou jako prvky této vrstvy. Použití více symbolů pro prvky jedné vrstvy je možné jen tehdy, pokud jde o klasifikaci prvků (např. v mapě

stupňů přirozenosti lesních porostů). V ostatních případech, kdy se tématická vrstva zobrazuje nad podkladem je to nevhodné (např. dílčí plochy se nad ortofotem zobrazují všechny stejnou barvou).

Tabulky - Vzor přílohy T1 k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2

Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

označení JPRL	dílčí plocha	výměra dílčí plochy (ha)	číslo rámcové směrnice / porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	průměrná výška porostu (m)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	poznámka

označení JPRL – uvede se úplné označení příslušné jednotky prostorového rozdělení lesa podle mapového podkladu získaného z platného OPRL nebo, pokud je má orgán ochrany přírody k dispozici, podle aktuálních mapových podkladů LHP získaných od vlastníka lesa

dílčí plocha – nejmenší jednotku prostorového rozdělení lesa (porostní skupinu) lze pro potřeby plánu péče rozdělit na dílčí plochy, pokud je to pro zpracování plánu péče nutné, jinak je dílčí plocha totožná s porostní skupinou, výměra se uvádí s přesností na 0,01 ha

číslo rámcové směrnice / porostní typ - uvede se číslo rámcové směrnice zpracované v kapitole 3.1.1 a označení porostního typu podle příslušné směrnice

zastoupení dřevin - uvede se odhadnutý podíl dřeviny na výměře dílčí plochy odvozený z celkového pokrytí plochy dřevinami souhrnně za všechny etáže zjištěný pochůzkou v terénu (podíl zastoupení dřevin odvozený z celkové zásoby dřevní hmoty uvedený v LHP lze použít jako východisko pro kvalifikovaný odhad zastoupení dřevin na ploše)

průměrná výška porostu - uvede se orientační průměrná výška nejzastoupenější etáže (střední výšku porostu uvedenou v LHP lze použít jako východisko pro kvalifikovaný odhad průměrné výšky hlavního porostu); výška se uvádí s přesností na 1 m; charakteristiky ostatních etáží se uvedou do poznámky

doporučený zásah - text by měl obsahovat popis zásahu, plochu zásahu, počet zásahů během platnosti plánu péče, popř. jejich časovou či jinou specifikaci, umístění zásahu (dřevina, úroveň, kvalita apod.), objem těžby dle dřevin (stanovený pouze odhadem v procentech zásoby), dřevinná skladba umělé obnovy, počet a vyspělost sazenic, ochranná opatření podsadeb, kultur, zmlazení, popř. i starších porostů (např. proti loupání); v případě, že je účelné nebo možné provádění nahodilých těžeb, uvede se zde tato skutečnost včetně bližší specifikace jejich provádění; v případě, že se v období platnosti plánu péče pro příslušnou dílčí plochu žádný zásah (včetně provádění nahodilých těžeb) nepředpokládá, uvede se slovní spojení „**bez zásahu**“, zásahy v budoucnosti však v takovém případě nejsou vyloučeny; v případě, že se pro příslušnou dílčí plochu žádný zásah nenavrhuje a nepředpokládá se provádění zásahů (včetně nahodilých těžeb) ani v budoucnosti, uvede se slovní spojení „**ponechat samovolnému vývoji**“, takové porosty musí být odpovídajícím způsobem označeny v přiložených mapách.

naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah vhodný,
3. stupeň - zásah odložitelný.

Je-li v tabulce naléhavost uvedena jen číselně, uvede se vysvětlení významu stupňů pod tabulku.

Tabulky - Vzor přílohy T2 k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2

Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění

naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah vhodný,
3. stupeň - zásah odložitelný.

Je-li v tabulce naléhavost uvedena jen číselně, uveďte se vysvětlení významu stupňů pod tabulku.